NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

H.M. 283.

THE

CONFESSION of FAITH,

Larger and *Shorter*

CATECHISMS,

Agreed upon by

The Assembly of Divines at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the CHURCH of *SCOTLAND*,

As a Part of the Covenanted Uniformity in Religion betwixt the Churches of CHRIST in the Three Kingdoms *Scotland*, *England*, and *Ireland*.

Translated into the Irish *Language by the Synod of* ARGYLE.

Entred in Stationers Hall.

EDINBURGH,
Printed by *Thomas Lumisden* and *John Robertson*, and sold at their Printing-house in the *Fish-market*. MDCCXXV.

Charles I. Parl. 2. Seff. 2. Act 15.

Act anent the Catechifms, Confeffion of Faith, and Ratification thereof.

At *Edinburgh, February* 7. 1949.

THE Eftates of Parliament now prefently conveened in this fecond Seffion of the fecond Triennial Parliament, by vertue of an Act of the Committee of Eftates, who had Power and Authority from the laft Parliament for conveening the Parliament, having ferioufly confidered the *Catechifms*, viz. the *Larger* and *Shorter* ones, with the *Confeffion of Faith*, with three Acts of Approbation thereof, by the Commiffioners of the General Affembly, prefented unto them by the Commiffioners of the faid General Affembly; Do ratifie and approve the faid *Catechifms, Confeffion of Faith*, and *Acts of Approbation* of the fame, produced as it is; and ordains them to be recorded, publifhed and practifed.

ADMHAIL
AN
CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus *Coimhthionol* na *nDiaghaireadh* Aig *Niarmhoiniſter*, an

SASGAN;

Leis an Daontuighe *Ard-ſeanadh Eagluis* na

HALBANN,

Chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaiſaibh CHRIOSD annſna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg*, le *Seanadh* EARRAGHAOIDHEAL.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair) aig *DUINEUDUIN*, le *Thomais Lumiſden* agus *Eoin Robertſoin*, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXXV.

NATIONAL LIBRARY
B
26 MR
1935
OF SCOTLAND

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

Assembly at Edinburgh, Aug. 27. 1647.
Sess. 23.

Act approving the Confession of Faith.

A *Confession* of *Faith* for the Kirks of God, in the Three Kingdoms, being the chiefest Part of that Uniformity in Religion, which, by the *Solemn League and Covenant*, we are bound to endeavour; and there being accordingly, a *Confession of Faith* agreed upon, by the Assembly of Divines sitting at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the Kirk of *Scotland*; Which *Confession* was sent from our Commissioners at *London*, to the Commissioners of the Kirk met at *Edinburgh*, in *January* last, and hath been in this Assembly twice publickly read over, examined and considered; Copies thereof being also printed, that it might be particularly perused by all the Members of this Assembly, unto whom frequent Intimation was publickly made, to put in their Doubts and Objections, if they had any; and the said Confession being, upon due Examination thereof, found by the Assem-

bly, to be moſt agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worſhip, Diſcipline and Government of this Kirk. And *laſtly*, It being ſo neceſſary, and ſo much long'd for, that the ſaid *Confeſſion* be, with all poſſible Diligence and Expedition, approved and eſtabliſhed in both Kingdoms, as a principal Part of the intended Uniformity in Religion, and as a ſpecial Means for the more effectual ſuppreſſing of the many dangerous Errors and Hereſies of theſe Times. The General Aſſembly doth therefore, after mature Deliberation, agree unto, and approve the ſaid *Confeſſion* as to the Truth of the Matter (judging it to be moſt Orthodox, and grounded upon the Word of God) and alſo, as to the Point of Uniformity, agreeing, for our Part, that it be a common *Confeſſion of Faith* for the Three Kingdoms. The Aſſembly doth alſo bleſs the Lord, and thankfully acknowledge his great Mercy, in that ſo excellent a *Confeſſion of Faith* is prepared, and thus far agreed upon in both Kingdoms, which we look upon, as a great ſtrengthning of the true Reformed Religion, againſt the common Enemies thereof. But, leſt our Intention and Meaning be in ſome Particulars miſunderſtood, it is hereby expreſly declared and provided, That the not mentioning in this *Confeſſion*, the ſeveral

Sorts

Sorts of Ecclesiastical Officers and Assemblies, shall be no Prejudice to the Truth of Christ, in these Particulars, to be expressed fully in the *Directory* of *Government*. It is further declared, That the Assembly understandeth some Parts of the second Article of the Thirty one Chapter, only of Kirks not settled, or constituted in Point of Government; And that although, in such Kirks, a Synod of Ministers, and other fit Persons, may be called by the Magistrates Authority and Nomination, without any other Call, to consult and advise with, about Matters of Religion; and although likewise, the Ministers of Christ, without Delegation from their Churches, may of themselves, and by vertue of their Office, meet together Synodically in such Kirks, not yet constituted; yet neither of these ought to be done, Kirks constituted and settled: It being always free to the Magistrate to advise with Synods of Ministers and Ruling Elders, meeting upon Delegation from their Churches, either ordinarily, or being indicted by his Authority, occasionally and *pro re nata*; it being also free to assemble together Synodically, as well *pro re nata*, as at the ordinary Times, upon Delegation from the Churches, by the intrinsical Power received from Christ, as often as it is necessary for the Good of the Church, so to assemble,

ſemble, in caſe the Magiſtrate, to the Detriment of the Church, withhold or deny his Conſent, the Neceſſity of occaſional Aſſemblies being firſt remonſtrate unto him, by humble Supplication.

A. KER.

ADMHAIL

ADMHAIL
AN
CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus, COIMHTHIONOL na nDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* a *SASGAN*:

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaisibh CHRIOSD, annsna Tri Rioghachdaibh.

CAIB. I.

Man Scrioptuir Naombtha.

I. GE go bhfuil Solus Naduire, agus Oibrighe an Chruthaigh agus an Fhreasdail, ag foillsiughadh Maitheas, Gliocas, agus Cumhachd DHE, ionnas gu bhfuilid ag fagbhail Dhaoine gun Lethsgeul *a*; gi-

a *Romh.* 2. 14, 15. *Romh.* 1. *agus* 19, 20. *Salm* 19. 1, 2, 3. *Romh.* 1. 32. *le* Caib. 2. 1.

dheadh ni hédir leó an Teólas sin air DHIA agus air a Thoil, ata feudhmoi chum † Sláinte, do thabhair uatha *b*. Uime sin chunca don Tighearna, iomadh Uair agus air iomdha Modh, é fei do fhoillsiughadh, agus a Thoi úd do thaisbeunadh da Eagluis *c*; agu na dhiaigh sin, so do chur gu hiomlan sio ann a Scríobhadh, chum an Fhírinn d choimhead agus do chraobhsgaoileadh ni i fearr, chum barrthachd Daingnighe agu Comhthurtachd na Heagluise, anaghaid Truailleadh na Feóla, agus Míorui † an Aidhbhirseoir, agus an Tsac ghail *d*; agus do bhríogh so at an Scriobtuir Naomhtha rc fhéudhmoil *e*, air sgur anois do na céud mhodhaibh sin ina raibh DIA ag foillsiugh adh a Thoile da Phobul *f*.

† *Sabhaladh*, no *Sabhaltas*, no *Sabhaltachd.*

† *Shatain.*

b 1 *Ccor.* 1. 21. 1 *Ccor.* 2. 13, 14. c *Eabh* 1. 1. d *Sean-fhoc.* 22. 19, 20, 21. *Luc.* 1. 3,. *Romh.* 15. 4. *Matt.* 4. 4, 7, 10. *Isaiah* 8. 1 20. e 2 *Tim.* 3. 15. 2 *Phead.* 1. 19. f *Eabh* 1. 1, 2.

II. Faoi Ainm an Scriobtuir Naomhth no Fhocail scríobtha DHE, ata anois ui Leabhair an Tseintiomna, agus an Tiomi Nuaidh, agus 'siad so iad,

LEABHAI

LEABHAIR an TSEINTIOMNA.

Leabhar

na Geineoluigh
na Himtheachd
no *Exodus*
na nLebbiteach
na Naireamha
Alris an Lagha,
no *Deuteronomie*
Joshua
na mBreitheamhnin
Ruit.
Ceud Leabhar Shamuel
Dara Leabhar Shamuel
Ceud Leabhar na Nrioghruidh
Dara Leabhar na Nrioghruidh
Ceud Leabhar an Tseanachais
Dara Leabhar an Tseanachais.
Esra
Nehemiah
Ester
Job

Leabhar

na nSalm
na nSeanfhocail
an Tseanmoruigh,
Laoidh na nLaoidhidh,
no *Laoidh Sholaimh.*

Faidheadoireachd
Isaiah
Jeremiah.
Caoi Jeremiah.

Faidheadoireachd
Ezechieil
Dhanieil
Hosea
Joel
Amois
Obadiah
Jonah
Mhicah
Nahum
Habaccuc
Shephaniah
Haggai
Shechariah
Mhalachi.

LEABHAIR an TIOMNA NUAIDHE
Eadhon,

An Soisgeul do reir

Matta	*Dara Litir Phoil chun Timoteus*
Mharc	*Litir Phoil chum Titus*
Lucas	*Litir Phoil chum Phileamoin*
Eoin.	*An Litir cum na Neabhrighibh*
Gniomhartha na Nabsdal.	*Litir Sheamuis Absdail*
Litir Phoil Absdail chum	
na Romhanach	*Ceud Litir Pheadai Absdail*
na Ccorintianach I	*Dara Litir Pheadair*
na Ccorintianach II	*Ceud Litir Eoin Absdail*
na nGalatianach	*Dara Litir Eoin*
na nEphesianach	*Treas Litir Eoin*
na Philippianach	*Litir Juid Absdail*
na Gcolossianach	*Leabhar anFhoillsiughaidh.*
na dTessalonianach I	
na dTessalonianach II.	
Cead Litir Phoil chum Timoteus	

Agus do bheith na Leabhairse uile air na ndeachdadh le Spiorad DE, chum bheith na nRiaghail Creidimh agus Beathaidh *g.*

g *Luc.* 16. 29, 31. *Ephes.* 2. 20. *Foillsiugh* 22. 18, 19. 2 *Tim.* 3. 16.

III. Na

III. Na Leabhair da ngoirthear gu coitchionna na Hapocripha, ni ccuid air bith do Riaghail an Scriobtuir iad, do bhríogh nach rabhadar air na nDeachdadh le Spiorad DE, agus uime sin ni bhfuil Ughdarras air bith aca a Neagluis DE, agus ni gcoir a meas no a ngnathughadh, achd mar Scriobhthaidhe eile Dhaonna *h*.

h *Luc.* 24. 27, 44. *Romh.* 3. 2. 2 *Phead.* 1. 21.

IV. Ni hann o Theistis Dhuine, no Eagluise, air bith, ata Ughdarras an Scriobtuir Naomhtha, ma gcoir Creidmheas agus Umhlachd a thabhairt do; ach gu hiomlan o DHIA, (neach a sé an Fhirinn féin) Ughdarr an Scriobtuir, uime sin is coir gabhail ris an Scriobtuir, air an Adhbhar gur é Focal DE *i*.

i 2 *Phead.* 1. 19, 21. 2 *Timot.* 3. 16. 1 *Eoin* 5. 9. 1 *dTessal.* 2. 13.

V. Feudfuidh Teisteas na Heagluise ar mbrosnughadh agus ar ttaruing chum Meas mór agus urramach do bhith aguin air an Scriobtuir Naomhtha *k*. Agus ata Neamhthachd na Cuise, Eifeachd an Teagaisg, Móralachd na mBriathar, Coimhsheirm gach cuid de re a cheile, an Chríoch gus a bhfuil sé uile, (eadhon an uile Ghlóir a thabhairt do DHIA) an Lánfhoillsiughadh ata sé ag dean-

k 1 *Tim.* 3. 15.

amh air an aon Slighe ſin ata chum Sláinte an Duine, na hiomdha Deadhbhuaidheadha oile gun choimeas, agus a Fhoirfidheachd iomlan, na nRiaſuin leir bhfuil ſé ag dearbhadh gu leór-ſhoilleir, gur é fein Focal DE; achd gidheadh 'ſann o Obair an Spioraid Naoimh, a dtaobh a ſtigh, ag togbhail Fiadhnuiſe tríd an Fhocail, agus leis, ionar Gcroidhthaibh, ata ar lán Chinnte agus Dearbhbheachd air Firinn * Neamhmhearachdach agus Ughdarras Dhiadha an Scriobtuir *l*.

l 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 16. 13, 14. 1 *Ccor*. 2. 10, 11, 12. *Iſai*. 59. 21.

VI. Ata uile Chomhairle DHE fa thimchioll na huile Neithibh ta féudhmoil chum a Ghlóire fein, Sláint' an Duine, Creideamh agus Beatha, air a cur síos gu ſoilleir díreach ann ſa Scrioptuir, no fédfir a tarruing le Deadhriaſunughadh daingionn ón Scriobtuir; Ris nach cóir einni do chur, uair air bhith, cia aca 'ſann o Nuadhfhoillſiughadh Spioraid, no o †Thradiſioin Dhaoine *m*. Gidheadh admhuighmid go bhfuil Soillſiughadh Spioraid DE a leth a ſtigh féudhmoil chum na neithe ſin ata air na mhfoillſiughadh 'ſan Fhocal do thuigſin gu Slainteamhuil *n*: Agus gu bhfuil neithe égin

† *Faic an Litir ſhuas.*

m 2 *Tim*. 3. 15, 16, 17. *Gala*. 1. 8, 9. 2 *nTeſſ*. 2. 2. n *Eoin* 6. 45. 1 *Ccor*. 2. 9, 10, 11, 12.

foiriomalach,

oiriomalach, fathimchioll Adhradh DHE, agus Riaghailteachd na Heaglais, cumanta do Ghníomharthaibh, agus do † Chomlichomunaibh Dhaonna, ata re na nriaghlughadh le Soilſe Náduir, agus le Eagna Críoſdamhoil, do réir Riaghailibh † choitchionda an Fhocail, ata do ghná re na ntabhairt fa dear *o*.

† *Chomhchuideachdaibh.*

† *ghenaralta.*

o 1 *Ccor.* 11. 13, 14. 1 *Ccor.* 14. 26, 40.

VII. Ni bhfuil na huile neithe ata 'ſan Scriobtuir comhſhothuigſighe ionnta ſein, na comhſhoilleir do gach einneach *p* : Gidheadh na neithe ſin as ſeudhmoil ſios do bheith orra, a gcreidſin, agus a gcoimhead, chum Slainte, ataid comhſhoilleir air na gcur ſíos agus air na mhfoſgladh a náit égin 'ſan Scriobtuir, as gu bhféud ni amhain Daoine Fóghlamtha, achd fós Daoine Neamhſhóghlomtha, a ntuigſin go diongmhalta, ann a ſoghnamh dligheach a dheanamh do na Meadhoine gnathuighte *q*.

p 2 *Phead.* 3. 16. q *Salm.* 119. 105, 130.

VIII. Air bheith don Tſeintiomna 'ſan Eabhra (Canamhuin dhúthuighe Phobuil DE 'ſan Tſeanaimſir) agus don Tiomna Nuadh a Ngréigis (an Chanamhuin air a mbeólaigh na Fineadhacha gú coitchionda 'ſan am inar Scriobhadh é) air na ndeachdadh

dadh le DIA gu neimhmeadhoineach, agus tríd a Chúram agus a Fhreaſdál airid air na gcoimhead ſíorghlan air feadh gach uile Linn, ataid uime ſin Príomh-Ughdarrach *r*; ionnas gur coir don Eaglais gach connsboid mu Chreideamh do leigionn fadheireamh, gu hiomlan † fá Nráidhthe *ſ*. Achd air an Adhbhar nach bhfuil Eólas air na Ceadchánamhnaibh úd aig Pobul DE uile, aig a bhfuil coir air na Scrioptuiribh, agus da mbuin ſiad, agus da bhfuil air ordughadh iad da nléughthadh agus da nrannſughadh a Neagal DE *t*: Uime ſin as coir a gcur a Ccánamhuin ghnathuighthe gach Dúthcha gus a dtig ſiad *u*, chum air bheith do Fhocal DE na chomhnuidh gu Saidhbhir annſna huilibh, go ndeanaidis Adhradh dhó air mhodh taitneamhach *w*; agus gu mbiodh Dóchas aca tríd Foighid agus Comhfhurtachd na Scrioptuiridh *x*.

† No *thabhairt ſa mbreith*. Hibern. *Dol air a Ccombairce.*

r *Matt.* 5. 18. ſ *Iſai.* 8. 20. *Gniomh.* 15. 15. *Eoin* 5. 39, 46. t *Eoin* 5. 39. u 1 *Coor.* 14. 6, 9, 11, 12, 24, 27, 28. w *Coloſſ.* 3. 16. x *Romh.* 15. 4.

IX. A ſé an Scrioptuir fein, an Riaghail Neimhmhearachdach chum an Scrioptuir a Mhíniughhadh; Agus uime ſin an tan do bhíos Ceiſd mu ſheadh fíor agus iomlan

Scrioptuir

Scrioptuir air bhith (agus ni bhfuil iomad ſeadh aige, achd a haon amhain) as fhédir a rannſughadh, agus ſhioſrughadh o ionadaibh eile ata ag labhairt ni is ſoilleire *y*.

y 2 *Phead.* 1. 20, 21. *Gniomh.* 15. 15, 16.

X. Ni hédir gur neach air bith eile, achd an Spiorad Naomh ag labhairt ann ſan Scrioptuir, as Ardbhreitheamh ann leis a bhfuil gach uile Chonnsboid mu Chreideamh re na Criochnughadh, agus uile Orduighe na Nard-Seanaidhe, Baramhla Shein-Scriobhthair-idh, Teagaſga Dhaoine, agus Spioraid dhiomhaire, re na ngceaſnughadh, noch fós 'ſann re na Bhreitheamhnas as coir dhuinn ſeaſamh *z*.

z *Matt.* 22. 29, 31. *Ephеſ.* 2. 20. *le Gniomh.* 28. 25.

CAIB. II.

Ma DHIA, agus an Trionoid Naomh.

I. NI bhfuil achd aon DIA amhain ann *a*, an DIA beó fior *b*, neach ata neimhchriochnuigheach ann a mBith agus a Bhfoirfeachd *c*, Spiorad Ro-fhiorghlan *d*, Neamhfhaicſinneach *e*, gun Chorp, gun

a *Deut.* 6. 4. 1 *Coor.* 8. 4, 6. b 1 *Teſſ.* 1. 9. *Jer.* 10. 10. c *Job* 11. 7, 8, 9. *agus* 26. 14. d *Eoin* 4. 24. e 1 *Tim.* 1. 17.

Chodtchaibh

Chodtchaibh *f*, gun Fhulangthaibh *g*, Neamhchlaochlodhach *h*, Neach nach fédir a thomhas *i*, Biothbhuan *k*, Neach nach fédir gu hiomlan a thuigſin *l*, Uilechumhachdach *m*, Ró-ghlic *n*, Ró-naomh *o*, Lan-ſhaor *p*, Ard-ughdarrach *q*, ag oibriughadh na huile neithe do réir Comhairle a Thoil neamhchlaochlodhach, agus ro-chomhthromach fein *r*, chum a Ghlóire fein *ſ*; ro Ghrádhach *t*, Ghráſmhur, Thrócaireach, Fhadfhuilngtheach, pailt ann a Maitheas, agus a Bhfirinn; ag maitheamh Aingidheachd, Eaſaontas, agus Peacaidh *u*; ag tabhairt Luidheachd don druing iarras é gu díthchiollach *w*, agus fós ro Cheart agus Uathbhaſach iona Bhreitheamhnuſaibh *x*, ag tabhairt Fuath do gach uile Pheacadh *y*, agus nach ſaorfuidh air eunchor an Cciontach *z*.

f *Deut.* 4. 15, 16. *Eoin* 4, 24. *le Luc.* 24. 39. g *Gniomh.* 14. 11, 15. h *Seam.* 1. 17. *Mal.* 3. 6. i 1 *Riogh.* 8. 27. *Jer.* 23. 23, 24. k *Salm* 90. 2. 1 *Tim.* 1. 17. l *Salm* 145. 3. m *Geine.* 17. 1. *Foills.* 1. 8. n *Romh.* 16. 27. o *Iſai.* 6. 3. *Foills.* 4. 8. p *Salm* 115. 3. q *Exod.* 3. 14. r *Ephes.* 1. 11. ſ *Seanfhoc.* 16. 4. *Romh.* 11. 36. t 1 *Eoin* 4. 8, 16. u *Exod.* 34. 6, 7. w *Eabhr.* 11. 6. x *Nehem.* 9. 32, 33. y *Salm* 5. 5, 6. z *Nah.* 1. 2, 3. *Exod.* 34. 7.

II. Ata aig DIA gach uile Bheatha *a*, Ghlóir *b*, Mhaitheas *c*, agus Bheannughadh *d*, ann

a *Eoin* 5. 30. b *Gniomh.* 7. 2. c *Salm* 119. 68. d 1 *Tim.* 6. 15. *Romh.* 9. 5.

féin

fein agus uaidhe fein ; Agus atá sé na aonar Uile-dhiongmhalta ann fein, agus dhó féin, gun fhéum aige air Dhúilibh air bith do rinneadh leis *e*, is gun é ag tarruing Glóir air bith uatha *f*, achd amhain ag foillsiughadh a Ghlóire fein ionta, leó, dhoibh, agus orra : A sé aon Tobar gach uile Bhith, agus 'sann uaidhe, agus da thríd, agus air a shon, atá na huile neithe *g*, agus ata Uachdranachd Ardthighearnoil aige os a gcionn, chum gach einni is áill leis féin, do dheanamh leó, air anson, agus orra *h*. Iona Fhiaghnuis atá na huile neithe foscailte agus follas *i*, atá a Eolás neimhchríochnudhach, neimhmhearachdach, agus * neimhcheangailte ris an Chréatuir *k*, air chor as nach bhfuil ní air bith neimhchinnteach, no neimhdheirbhthe dhó *l*. Atá sé ro-naomh iona uile Chomharlaibh, iona uile Oibrighibh, agus iona uile Aitheantaibh *m*. Dhósan a dhlighthear o Ainglibh agus o Dhaoinibh, agus o gach Créatuir eile, ge be air bith Adhradh, Seirbheis, no Umhlachd, a chíotfar dhó iarruidh orra *n*.

e *Gniomh.* 17.24,25. f *Job* 22.30. g *Romh.* 11. 36. h *Foills.* 4. 11. 1 *Tim.* 6. 15. *Dan.* 4. 25, 35. i *Eabhr.* 4. 13. k *Romh.* 11. 33, 34. *Salm* 147. 5. l *Gniomh.* 15. 18. *Esech.* 11. 5. m *Salm* 145. 17. *Romh.* 7. 12. n *Foills.* 5. 12, 13, 14.

III. Ann

III. Ann a Naonachd na Diadhachd atá trí Pearsúin, d'aon Nádur, Chumhachd agus Bhiothbhuanachd; DIA an Tathair, DIA an Mac, agus DIA an Spiorad Naomh *o*. Ni bhfuil an Tathair o neach air bith, ni bhfuil air na ghintinn, no ag teachd o neach: Atá an Mac air na ghintinn gu biothbhuan o Nathair *p*: Atá an Spiorad Naomh ag teachd gu biothbhuan o Nathair agus on Mhac *q*.

o 1 *Eoin* 5. 7. *Matt*. 3. 16, 17. *agus* 28. 19. 2 *Ccor*. 13. 14. p *Eoin* 1. 14, 15. q *Eoin* 15. 26. *Gala*. 4. 6.

CAIB. III.

*Air * Orduighibh Siorruidh DHE.*

I. DO orduigh DIA o uile bhiothbhuanachd, le Comhairle ro-ghlic agus naomhtha, a Thoile fein, gu saor, agus gu neamhchlaochlodhach gach einni do tharlas *a*, achd so air chor as nach é DIA Ughdarr an Pheacaidh *b*, agus nach bhfuil foirneart ga dheanamh air Toil na Gcréutuireadh, is ni mó atá saoirse no neimhchinnteachd na ndara Hádhbhara air na thabhairt uatha, achd 'sann is mó atá sé air na dhaingniughadh *c*.

a *Ephes*. 1. 11. *Romh*. 11. 33. *Eabhr*. 6. 17. *Romh*. 9. 15, 18. b *Seam*. 1. 13, 17. 1 *Eoin* 1. 5. c *Gniomh*. 2. 23. *Matt*. 17. 12. *Gniomh*. 4. 27, 28. *Eoin* 19. 11. *Sean-fhoc*. 16. 33.

II. G

II. Ge gur fiosrach DIA air gach einni a thiucfas, no fheadfus teachd, chum crich, faoi eunchumhnant air bith a dhfhéudar a breathnughadh *d*, gidheadh ni ndorduigh sé einni chionn gu bhfaca sé romh laimh é mar ni re teachd, no mar ni a thigeadh chum crích air a shamhuil sin do chumhnantaidh *e*.

d *Gniomh.* 15. 18. 1 *Samu.* 23. 11, 12. *Matt.* 11. 21, 23. e *Romh.* 9. 11, 13, 16, 18.

III. Tríd Ordugh DHE, chum foillsiughadh a Ghlóire, atá cuid égin do Dhaoine agus do na Haingil *f*, air * na ntagh-órdughadh roimh laimh chum Beatha shuthuain, agus cuid eile air na nreumh-ordughadh chum Bás siorruidh *g*.

* *Faic shuas san Litir.*

g *Romh.* 9. 22, 23. *Ephes*: 1. 5, 6. *Sean-fhoc*: 16. 4.

IV. Atá na Haingil agus na Daoine so do reumh-thaghthadh agus do reumh-orduighеadh mar so, air na ngcomharthughadh fa leth agus gu neamhchlaochladhach, agus a ta a Naireamh coimhchinnteach agus *comhchriochnuighte, as nach feudfuighthear a mhéadughadh no a lughdughadh *h*.

**Co-ainmnighte*, no *Co-shocraighte*.

h 2 *Tim*: 2. 19. *Eoin* 13. 18.

V. An drong atá air na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha, do rinn DIA roimh thosach an Tsaoghail, do réir a Rún siorruidhe agus neamhchlaochlodhach, agus do réir Comhairle'd híomhair agus Gean-maith a Thoile fein a ntaghthadh ann a Gcríosd chum Glóir shiorruidh *i*, o a shaor Ghrás agus Ghrádh, gun roimh-sheallamh air Chreideamh, no air Dheaghoibrighthibh, no air Bhuan-mhairtheacduin a néunchuid díobh, no air einni eile 'san Chréatuir, mar Chumhnántaibh no mar Adhbharaibh, d. bhrosnughadh chuige so *k*; Agus so uile chum Cliú a Ghrása glórmhur *l*.

i *Ephes.* 1. 4, 9, 11. *Romh.* 8. 30. 2 *Tim.* 1. 9. 1 *Tessal.* 5. 9. k *Romh.* 9. 11, 13, 16. *Ephes.* 1. 4, 9. l *Ephes.* 1. 6, 12.

VI. Mar dhorduigh DIA na Daoine taght chum Glóir, is amhluidh le Rún siorruid agus ro-shaor a Thoile, do romhorduigh na huile Mheadhoine ata chuige sin *m*. Uime sin iadsan ata air na ntoghthadh, a tuitim dhoibh a Nadhamh, atáid air n* nsaoradh le Críosd *n*, air na ngairm heifeachdach chum Creidimh a Gcríosd na Spiorad ag oibriughadh a nam iomchu bhaidh, taid air na * mhfireunughadh, a na nuchdmhacughadh, air na naomhth

m 1 *Phead.* 1. 2. *Ephes.* 1. 4, 5. *Ephes.* 10. 2 *Tess.* 2. 13. n 1 *Tess.* 5. 9, 10. *Tit.* 2. 14.

ghadh *o*, agus air na ngcoimhead le na Chumhachda tríd Creidimh chum Sláinte *p*. Agus ni bhfuil drong air bioth eile air na nſaoradh le Críoſd, air na ngairm gu heifeachdach, air na mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh, agus air na nſábhaladh, achd na Daoine taghta amhain *q*.

o *Romh*. 8. 30. *Ephes*. 1. 5. 2 *Teſſ*. 2. 13. p 1 *Phead*. 1. 5. q *Eoin* 17. 9. *Romh*. 8. 28. *ſios gu Crich an Chaibidil*. *Eoin* 6. 64, 65. *Eoin* 13. 26. *Eoin* 8. 47. 1 *Eoin* 2. 19.

VII. Chuncas do DHIA a réir Comhairle dorannſuighthe a Thoile fein (leis an bhfuil ſé ag † leigionn amach, no ag congmhail air ais, a Throcaire, mar chíotfar dhó) chum Glóir a Airdthighearnais oſcionn a Chréutuireadh, an chuid eile don Chinneadh Daonna do leigionn ſeachad, agus a nordughadh chum Eaſonoir agus Feirge, air ſon a Mbpeacaidhibh, chum Cliú a Cheartais ghlórmhur *r*.

† *ag toirbheirt a Throcaire*.

r *Matt*. 11. 25, 26. *Romh*. 9. 17, 18, 21, 22. 2 *Tim*. 2. 19, 20. *Jud*. 4. 1 *Phead*. 2. 8.

VIII. A ta Teagaſg na Haird-dhiomhaireachdſa an † Reumhorduigh, re na lámharcadh le Heagna agus

† no, *an reumhthaghordugh*. *Seall ſan Litir*.

Cúram áirid *ſ*, chum air bheith do Dhaoinibh ag tabhairt fadear Toil DHE foillſighte iona Fhocal, agus ag tabhairt Umhlachd dhi, gu bhfeadfuid o Dheirbhtheachd a Ngairm eifeachdaich, bheith lán-bheachduigh ma Ntaghthadh ſiorruidh *t*. Agus mar ſin, do bheir an Teagaſgſa ſeachad Adhbhar Cliú agus Urram do DHIA, agus Iongantuis uime *u*, agus Adhbhar Iriſleachd, Díchill, agus Sólais lionmhuire do na huilidhibh ata gu trébhdhireach ag tabhairt Umhlachd don Tſoiſgeul *w*.

ſ *Romh*. 9. 20. *Romh*. 11. 33. *Deut*. 29. 29. t 2 *Phead*. 1. 10. u *Epheſ*. 1. 6. *Romh*. 11. 33. w *Romh*. 11. 5, 6, 20. 2 *Phead*. 1. 10. *Romh*. 8. 33. *Luc*. 10. 20.

CAIB. IV.

Man Chruthughadh.

I. CHuncas do DHIA an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh *a*, chum foillſiughadh Glóire a Chumhachda, a Ghliocais, agus a Mhaithis ſhiorruidh *b*, ann ſan toſach, an Saoghal agus na huile neithe faicſinneach, agus neamhfhaicſinneach atá

a *Eabhr*. 1. 2. *Eoin* 1. 2, 3. *Geine*. 1. 2. *Job* 26. 13. *agus Job* 33. 4. b *Romh*. 1. 20. *Jerem*. 10. 12. *Salm* 104. 24. *Salm*. 33. 5, 6.

ann,

ann, a chruthughadh, no an ndeanamh do neimhni, a núine sé Laethe, agus gach einní dhíobh ro-mhaith *c*.

c *Geine. an* 1 *Caib. Eabhr.* 11. 3. *Col.* 3. 16. *Gniomh.* 17. 24.

II. Tar éis do DHIA na huile Chréutuireadha eile a dheanamh, do chruthaigh sé an Duine, Fear agus Bean *d*, le Anmanaibh riasunta agus neamhbhásmhur *e*, le Heólas, Fireuntachd, agus Fior-naomhthachd ionta, do réir Iomhaigh fein *f*, air bheith do Lagh DHE aca, scríobhtha iona Geroidhthaibh *g*, agus Néart da choimhlionadh *h*, achd gidheadh gur ní do théudfadh tárla, gu mbrisfid é, bhríogh gu raibheadar air na mhfágbhail gu saoirse an Toile féin, do bheith claochlodhach *i*. A thuilleadh air an Laghsa scríobhtha iona Geroidhthaibh, fuair siad Aithne gun ní air bith ithe don Chraoibh Eólais an mhaith agus uilc, agus a bhfad do choimhedeadh an Aithnesi leó, do bheithid sona iona Ceomhchomun re DIA *k*, agus do bheith Uachdranachd aca oscionn na Gcréutuireadh *l*.

d *Geine.* 1. 27. e *Geine.* 2. 7. *le Seanmor.* 12. 7. *agus Luc.* 23. 43. *agus Matt.* 10. 28. f *Geine.* 1. 26. *Coloss.* 3. 10. *Ephes.* 4. 24. g *Romh.* 2. 14, 15. h *Seanmor.* 7. 29. i *Geine.* 3. 6. *Seanmor.* 7. 29. k *Geine.* 2. 17. *agus Geine.* 3. 8, 9. 10, 11, 23. l *Geine.* 1. 26, 28.

CAIB. V.

Mu Fhreasdal DE.

I. A Tá DIA Ard-chruthuightheoir na nuile neithe, ag congmhail suas *a*, ag stiubhradh,ag * † suighthiughadh, agus ag riaghladh, na nuile Chréutuireadh, Ghníomhartha, agus Neitheanna *b*, on Mhór gus an Bheag *c*, le na Fhreasdal ro-ghlic, agus ro-naomhtha *d*, do réir a Roimh-eólais neamhmhearachdach *e*, agus Comhairle shaor agus neamhchlaochladhach a Thoile fein *f*, chum Cliú Glóire a Ghliocais,a Chumhachda, a Cheartuis, a Mhathais, agus a Thrócaire *g*.

* † *no ag suighthiughadh amach.*

a *Eabhr.* 1. 3. b *Dan.* 4. 34,35. *Salm* 135. 6. *Gniomh.* 17. 25, 26,28. *na Caibidilse uile do Leabhar Job, eadhon* 38. 39, 40, *agus* 41. c *Matt.* 10. 29, 30, 31. d *Seanfhoc.* 15. 3. *Salm* 104. 24. *agus Salm* 145. 17. e *Gniomh.* 15.18. *Salm* 94. 8, 9, 10, 11. f *Ephes.* 1. 11. *Salm* 33. 10, 11. g *Isai.* 63. 14. *Ephes.* 3. 10. *Romh.* 9. 17. *Geine.* 45. 7. *Salm* 145. 7.

II. Ge gu bhfuil na huile neithe, thaobh Roimh-fhios agus Ordugh DHE an Ccead Adhbhar, ag teachd chum Crích, gu neamhchlaochladhach, agus gu neamhmearach-

dach

dach *h*; gidheadh atá sé leis an Fhreasdal chéudna, ag tabhairt orra tárla do reir Nádur na ndara Hádhbhara, gu neamhsheachnach, gu saor, no * gu teagmhuiseach *i*.

h *Gniomh.* 2. 23. i *Geine.* 8. 22. *Jerem.* 31. 25. *Exod.* 21. 13. *le Deut.* 19. 5. 1 *Riogh.* 22. 28, 34. *Isai.* 10. 6, 7.

III. Atá DIA ag deanamh Fóghnaimh do Mheadhoineadh iona Fhreasdal ghnáthuighthe *k*, gidheadh atá sé saor chum Oibriughadh iona bhfeagmhuis *l*, os a gcionn *m*, agus iona naghaidh, mar is áil leis *n*.

k *Gniomh.* 27. 31, 44. *Isai.* 55. 10, 11. *Hos.* 2. 21, 22. l *Hos.* 1. 7. *Matt.* 4. 4. *Job* 34. 10. m *Romh.* 4. 19, 20, 21. n 2 *Riogh.* 6. 6. *Dan.* 3. 27.

IV. Atá Neart uilechumhachdach, Gliocas doscruduigh, agus Maitheas neimhchriochnuigheach DHE ga mhfoillsiughadh féin, comhmór iona Fhreasdal, as gu rig sí, gu nuige an chéad Leagadh, agus uile Pheacaidhibh eile na Naingil, agus Dhaoine *o*, agus sin ni hann le Lom-fhulannas *p*, achd é Fulannus aig a bhfuil cuimsiughadh ro-

o *Romh.* 11. 32, 33, 34. 2 *Samu.* 24. 1. *le* 1 *Seanachais* 21. 1. 1 *Riogh.* 22. 22, 23. 1 *Seanach.* 10. 4, 13, 14. 2 *Samu.* 16. 10. *Gniomh.* 2. 23. *agus Gniomh.* 4. 27, 28. p *Gniomh.* 14. 16.

ghlic

ghlic agus ro-chumhachdach maille ris *q*. Agus ata air mhodhaibh eile ga nſtiúbhradh agus ga nriaghladh, ann a Fritheoladh éug ſamhuil, chum a Chríochaibh naomhtha fein *r*; Gidheadh 'ſann air chor as go bhfuil a Mpeacaidheachd ag teachd on Chréutuir amháin, agus ni hann o DHIA, neach air bheith dhó ro-naomh, agus ro-cheart, nach bhfuil agus nach féud a bheith na Ughdar Peacaidh, no na neach ris an taitin ſé *ſ*.

q *Salm* 76. 10. 2 *Riogh*. 19. 28. r *Geine*. 50. 20. *Iſai*. 10. 6, 7, 12. ſ *Sheum*. 1. 13, 14, 17. 1 *Eoin* 2. 16. *Salm* 50. 21.

V. A ta an DIA ro-ghlic, ro cheart-bhreitheach, agus ro-ghráſmhur, gu minic ag fágbhail a Chloinne fein, ré ſeal, gu hiomdha Buaireadh, agus Truaillidheachd a Ngcroidhthe fein, chum a nſmachdthughadh air ſon a Mpeacaidhaibh do rinneadar roimhe, no chum Neart foluighte na Truaillidheachd, agus Mealltoireachd a Ngcroidhe do nochdadh dhoibh, gcoinne gu mbithidis air na Niriſliughadh *t*; Agus ſós da ndúſgadh ſuas gu greamthughadh ni is teinne agus ni is cinntiche ris fein chum a gcongmhail ſuas; Agus da ndeanamh ni is furachaire anaghaidh gach uile Chionfá Peacuidh 'ſan aimſir re teachd; Agus chum

t 2 *Seanach*. 31. 25, 26, 31. 2 *Samu*. 24. 1.

iomdha

ǫmdha Crioch eile tá ceart agus naomhtha *u.*

u 2 *Ccor.* 12. 7, 8, 9. *Salm* 73. *gu biomlan.* *alm* 77. 1, 10, 12. *Marc.* 14. *o rann* 66, *gu* *rich an Chaibidil. le Eoin* 21. 15, 16, 17.

VI. Mu na Daoinibh aingidh neimh-hiaghaidh ſin a ta DIA mar Bhreitheamh eartbhreitheach ag dalladh agus ag cruadh-hughadh air ſon Peacaidhibh do rinneadar oimhe *w*, uathaſan atá ſé ni amhain ag ongmhail air ais a Ghrás leis a bhféidthe a ſoillſiughadh iona Ntuigſe agus drúthadh ir a Ngcroidhthibh *x* : Achd air aiaribh fós, ag taruing air ais † *Giſtean.* a † Tiodhlaice do bhi aca *y*, Agus ga mhfágbhail ma choinne neithe da dean an Truailleachdſan Cionfá Peacaidh *z*, gus le ſo uile atá ſé ga ntabhairt thairis a Nainmiannuibh fein, do Bhuaidhridhibh n Tſaoghail, agus do Chumhachd an idhbhirſeoir *a* : Leir tharla gu bhfuilid ga cruadhthughadh fein, ſeadh faoi na Meadh-naibh ſin a ta Dia ag gnáthughadh chum Daoine eile a mhaothughadh *b*.

w *Romh.* 1. 24, 26, 28. *agus Romh.* 11. 7, 8. x *Deut.* 29. 4. y *Matt.* 13. 12. *agus Matt.* 25. 29. z *Deut.* 2. 30. 2 *Riogh.* 8. 12, 13. a *Salm* 81. 11, 12. 2 *Teſſal.* 2. 10, 11, 12. b *Exod.* 7. 3. *le Exod.* 8. 15, 32. 2 *Ccor.* 2. 15, 16. *Iſai.* 8. 14. 1 *Phead.* 2. 7, 8. *Iſai.* 6. 9, 10. *le Gniomh.* 28. 26, 27.

VII. Mar

VII. Mar a ruigeas Freaſdal DE, gu generalta gus na huile Chréutuiribh, is amhluidh ata ſi air mhodh ni is ſunnradhaigthe ag gabhail Cúram da Eaglais, agus ag ſuighthiughadh na huile neithe chum a maith *c*.

c 1 *Tim.* 4. 10. *Amos* 9. 8, 9. *Romh.* 8. 28 *Iſai.* 43. 3, 4, 5, 14.

CAIB. VI.

† Leagadh. † Dioghaltas.

Ma † Thuitim an Duine, mai Pheacadh, agus mu † Phean us air a ſhon.

I. AIr bheith dar gcéad Sinnſearaibh ai na mealladh le Aiſinntleachd agu Buaidhreadh an Aidbhhirſeoir, do pheacuigh eadar 'ſan Mheas toirmiſgthe do ithe a Chuncas do DHIA do reir a Chomhairl ghlic agus naomhtha, a Mpeacadhſa dfhulang air bheith do Rún aige, † orughadh chum a Ghlóir fein *b*.

† *riaghladh.*

a *Geine.* 3. 13. 2 *Ccor.* 11. 3. b *Romh.* 1: 32.

II. Leis an Pheacadhſa d thuiteadar o a † Ngcéud fhireuntachd, agus o a Ngcoml chomun re DIA *c*, agus ma ſin dfáſadar marbh a Bpe[illegible]

† *Firenteachd gein, no Gein-fhireuntachd.*

c *Geine.* 3. 6, 7, 8. *Seanmor.* 7. 29. *Romh.* 23.

ead

eadh *d*, agus truaillidh gu hiomlan, ann a huile Chumhachdaibh a Nanmanna, agus Bhalluibh a Ngcuirp *e*.

d *Geine.* 2. 17. *Ephes.* 2. 1. e *Tit.* 1. 15. *Geine.* 6. 5. *Jer.* 17. 9. *Romh.* 3. 10, *gu nuig Rann* 19.

III. Bhrigh gu mbiadsan Freamhach an Chinnidh Daonna uile, do bheith Cionta an Pheacaidhse air na mheas *f*, agus an Bas céadna san Pheacadh agus ann san Nidur thruaillidh air na iomchar, da Niliochd uile ta ag teachd uatha tre Gineolughadh gnathaighte *g*.

f *Geine.* 1. 27, 28. *agus Geine.* 2. 16, 17. *agus Gniomh.* 17. 26. *le Romh.* 5. 12, 15, 16, 17, 18, 19. *agus* 1 *Ccor.* 15. 21, 22, 45, 49. g *Salm* 51. 5. *Geine.* 5. 3. *Job* 14. 4. *agus Caib.* 15. *r.* 14.

IV. On Truaillidheachd gheinse, tre bhfuil sinn gu tur air ar gcur o Ghléus chum an uile Mhaith, air ar ndeanamh neamhchomasach chuige, agus conntrardha dhó *h*, agus ag aomadh gu hiomlan chum an uile Olc *i*, ata na huile Pheacaidh Gniomhtha ag teachd *k*.

h *Romh.* 5. 6. *agus Romh.* 8. 7. *agus fos Romh.* 7. 18. *Coloss.* 1. 21. i *Geine.* 6. 5. *agus Caib.* 8. *r.* 21. *Rhom.* 3. 10, 11, 12. k *Sheam.* 1. 14, 15. *Ephes.* 2. 2, 3. *Matt.* 15. 19.

V. Re

V. Re fad na Beathasa, ata an Truai lidheachdsa a Náduire ag santin 'san Droin ata air na Nathghhineamhuin *l*; Agus ge g bhfuil sí air a Maitheamh agus air a Claoid tríd Chriosd, gidheadh is fior-pheacadh d ríreamh i fein, agus a huile Ghluasach fós *m*.

l 1 *Eoin* 1. 8, 10. *Romh.* 7. 14, 17, 18, 2: *Sheam.* 3. 2. *Sean-fhoc.* 20. 9. *Seanmor.* 7. 2(m *Romh.* 7. 5, 7, 8, 25. *Gala.* 5. 17.

VI. Air bheith do gach aon Pheacadh Gein agus Gniomhtha araon, na Bhriseadh a: Ceart-lagh DHE, agus conntrardha dho sin, atá sé iona Nádur fein ag tarruing Cion air an Pheacach *o*, tre a bhfuil sé air r cheangal thairis do Fheirg DHE *p*, agus d Mhallachd an Lagha *q*, agus mar sin ata a Bás *r*, agus gach uile Thruaighe Spioradoil saoghalta *t*, agus siorruidhe *u*, ina * a radh.

n 1 *Eoin* 3. 4. o *Romh.* 2. 15. p *Ephes.* 3. q *Gala.* 3. 10. r *Romh.* 6. 23. s *Ephes.* 4. 1 t *Romh.* 8. 20. *Caoi Jerem.* 3. 39. u *Matt.* 2 41. 2 *Tessal.* 1. 9.

CAIB. VII.

† Cunnradh, no Connartha. *Mu* † *Choimhcheangal DE* r *an Duine.*

I. ATa an Tedirdhealughadh edir D agus an Ccréutuir comhór as ge dlighthe

dlighthear o Chréutuiribh riasunta, Umhlachd dhósan, mar a Ngcruthuightheoir, gidheadh ni bhfeudfuid a mfeasda a Mhealtuin air chor ar bith mar a Nsonas agus a Nluidheachd, achd trid Aontughadh deónach égin, air taobh DHE, a chuncas dó a chur a gcéill air modh Coimhcheangail *a*.

a *Isa.* 40. 13, 14, 15, 16. *Job* 9. 32, 33. 1 *Shamu.* 2. 25. *Salm* 113. 5, 6. *agus Salm* 100. 2, 3. *Job* 22. 2, 3. *agus Job* 35. 7, 8. *Luc.* 17. 10. *Gniomh.* 17. 24, 25.

II. An ccead Choimhcheangal do rinneadh ris an Duine, bu Choimhcheangal Oibrighe é *b*, ann a raibh Beatha air a gealladh do Adhamh, agus annsan da Shliochd *c*, air Chumhnant. Umhlachda iomlain † phearsuinte *d*.

† *Phearsunoil.*

b *Gala.* 3. 12. c *Romh.* 10. 5. *agus Romh.* 5. 12. *gu nuig Rann* 20. d *Geine* 2. 17. *Gala.* 3. 10.

III. Air bheith don Duine, trid a Leagaidh fein dfhigbhail neamhchomasach chum ...ighinn air Beatha trid an Choimhcheangal ...id, chuncas don Tighearna Coimhcheangal ...ile do dheanamh *e*, da ngoirthear gu ...oitchionn, Coimhcheangal Grása: ann a ...hfuil sé ag tairgse gu saor, Beatha agus

e *Gala.* 3. 21. *Rom.* 3. 20, 21. *Geine* 3. 15. *Isai.* 42. 6.

Slainte trid Josa Criosd, ag iarruidh orra Creideamh annsan, chum go mbiodh iad air na nsabhaladh *f*; agus ag gealltuin a Spiorad Naomh a thabhairt, do na huilidhibh ata air na Nórdughadh chum Beatha, da ndeanamh deónach agus comasach chum creidsin *g*.

f *Marc.* 16. 15, 16. *Eoin* 3. 16. *Romh.* 10. 6,9. *Gala.* 3. 11. g *Esech.* 36. 26, 27. *Eoin* 6 44, 45.

IV. Goirthear 'san Scriobtuir gu tri Tiomna mar Ainm don Choimhcheangals na Ngrás, thaobh Bás Josa Criosd an Fear tiomnaigh, agus thaobh na Hoidhreach Shíorruidh, maille ris na huile Neithibh d bhoineas di, a ta air na mhfágbhail ma dhileab ann *h*.

h *Eabhr.* 9. 15, 16, 17. *Eabhr.* 7. 22. *Lu* 22. 20. 1 *Ccor.* 11. 25.

V. Do bhí an Coimhcheangalsa air † fhritheoladh air mhoc éugsamhuil, re Linn Lagha, agus re Linn Tsoisgeil *i*: Faoi Lagh do bhí sé air fhritheolughadh le Geallamhnaibh, Faid deireachdaibh, Iobarthaibh, Timchillghe radh, † Uan-Cáisg, agus Samhludhaibh agus * O dionannsuibh eile, a thuga do Phobul na Niúdaighe, is gach ciuni dhic

† *Mhiniosdralughadh.* no *Sheirbhiseachadh.*

† *Uan-Paschail.*

i 2 *Ccor.* 3. 6, 7, 8, 9.

ſo uile ag Ciallughadh roimh láimh Crioſd do bheith re teachd *k*, agus do bheith na Neitheſi ris an Linn úd diongmhalta agus eiſeachdach, trid Oibriughadh an Spioraid, d'oileiniughadh agus do thogbhail ſuas na Ndaoine Taghta, ann a Gcreideamh ſan Mheſſiah a ghealladh *l*, tre raibh aca Lán-Mhaitheamhnus Peacaidhe, agus Sláinte Shiorruidh; agus goirthear dhé an Sein-Tiomna *m*.

k *Eabhr.* Caib. 8, *Caib.* 9, *agus Caib.* 10. *Romh.* 4. 11. *Coloſſ.* 2. 11, 12. 1 *Ccor.* 5, 7. l 1 *Ccor.* 10. 1, 2, 3, 4. *Eabhr.* 11. 13. *Eoin* 8. 56. m *Gala.* 3. 7, 8, 9, 14.

VI. Faoi an Tſoiſgeul, an tan a thaisbeineadh Crioſd, Bríogh na neitheann úd *n*, a ſiad na Hoirdionannſaidh ann a bhfuil an Ccoimhcheangalſa air na fhritheoladh, Seanmoiriughadh an Fhocail, agus Fritheolughadh Sacramuinteadha, an Bhaiſtidh agus Shuipeir an Tighearna *o*; agus ge gur iadſo as teirce ann a Naireamh, agus gu bhfuilid air na mfritheoladh le n as mó do Shimplidheachd, agus le n'as lugha do Ghloir leth a muigh; gidheadh ata an Coimhcheangalſa air na thaisbeunadh ionntaſan le barridheachd Iomlaine, Soilleireachda, agus Eiſeachda *p*, do na huile

n *Coloſſ.* 2. 17. o *Matt.* 28. 19, 20. 1 *Ccor.* 11. 23, 24, 25. p *Eabhr.* 12. 22. *gu nuig* 28. *Jerem.* 31. 33, 34.

Fhineadhachaibh, Iúdaighibh agus Gheintiligh-ibh araon *q*; Agus goirthear dhe an Tiomna Nuadh *r*. Ni bhfuil ann uime ſin dá Choimhcheangal Gráſa eidirdhealuighte thaobh † Bríogh; achd an Taon-Choimhcheangal céudna, faoi † atharughadh Fritheoluidh *ſ*.

† *Subhſtaint.*
† *Fhritheoladhnibh eugſamhla.*

q *Matt.* 28. 19. *Ephes.* 2. 15, 16, 17, 18, 19. r *Luc.* 22. 20. ſ *Gala.* 3. 14, 16. *Romh.* 3. 21, 22, 23, 30. *Salm* 32. 1. *le Eabhr.* 13. 8. *Gniomh.* 15. 11.

CAIB. VIII.

Mu Chrioſd † *an Fear-Meadhoin.*

† an Teidir-mheadhonthoir.

I. CHuncas do DHIA, iona Rún Síor-ruidhe, an Tighearna Ioſa, a Mhac aoin-ghein, do thaghadh agus ordughadh, chum bheith na Fhearmeadhoin edir DHIA agus Dhuine *a*, na Fháidh *b*, na Shagairt *c*, agus na Ríogh *d*, na Cheann agus na Shlánuighthеoir da Eagluis *e*, na Oighre air na huile Neithibh *f*, agus na Bhreith-

a *Iſai.* 42. 1. 1 *Phead.* 1. 19, 20. *Eoin* 3. 16. 1 *Tim.* 2. 5. b *Gniomh.* 3. 27. c *Eabhr.* 5. 5, 6. d *Salm* 2. 6. *Luc.* 1. 33. e *Ephes.* 5. 23. f *Eabhr.* 1. 2.

camh

eamh air an Tſaoghal *g* : D'an dtug ſé o uile Bhiothbhuanachd Pobul re bith na † Nsliochd dó *h*, agus re húine gu bithidis leiſin air na Ngiaoradh, air na Ngairm, air na Mhfíreunughadh, air na Naomhughadh, agus air na Nglorughadh *i*.

† *Nsiol.*

g *Gniomh.* 17. 31. h *Eoin* 17. 6. *Salm* 22. 30. *Iſai.* 53. 10. i 1 *Tim.* 2. 6. *Iſai.* 55. 4, 5. 1 *Coor.* 1. 30.

II. Mac DHE, an Dara Pearſa 'ſan Trínoid, air bhith dhó na Fhior DHIA Biothbhuan, d'aon † Nádur ris an Athair, agus Coimhmeas dó, do ghabh ſé air, nuair a tháinig Iomlaine na Haimſire, Nádur an Duine *k*, le a huile Bhuaidhibh nádurdha agus a Hanmhuineachdaibh chumannta, gidheadh a bhféugmhais Peacaidh *l*, air bheith dhó air na gheineamhuin tre Cumhachd an Spioraid Naoimh a mbroinn Mhuire na Hóighe, da Subhſtainte *m*. Ar chor as gu raibh Dá Nádur Iomlan, Fhoirfe, agus Edirdhealuighte, an *Diadhachd* agus an Daonnachd, air na ngcur go neamhſcarthamhoil re a chéile a naon Phearſa * gun air a Natharughadh onna cheile, * gun air a Ndeanamh ſuas

† *Subhſtaint.*

k *Eoin* 1, 1, 14. 1 *Eoin* 5. 20. *Philip.* 2. 6. *Gala.* 4. 4. *Eabhr.* 2. 14, 16, 17. *Eabhr.* 4. 15. m *Luc.* 1. 27, 31, 35. *Gala.* 4. 4.

na neihni le na chéile, no * air na Ngcoimeasg thrid a chéile *n*. Agus an Bpearsaso is Fíor-Dhia é, agus Fíor-Dhuine, gidheadh is Aon-Chriosd é, an Taon-Fhearmeadhoin edir DIA agus Duine *o*.

n *Luc.* 1. 35. *Coloss.* 2. 9. *Romh.* 9. 5. 1 *Phead.* 3. 18. 1 *Tim.* 3. 16. o *Romh.* 1. 3, 4. 1 *Tim.* 2. 5.

III. Do bheith an Tighearna Iósa Criosd, iona Nádur Dhaenna * a chuireadh mar so ris an Nádur Dhiadha, air na Naomhthughadh, agus air Ungthadh, leis an Spiorad Naomh oscionn † Cuimse *p*, air bheith dhó aige, na huile Ionnmhusa Gliocais agus Eólais ann fein *q*, ann a bhfacas don Athair gach uile Iomlaine a bheith ag Comhnuidhe *r*; a gcoinne air bheith dhó Naomhtha, Neamhlochdach, Neamhthruaillígh, agus lán de Ghrás agus D'fírinne *s*, go mbiodh sé air na * lán-fhuirnisiughadh chum Oifig Edirmheadhonthoir agus Urrais *t*: Agus nior ghlac sé chuige fein í, achd do bhí sé air na Ghairm da hionnsaidh le na Athair *u* Neach do chuir gach uile Chomas agus

† *Tomhas.*

p *Salm* 45. 7. *Eoin* 3. 34. q *Coloss.* 2. 3 r *Coloss.* 1. 19. s *Eabhr.* 7. 26. *Eoin* 1. 14 t *Gníomh.* 10. 38. *Eabhr.* 12. 24. *agus Caib* 7. r. 22. u *Eabhr.* 5. 4, 5.

Bhreitheamhna

Bhreitheamhnas iona Láimh, agus thug Aithne dhó sin do chur a ngníomh *w*.

w *Eoin* 5. 22, 27. *Matt.* 28. 18. *Gniomh.* 2. 36.

IV. Do ghabh an Tighearna Iosa an Oifigse gu ro-thoileach os laimh *x*, agus chum gu ccuireadh sé a ngníomh í, do rinneadh é faoi an Lagh *y*, agus do choimhlíon sin go hiomlan *z*, do fhuiling sé † Piantaidh ro-chráiteach † *Doruinne.* go neimhmeadhonach iona Anam *a*, agus Fulangthasa ro-dhóruineach iona Chorp *b*; do Chéusadh é, fuair Bás *c*, do bhí air na Adhlacadh, agus dfan faoi Chumhachd an Bháis, gidheadh ni bhfaca sé Truaillidheachd *d*. Air an treas Ló d'éirigh o na Marbhuibh *e*, leis an Chorp cheudna ann a ndfuiling sé *f*, leir Chuaidh fós suas air Neamh, agus ata sé na shuidhe ann sin air Deaslaimh a Athar *g*, ag deanamh Eadarghuidhe *h*, agus tillfidh sé a thabhairt

x *Salm* 40. 7, 8. *le* Eabhr. 10. *r.* 5 *gu nuig r.* 10. Eoin 10. 18. *Philipp.* 2. 8. y *Gala.* 4. 4. z *Matt.* 3. 15. *agus Matt.* 5. 17. a *Matt.* 26. 37, 38. *Luc.* 22. 49. *Matt.* 27. 46. b *Matt. Caib.* 26. *agus Caib.* 27. c *Philipp.* 2. 8. d *Gniomh.* 2. 23, 24, 27. *agus Gniomh.* 13. 37. *Romh.* 6. 9. e 1 *Ccor.* 15. 3, 4. f *Eoin* 20. 25, 27. g *Marc.* 16. 19. h *Romh.* 8. 34. *Eabhr.* 9. 24. *agus Eabhr.* 7. 25.

Breith air Dhaoinibh agus Ainglibh a Ndeireadh an Tiaoghail *i*.

i *Romh.* 14. 9, 10. *Gniomh.* 1. 11. *Gniomh.* 10. 42. *Matt.* 13. 40, 41, 42. *Jud. rann* 6. 2 *Phead.* 2. 4.

V. Do rinn an Tighearna Iosa, le na Umhlachd iomlan, agus leis an Iobairt sin, *eadhon* é fein, a thug sé tríd an Spioraid Shiorruidh, aonuair suas do DHIA, Ceartas a Athar do lán-díoladh *k*; Agus ni amhain Réite do chosnamh, achd mar a gcéudna Oighreachd Bhiothbhuan ann an Ríoghachd Neámha, dhoibhsan uile, thug an Tathair dhó *l*.

k *Romh.* 5. 19. *Eabhr.* 9. 14, 16. *agus Eabhr.* 10. 14. *Ephes.* 5. 2. *Romh.* 3. 25, 26. l *Dan.* 9. 24, 26. *Coloss.* 1. 19, 20. *Ephes.* 1. 11, 14. *Eoin* 17. 2. *Eabhr.* 9. 12, 15.

VI. Ge nach d'oibrigheadh *† do ríreamh Obair na Saoirse le Críosd, nó go raibh sé air na ghabhail 'san Fheóil, gidheadh do bhí a Fearta, a Heifeachd, agus a Sochaire, air a ngcomhpártughadh ris na Daoinibh Taghta, ann sgach Al an diaigh a cheile, o Thósach an Tiaoghail, leis agus annsna Geallamhnuibh, na Samhluidhhaibh, agus na Híobarthaibh, ann a raibh air Fhoillsiughadh, agus air na Chiallughadh go be Sıol na Mná é, a Bhrughadh Ceann na Nathrach; agus an Tuan do mharbhadh

*† *cheana*, no *a lathair*, no *a ngniomh.*

mharbhadh o Thosach an Tsaoghail; air bheith dhó na aon ceadna, a Né, a Niugh, agus go Siorruidhe *m*.

m *Gala.* 4. 4, 5. *Geine.* 3. 15. *Foills.* 13. 8. *Eabhr.* 13. 8.

VII. A tá Críosd, a Nobair na Hedirmheadhonthoireachd, ag oibriughadh do réir an Dá Nádur, ag deanamh, tre gach Nádur dhíobh, an ní sin do bhuineas di fein *n*: gidheadh thaobh Aonachd an Phearsuin, ata a ní sin a bhuineas D'aon Nádur, * † air na chur air Ainm an Phearsuin ata air Ainmniughadh o'n Nádur eile *o*.

† *air na luadh ris an Phearsa.*

n *Eabhr.* 9. 14. 1 *Phead.* 3. 18. o *Gníomh.* 20. 28. *Eoin* 3. 13. 1 *Eoin* 3. 16.

VIII. Ata Críosd ag cur, agus ag Comhpártughadh, go dearbhtha agus go héifeachdach, na Saoirse sin do choisin sé, riusan uile dan do choisin sé *p*, ag deanamh Eadarghuidhe air an son *q*, agus ag foillsiughadh dhoibh ann san Fhocal, agus leis, Díomhaireadha na Sláinte *r*; ga * maothughadh gu héifeachdach le na Spiorad, chum Creidsin, agus bheith Umhal; ag Riaghladh Ngcroidhe, le na Fhocal, agus le na Spi-

p *Eoin* 6. 37, 39. *Eoin* 10. 15, 16. q 1 *Eoin* 2.1,2. *Romh.* 8. 34. r *Eoin* 15. 13, 15. *Ephes.* 1.7, 8, 9. *Eoin* 17. 6.

orad.

orad *f*; ag Buadhrhughadh thar a nuil Naimhdibh le na Neart Uilechumhachdach agus le na Ghliocas, air an Doigh agus ai na Modhaibh sin as fearr d(choimhfhreagras re na Fheadh mantas Iongantach, agu † Dorannsuighe *t*.

† *neamh-scrú-duigheach.*

f *Eoin* 14. 16. *Eabhr.* 12. 2 2 *Ccor.* 4. 13 *Romh.* 8. 9, 14. *Romh.* 15. 18, 19. *Eoin* 17 17. *t* *Salm* 120. 1. 1 *Ccor.* 15. 25, 26. *Ma* 4. 2, 3. *Coloss.* 2. 15.

CAIB. IX.

M'an Tsaor-Thoil.

I. DO chuir DIA ann an Toil an Duin(an Tsaoirse Nádurdha sin, air nac bhfuilis ag deanamh Aindheóin, agu nach bhfuil tríd Daor-Eigiontas o Nádur a Socrughadh air Maith no Olc do dhear amh *a*.

a *Matt.* 17. 12. *Seum.* 1. 14. *Deut.* 30. 1

II. Do bhí aig an Duine ann an Staid n Neimhchiontais, Saoirse agus Comas, chu an Ní bu Mhaith, agu bu Thaitneamhach d DHIA, † a Thogradl agus a Dheanamh

† *a Thoileadh.* achd *taisbhaas san Litir.*

b *Searm-moir.* 7. 29. *Geine.* 1. 26.

ach

ichd gidheadh go Claochlodhach, air chor
is go bhféudfadh sé tuitim uaidhe so *c*.

c *Geine.* 2. 16, 17. *Geine.* 3. 6.

III. Do chaill an Duine go buileach tríd
a Leagaidh ann an Staid an Pheacaidh, Uile
Chomas na Toile, chum
Maith Spioradalta air † ag Comhailteachd
bith, ata † a Gcomh- *Slainte.*
chuideachd na Slainte *d*:
Ionnus air bheith don Duine Nádurdha * a
naghaidh an Mhaith úd *e*, agus Marbh a
Bpeacadh *f*, nach bhfuil sé Comasach le na
Neart féin, air é sein Iompodh, na air é
fein do Ullmhughadh chuige sin *g*.

d *Romh.* 5. 6. *Romh.* 8. 7. *Eoin* 15. 5.
e *Romh.* 3. 10, 12. f *Ephes.* 2. 1, 5. *Coloss.* 2.
13. g *Eoin* 6. 44, 65. *Ephes.* 2. 2, 3, 4, 5.
1 *Ccor.* 8. 14. *Tit.* 3. 3, 4, 5.

IV. An tan do Iompoigheas DIA an
Peacach, agus do Atharruigheas sé é, chum
Staid na Ngrás, ata sé ga Shaoradh o a
Dhaoirse Nádurdha sán Pheacadh *h*; agus
ga dheanamh Comasach le na Ghrás amháin,
chum an ní ata gu Spioradalta
Maith, do † Thogradh go † *Thoileadh.*
Saor, agus do Dheanamh *i*;
gidheadh san air chor as nach bhfuil Toil
aige go foirfe, na fós amháin, chum a ní

h *Coloss.* 3. 13. *Eoin* 8. 34, 36. 1 *Philipp.* 2.
13. *Romh.* 6. 18, 22.

tá

ta Maith, achd atá Toil aige mar an gcéadm chum a ní ta Olc. Agus ſo thaobh na Truaillidheachd ata ag ſantuinn ann *k*.

k *Gala.* 5. 17. *Romh.* 7. 15, 18, 19, 21, 23

V. Atá Toil an Duine air na deanaml Saor go foirfe agus go neamhchlaochlodhach chum Maith na aonar, ann an Staid na Glóir amháin *l*.

l *Ephes.* 4. 13. *Eabhr.* 12. 23. *Eoin* 3. 2 *Jud. r.* 24.

CAIB. X.

M'an Ghairm Eifeachdach.

I. NA huile Dhaoine ſin do Romhor duigheadh le DIA chum Beatha agus iad ſin amháin, is Toil leis, iona An Orduighte agus Thaitneamhach a Ngairm go heifeachdach *a*, le na Fhocal agus l na Spiorad *b*, as an Staid ſin an Pheacaidl agus an Bháis ann a bhfuil ſiad a thaobl Náduir, chum Grás agus Sláinte tríd Ioſ Críoſd *c*; ag Soillſiughadh a Ninntinne chum Neithe DHE do thuigſin go Spioradoi agus go Slainteamhuil *d*; Ag tabhairt

a *Romh.* 8. 30. *agus C.* 11. *r.* 7. *Ephes.* 1 10, 11. b 2 *Teſſal.* 2. 13, 14. 2 *Ccor.* 3. 3, 6 c *Romh.* 8. 2. *Ephes.* 2. 1, 2, 3, 4, 5. 2 *Tim.* 1 9, 10. d *Gniomh.* 26. 18. 1 *Ccor.* 2. 10, 12 *Ephes.* 1. 17, 18.

Ngcroidh

Ngcroidhe Cloiche uatha, agus ag tabhairt Croidhe Feóla dhoibh *e*; ag Athnuadhthughadh a Ntoile, agus le na Neart Uilechumhachdach * ag tabhairt orra Socrughadh air a ni ta Maith *f*, agus ga ntarruing go heifeachdach chum Iosa Criosd *g*: gidheadh sann air chor as gu bhfuilid ag teachd gu ro-shaor, air bheith dhoibh air na ndeanamh deónach le na Ghrás *h*.

e *Esech.* 36. 26. f *Esech.* 11. 19. *agus Caib.* 36. *r.* 27. *Philipp.* 2. 13. *Dheut.* 30. 6. g *Ephes.* 1. 19. *Eoin* 6. 44, 45. h *Laoidh Shol.* 1. 4. *Salm* 110. 3. *Eoin* 6. 37. *Romh.* 6. 16, 17, 18.

II. 'Sann amhain o Ghrás shaor agus shunnradhach DHE, atá an Ghairm Eifeachdachsa, is ni hann o ni air bith idir do chuncas roimh laimh 'san Duine *i*, neach ata go hiomlan Fulangthach innte, gus an bhfuil sé, air bheith dhó aithbheothaighte agus athnuadhthuighte leis an Spiorad Naomh *k*, air na dheanamh Comasach da thaoibh sin chum an Ghairmse do shreagradh, agus an Grás atá air na thairgse agus air na iomchar ann, a dhlú-ghabhail chuige *l*.

i 2 *Tim.* 1. 9. *Tit.* 3. 4, 5. *Ephes.* 2. 4, 5, 8, 9. *Romh.* 9. 11. k 1 *Cor.* 2. 14. *Romh.* 8. 7. *Ephes.* 2. 5. l *Eoin* 6. 37. *Esech.* 36. 27. *Eoin* 5. 25.

III. Naoidheana Taghta, ag básughadh re Haois an Naoidheantachd, ataid air na

Naithgheintin agus air na Nsábhaladh le Criosd trid an Spioraid *m*, neach atá ag oibriughadh a nuair as áil leis, far a náil leis, agus mar as áil leis *n*. As amhluidh fós atá gach uile neach Taghta eile nach fédfir a Ghairm a leith amuigh le Miniostralachd an Fhocail *o*.

m *Luc.* 18. 15, 16. *agus Gniomh.* 2. 38, 39. *agus* Eoin 3. 3, 5. *agus* 1 Eoin 5. 12. *agus Romh.* 8. 9, *na baitesi uile maille re cheile.* n Eoin 3. 8. o 1 Eoin 5. 12. *Gniomh.* 4. 12.

IV. Ge gu bhfeud Daoine eile nach bhfuil Taghta, bheith air na Ngairm le Miniostralachd an Fhocail *p*, agus cuid d'oibriughaidhthe cumanta an Spioraid do bheith aca *q*, gidheadh ni bhfuil siad a chaoich ag teachd gu fíor chum Criosd, agus uime sin ni bhfeudfuid bheith air na nsábhaladh *r*: As lugha na sin fhéudfas Daoine nach bhfuil ag admhail an Chreidimh Chriosduighe, bheith air na nsábhladh ann a slighe air bith eile, da mhéad an díthchil iona Mbeathadh do † chaitheamh a réir Solus Náduire agus Reachd an Chreidimh sin ataid ag admhail *s*. Agus bheith ag rádh agus ag seasamh ris, gu bhfeud siad bheith air na

† *chumadh.*

p *Matt.* 22. 14. q *Matt.* 7. 22. agus *Matt* 13. 20, 21. *Eabhr.* 6. 4, 5. r *Eoin* 6. 64, 65, 66 agus *Eoin* 8. 24. s *Gniomh.* 4. 12. Eoin 14. 6 agus *Eoin* 4. 22. agus *Eoin* 17. 3. *Ephes.* 2. 12

nſábhaladh, as ní ro-urchoideach agus gráineamhail é *t*.

t 2 Eoin, *rann* 9. 10, 11. 1 *Cor.* 16. 22. *Gala*. 1. 6, 7, 8.

CAIB. XI.

Man * † *Fhireunughadh.* † Tſaoradh.

I. AN Drong ata DIA ag Gairm gu heiſeachdach, tá ſé mar an gceadna ga Mhfireunughadh † gu ſaor *a*, ni hann le Fireuntachd do chur ionta, achd le a Mbpeacaidhe do mhaitheamh dhoibh, agus le bheith ag meas, agus ag gabhail re a Mbpearſunaibh mar Fhireunaibh; ni hann, air ſon ni air bith atá air na oibriughadh ionta, no air na dheanamh leó, achd air ſon Chríoſd na aonar; ni mó is ann le bheith ag meas doibh mar a Mhfireuntachd, Creideamh fein, Gníomh a Ngcreidſine, no Umhlachd air bhith eile † do reir an Tſoiſgeil; achd le Humhlachd agus Díoladh Chríoſd do mheas doibh *b*, air bheith dhoibh ag gabhail agus ag ſocrughadh air Chríoſd agus air Fhíreuntachd tríd

† *a naſgaidh.*

† *Soiſgeulach.*

a *Romh*. 8. 30. agus *Romh*. 3. 24. b *Romh*. 4. 5, 6, 7, 8. 2 *Cor*. 5. 19, 21. *Romh*. 3. 22, 24, 25, 27, 28. *Tit*. 1. 5, 7. *Ephes*. 1. 7. *Jerem*. 23. 6. 1 *Cor*. 1. 30, 31. *Romh*. 5. 17, 18, 19.

Creidimh; agus ni bhfuil an Gcreideamhsa aca uatha fein, is Tiodhlacadh o DHIA é *c*.

c *Gniomh.* 10. 44. *Gala.* 2. 16. *Philipp.* 3. 9. *Gniomh.* 13. 38, 39. *Ephes.* 2. 7, 8.

II. A sé Creideamh ag gabhail agus ag socrughadh mar so air Chriosd agus air Fhireantachd, aon Ionstrumaint an Fhíreiniughaidh *d*; gidheadh ni bhfuil sé na aonar leis féin ann san Tí atá air na Fhíreiniughadh, achd atá na huile Ghrása Slainteamhla eile, do ghná ina chomhchuideachd, agus ni Gcreideamh marbh idir é, achd tá se ag oibriughadh tríd Gráidh *e*.

d *Eoin* 1. 12. *Romh.* 3. 28. *agus Romh.* 5. 1. e *Sheam.* 2. 17, 22, 26. *Gala.* 5. 6.

III. Do fhuasgail Críosd gu hiomlán ó a Nainbhfiach, le na Umhlachd agus le na Bhás, an Drong úd uile atá mar so air na Mhfíreiniughadh, agus dtug fíor Dhíoladh iomlan, agus da ríreadh, do Cheartas Athar na Náite *f*. Gidheadh a méud as gu raibh sé air na thabhairt leis an Athair air an son *g*; agus gur ghabhadh re na Umlachd agus re na Dhíoladh as a nleith *h*; agus iad so araon † gu saor, ni hann air son ní air bith iontasan; atá a Mhfíreniughadh

† *a nasgaidh.*

f *Romh.* 5. 8, 9, 10, 19. 1 *Tim.* 2. 5, 6. *Eabhr.* 10. 10, 14. *Dan.* 9. 24, 26. *Isai.* 53. 4, 5, 6. 10, 11, 12. g *Romh.* 8. 32. h 2 *Cor.* 5. 21. *Matt.* 3. 17. *Ephes.* 5. 2.

uime

uime ſin o ſhaor Ghrás amhain *i*, a gcoinne gu mbiodh araon, Lán-Cheartas agus Gráſa ſaidhbhir DHE, air m Nglorughadh ann a Bhfireunughadh na Bpeacach *k*.

i *Romh.* 3. 24. *Epheſ.* 1. 7. k *Romh.* 3. 26. *Ephef.* 2. 7.

IV. Do orduigh DIA o uile Bhiothbhuanachd, na Daoine Taghta uile d'fireniughadh *l*, agus a Niomlaine na Haimſire fuair Crioſd Bás air ſon a Mbpeacaidhibh, agus déirigh arís chum a Mhfireniughadh *m*: gidheadh, ni bhfuilid ſiad air na Mhfireniughadh gus an dean an Spiorad Naomh, † *cheana. a* a nam iomchubhaidh, Crioſd *láthair.* &c. a chur riú † do ríreadh *n*.

l *Gala.* 3. 8. 1 *Phead.* 1. 2, 19, 20. *Romh.* 8. 30. m *Gala.* 4. 4. 1 *Tim.* 2. 6. *Romh.* 4. 25. n *Coloſſ.* 1. 21, 22. *Gala.* 2. 16. *Tit.* 3. 4, 5, 6, 7.

V. Atá DIA ag mairfeadh ann a bheith ag Maitheamh Peacaidhe na Druinge tá air na Mhfireunughadh *o*: agus ge nach féudfuid a bhfeaſda tuitim o Staid na Fíreunuighidh *p*; gidheadh féudfuid tuitim fa Dhiomadh Athaireoil DHE, agus gun Solus a Ghnuiſe bheith air na aiſigeadh aris doibh, nó go deanuid iad fein do Irisliughadh, a Mbpeacaidhe do Admhail, Maitheamhnas

o *Matt.* 6. 12. 1 *Eoin* 1. 7, 9. 1 *Eoin* 2. 1, 2. p *Luc.* 22. 32. *Eoin* 10. 28. *Eabhr.* 10. 14.

do Asslughadh, a Ngcreideamh agus a Naithrighe D'athnuadhughadh *q*.

q *Salm* 89. 31, 32, 33. *Salm* 51. 7, 8, 9, 10, 11, 12. *Salm* 32. 5. *Matt.* 26. 75. 1 *Cor.* 11. 30, 32. *Luc.* 1. 20.

VI. B'ionann, air gach Dóigh dhibh súd, Fíreunughadh na Gcreidmhighe san Tseintiomna, agus Fíreunughadh na Gcreidmhighe san Tiomna Nuadh *r*.

r *Gala.* 3. 9, 13, 14. *Romh.* 4. 22, 23, 24. *Eabhr.* 13. 8.

CAIB. XII.

M'an Uchdmhacachd.

I. ATá DIA ag Deónughadh, iona Aonmhac Iosa Croísd agus air a shon, an Drong sin uile atá air na Mhfireunughadh, a dheanamh na Nluchd-comhpairt, do Ghrás na Huchdmhaeachd *a*: Tre a bhfuil siad air na ngabhhail a Naireamh Chloinne DE, agus ag mealtuin gach uile Shaoirse agus Shochair shuunradhach bheanus doibh *b*; agus tre bhfuil a Ainmsin air na chur orra *c*, agus iad ag faghail Spiorad na Huchdmhacachd *d*, agus Cead teachd chum Cathair Ríoghail na Ngrás, le Dánachd *e*,

a *Ephes.* 1. 5. b *Gala.* 4. 4, 5. *Romh.* 8. 17. *Eoin* 1. 12. c *Jerem.* 14. 9. 2 *Cor.* 6. 18. *Foils.* 3. 12. d *Romh.* 8. 15. e *Ephes.* 3. 12. *Romh.* 5. 2.

agus

igus air na ndeanamh Comaſach chum *Abba Athair*, do éigheadh *f*; agus tre bhſuil Truas air na ghabhail diobh, agus iad air na Ngcoimhed, Freaſdal air na dheanamh dhoibh, agus iad air na Nſmachdughadh, leis, mar le Athair *k*, gidheadh ni bhfuilid idir air na nteilgeadh dhe *l*, achd ataid air na Nſeulughadh chum La an Tſaoraidh *m*, agus ag ſealbhughadh na Ngeallamhna *n*, mar Oidhrighe na Slainte Shiorruidhe *o*.

f *Gala.* 4. 6. g *Salm* 103. 13. h *Seanſhoc.* 14. 26. i *Matt.* 6. 30, 32. 1 *Phead.* 5. 7. k *Eabhr.* 12. 6. l *Caoi Jerem.* 3. 31. m *Ephes.* 4. 30. n *Eabhr.* 6. 12. o 1 *Phead.* 1. 3, 4. *Eabhr.* 1. 14.

CAIB. XIII.

Man Naomhthughadh.

1. AN Drong atá air na Ngairm go heiſeachdach, agus air na Naithgheineamhuin, air bheith do Chroidhe Nuadh, agus Spiorad Nuadh, air na ngcruthughadh ionnta, ataid ni is mo air na Naomhthughadh do ríreadh agus † iona Mbpearſuinibh fein, tre Fearta Báis agus Eiſeirighe Chrioſd *a*, le na

† *gu Pearſunta,* *gu Pearſunoil.*

a 1 *Cor.* 6. 11. *Gniomh.* 20. 32. *Philipp.* 3. 10. *Romh.* 6. 5, 6.

Fhocal

Fhocal agus le na Spiorad na ngcomhnuic ionta *b*: atá Uachdranachd Cuirp a Pheacaidhe go hiomlan air na sgrios *c*, agu a uile Ainmianna air na nlagughadh, agu air na ngclaoidh, ni is ſmó agus ni is ſmò agus iad fein ni is ſmó agus ni is ſmó a na mbeóthughadh agus air na neartughad annſna huile Ghráſaibh Slainteamhla chum Fíornaomhthachd do chur a ngníoml ní iona Fhéugmhuis nach faic Duine air bit an Tighearna *f*.

b Eoin 17. 17. *Ephes.* 5. 26. 2 *Teſal.* 2. 1
c *Romh.* 6. 6, 14. d *Gala.* 5. 24. *Romh.* 8. 1
e *Coloſſ.* 1. 11. *Ephes.* 3. 16, 17, 18, 19
f 2 *Cor.* 7. 1. *Eabhr.* 12. 14.

II. Atá an Naomhthachdſa air feadh an Duine go hiomlan *g*, gidheadh neamh fhoirfe ſan Bheathſa, atá Fuighiol egin de Thruaillidheachd ag fantuin ann igach Ball *h*; agus as ſo atá Cogadh buanmhair thionach agus neimhréitidheach ag éirigh air bheith don Fheoil ag Miannughadh anaghaidh an Spioraid, agus an Spiorad a naghaidh na Feóla *i*.

g 1 *Teſſal.* 5. 23. h 1 *Eoin* 1. 10. *Romh.* 7. 18, 23. *Philipp.* 3. 12. i *Gala.* 5. 17. 1 *Phead* 2. 11.

III. Ann ſan Chogadhſa, ge go bhféud an Truaillidheachd atá air márthuin, lámh a nuachdar dfhaghail gu mór, re ſeal *k*:

k *Romh.* 7. 23.

gidheadh

idheadh tre Síor-fhritheoladh Neirt doibh, o piorad Naomhthuighe Chriosd, atá ain Chuid air na Aithgheintinn ag Buadhugh-dh *l*: agus mar sin atá na Naoimh ag fás a Ngrás, ag comhlionadh Naomhthachd a Neagal DE *n*.

l *Romh.* 6. 14. 1 *Eoin* 5. 4. *Ephes.* 4. 15, 16. m 2 *Phead.* 3. 18. 2 *Coor.* 3. 18. n 2 *Coor.* 7. 1.

CAIB. XIV.

Mu Chreideamh Slainteamhail.

I. GRás an Chreidimh tre bhfuil na Daoine Taghta air na ndeanamh comasach chum Creidsin, gu sábhaladh a Nanma *a*, is Obair Spioraid Chriosd iona Ngcroidhthibh *é b*; agus 'sann le Ministralachd an Fhocail is gnáth leis bheith air na Oibriughadh *c*: leis so fós agus le Fritheoladh na Nsacramuinteadha, agus Urnuighe, atá sé ag dul a Méad, agus air na Neartughadh *d*.

a *Eabhr.* 10. 39. b 2 *Cor.* 4. 13. *Ephes.* 1. 17, 18, 19. *Ephes.* 2. 8. c *Romh.* 10. 14, 17. d 1 *Phead.* 2. 2. *Gniomh.* 20. 32. *Romh.* 4. 11. *Luc.* 17. 5. *Romh.* 1. 16, 17.

II. Leis an Chreideamhsa atá Criosduidh ag creidsin, gur fior gach einni atá air na Choillsiughadh san Fhocal, air son Ughdar-dhas

dhas DHE féin ag labhai

† *ag gniomhadh.* ann *e*, agus atá se ag † oi

riughadh gu héugsamh

air an ní atá air ná chur sios ann sgach á

fa leth dhe ; *eadhon* ag tabhairt Um

lachd do na Haitheantaibh *f*, ag criothnug

adh ris na Bagraídhibh *g*, agus ag dl

ghabhail Geallamhna DHE thaobh

Beathasa, agus na Beathaidh atá re teachd

Achd siad Gníomha áirid an Chreidin

Slainteamhail, Aontughadh do Chriosl

Gabhail ris, agus Socrughadh air, na aon

chum Fíreunughadh, Naomhughadh, ag

Beatha Shuthain, bhrígh Coimhcheangail

Ngrás *i*.

e Eoin 4. 42. 1 *Tessal.* 3. 13. 1 Eoin 5. 1 *Gniomh.* 24. 14. f *Romh.* 16. 26. g *Isai.* 66. h *Eabhr.* 11. 13. 1 *Tim.* 4. 8. 1 Eoin 1. 1 *Gniomh.* 16. 31. *Gala.* 2. 20. *Gniomh.* 15. 1

III. Atá eidirdhealughadh san Chreideamh thaobh Céumanna, Lag no Láidir *k*; féudf gu tric agus air iomdha Modh, Ionnsuigl do thabhairt air, agus a Lagughadh, a gidheadh atá se ag faghail na Buaidhe *l*; fás a niomdha neach air chor as go nrig si air Láin-dearbh-beachd tríd Iosa Criosd Ughdar agus Fear-criochnuighe fós ar Cre dimh *n*.

k Eabhr. 5. 13, 14. *Romh.* 4. 19, 20. *Ma* 8. 10. *Matt.* 6. 30. l *Luc.* 22. 31, 32. *Eph* 6. 16. Eoin 5. 45. m *Eabhr.* 6. 11, 12. *Eabh* 10. 22. *Coloss.* 2. 2. n *Eabhr.* 12. 2.

CAI

C A I B. XV.

Mu Aithrighe chum Beatha.

AIthrighe chum na Beatha is Grás Soisgeulach i *a*, agus atá a Teagasg na Sheanmoiriughadh le gach Ministeoir Tsoisgeil, comhmaith is an Teasasg ma hreideamh a Gcriosd *b*.

a *Sechar.* 12. 10. *Gniomh.* 11. 18. b *Luc.* .. 47. *Marc.* 1. 15. *Gniomh.* 20. 21.

II. Tríd Aithrighe, atâ an Bpeacach (o ealladh agus o Mhothughadh ni amhain r Cunntabhart, achd mar an cceadna air lachar agus Fuathmhuireachd a Pheacdhe, mar neithe atá a naghaidh Nádur aomhtha, agus Lagh Comhthromach DHE, us air Breathnughadh dhó do Thrócaire HE a Gcriosd don Droing atá Aithrigheach) oi Dhoilghios air son a Pheacaidhibh, us ag tabhairt Fuath dhoibh, air chor as go nfuil sé ag iompodh uatha uile dionnighe DHE *c*, le Rún agus Díthchioll chum uasachd maille ris, ann a nuile Shlighthibh itheanta *d*.

c *Esech.* 18. 30, 31. *agus Caib.* 36. r. 31. ri. 30. 22. *Salm* 51. 4. *Jerem.* 31. 18, 19. el 2. 12, 13. *Amos* 5. 15. *Salm* 119. 128. *Cor.* 7. 11. d *Salm* 119. 6, 59, 106. *Luc.* 1. 2 *Riogh.* 23. 25.

III. Ge

III. Ge nach cóir bun do dheanamh as a Aithreachus mar Dhíoladh air bith airso Peacaidh, no mar Adhbhar air bith a Maitheamhnas ann *e*, ní is Gniomh é d shaor Ghrása DHE ann a Gcriosd *f*, gidhead atá Aithreachas comhshéudhmoil do na hui Pheacachaibh, is nach dtig do neach a bith súil a bheith aige re Maitheamhn iona shéugmhuis *g*.

e *Esech.* 36. 30, 32. *agus Esech.* 16. 61, 6 63. f *Hos.* 14. 2, 4. *Romh.* 3. 24. *Ephes.* 1. g *Luc.* 13. 3, 5. *Gniomh.* 17. 30, 31.

IV. Mar nach bhfuil Peacadh air bi coimhbheag as nach tuill sé Damnadh *h*, amhluidh ni bhfuil Peacadh air bith coml mór as gu bhféud sé Damnadh do tharruir air an Druing atá ag deanamh Fior-Ait reachais *i*.

h *Romh.* 6. 23. *Romh.* 5. 12. *Matt.* 12. 3 i *Isai.* 55. 7. *Romh.* 8. 1. *Isai.* 1. 16, 18.

V. Ni goóir do Dhaoinibh iad fein do tho liughadh le Haithreachas gheneralta, ach a se Dleasdanas gach Duine, Dithchioll chaitheamh chum Aithreachas fa leith d dheanamh air son a Pheacaidhibh fa leith *k*

k *Salm* 19. 13. *Luc.* 19. 8. 1 *Tim.* 1. 1 15.

VI. Mar atá dfiachaibh air gach Duir Admhail díomhaire air a Pheacaidhibh dheanamh do DHIA, ag asslughadh ai Maitheamhn

Maitheamhnas a thabhairt ionnta *l* ; agus air lorg dhó ſo do dheanamh, agus a Pheacaidh do thréigſin, gheibh ſé Trócair *m* : 'ſamhluidh is cóir don tí bheir Oilbheim da Bhráthair no do Eaglais Chrioſd, bheith toileach, a Aithrighe do thaiſbeunadh don drong da dtug ſé Oilbheim, le Admhail díomhair no follus, agus le Dobrón air ſon a Pheacaidh, agus is cóir dhoibhſin na lorg ſo bheith réidh ris, agus gabhail ris ann a ngrádh *o*.

l *Salm* 51. 4, 5, 7, 9, 14. *agus Salm* 32. 5, 6. m *Sean-fhoc.* 28. 13. 1 *Eoin* 1. 9. n *Seam.* 5. 16. *Luc.* 17. 3, 4. *Joſhua* 7. 19. *Salm* 51. *go hiomlan.* o 2 *Cor.* 2. 8.

CAIB. XVI.

Mu Dheaghoibrighibh.

I. IS Deaghoibrighe, iad ſin amhain do aithin DIA iona Fhocal Naomhtha *a*, agus ni Ndeaghoibrighe iad ſin atá a bhféugmhuis Barantais an Fhocail, air na ndealbhadh le Daoinibh, o Eud dhall, no faoi † Sgail air bith do Dheaghrún *b*.

† *Leithſceal.*

a *Mic.* 6. 8. *Romh.* 12. 2. *Eabhr.* 13. 21. b *Matt.* 25. 9. *Iſai.* 29. 13. 1 *Phead.* 1. 18. *Romh.* 10. 2. *Eoin* 16. 2. 1 *Samu.* 15. 21, 22, 23.

II. Na Deaghoibhrighe ſin, air na ndeanamh a Númhlachd do DHIA, is Toradh

agus is Comharthadha soilleir iad, ai
Chreideamh Fíor agus Beódha *c*: agus leó
ata na Creidmhigh ag taisbeunadh a Mbuidh-
eachais *d*, ag neartughadh a Ndeirbh-bεachd *e*, * † ag tógbhail suas a Mbráithre *f* ag cur Maise air Admhail an Tsoisgeil *g* ag druideadh Béul na Neascairde *h*, agus ag Glórughadh DHE *i*, da bhfuil siad n Nobair, air na ngcruthughadh a Nios Criosd chuige so *k*; a gcoinne air bheith da Ntoradh aca chum Naomhthachd, go mbiodh an Chríoch aca, *eadhon* an Bheatha Shuthain *l*.

† *ag ollamhnughadh.*

c *Seum.* 2. 18, 22. d *Salm* 116. 12, 13 1 *Phead.* 2. 9. e 1 *Eoin* 2. 3, 5. 2 *Phead.* 1 *rann* 5 *go nuig rann* 10. f 2 *Cor.* 9. 2 *Marc* 5. 16. g *Tit.* 2. 5, 9, 10, 11, 12. 1 *Tim.* 1. 6. h 1 *Phead.* 2. 15. i 1 *Phead.* 2. 12 *Philipp.* 1. 11. *Eoin* 15. 1. k *Ephes.* 2. 10 l *Romh.* 6. 22.

III. Ni hann uatha fein idir atá Ngcomas air Deaghoibrighe do dheanamh achd go hiomlan o Spiorad Chriosd *m* Agus chum go mbithid air na ndeanam comasach chuige sin, a bharr air na Grás dfuair siad cheana, as féudhmoil * sa cheart am * Feart an Spioraid Naoim chéudna, chum toileadh agus deanam

m *Eoin* 15. 4, 6. *Esech.* 36. 26, 27.

d'oibriughad

d'oibriughadh ionnta da Ghean maith *n*: gidheadh ni ngcóir dhoibhsin na lorg so fás Neimhghníomhach, mar nach budh dligheach dhoibh Dleasdanas air bith a Choimhlionadh, achd an lorg Gluaiachd shunnradhbach an Spioraid; achd as cóir dhóibh bheith dithchiollach ann a Ngrása DHE tá ionnta a † Chorrughadh suas *o*.

† *Bheodhughadh suas.*

n *Philipp.* 2. 13. *agus* *Caib.* 4. *r.* 13. 2 *Cor.* .5. o *Philipp.* 2. 12. *Eabhr.* 6. 11, 12. *Phead.* 1. 3, 5, 10, 11. *Isa.* 64. 7. 2 *Tim.* 1.6. *niomh.* 26. 6, 7. *Jude rann* 20, *agus* 21.

IV. An drong atá iona Numhlachd ag ighionn air an Airde is mó air a bhféidir ghionn san Bheathaia, as comhthada ghabh atha bheith comalach r † dul osciomn a Idleasdanais, agus tuill- dh a dheanamh is atá IA ag iarruidh, as go bhfuil móran tá iachaibh orra mar Dhleasdanas air nach ifuilid a righienn *p*.

† *Bairgniomhadh, Bairdheanamh.*

p *Luc.* 17. 10. *Nehem.* 13. 22. *Job* 9. 2, 3. *ala.* 5. 17.

V. Ni hédir linn, Maitheamhnas Peacaidhe, an Bheatha Shuthainn, do thuilltin air imh DHE, le ar Noibrighibh is fearr, righ an Neamhchoimeis atá edir iad so us an Ghlóir re teachd, agus an Tedirealadh neimhchríochnuigheach atá eidir

 sinne

sinne agus DIA, neach da nach féud sinn bheith tarbhach, na Dioladh a thabhairt airson Ainbhsiach ar Bpeacaidh do rinneamar cheana *q*; achd an tan do ní sinn na huile neithe fhédsir linn do dheanamh, nior rinneamar achd ar Dleasdanas, agus is Seirbheisigh neamhthairbhach sinn *r*; Agus do bhrígh fós mar is maith iad, gu bhfuilid ag teachd o a Spioradsan *ſ*; agus mar atáid air na ndeanamh linne atá siad air na ntruáilleadh, agus air na ngcumaisg leis an mhéad sin do Laige, agus do Neamhfhoirfidheachd, as nach féud siad Teinneac Bhreitheamhnais DE do fhulang *t*.

q *Romh*. 3. 20. *Romh*. 4. 2, 4, 6. *Ephes*. 2. 8 9. *Tit*. 3. 5, 6, 7. *Romh*. 8. 18. *Salm* 16. 2. *Jo* 22. 2, 3. *agus Job* 35. 7, 8. r *Luc*. 17. 10 ſ *Gala*. 5. 22, 23. t *Isai*. 64. 6. *Gala*. 5. 17 *Romh*. 7. 15, 18. *Salm* 143. 2. *Salm* 130. 3.

VI. Achd gidheadh, air bheith do Phear suinibh na Gcreidmheacha, air a ngabha riú go taitneamhach tríd Iosa Críosd, atá gabhail go taitneamhach annsan, re Ndeaghoibrighibh mar an gcéudna *u*; r hann mar go mbiodh sia san Bheathasa † neiml chiontach, agus † neaml thuillrionnach air Acl mhuisan a Bhfiadhnu

† † *neamhchoiridheach, agus neamhchronuigheach.*

u *Ephes*. 1. 6. 1 *Phead*. 2. 5. *Exod*. 28. 3 *Geine*. 4. 4, *maille re Eabhr*. 11. 4.

D

DE *w* ; achd gur Toil leisin, air bheith dhó ag amhrac orra iona Mhac, gabhail go taitneamhach ris an ní tá trébhdhireach, agus Luaidheachd a thabhairt dó, ge go bhfuil iomadh Anbhfainne agus neamhfhoirfidheachd iona chomhchuideachd *x*.

w *Job* 9. 20. *Salm* 143. 2. x *Eabhr.* 13. 20, 21. 2 *Cor*. 8. 12. *Eabhr*. 6. 10. *Matt*. 25. 21, 23.

VII. Oibrighe do níotar le Daoinibh nach bhfuil air na Naithghineamhuin, ge go bhféudfuid thaoibh na Cúise man bhuil siad, bheith na neithe atá DIA ag aithine, agus do Dheaghfhóghnamh dhoibh féin agus do Dhaoinibh eile araon *y* : gidheadh bhrígh nach bhfuilid ag teachd o Chroidhe air na ghlanadh le Creideamh *z* ; na air na ndeanamh air Mhodh ceart, do réir an Fhocail *a* ; na chum Crích cheart, *eadhon* Glóir DHE, uime sin ataid Peacaidheach, agus ni hédir leó taitnimh re DIA, na Duine a dheanamh iomchubhaidh chum Grás dfaghail o DHIA *c*. Achd gidheadh is peacuidhaiche dhoibhsin, agus is neamhthaitneamhaiche do

y 2 *Riogh*. 10. 30, 31. 1 *Riogh*. 21. 27, 29. *Philipp*. 1. 15, 16, 18. z *Geine*. 4. 5, *maille re Eabhr*. 11. 4, 6. a 1 *Cor*. 13. 3. *Isai*. 1. 12. *Matt*. 6. 2, 3, 16. c *Hagg*. 2. 14. *Tit*. 1. 15. *Amos* 5. 21, 22. *Hos*. 1. 4. *Romh*. 9. 16, *Tit*. 3. 5.

DHIA, na Hoibrighese do leigeadh dhíobh *d.*

d *Salm* 14. 4. *agus Salm* 36. 3. *Job* 21. 14, 15. *Matt.* 25. 41, 42, 43, 45. *Matt.* 23. 23.

CAIB. XVII.

Mu † *Bhuanmhaireachduin na Naomh* [*ann an Staid na Ngras.*]

† Shíor-Bhuanas.

I. AN drong ris an do Ghabh DIA go taitneamhach iona Mhac Ionmhuin, agus a Ghairm sé go heifeachdach agus a Naomhuigh sé le na Spiorad, ni bhféidir leó tuitim go hiomlan, agus go críochnamhoil o Staid na Ngrás; achd Buanmhairfidh siad ann go dearbh, go nuig na Críche, agus bithidh siad air na Nlábhaladh go Síorruidh *a.*

a *Philipp.* 1. 6. 2 *Phead.* 1. 10. *Eoin* 10. 28, 29. 1 *Eoin* 3. 9. 1 *Phead.* 1. 5, 9.

II. Cho ni a Nsaor-Thoil fein, is Bunachar don Bhuanmhairshionnachdsa na Naomh, achd Neamhclaochladhachd Orduigh na Taghtha, atá o Ghrádh Shaor agus Neamhchlaochladhach DHE an Athar *b*; Eifeachd Tuilltionnais agus Edirghuidhe Josa Criosd *c*; Comhnuighe Spioraid agus

b 2 *Tim.* 2. 18, 19. *Jerem.* 31. 3. c *Eabhr.* 10. 10, 14. *agus Eabhr.* 13. 20, 21. *agus Eabhr.* 9. 12, 13, 14, 15. *Romh.* 8. 33. *go deireadh an Chaibidil. Eoin* 17. 11, 24. *Luc.* 22. 32. *Eabhr.* 7. 25.

...il DHE a dtaobh a Stigh dhiobh *d* ; agus
Nádur Choimhcheangail na
Ngrás *e* : Agus uatha so uile, † *Neamh-*
...tá Deirbhthéachd, agus *fhailligh-*
† Neimhmheallamhlachd an *eachd.*
Bhuainmhairthionnachdsa ag
...eachd *f*.

d *Eoin* 14. 16, 17. 1 *Eoin* 2. 27. 1 *Eoin* 3.
9. e *Jerem.* 32. 40. f *Eoin* 10. 28. 1 *Tessal.* 3.
3. 1 *Eoin* 2. 19.

III. Achd gidheadh tríd Buaidhridhibh
an Aidhbhirseoir agus an Tsaoghail, tríd a
Nláruighidh on Truailleadh ata air marthuinn
ionnta, agus tríd Díothgnathuighidh Meadh-
oine a Ngcoimhdaighe, féudfuidh siad
tuitim a Bpeacaidhibh anntroma *g* ; agus
fantuinn ionnta re seal *h* : leis a bhfuil siad
ag teachd faoi Chorruigh DHE *i*, agus ag
cur Doilghios air a Spiorad Naomh *k*, ag
call Tomhas égin da Ngrása agus da
Ngcomhfhurtachda *l*, ag teachd faoi Chruas
Croidhe *m*, agus a Ngcoguisidh air na nlot *n* ;
agus leis a bhfuil siad fós ag deanamh
Dochuin do Dhaoinibh eile, agus ag tabh-

g *Matt.* 26. 70, 72, 74. h *Salm* 51. *Tiodal*
an Tsailm, agus rann 14. i *Isai.* 64. 5, 7, 9.
2 *Samu.* 11. 27. k *Ephes.* 4. 30. l *Salm* 51. 8,
10, 12. *Foills.* 2. 4. *Laoidh Shol.* 5. 2, 3, 4, 6.
m *Isai.* 36. 17. *Marc* 6. 52, *agus Marc* 16.
14. n *Salm* 32. 3, 4. *agus Salm* 51. 8.

airt

airt Oilbheim dhoibh *o*, agus ag tarruin
Breitheamhnasa saoghalta orra féin *p*.

o 2 *Samu.* 12. 14. p *Salm* 89. 31, 32
1 *Cor.* 11. 32.

CAIB. XVIII.

Mu Dhearbh-Beachd air Gras agus Slainte.

I. GE go bhféud Cealgoiridh agus Daoine eile nach bhfuil air na Naithgheinamhuin, iad féin do mhealladh go faoin, le Dóchas Fallsa agus Andánadas Feólmhur, go bhfuil siad ann a Fabhar DHE agus ann a Staid na Slainte *a*; agus is Dóchas so théid a mugha *b*: gidheadh an drong atá ag creidsin do ríreadh ann san Tighearna Iosa, agus atá ga ghrádhughadh le trébhdhireachd, ag deanamh dithchill air gluasachd ann sgach uile Dheaghchoinsias iona láthair, féudfuidh siad san Bheathasa, Dearbh-beachd deimhin a bheith aca go bhfuil siad ann a Staid na Ngrás *c*, agus féudfuidh siad Gairdeachas a dheanamh tre Dóchas Gloire DHE, agus ni ndean an Dóchas so iadsan a náiriughadh a choidhche *d*.

a *Job* 8. 13, 14. *Mic.* 3. 11. *Deut.* 29. 19. *Eoin* 8. 41. b *Matt.* 7. 22, 23. c 1 *Eoin* 2. 3. *agus Caib.* 2. *r.* 14, 18, 19, 21, 24. *agus Caib.* 5. *r.* 13. d *Romh.* 5. 2, 5.

II. An Deirbhbeachdsa ni Mbeachd bharamhlach no chosamhlach amhain é air

a fhuighiughadh air Dóchas meálltamhuil *e*; chd Deirbhbeachd neimhmheálltamhuil Creidimh, air na fhuighiughadh air Fírinn Fiadha Ghealllamhna na Sláinte *f*, agus air Soilleireachd ſan leith a ſtigh mu na Grásaibh ann da bhfuil na Geallamhnaia air na ndeanamh *g*, agus fós air Teiſtios Spioraid na Uchdmhacachd ag deanamh Fiadhnuiſe le ar Spioruidne gur Clann do DHIA ſinn *h*: agus a ſé an Spioradſa Geall-daingnighe ar Oidhreachd, tre a bhfuil ſinn air ar ſéulughadh chum Ló an Tſaoraidhe *i*.

e *Eabhr.* 6. 11, 19. f *Eabhr.* 6. 17, 18. g 2 *Phead.* 1. 4, 5, 10, 11. 1 *Eoin* 2. 3. *agus Eoin* 3. *r.* 14. 2 *Cor.* 1. 12. h *Romh.* 8. 15, 16. i *Ephes.* 3. 13, 14. *agus Ephes.*4. 30. 2 *Cor.* 1. 21, 22.

III. Ni mbuin an Deirbhbeachd neimhmhealltamhailſe do Nádur an Chreidimh mar nach féudfadh an Fior-Chreidmheach bheith go fada ag feitheamh, agus ag cómhrac re iomdha Cruadal ſuil ſan rig ſé air *k*: gidheadh air bheith dhó air na dheanamh comaſach leis an Spiorad chum Fios do bheith aige air na neitheanna thug DIA a naiſgidh dhó, féudfuidh ſé a bhféugmhuis Foillſiughaidh neamhghnáthuighte righionn air an Deirbhbeachdſa, ann a Foghnamh

k 1 *Eoin* 5. 13. *Iſai.* 50. 10. *Marc* 9. 24. *Salm* 88 *go hiomlan, agus Salm* 77. *o rann* 1, *go nuige rann* 12.

ceart

ceart a dheanamh do na Meadhoine gnáthach *l*. Agus uime ſin a ſé Dleaſdanas gac einneach, uile Dhíthchioll do dheanam chum a Ghairm agus a Thaghtha dfágbha dearbhtha *m*; chum thríd ſo go mbiodh Chroidhe air fhairſiniughadh ann a Síth agus Aoibhneas ſan Spiorad Naomh, ann a Ngrádh agus Buidheachas do DHIA, agu ann a Neart agus Suilbhireachd a Ndleaſdanaſaibh na Humhlachda, agus a ſiad n neithe ſo Fíorthoradh an Deirbhbeachda *n* as comhfhada ghabh uaidhe bheith ag aomadh Dhaoine go Míbhéus *o*.

l 1 Cor. 2. 12. 1 *Eoin* 4. 13. *Eabhr.* 6. 11, 12. *Ephes.* 3. 17, 18, 19. m 2 *Phead.* 1. 10 n *Romh.* 5. 1; 2, 5. *Romh.* 14. 17. *agus Romh* 15. 13. *Ephes.* 1. 3, 4. *Salm* 4. 6, 7. *agus Salm* 119. 32. o 1 *Eoin* 2. 1, 2. *Romh.* 6. 1, 2. *Tit* 2. 11, 12, 14. 2 Cor. 7. 1. *Romh.* 8. 1, 12 1 *Eoin* 3. 2, 3. *Salm* 130. 4. 1 *Eoin* 1. 6, 7.

IV. Feudfuidh Deirbhbeachd na Bhfíorchreidmheacha ma Nſláinte, bheith air iomadh Modh air na chrathadh, air na lughdughadh, agus † ſtad a dhul air; eadhon tre Neamhchûram iona choimhead; tre tuitim a Bpeacadh áirid égin a loitſeas an Coguis, agus chuireas Doilghios air an Spiorad; tre Bhuaidhreadh égin grad agus dian; tre Solus Gnúiſe DHE bheith air na tharruing leis air ais uatha, agus é bheith ag fulang dhoibhſin féin air an bhfuil

† *edirleigeadh a theachd air.*

[E]agalſan gluaſachd a Ndorchadas agus gun [s]olus air bith do bheith aca *p*: gidheadh ni [b]hfuilid ſiad idir folamh go hiomlan [d]ó Shíol ſin DE, agus don Bheatha ſin an [C]hreidimh, don Ghrádh ſin do Chríoſd [a]gus na Bráithribh, don Trébhdhireachd [C]roidhe ſin, agus do Choinſias mu Dhleaſ-[d]anas; as a bhféud, tríd oibriughadh an [S]pioraid, an Deirbhbeachdſa bheith a nam [i]omchubhaidh air aithbheódhughadh *q*, agus [l]eis a bhfuil ſiad ſan am atá a láthair air [n]a ngcongmhail ſuas o Eadóchas tur *r*.

p *Laoidh Shol.* 5. 2, 3, 6. *Salm.* 51. 8, 12, 14. *Ephes.* 4. 30, 31. *Salm* 77. *o rann* 1, *gu nuige rann* 10. *Matt.* 26. *o rann* 69, *go nuige rann* 72. *Salm* 31. 22. *agus Salm* 88, *go hiomlan. Iſai.* 50. 10. q 1 *Eoin* 3. 9. *Luc.* 22. 32. *Job* 13. 15. *Salm* 73. 15. *agus Salm* 51. 8, 12. *Micah* 7. 7, 8, 9. *Jerem.* 32. 40. *Iſai.* 45. 7, 8, 9, 10. *Salm* 22. 1. *agus Salm* 88, *go hiomlan.*

CAIB. XIX.

Mu Lagh DHE.

I. THug DIA do Adhamh Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, lér [c]heangail ſé eſin agus a Shliochd uile, re [U]mhlachd Phearſunta, Iomlan, Fhoirſe, [a]gus Ghnáthmhairthionach; ag gealladh [B]eatha an lorg a Choimhlionaidh, agus ag bagradh

bagradh Báis an lorg a Bhrisidh; agus thu
sé Neart agus Comas dó chum an Laghsa c
choimhead *a*.

a *Geine.* 1. 26, 27, *maille re Geine.* 2. 1
*Romh.*2. 14, 15. *agus Romh.* 10. 5. *agus Rom*
5. 12, 19. *Gala.* 3. 10, 12. *Seanmoir.* 7. 29. *J*
28. 28.

II. An diaigh don Duine tuitim, do mha
an Laghsa bheith na Riagha
† *Ionracus.* ioinlan air * † Fíreantach
agus sann mar sin thug DI
seachad é, air Sliabh Sinai, ann an Dei
Aitheantaibh, agus do scríobhadh é air c
Chlár *b*; air bheith ann sna Ceithir Aitl
eantaibh is tosaighe ar Dleasdanas do DHI
agus ann sna Sé Aitheantaibh is deirioi
naighe ar Dleasdanas do Dhuine *c*.

b *Seam.* 1. 25. *agus Seam.* 2. 8, 10, 11, 1
Romh. 13. 8, 9. *Deut.* 5. 52. *agus Deut.* 10.
Exod. 34. 1. c *Matt.* 2. 37, 38, 39, 40.

III. A thuilleadh air an Laghsa, da ngoi
thear go coitcheann Lagh na Modhannaid
chuneas do DHIA go dtug sé do Phobı
Israél, mar Eaglais ann a Nóige, Reachd
Séireamoinealta ann a raibh iomadh Oirdioı
nansaidh Somplaireach, cuid díobh m
Adhradh, ag Fioghuiriughadh roimh láim
Grása, Gníomhartha, Fulannthasa, agus Sochai
Chríosd *d*; agus cuid díobh ag taisbeinead

d *Eabhr. Caibideal* 9. *Eabhr.* 10. 1. *Gal*
4. 1, 2, 3. *Coloss.* 2. 17.

iomad

iomadh gné Theagaisg mu Dhleasdanasaibh Móralta *e*. Agus atá na Reachda Seireamoinealtasa uile air na ngcur air gcúl anois, san Tiomna Nuadh *f*.

e 1 *Cor*. 5. 7. 2 *Cor*. 6. 17. *Jud. rann* 23. f *Coloss*. 2. 14, 16, 17. *Dan*. 9. 27. *Ephes*. 2. 15, 16.

IV. Dhoibhsan fós mar * † Státa * † Chomhriaghalta thug sé iomadh Reachd Breitheamhail, do chríochnuigh maille re Stát an Phobuilsin, gun iad a ceangal einneach eile anois, ni is faide na atá a Ngceartas gheneralta ag iarruidh *g*.

† *Chomh-chorp*. † *Riaghalta*.

g *Exod*. 21 *go hiomlan*. *Exod*. 22. 1, *go nuige rann* 29. *Geine*. 49. 10, *maille re* 1 *Phead*. 2. 13, 14. *Matt*. 5. 17, *maille re rann* 38, *agus rann* 39. 1 *Cor*. 9. 8, 9, 10.

V. A tá † Lagh na Modhannaidh ag ceangal a bhfeasda re Humhlachd dhó, na huile Dhaoine atá air na Mhfíreanughadh, agus gach einneach eile *h*; Agus fó ni amhain a thaoibh na Neitheann atá air na ngcur sios ann, achd fós a thaoibh Ughdardhais DE an Ccruthuigheoir, a thug seachad é *i*. Agus ann san Tsoisgeul, ni bhfuil Criosd ag fuasgladh an Cheangailse air

† *an Lagh Moralta*.

h *Romh*. 13. 8, 9. *Ephes*. 6. 2. i *Seam*. 2. 10, 11.

mhodh air bith, achd ſann atá ſé gu mór ga dhaingniughadh *k*.

k *Matt.* 5. 17, 18, 19. *Seam.* 2. 8. *Romh.* 3. 31.

VI. Ge nach bhfuil Fíorchreidmhigh faoi an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, chum bheith air na Mhfíreunughadh no air na Ndídeadh da thríd *l*; gidheadh atá Fóghnamh mór ann doibhſan, amhluidh is do Dhaoinibh eile; a méad as go bhfuil ſé, mar Riaghail Beathaidh atá ag cur Toil DÉ agus an Dleaſdanas féin a gcéill doibh, ga nſtiubhradh agus ga ngceangal chum gluaſachd do réir ſin *m*; ag nochdadh fós Truaillidheachd pheacach a Náduire, a Ngcroidhthidh, agus a Mbeathaidh *n*; air chor as air bheith dhoibh ga ngceaſnughadh féin leis, go féud ſiad teachd chum tuileadh Mothughaidh do Pheacadh, tuileadh Iriſliughaidh air a ſhon, agus tuileadh Fuath dhó *o*, maille re Sealladh ni is ſoilleire air an Fhéidhm atá aca air Chríoſd, agus air Iomlaine Umhlachdſan *p*. Atá Fóghnamh ann mar an gcéudna don dróng atá air na Naithgheineamhuin, chum coſg do chur air

l *Romh.* 6. 14. *Gala.* 2. 16. *Gala.* 5. 13 *Gala.* 4. 4, 5. *Gniomh.* 13. 39. *Romh.* 8. 1. *Romh* 7. 12, 22, 25. *Salm* 119. 4, 5, 6. 1 *Cor.* 7. 19 *Gala.* 5. 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23. n *Romh* 7. 7. *Romh.* 3. 20. o *Seam.* 1. 23, 24, 25. *Romh* 7. 9, 14, 24.

a Ntruaillidheachd, a méad as go bhfuil sé ag toirmeasg Peacaidh *q* : Agus atá Fóghnamh ióna Bhagraidhibh, a thaisbeineadh an ní atá a Mbpeacaidhsin féin ag tuilltinn, agus créud na Hamhghair san Bheatha-sa as ion doibh súil a bheith aca riu air an son, ge táid air na nsaoradh o a Mallachd, atá air na bhagradh san Lagh *r* : Atá a Ghealluamhna mar an gcéudna ag taisbeineadh dhoibh go bhfuil Umhlachd ag taitneamh re DIA, agus créud na Sochair beannuighte ris a bhfeiud siad súil a bheith aca, a lorg a Coimhlionaidh *s*, ge nach hann mar neitheanna air a bhfuil Cóir aca thaobh an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe *t*. Air chor as nach Comhartha idir air Dhuine bheith san Lagh, agus gun é bheith faoi Ghrás, gu bhfuil sé ag deanamh Maith chionn go bhfuil an Lagh ag tabhairt Misnigh dhó chuige, agus ag seachnadh Uile chionn go bhfuil an Lagh ag cur Sgá air roimhe *u*.

q *Seam.* 2. 11. *Salm* 119. 101, 104, 128. r *Ezra* 9. 13, 14. *Salm* 89. 30, 31, 32, 33, 34. s *Lebhit.* 26. *o rann* 1, *go nuig rann* 14, *maille re* 2 *Cor.* 6. 16. *Ephes.* 6. 2, 3. *Salm* 37. 11. *Matt.* 5. 5. *Salm* 19. 11. t *Gala.* 2. 16. *Luc.* 17. 10. u *Romh.* 6. 12, 14. 1 *Phead.* 3. 8, 9, 10, 11, 12, *maille re Salm* 34. 12, 13, 14, 15, 16. *Eabhr.* 12. 28, 29.

VII. Agus do gach Fóghnamh dhiobh súd atá san Lagh, ni bhfuil a haon anaghaidh

Grás an Tsoisgeil, achd ataid uile gu milis ag gabhhail leis *w*, air bheith do Spiorad Chriosd ag ceannsughadh agus ag neartughadh Toile an Duine, chum an ní sin do dheanamh gu milis agus gu soilbhir, atá Toil DE do fhoillsighear san Lagh ag iarruidh a dheanamh *x*.

w *Gala.* 3. 21. x *Esek.* 36. 27. *Eabhr.* 8. 10, *maille re Jerem.* 31. 33.

CAIB. XX.

M'an Tsaoirse Chriosdaidhe agus mu Shaoirs an Choinsias.

I. A Sí an Tsaoirse do choisin Criosd do Chreidmheachaibh faoi an Tsoisgeul, a Nsaoirse o Chionta an Pheacaidh, o Fheirg DHE a dhamnuigheas, o Mhallachd Lagh na Modhannaidh *a*; agus go bhfuil siad air na nteasairgin on Drochshaoghalsa atá a lathair, o Bhruid an Aidhbhirseoir agus o Uachdranachd an Pheacaidh *b*, o Olc Amhgharaidhe, o Ghath an Bháis, o Bhuaidh na Huaighe, agus o Dhamnadh siorruidh *c*; agus mar an gcéadna go bhfuil Slighe réidh aca dionnsuighe DHIA *d*, agus

a *Titus* 2. 14. 1 *Tesal.* 1. 10. *Gala.* 3. 13. b *Gala.* 1. 4. *Coloss.* 1. 13. *Gniomh.* 26. 18. *Romh.* 6. 14. c *Romh.* 8. 28. *Salm* 119. 71. 1 *Cor.* 15. 54, 55, 56, 57. *Romh.* 8. 1. d *Romh.* 5. 1, 2.

gu

gu bhfuilid ag tabhairt Umhlachd dhó, ni hann o Eagal Trailleamhoil, achd o Ghrádh Macamhoil, agus le Aigneadh thoileach *e*. Agus do rabhádar iad so uile aig na Creidmhigh faoi an Lagh mar an gcéadna *f*. Achd faoi an Tiomna Nuadh atá Saoirse na Gcríosduighe air na deanamh ni is farsuingthe, thaobh a Nsaoirse o chuinge Lagh na Nseireamoinidh, fán raibh an Eaglais Júdaigheach *g*; agus thaobh Dánachda ni is mó, re teachd chum Cathair Rioghamhail na Ngrás *h*, agus Compártughadh Shaor-Spioraid DE dhoibh ni is iomlaine na bu ghnáth le Creidmheachaibh faoi an Lagh bheith ag faghail *i*.

e *Romh*. 8. 14, 15. 1 *Eoin* 4. 18. f *Gala*. 3. 9, 14. g *Gala*. 4. 1, 2, 3, 6, 7. *agus Gala*. 5. 1. *Gniomh*. 15. 10, 11. h *Eabhr*. 4. 14, 16. *agus Eabhr*. 10. 19, 20, 21, 22. i *Eoin* 7. 38, 39. 2 *Cor*. 3. 13, 17, 18.

II. A sé DIA amháin is Uachdaran air an Choinsias *k*, agus dfág sé saor é o Theagasgaibh agus o Aitheantaibh Dhaoine, atá ann a ní air bith anaghaidh Fhocail; no fós a thuileadh an Fhocail, ma sann a Ccúisibh Creidimh, no Adhraidh *l*. Agus mar sin a bheith ag creidsin a nleithide so do Theagasga agus a bheith ag tabhairt Umhlachd do

k *Seam*. 4. 12. *Romh*. 14. 4. l *Gniomh*. 4. 19. *agus Gniomh*. 5. 29. 1 *Cor*. 7. 23. *Matt*. 23. 8, 9, 10. 2 *Cor*. 1. 24. *Matt*. 15. 9.

uileithide ſo d'Aitheantaibh, thaobh Coinſias, a ſé ſin Fíor-Shaoirſe an Choinſias do thabhairt thairis *m*: agus bheith ag iarruidh * Dallchreideamh, agus Umhlachd dhall agus * iomlan gun agadh, a ſé ſin Saoirſe an Choinſias agus Riaſuin fós do ſgrios *n*.

m *Coloſſ.* 2. 20, 22, 23. *Gala.* 1. 10. *agus Gala.* 2. 4, 5. *agus Gala.* 5. 1. n *Romh.* 10. 17. *agus Romh.* 14. 23. *Iſai.* 8. 20. *Gniomh.* 17. 11. *Eoin* 4. 22. *Hoſ.* 5. 11. *Foillſ.* 13. 12, 16, 17. *Jerem.* 8. 9.

III. An drong atá ag cur Peacaidh air bith a ngníomh, no ag altrumughadh Ainmiann air bith, faoi ſgáil Shaoirſe Chrioſdaidhe, atáid thrid ſin ag ſgrios Crích an Tſaoirſe Chrioſdaidhe, eadhon air bheith dhúinn air ar dteaſairgin o Láimh ar Naimhde, go ndeanamaoid Seirbheis don Tighearna gun Eagal, ann a Naomhthachd, agus a Bhfíreuntachd, iona Láthair, re fad uile Laethe ar Mbeatha *o*.

o *Gala.* 5. 13. 1 *Phead.* 2. 16. 2 *Phead.* 2. 19. *Eoin* 8. 34. *Luc.* 1. 74, 75.

IV. Agus do bhrigh nach hé bu Rún do DHIA, go deanamh na Cumhachda a d'orduigh ſeſin, agus an Tſaoirſe do choiſin Crioſd, a chéile do ſgrios, achd go mbiodh ſiad ag congbhail ſuas, agus ag coimhead a chéile; Uime ſin an drong a bhios faoi ſgáil Shaoirſe Chrioſdaidhe, ag cothughadh anaghaidh Cumhachd Laghamhoil air bith, no

anaghaidh. Gnáthughadh Laghamhoil an Chumhachda sin, cia aca is Cumhachd Shaoghalta no Eaglasda, atáid ag cur anaghaidh Orduigh DHE *p*. Agus féudfar go Laghamhoil Daoine a tharruing go Cunntas agus a nleanamhuin le * Smachdadhaibh na Heaglaise *q*, agus le Cumhachd an Uachdarain Shaoghalta *r*, chionn bheith ag Craobhsgaoileadh a nleithide sin do Bharamhla, no ag Seasamh a nleithide sin do Dheanadais, sa tá a naghaidh Soluis Naduire, no a naghaidh Cinn shoillei an * Chreidimh Chriosdaidhe, mu Chreideamh, mu Adhradh, no mu Chaitheamhbeatha, no anaghaidh Cumhachd na Diaghachda; No fós a nleithide sin do Bharamhla no do Dheanadasa mearachdacha, sa tá, ionna Nádur fein, no thaobh

p *Matt.* 12. 25. 1 *Phead.* 2. 13, 14, 16. *Romh.* 13. *o rann* 1, *go nuig rann* 9. *Eabhr.* 13. 17. q *Romh.* 1. 32. *maille re* 1 *Cor.* 5. 1, 5, 11, 13. 2 *Eoin rann* 10 *agus* 11. 2 *Tessal.* 3. 14. *agus* 1 *Tim.* 6. 3, 4, 5. *agus Titus* 1. 10, 11, 13. *agus Titus* 3. 10, *maille re Matt.* 18. 15, 16, 17. 1 *Tim.* 1. 19, 10. *Foills.* 2. 2, 14, 15, 20. *agus Foills.* 3. 9. r *Deut.* 3. 6, *go nuige rann* 12. *Romh.* 13. 3, 4, *maille re* 2 *Eoin rann* 10, *agus rann* 11. *Esra* 7. 23, 25, 26, 27, 28. *Foills.* 17. 12, 16, 17. *Nehem.* 13. 15, 17, 21, 22, 25, 30. 2 *Riogh.* 13. 5, 6, 9, 20, 21. 2 *Seanchas* 34. 33. *agus Caibideal* 15. *rann* 12, 13, 16. *Dan.* 3. 29. 1 *Tim.* 2. 1. *Isai.* 49. 23. *Sechar.* 13. 2, 3.

an Mhodh air a bhfuilid ga Ngcraobhsgaoileadh no ga Nseasamh, ag cur as don Tsíothchain agus don Riaghail an leith a muigh, do shuighthigh Críosd san Eaglais *f.*

f na haite ceudna, ata ag q agus r.

CAIB. XXI.

Mu Adhradh Crabhthach, agus mu La na Sabbaide.

I. ATá Solus Náduire ag taisbeunadh gu bhfuil DIA ann aig a bhfuil Ard-Thighearnas, agus Uachdranachd oscionn na nuilidh, atá Maith, agus ag deanamh Maith do na huilidhibh, agus uime sin gur cóir, Eagalsan do bheith oirnn, a Ghrádhughadh, a Mholadh, Gairm air, Earbs as, agus Seirbheis a dheanamh dho, leis an Chroidhe uile, agus leis an Anam uile, agus leis an Neart uile *a.* Achd atá an Modh taitneamhach chum an DIA fíor do Adhradh, air na ordughadh le DIA fein agus a Chríocha sin air na nsuighthiughadh, le na Thoil fhoillsighte fein chum nach biodh Adhradh air na dheanamh dhó do reir Breathnughadh agus †Cumadoireachd Dhaoine,

† *Inntleachdaibh.*

a *Romh.* 1. 20. *Gniomh.* 17. 24. *Salm* 119. 68. *Jerem.* 10. 7. *Salm* 31. 23. *agus Salm* 18. 3. *Romh.* 10. 12. *Salm* 62. 8. *Joshua* 24. 14. *Marc.* 12. 33.

no Cogaraibh an Aidhbhearsoir, faoi Shamhughadhaibh faicsionnach ar bith, no air mhodh ar bith eile, nach bhfuil orduighte san Scrioptuir Naomhtha *b*.

b *Deut.* 12. 32. *Matt.* 15. 9. *Gniomh.* 17. 25. *Matt.* 4. 9, 10. *Deu*. 4. *rann* 15, *go nuige* 20. *Exod.* 20. 4, 5, 6. *Coloss.* 2. 23.

II. Is cóir Adhradh Crábhthach a thabhairt do DHIA, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh, agus dhosan amhain *c*; ni hann d'Ainglibh, do Naoimhibh, no do Chréutuir ar bith eile *d*: Agus o Thuitim an Duine, ni hann a bhféugmhuis Edirmheadhonthoir, no tríd Edirmheadhointhoireachd neach air bith eile, achd Iosa Críosd na aonar *e*.

c *Matt.* 4. 10, *maille re Eoin* 5. 23, *agus* 2 *Cor.* 13. 14. d *Coloss.* 2. 18. *Foillss.* 19. 10. *Romh.* 1. 25. e *Eoin* 14. 6. 1 *Tim.* 2. 5. *Ephes.* 2. 18. *Coloss.* 3. 17.

III. Air bheith don Urnuigh (maille re Buidheachas) na cuid áirid don Adhradh Crábhthach *f*, atá DIA ga hiarruidh air na huile Dhaoinibh *g*; agus a gcoinne gu mbiodh sí taitneamhach, atá sí re na deanamh a Nainm an Mhic *h*, tré Congnamh an Spioraid *i*, do reir a Thoile *k*, le Tuigse, Urram, Irisleachd, Dúthrachd, Creideamh,

f *Philipp.* 4. 6. g *Salm* 65. 2. h 1 *Eoin* 14. 13, 14. 1 *Phead.* 2. 5. i *Romh.* 8. 26. k 1 *Eoin* 5. 14.

Grádh,

Grádh, agus Buan-mhaireochduin *l*, agus a Gcánamhuin a thuigear, mas Urnuighe le Guth bhios ann *m*.

l *Salm* 47. 7. *Seanmoir.* 5. 1, 2. *Eabhr.* 12. 28. *Geine.* 18. 27. *Seam.* 5. 16. *Seam.* 1. 6, 7. *Marc* 11. 24. *Matt.* 6. 12, 14, 15. *Coloss.* 4. 2. *Ephes.* 6. 18. m 1 *Cor.* 14. 14.

IV. Is cóir Urnuigh do dheanamh air son Neithe Laghamhoil *n*, agus air son gach uile sheórsa Dhaoine, atá beó, no bhios beó na dhiaigh so *o*: Achd ni hann air son na marbh *p*, no air son na druinge ma bhfuil fios, gun do pheacuigh siad, an Bpeacadh atá chum Bais *q*.

n 1 *Eoin* 5. 14. o 1 *Tim.* 2. 1, 2. *Eoin* 17. 20. 2 *Samu.* 7. 29. *Ruit* 4. 12. p 2 *Samu.* 12. 21, 22, 23, *maille re Luc.* 16. 25, 26. *Foills.* 14. 13. q 1 *Eoin* 5. 16.

V. Léughadh na Nscriobtuiridhe le Heagal Diaghaidh *r*, Seanmoiriughadh fallain *s*, agus Eisteachd choguiseach, an Fhocail, ann a Numhlachd do DHIA, le Tuigse, Creideamh, agus Urram *t*; Seinm Salma le Grás san Chroidhe *u*; agus mar an gcéadna, Fritheoladh iomchubhaidh agus Gabhail dhligheach na Nsacramuinteadh a dorduigh Criosd; atáid so uile na

r *Gniomh.* 15. 21. *Foills.* 1. 3. s 2 *Tim.* 4. 2. t *Seam.* 1. 22. *Gniomh.* 10. 33. *Matt.* 13. 19. *Eabhr.* 4. 2. *Isai.* 66. 2. u *Coloss.* 3. 16. *Ephes.* 5. 19. *Seam.* 5. 13.

iccodtcha do Adhradh Crábhthach gníthach DE *w*: A thuileadh air Mionna *x* agus Móide Crábhthach *y*, Trosgadh *z* agus Buidheachas fholamanta, air Chionfátha † sunnradhach *a*, ataá iona Naimsiribh agus iona Namannaibh fein, re na Gnithughadh, air Mhodh Naomhtha, Crábhthach *b*.

† *Faic shuas San Litir.*

w *Matt.* 28. 19. 1 Cor. 11. 23, *go nuig rann* 29. *Gniomh.* 2. 42. x *Deut.* 6. 13. *maille re Nehem.* 10. 29. y *Isai.* 19. 21. *maille re Seanmoir* 5. 4, 5. z *Joel* 2. 12. *Ester* 4. 16. *Matt.* 9. 15. 1 Cor. 7. 5. a *Salm* 107, *go hiomlan. Ester* 9. 22. b *Eabhr.* 12. 38.

VI. Ni bhfuil Urnuighe no aonchuid eile don Adhradh Crábhthach, air na Cheangal anois faoi an Tsoisgeul, re háit air bith, ann a bhfuil sé air na dheanamh, na gus a bhfuil sé air na ftiúbhradh, is ni mó atá sé air na dheanamh ni is taitneamhaighe da thaoibh *c*; achd atá Adhradh re na dheanamh do DHIA ann sgach eunáite *d*, ann a Spiorad agus a Bhfírinn *e*; agus mar atá so re na dheanamh a Dteaghlachaibh *f*, gach Lá *g*; agus ann an Díomhaireachd, le gach aon air leth leis fein *h*; as amhluidh atá

c *Eoin* 4. 21. d *Mala.* 1. 11. 1 *Tim.* 2. 8. e *Eoin* 4. 23, 24. f *Jerem.* 10. 25. *Dan.* 6. 6, 7. *Job* 1. 5. 2 *Samu.* 6. 18, 20. 1 *Phead.* 3. 7. *Gniomh.* 10. 2. g *Matt.* 6. 11. h *Matt.* 6. 6. *Ephes.* 6. 18.

ſé re na dheanamh ni as ſolamainte, ann ſna Coimhthionolaibh follaſacha, agus n geóir dhúinn iad ſo do leigeadh tharruin no do thréigſin, gu neamhchúramach, no gu toileoil, an tan atá DIA le na Fhocal no le na Fhreaſdal ag gairm Dhaoine da nionnſaighe *i*.

i *Iſai.* 56. 6, 7. *Eabhr.* 10. 25. *Seanfhoc.* 1 20, 21, 24. *agus* Caib. 8. *rann* 34. *Gniomh.* 13 42. *Luc.* 4. 16. *Gniomh.* 2. 42.

VII. Mar atá o Lagh Náduire, gu mb go generalta cuimhreann iomchubhaidh d'Aimſire air na chur air leth, chum Adhradh DHE; as amhluidh, iona Fhocal le Aithne * Dhíreach, Mhóralta, Shíor-mhairthionnach, atá ag Ceangal na nuile Dhaoine, ann ſgach linn, do orduigh ſé gu ſunnraighte, Aon Lá ann a Seachd, mar Shabbaid, a bheith air na Choimhead Naomhtha dhó *k*; Agus bé ſo o Thoſach an Tſaoghail, gu nuig Eiſeirighe Chríoſd, Lá déighionnach na ſeachdmhuine: Agus do bhí ſé, o Eiſeirighe Chríoſd, air na athar ughadh gus an Chéad Lá don Tſeachd-mhuin *l*, da ngoirthear ſan Scriobtuir LA an TIGHEARNA *m*, agus atá ſé ni mairtheochduin, go Deireadh an Tſaoghail mar an Tſaibbaid Chrioſdaidhe *n*.

k *Exod.* 20. 8, 10, 11. *Iſai.* 56. 2, 4, 6, 7 l *Geine.* 2. 2, 3. 1 *Cor.* 16. 1, 2. *Gniomh.* 20. 7 m *Foillſ.* 1. 10. n *Exod.* 20. 8, 10, *maille r* *Matt.* 5. 17, 18.

VIII. At

VIII. Atá an Tſabboidſe, an ſin air a coimhead naomhtha do DHIA, an tan atá Daoine (tar éis doibh roimh láimh deaſ-ughadh iomchubhaidh a dheanamh air a Ngcroidhthe agus a Ngnothaigheadh ſaoghalta do chur ann Riaghail,) ni amhain, ag gabhail Támh naomhtha, re ſad an Lá, o a Noibrighibh, o a Mbriathraibh, agus o a Nímuainteadhaibh fein, fatniomchioll a Ngnothuigheadh ſaoghalta agus a Naigher *o*, achd mar an gcéadna, a caitheamh na húine ſin go hiomlan, ann a Ngníomharthaibh Adhraidh Fhollus agus Dhíomhaire DE, agus ann an Dleaſdanaſaibh na Héginn agus na Trocaire *p*.

o *Exod.* 20. 8. *Exod.* 16. 23, 25, 26, 29, 30. *Exod.* 31. 15, 16, 17. *Iſai.* 58. 13. *Nehem.* 13. 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22. p *Iſai.* 58. 13. *Matt.* 12. 1, *go nuig rann* 13.

CAIB. XXII.

Mu Mhionnaibh agus Mhóidibh Laghamhla.

I. MIonna Laghamhoil is cuid don Adhradh Crábhach iad *a*, ann a bhfuil air Chionfíth Ceart, an Tí a mhionnuigheas, go ſolamainte ag gairm DHIA bheith mar Fhiaghnuis air a ní atá ſé ag rádh, no ag gealladh ; agus chum Breith a thabhairt air, do reir Fírinn no Bréig a mhionna *b*.

a *Deut.* 10. 20. b *Exod.* 20. 7. *Lebbit.* 19. 12. 2 *Cor.* 1. 23. 2 *Seanch.* 6. 22, 23.

II. A sé Ainm DHE amhain, a ni air an gcóir do Dhaoine Mionnughadh, agus ann sin do dheanamh is cóir a ghnathughadh le gach uile Eagal agus Urram naomhtha *c.* Uime sin is ní peacach agus gráineamhoil, Mionna a thabhairt go díomhaoineach, no go hobann, air an Ainm Ghlórmhar Uathbhasach sin ; no Mionna a thabhairt idir air einni air bith eile *d.* Gidheadh mar atá Mionna, a Ccúisibh móra tromdha, air na mbarantughadh le Focal DE san Tiomna Nuadh, amhuil is san Tseintiomna *e*; as amhluidh is cóir Mionna Laghamhoil do thabhairt, a chuirfear † d'ualach oruinn, ionna nleithidibh sin do Chúisibh, le Ughdarras Laghamhoil *f.*

† *mar gcombair.*

c *Deut.* 6. 13. d *Exod.* 20. 7. *Jerem.* 5. 7. *Matt.* 5. 34, 37. *Seam.* 5. 12. e *Eabhr.* 6. 16. 2 *Cor.* 1. 23. *Isai.* 65. 16. f 1 *Riogh.* 8. 31. *Nehem.* 13. 25. *Esra.* 10. 5.

III. Gidh bé air bith neach do bheir Mionna, is cóir dhó Truime Ghniomh comhitholomanta is sin do thabhairt go hiomchubhaidh fa deara ; agus iona Mhionnaibh, gun ní air bith a chur roimhe, achd ní ma bhfuil sé láindeimhin gur Fírinn é *g.* Agus ni gcóir do Dhuine air bith, é féin do cheangal le Mionnaibh re ní air bith achd ní atá maith agus ceart ; agus ni ma bhfuil sé féin ag creidsin gur maith agus

g *Exod.* 20. 7. *Jerem.* 4. 2.

ceart é ; agus ní, atá Comas agus Rún aige a choimhlionadh *h*. Gidheadh is Peacadh, Mionna do dhiúltadh fathimchioll einní atá maith agus ceart, an tan do chuirfear fin d'ualach oruinn le Ughdarras Laghamhoil *i*.

h *Geine*. 24. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9. i *Aireamh*. 5. 19, 21, *Nehem*. 5. 12. *Exod*. 22. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. Is cóir Mionna do thabhairt ann a Seagh fhoiller agus ghnáthach na Mbriathar, a bhféugmhuis † Atharrach Seagha, no † Taisg-Inntine *k*. Ni bhféud Mionna ar gceangal chum Peacadh do dheanamh ; achd an tan do bheirthear iad, ann a ní air bith nach bhfuil peacach, atáid ag ceangal Dhuine, re a ngcoimhlionadh, ge go bann le Caill dó féin *l* : Agus ni gcóir a mbriseadh ge go bann do Eiriceachaibh, agus do Aincreidmheachaibh a bhiodh siad air na ntabhairt *m*.

† *Saobhsheagh.*
† *Seagh-dhubhalta.*
† *Seachnadh* no *Seachrod Inntine.*

k *Jerem*. 4. 2. *Salm*. 24. 4. l 1 *Samu*. 25. 22, 32, 33, 34. *Salm* 15. 4. m *Esech*. 17. 16, 18, 19. *Josh*. 9. 18, 19, maille re 2 *Samu*. 21. 1.

V. Atá Nádur na Móide agus Nádur Mhionn-geallaidhe cosmhuil re a chéile, agus sann leis an Chúram Crabhthach chéadna is

cóir a tabhairt, agus leis an Dílseachd chéadna is cóir a híocadh *n*.

n *Isai.* 19. 21. *Seanmoir.* 5. 4,5, 6. *Salm* 61. 8. *Salm* 66. 13, 14.

VI. Sann do DHIA amhain, agus ní hann do Chréutuir air bith, is cóir Móid do thabhairt *o*: Agus chum go mbiodh sí taitneamhach dhò, is cóir a tabhairt go toilteach, ... Chreideamh, agus o Choinsias ar Dleasdanais, air mhodh Buidheachais air son So... char a bhfuaramar, no chum go fuighimid a ní atá d'easbhaidh oruinn; thríd so fő atámaoid gar cceangal féin ní is teinne ... Dleasdanasaibh riachdanacha; no re Neith... ibh eile, an méid, agus an fad, do fhéudfa... siad congnamh a dheanamh leó go hiom... chubhaidh *p*.

o *Salm* 76. 11. *Jerem.* 44. 25, 26. p *Deu.* 23. 21, 22, 23. *Salm* 50. 14. *Geine.* 28, 20, 21, 22. 1 *Samu.* 1. 11. *Salm* 66. 13, 14. *Salm* 13... 2, 3, 4, 5.

VII. Ní gcóir do Dhuine air bith, Mói... do thabhairt chum einní idir do dheanam... atá air na thoirmeasg a Bhfocal DE, no bhacas Dleasdanas air bith atá air na áithr... ann; no einní ma nach bhfuil Geallamh a... bith aige, air Comas dfaghail o DHIA c... choimhlionadh *q*. Agus da thaobh so a... Móide Manachamhlá na Bpápanacha m...

q *Gniomh.* 23. 12,14. *Marc* 6,26. *Aiream.* 30. 5, 8, 12, 13.

Bheath

Bheatha † neamhphósda a choidch, mu Bhochduin admhailte, agus Umhlachd riaghalta, comhfhada o bheith na Ngcéimeadh do thuileadh Foirfidheachd, as gur Painteireadh chum Saobhchreideamh agus Peacadh iad, ann nach cóir do Chríosduigh air bith é féin do chur an fás *r*.

† *na Sior-Oghdhachd.*

r *Matt.* 19. 11, 12. 1 *Cor.* 7. 2, 9. *Ephes.* 4. 28. 1 *Phead.* 4. 2. 1 *Cor.* 7. 23.

CAIB. XXIII.

M'an Uachdaran Shaoghalta.

I. DO orduigh DIA (Ard-Thighearna, agus Ríogh an Tsaoghail uile) Uachdarain Saoghalta fa Laimh, oscionn an Phobuil, chum a Ghlóire féin, agus chum an Mhaith † Cumanta: agus chum na Criche so, do Armuigh sé iad le Comas an Chloidheamh chum Tearmunn agus Meisneach don drong atá Maith, agus chum Dioghaltas air luchd deanaidh Uilc *a*.

† *Puibligh. Coitchionn.*

a *Romh.* 13. 1, 2, 3, 4. 1 *Phead.* 2. 13, 14.

II. As Laghamhoil do Chroisduighibh Oifig Uachdaraine a ghabhail, agus a cur a ngníomh, an tan do ghairmear chuige sin iad *b*; agus iona Marasglughadh, mar is cóir dhoibh bheith go háirid ag congbhail

b *Seanfhoc.* 8. 15, 16. *Romh.* 13. 1, 2, 3, 4.

ſuas Diaghachd, Comhthrom, agus Sìothchain, do réir Reachdaibh ſallana gach Státa *c*, as amhluidh chum na Criche ſin, féudfuid go laghamhoil anois ſan Tiomna Nuadh, Cogadh do dheanainh, air Adhbharaibh cearta agus riachdanacha *d*.

c *Salm* 2. 10, 11, 12. 1 *Tim.* 2. 2. *Salm* 82. 3, 4. 2 *Samu.* 23. 3. 1 *Phead.* 2. 13. d *Luc.* 3. 14. *Romh.* 13.4. *Matt.* 8. 9, 10. *Gniomh.* 10. 1, 2. *Foillſ.* 17. 14, 16.

III. Ni gcóir don Uachdaran Shaoghalta, Fritheoladh an Fhocail agus na Niċramuinteadh, no Com:s Eochracha Rioghachd Neamha, a ghabhail chuige féin *e*: gidheadh atá Ughdarras aige, agus a ſé a Dhleaſdanas, Cúram a ghabhail go mbi Aonachd agus Sìothchàin air na ngcoimhead ſan Eaglais, go mbi Fírinn DE air a coimhead fiorghlan agus iomlan, go mbi Blaiſpheim agus Eiriceachd air na ngoſg, go mbi gach uile Thruailleadh agus Mhíodhghnáthughadh ànn an Adhradh no ann an * Dioſſuiplinn air na mbacadh no air na nleaſughadh, agus go mbí uile Oirdionnanſaidh DHÉ go hiomchubhaidh air na nſuidhiughadh, air na mfritheoladh, agus air na ntabh-

e 2 *Seanch.* 26. 18, *maille re Matt.* 18. 17. *agus Matt.* 16. 19. 1 *Cor.* 12. 28, 29 *Ephcſ.* 4. 11, 12. 1 *Cor.* 4. 1, 2. *Romh.* 10. 15 *Eabhr.* 5. 4.

airt

airt fa deara *f*. Agus chum na Criche so, atá Comas aige Seannaidh do ghairm, bheith a' lathair ionnta, agus Cúram a ghabhail go mbí gach einní a chríochnuighear ionnta, do réir Inntin DE *g*.

f *Isai*. 49. 23. *Salm* 122. 9. *Esra* 7. 23, 25, 26, 27, 28. *Lebhit*. 24. 16. *Deut*. 13. 5, 6, 12. 2 *Riogh*. 18. 4. 1 *Seanch*. 13. *rann* 1, *go nuige rann* 9. 2 *Riogh*. 23. *o rann* 1, *go nuige rann* 26. 2 *Seanch*. 34. 33. 2 *Seanch*. 15. 12, 13. g 2 *Seanch*. 19. 8, 9, 10, 11. 2 *Seanch*. *Caibideal* 29. *agus Caibideal* 30. *Matt*. 2. 4,5.

IV. A sé Dleasdanas an Phobuil Urnuighe do dheanamh air son Uachdaranaibh *h*, Onoir do thabhairt da Mbpearsunnaibh *i*, Cios agus Dlighidh eile do dhíol doibh *k*, bheith freagrach da Naitheantaibh laghamhla, agus faoi Umhlachd da Nughdarras air son Coinsias *l*. Ni bfuil Neimhchreideamh no Difir a Gcreideamh, ag deanamh Ughdarras cheart agus laghamhoil an Uachdaraine neamhthabhachdach, no ag saoradh an Phobuil o a Numhlachd dhlightheach dhó *m*; Ni o nach bhfuil Oifigeacha Eaglasda air na mhfuasgladh *n*; agus as lugha na sin atá Comas no Uachdranachd aig an

h 1 *Tim*. 2. 1, 2. i 1 *Phead*. 2. 17. k *Romh*. 13. 6, 7. l *Romh*. 13. 5. *Tit*. 3. 1. m 1 *Phead*. 2. 13, 14, 16. n *Romh*. 13. 1. 1 *Riogh*. 2. 35. *Gniomh*. 25. 9, 10, 11. 2 *Phead*. 2. 1, 10, 11. *Jud*. *rann* 8, 9, 10, 11.

Phápa

Phápa os a ngcionn iona Ndúthchadhaibh, no osciónn einneach da Mpobul ; agus as lugha na sin uile atá Comas aige, a Ndúthaigheadh, no a Nanma, do thabhairt uatha, ma mheasfas esin gur Eiricigh iad, no faoi Leithsgeul air bith eile *o*.

o 2 *Tessal.* 2. 4. *Foills.* 13. 15, 16, 17.

C A I B. XXIV.

Mu Phosadh, agus Dhealughadh.

I. A Tá an Bpósadh edir aon Fhear agus aon Bhean : agus ni nlaghamhoil go mbí san aon Aimsir, tuileadh is aon Bheanphósda aig an Fhear, no tuileadh is aon Fhear pósda ris an Mhnaoi *a*.

a *Geine.* 2. 24. *Matt.* 19. 5, 6. *Seanshoc.* 2. 17.

II. Do bhí an Bpósadh air na ordughadh chum comhchuidiughadh an Fhir agus na Mná pósda araon *b*, chum Cinneas an Chinnidh Daonna le Sliochd laghamhoil, agus Cinneas na Heaglaise le Síol naomhtha *c* agus chum Neamhghloine do bhacadh *d*.

b *Geine.* 2. 18. *c Malachi* 2. 15. d 1 *Cor.* 7. 2, 9.

III. As laghamhoil do gach séorsa Dhaoine bheith air na mpósadh, da naithne le tuigse aontughadh re Pósadh *e* : Gidheadh as dleas-

e *Eabhr.* 13. 4. 1 *Tim.* 4. 3. 1 *Cor.* 7. 36, 37, 38. *Geine.* 24. 57, 58.

danach

danach do Chriofduidhibh Pófadh amháin fan Tighearna *f*: Agus uime fin ni cóir dhoibhfin atá ag admhail an Fhíor-Chreidimh aithleafuighte, Pófadh do dheanamh re Ain-creidmheachaibh, re Pápanachaibh, no re Luchd Iodholadhraidh eile: Ni mó is cóir dhoibhfin atá Diaghaidh bheith air na ngcuingreadh go neamhchomhthromach, le Pófadh do dheanamh riúfan atá go hionchomharthaighthe Aindiaghaidh iona Mbeatha, no atá ag feafamh Eiriceachda dam-namhla *g*.

f 1 *Cor.* 7. 39. g *Geine.* 34. 14. *Excd.* 34. 16. *Deut.*7. 3, 4. 1 *Riogh.* 11. 4. *Nehem.* 13.25, 26, 27. *Malachi* 2. 11, 12. 2 *Cor.* 6. 14.

IV. Ni gcóir don Phófadh bheith an taobh a stigh, do Chéimeadh Daimhe Comhfhola, no Cleamhnuis, atá air na ntoirmeafg fan Fhocal *h*: ni mó fhéudfas na Pófaidhe colnacha fin bheith air na ndeanamh lagh-amhoil a bhfeafda le Lagh air bith Dhuine, no le Aontughadh na Bpáirtidhe, air chor as go bhféud an aitimfin a Mbeatha do chaitheamh maille re a chéile mar Fhear agus mar Mhnaoi phófda *i*. Ni bhféud an Fear ein-neach a phófadh do Chinneach a Mhná, ní is dlúithe dhó thaobh Fola, na fhéudfas fé da Chinneach féin; no an Bhean einneach a

h *Lebhit.* *Caibideal* 18, *go hiomlan.* 1 *Cor.* 5. 1. *Amos* 2. 7. i *Marc* 6. 18. *Lebhit.* 18.24, 25, 26, 27, 28.

phóſadh do Chinneach a Fir, ni is dlúithe dh thaobh Fola na fhéudfas ſí da Cinneach féin *k*.

k *Lebbit.* 20. 19, 20, 21.

V. Adhaltranas no † Stríop- achas do níotar an diaigh Comh- cheangail réitigh, air bheith dhó air na fhoillſiughadh roimh an Phóſadh, atá ſir ag tabhairt Adhbhar ceart don Phártidh neimhchiontach an Ccoimhcheangal réitigh do ſgaoileadh *l*. Ann a Ccúis Adhaltranais an diaigh Póſaidh as laghamhoil don Pháirtidh neimbchiontach, Dealughadh a thagradh agus dfaghail *m*: agus an diaigh Deilighidh, neach eile do phóſadh, amhuil mar go biodh an Pháirtidh atá ciontach marbh *n*.

† *Díolanas*

l *Matt.* 1. 18, 19, 20. m *Matt.* 5. 31, 32. n *Matt.* 19. 9. *Romh.* 7. 2, 3.

VI. Ge tá an Truaillidheachd ſin ſan Duine as gur hullamh leis bheith ag ſireadh Riaſuin chum an aitim ſin do chur o a chéile go neimhdhligheach, a chuir DIA re a chéile ſan Phóſadh, gidheadh ni bhfuil ní air bith achd Adhaltranas, no an Tréigeadh díothrafach ſin nach féidir a leaſughadh air mhodh air bith, leis an Eaglais, no leis an Uachdaran Shaoghalta, na Adhbhar diongmhalta chum Ceangal an Phóſaidh dfuaſgladh *o*; agus ann ſo do dheanamh, ſann air Mhodh follas agus riaghailteach is cóir do

o *Matt.* 19. 8, 9. 1 *Cor.* 7. 15. *Matt.* 19. 6.

Chúi

Chúis dul air a haghaidh; agus gun an aitim a mbuin ſí, dfagbhail ga Ntoil agus ga Méin féin, iona Ngcúis féin *p*.

p *Deut.* 24. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXV.

M'an Eaglais.

AN Eaglais Chaiteoiliceach no Uilechoitcheann, tá Neamhfhaicſionach, atá ſí air a déanamh ſuas, don Airamh iomlan ſin na Ndaoine Taghta, do bhí, atá, no a bhios air na ntional a naon faoi Chrioſd, a Ceann; agus a ſí Céile, Corp, agus Iomlaine an Tí atá ag lionadh na nuilidh ann ſna huilidhibh *a*.

a *Ephes.* 1. 10, 22, 23. *Ephes.* 5. 23, 27, 32. *Coloſſ.* 1. 18.

II. An Eaglais Fhaicſionnach, atá mar an céadna Caiteoiliceach no Uilechoitcheann faoi an Tſoiſgeul gun í ceangailte re aon chineach, mar do bhí ſí roimhe faoi an Dlagh, ata ſí air a déanamh ſuas dhiobhſin uile air feadh an Domhain, atá ag admhail an Fhíorchreidimh *b*, agus da Ngclann *c*; agus a ſí Ríoghachd an Tighearna Ioſa

b 1 *Cor.* 1. 2. 1 *Cor.* 12. 12, 13. *Salm* 2. 8. *Apoillſ.* 7. 9. *Romh.* 15. 9, 10, 11, 12. c 1 *Cor.* 7. 14. *Gniomh.* 2. 39. *Eſek.* 16. 20, 21. *Romh.* 11. 16. *Geine.* 3. 15. *Geine.* 17. 7.

Críoſd

Críosd *d*, Tigh agus Teaghlach DHE *e*, agus ni bhféidir idir an taobh a muigh dhi righionn go gnáthuighte air Sláinte *f*.

d *Matt.* 13. 47. *Isai.* 9. 7. e *Ephes.* 2. 19. *Ephes.* 3. 15. f *Gniomh.* 2. 47.

III. Don Eaglais Chaiteoiliceach Fhaicsionnach so, thug Críosd an Mhiniosdralachd, Oracail, agus Oirdionnanfaidh DHE, chum na Naoimh a thional agus a dheanamh foirfe, san Bheathasa, go Deireadh an Tsaoghail ; agus atá sé le na Láthair, agus le na Spiorad, do réir a Gheallaimh, ga ndeanamh éifeachdach chuige sin *g*.

g 1 *Cor.* 12. 28. *Ephes.* 4. 11, 12, 13. *Matt.* 28. 19, 20. *Isai.* 59. 21.

IV. Do bhí an Eaglais Chaitliceachsa air uairibh ni B'faicsionnuighe, agus air uairibh ni bu Neamhfhaicsionnuighe *h*: Agus Eaglaiseadh air leith, tá na Mbuill di, atáid Glan ní is mó no ni is lugha, do réir mar atá Teagasg an Tsoisgeil air na theagasgadh agus air na ghabhail, na Hoirdionnansaidh air na mfritheoladh, agus Adhradh follas air na dheanamh le ní is mó no le ni is lugha do Ghlaine ionta *i*.

h *Romh.* 11. 3, 4. *Foills.* 12. 6, 14. i *Foills.* *Caibideal* 2. *agus* *Caibideal* 3. 2 *Cor.* 5. 6, 7.

V. Féudfuidh na Heaglaiseadh as glain faoi Neamh teachd faoi Chumasg agus

Earroid

Earroid *k*: agus do chlaon Eaglaiſeadh égin air a nais comhmór as go dfág ſiad bheith na Neaglaiſeadh do Chríoſd, agus dfás ſiad na Nſineagoga don Aidhbhirſeoir *l*. Gidheadh bithidh do ghná air Thalamh, Eaglais re Adhradh a dheanamh do DHIA, do réir a Thoile *m*.

k 1 *Cor.* 13. 12. *Foillſ.* *Caibideal* 2. *agus Caibideal* 3. *Matt.* 13. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47. l *Foillſ.* 18. 2. *Romh.* 11. 18, 19, 20, 21, 22. m *Matt.* 16. 18. *Salm* 72. 17. *Salm* 102. 28. *Matt.* 28. 19, 20.

VI. Ni bhfuil Ceann air bith eile aig an Eaglais achd an Tighearna Ioſa Críoſd *n*. Ni mó fhéudfas Pápa na Róimhe bheith na Cheann di ann a Seagh air bith, achd a ſé an Tainticrioſd ſin, Duine in an Pheacaidh, agus † *an Damnuighe.* Mac † na Sgrioſa, atá ga rdughadh féin ann ſan Eaglais, an aghaidh Chríoſd, agus an aghaidh na nuilidh da goirthear DIA *o*.

n *Coloſſ.* 1. 18. *Epheſ.* 1. 22. o *Matt.* 23. 8, 9, 10. 2 *Teſſal.* 2. 3, 4, 8, 9. *Foillſ.* 13. 6.

CAIB. XXVI.

Mu Chombchomunn na Naomh.

ATá aig na huile Naoimh, † do † *a d'aonuighadh.* hlúthchuireadh re Ioſa

Crioſd a Ngceann le na Spiorad agus le Creideamh, Comhchomunn ris iona Ghráſaibh, iona Fhulannaſaibh, iona Bhás, iona Eiſeirigh, agus iona Ghlóir *a* : Agus air bheith dhoibh air na ndlúthchur re a chéile ann a Ngrádh, atá Comhchomunn aca a Ngibhtibh agus a Ngráſaibh a chéile *b*, agus atá dfiachaibh orra na Dleaſdanaſa follas agus diomhaire ſin do dheanamh, a bhíos chum Maith a chéile, araon ſan Duine an leith a ſtigh agus ſan Duine an leith a muigh *c*.

a 1 *Eoin* 1. 3. *Epheſ*. 3. 16, 17, 18, 19. *Eoin* 1. 16. *Epheſ*. 2. 5, 6. *Philip*. 3. 10. *Romh*. 6. 5, 6. 2 *Tim*. 2. 12. b *Epheſ*. 4. 15, 16. 1 *Cor*. 12. 7. 1 *Cor*. 3. 21, 22, 23. *Coloſſ*. 2. 19. c 1 *Teſſal*. 5. 11, 14. *Romh*. 1. 11, 12, 14. 1 *Eoin* 3. 16, 17, 18. *Gala*. 6. 10.

II. Atá dfiachaibh air an drong atá n Naoimh thaobh Admhala, Companas agus Comhchomunn naomhtha do chongbhail ſuas ann an Adhradh DHE, agus ann a gcoimh lionadh gach Seirbhiſe Spioradalta eile, † le a bhféud ſiad Maith Spioradalta a chéile do chur air aghaidh *d* ; agus mar an gceadna ann a bheith ag deanamh Fuaſglaidh a chéile, a neithibh an leith a muigh, do réir Ngcomais agus a Nriachdanais ſa leith. Agus mar bheir DIA Fáth iomchubhaidh ſeach ata an Ccomhchomunnſa re na chongbh

† *ata chum cur-ſuas a cheile.*

d *Eabhr*. 10. 24, 25. *Gniomh*. 2. 42, 4 *Iſ*... 2. 2. 1 *Cor*. 11. 20.

riúsan uile atá a náit air bith ag gairm air Ainm an Tighearna Iosa *e.*

e *Gniomh.* 2. 44, 45. 1 *Eoin* 3. 17. 2 *Cor. Caib.* 8, *agus Caib.* 9. *Gniomh.* 11. 29, 30.

III. Ni bhfuil an Ccomhchomunnsa atá aig na Naoimh re Críosd, ga ndeanaimh air chor air bith na nluchd-comhpáirt do Shubhstaint a Dhiadhachd, no air mhodh air bith a gcoimeas do Chriosd; agus is Midhiaghaidh agus Blaisfpheimeach, eunchuid diobh sin do rádh *f.* Ni mó atá a Ngomhchomunn re a chéile mar Naoimh, ag fuaigladh no ag lughdughadh an Chóir atá aig gach Duine air a Mhaoin, agus air na neithibh atá air a Sheilbh *g.*

f *Coloss.* 1. 18, 19. 1 *Cor.* 8. 6. *Isai.* 42. 8. 1 *Tim.* 6. 15, 16. *Salm* 45. 7. *maille re Eabhr.* 1. 8, 9. g *Exod.* 20. 15. *Ephes.* 4. 28. *Gniomh.* 5. 4.

CAIB. XXVII.

Mu na Sacramaintibh.

I. ATá Sácramainteadha na Ngcomharthadha agus na Niéula naomhtha air Choimhcheangal na Ngrás *a*, air na nordughadh go neimhmeadhonach le DIA *b*, chum Críosd agus a Shochaire do thaisbeunadh;

a *Romh.* 4. 11. *Geine.* 17. 7, 10. b *Matt.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 23.

agus chum ar Geóir air, do dhaingniughadh *c*; chum mar an gcéadna Eidirdhealadh soilleir do chur edir an drong a bhuineas don Eaglais, agus an chuid eile don Tsaoghal *d*; agus chum a ngceangal go solamanta re Seirbheis DE a Gcriosd, do réir Fhocail *e*.

c 1 *Cor.* 10. 16. 1 *Cor.* 11. 25, 26. *Gala.* 3. 27. d *Romh.* 15. 8. *Exod.* 12. 48. *Geine.* 34. 14. e *Romh.* 6. 3, 4. 1 *Cor.* 10. 16, 21.

II. Atá ann sgach Sácramaint Dáimh Spioradalta, no Aonadh Sácramainteoil, edir an Ceomhartha agus a Ní atá air na chomharthughadh leis, agus da thaobh so, atá Ainmeanna agus Toradh an dara aoin, air na ainmniughadh air an aon eile *f*.

f *Geine.* 17. 10. *Matt.* 26. 27, 28. *Tit.* 3. 5.

III. An Grás atá air na * thabhairt seachad tríd na Sácramaintibh, no ionnta, air na ngnáthughadh go ceart, ni bhfuil sé air na thabhairt dúinn bhrígh Cumhachd air bith atá ionnta; ni mó atá Eifeachd Sácramainte, † ceangailte re Diaghaidheachd no re Rún an tí atá ga fritheoladh *g*; achd re Obair an Spioraid *h*, agus re Focal an Orduighidh, ann a bhfuil Geallamh air Sochair don drong a ghabhas chuca í go hiomchubhaidh, agus Aithne fós atá ag tabhairt Ughdarrais dúinn a ngnathughadh *i*.

† *a nearbsa.*

g *Romh.* 2. 28, 29. 1 *Phead.* 1. 21. h *Matt.* 3. 11. 1 *Cor.* 12. 13. i *Matt.* 26. 27, 28. *Matt.* 28. 19, 20.

IV. Atá

IV. Atá dá Shácramaint amháin air na nórdughadh le ar Dtighearna Iosa Críosd san Tsoisgeul, eadhon, Baisdeadh agus Suipeir an Tighearna; Agus ni geóir a haon díobh so do Fhritheoladh le neach air bith achd Minísdeir an Fhocail, atá go Laghamhoil air na Ordughadh *k*.

k *Matt.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 10, 23. 1 *Cor.* 4. 1. *Eabhr.* 5. 4.

V. Thaobh na neithe Spioradalta do bhi air na ngciallughadh agus air na ntabhairt le Sácramaintibh an Tseintiomna, bíonunn Brigh dhoibh is do Shácramaintibh an Tiomna Nuaidhe *l*.

l 1 *Cor.* 10. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXVIII.

M'an Bhaisdeadh.

I. AN Baisdeadh is Sácramaint an Tiomna Nuaidhe é, air na ordughadh le Iosa Críosd *a*, ni amhain chum an tí do bhaisdear, a ghabhail a stigh go solamanta don Eaglais Fhaicsionnach *b*; achd mar an gcéadna go mbiodh se dhó na Chomhartha agus na Shéul, air Coimhcheangal na Ngrás *c*, air a shuidhiughadh a Gcríosd *d*, air an Aithgheineamhuin *e*, air Maitheamh-

a *Matt.* 28. 19. b 1 *Cor.* 12. 13. c *Romh.* 4. 11. *maille re Coloss.* 2. 11, 12. d *Gala.* 3. 27. *Romh.* 6. 5. e *Tit.* 3. 5.

nas Peacaidhe *f*, agus air é bheith air na thabhairt ſuas do DHIA trid Ioſa Crioſd, chum gluaſachd a Nuaidheachd Beatha *g*. Agus atá an Tſácramaintſe tre Ordugh Chrioſd féin re na congbhail air márthuinn iona Eaglais, go nuige Deireadh an Tſaoghail *h*.

f *Marc* 1. 4. g *Romh.* 6. 3, 4. h *Matt.* 28. 19, 20.

II. A ſé is Elemeint an leith a muigh, re na ghnáthughadh ſan Tſácramaintſe, an Tuiſge; leis a bhfuil an tí do bhaiſtear, re na bhaiſteadh a Nainm an Athar, an Mhic, agus an Spioraid Naomh, le Miniſdeir an Tſoiſgeil air na ghairm go laghamhoil chuige ſin *i*.

i *Matt.* 3. 11. *Eoin* 1. 33. *Matt.* 28. 19, 20.

III. Ni bhféudhmoil an tí do bhaiſtear a Thumadh ſan Uiſge; achd atá an Baiſdeadh air na fhritheoladh go ceart le Uiſge a dhórtadh, no a chrothadh air *k*.

k *Eabhr.* 9. 10, 19, 20, 21, 22. *Gniomh.* 2. 41. *Gniomh.* 16. 33. *Marc* 7. 4.

IV. Ni hiad amháin an drong atá cheana ag admhail Creidimh a Gcrioſd, agus Umhlachda dhó is cóir a Bhaiſteadh *l*, achd mar an gcéadna Naoidheana thig o Pháraintibh atá araon, no einneach dhiobh, ag creidſin *m*.

l *Marc* 16. 15, 16. *Gniomh.* 8. 37, 38. m *Geine.* 17. 7, 9. *maille re Gala.* 3. 9, 14. *agus Coloſſ.* 2. 11, 12 *agus Gniomh.* 2. 38, 39. *agus Romh.* 4. 11, 12. 1 *Cor.* 7. 14. *Matt.* 28. 19. *Marc* 10. 13, 14, 15, 16. *Luc.* 18. 15.

V. Ge gur mór an Bpeacadh Díımeas a dheanamh air an Orduinnse no a leigeadh thoruinn *n*, gidheadh ni bhfuil Grás agus Sláinte, air na ngceangal ris, comhdhoith-lhealuighthe as nach féud einneach bheith air na Aithgheineamhuin no air na Shábhaladh iona fheugmhuis *o*; no as go bhfuil gach einneach do bhaistear, air na Aithgheineamhuin gun amharus *p*.

n *Luc.* 7. 30. *maille re Exod.* 4. 24, 25, 26. o *Romh.* 4. 11. *Gniomh.* 10. 2, 4, 22. 31, 45, 47. p *Gniomh.* 8. 13, 23.

VI. Ni bhfuil Eifeachd an Bhaisdidh ceangailte ris an Mhionuidsin D'aimsire ann a bhfuil sé air na fhritheoladh *q*, achd gidheadh tre gnáthughadh ceart an Orduinse, iti an Grás do ghealladh, ni amháin air na thairgse, achd do ríreadh air na thabhairt eachad leis an Spiorad Naomh, don drong ma thángadar go Haois, no mas Naoidhcana iad,) da mbuin an Grás sin, do réir Comhairle Thoile DHE féin, iona Am orduighte *r*.

q *Eoin* 3. 5, 8. r *Gala.* 3. 27. *Tit.* 3. 5. *Ephes.* 5. 25, 26. *Gniomh.* 2. 38, 41.

VII. Ni bhfuil Sácramaint an Bhaisdidh le na fritheoladh achd aon Uair do neach air bith *s*.

s *Tit.* 3. 5.

CAIB.

CAIB. XXIX.
Mu Shuipeir an Tighearna.

I. DO Orduigh ar Dtighearna Iosa Críosd san Oidhche ionar bhraitheadh é, Sácramaint a Chuirp agus Fhola da ngoirthear, SUIPEIR an TIGHEARNA re na gnathughadh iona Eaglais go nuige Deireadh an Tsaoghail, chum Cuimhniughadh gnáth-mhairthionnach air an Iobairt sin de fein, iona Bhás; chum a huile Shochaire do shéulughadh do na Fíorchreidmheachaibh; chum a Mbeathughadh agus a Ngceinneas Spioradalta annsan, chum tuileadh Ceangail orra ann sna huile Dhleasdanasaibh agus riú, a dhlighthear dhó uatha agus chum bheith na Bann agus na Geall dainguighe air a Ngcomhchomunn risin, agus re a chéile, mar Bhuill a Chuirp Dhíomhairsin *a*.

a 1 *Cor.* 11.23, 24, 25, 26. 1 *Cor.* 10. 16, 17, 21. 1 *Cor.* 12. 13.

II. Ann san Tsácramaintse ni bhfuil Críosd air na offraileadh suas da Athair, no Fíor-Iobairt air bith air na dheanamh idir, chum Maitheamhnas Peacaidh na Mbeo no na Marbh *b*; achd amháin, Cuimhniughadh air an aon offraileadh sin de féin, a rinn sé fein, air an † Chrann-Chéusuighe éunuair amháin; agus

† *Chrois.*

b *Eabhr.* 9. 22, 25, 26, 28.

gus offrail Spioradalta gach uile Mholaidh tá ionar Ccomas a thabhairt do DHIA, air fhon ſin *c* : Air chor as go bhfuil Iobairt Phápanach na Haifrin (mar a deirid ría) g deanamh Eugcoir ro-fhuadhmhar, d'aon odhbairt Chríoſd, an taon Réidhteach ſin ir ſon uile Pheacaidhibh na Ndaoine 'aghta *d*.

c 1 *Cor.* 11. 24, 25, 26. *Matt.* 26. 26, 27. *Eabhr.* 7. 23, 24, 27. *Eabhr.* 10. 11, 12, 14, 8.

III. Ann ſan Orduinnſe, do orduigh an 'ighearna Ioſa da Mhiniſdribh, Focal an Orduighidh do thaisbeunadh da Phobul, Urnuighe do dheanamh, agus Elemeinteadha n Arain agus an Fhíona do bheannughadh, gus thrid ſin a ngcur air leith o Fhoghnamh gnáthach, chum Foghnamh naomhna ; agus an Taran do ghlacadh, agus do hriſeadh, an Cupan do ghlacadh, agus iad fein ag comunnughadh mar an gcéuda) iad ſo araon do thabhairt don Luchdomunnuighidh *e* ; achd gun a ntabhairt o neach air bith nach bhfuil an ſin a láthair in Choimhthionol *f*.

e *Matt.* 26. 26, 27, 28. *agus Marc* 14. 22, 3, 24. *agus Luc.* 22. 19, 20. *maille re* 1 *Cor.* 1. 23, 24, 25, 26. f *Gniomh.* 20. 7. 1 *Cor.* 1. 20.

IV. Aifriona díomhair, no gabhail na *Sá*ramaintſe le Sagairt no le einneach eile na

aonar

aonar *g*, agus mar an gcéadna an Cupan do chongmhail air ais on Phobul *h*, Adhradh a dheanamh do na Helemeintibh, a ntógbhail a náird no a niomchradh ma gcuairt chum Adhradh dhoibh, agus a ntaisgadh chum Fóghnaimh Crábhthach air bith bhios Daoine ag cur rompa, atáid iad so uile conntrardha do Nádur na Sácramaintse, agus D'órdugh Chríosd *i*.

g 1 *Cor.* 10. 6. h *Marc* 14. 23. 1 *Cor.* 11. 25, 26, 27, 28, 29. i *Matt.* 15. 9.

V. Na Helemeinteadha an leith a muig san Tsácramaintse, air na ngcur air leith go hiomchubhaidh chum na Fóghnaibh a dór-duigh Críosd, atá an Dáimh sin aca ris air na chéusadh, as go naimnighthear iad air uairibh, go fíor, gidheadh sann go Sácramainteoil amhain, le Ainmnibh na neith átáid ag taisbeunadh, eadhon Chuirp agus Fola Chríosd *k*, ge táid thaobh a Nsubhstaint agus a Náduire ag fantuin do ghná na Nara agus na Mhfíon amháin, agus go fíor mar do bhí siad roimhe *l*.

k *Matt.* 26. 26, 27, 28. l 1 *Cor.* 11. 26, 27, 28. *Matt.* 26. 29.

VI. An Teagasg sin atá * ag cur roimhe go bhfuil Subhstaint a Narain agus an Fhíona air atharrughadh go Subhstaint Cuirp agus Fola Chríosd (ní da ngoirthear go coi-chionn, Transubstansiasion) tre Coisregeadh Sagairt, no air mhodh air bith eile, atá se

amh-

mháin an aghaidh an Scrioptuir, achd fós an ghaidh Riaſuin agus Tuigſe chumanta, agus g cur as do Nádur na Sácramaint, agus nar an gcéadna do bhí agus atá ſé na Adhhar do iomadh Saobhchrábhadh agus odholadhradh fhuadhmhartha *m*.

m *Gniomh.* 3. 21. *maille re* 1 *Cor.* 11. 24, 25, 26. *Luc.* 24. 6, 39.

VII. An tan atá Luchd-comunnuighidh Iomchubhaidh ag gabhail ſan leith a muigh, na Nelemeinteadha faicſionnacha, ann ſan Tſácramaintſe *n*, atáid an ſin mar an gcéadna an leith a ſtigh tríd Creidimh, go fíor agus do ríreadh, gidheadh ni hann go Feólmhir agus go Corpordha, achd go Spioradalta, ag gabhail agus ag beathughadh a Nanmanna air Chríoſd agus uile Shochairibh a Bháis: Air bhfeith do Chorp agus Dfuil Chríoſd ſan, am ſin, ni hann a láthair go Corpordha nó go Feólmhar faoi an Aran agus an Fhíon, no ionnta, no maille riú, achd gidheadh a láthair do Chreideamh na Gcreidmheacha ann ſan Orduinnſe, comhfhíor, achd ſann go Spioradalta, is atá na Helemeinteadha féin a láthair da Ngcéadfaidhibh Corpordha an leith a muigh *o*.

n 1 *Cor.* 11. 28. o 1 *Cor.* 10. 16.

VIII. Ge go ngabh Daoine aineólach agus aingidh na Helemeinteadha an leith a muigh ſan Tſácramaintſe, gidheadh ni bhfuilid ag gabhail an ní atá air na Chiallughadh leó; achd

achd le a nteachd da hionnſuidhe go neamh-iomchubhaidh, atáid ciontach do Chorp agus Dfuil an Tighearna chum an Damnuighe féin. Uime ſin mar as neimhiomchubhaidh na huile Dhaoine aineolacha agus neimh-dhiaghaidh air Comhchomunn riſin do mhealtuin, as amhluidh ni airigh iad air Bórd an Tighearna ; agus an théadh do mhairſeas ſiad mar ſin, ni bhféud ſiad, gun Pheacadh mór an aghaidh Chríoſd, na Díomhaireadha naomhthaſa do ghabhail *p*, no bheith air na nleigeadh da nionnſuidhe *q*.

p 1 *Cor.* 11. 27, 28, 29. 2 *Cor.* 6. 14, 15. 16. q 1 *Cor.* 5. 6, 7, 13. 2 *Teſſal.* 3. 6, 14, 15. *Matt.* 7. 6.

CAIB. XXX.

Mu Smachdadhaibh na Heaglaiſe.

I. DO orduigh an Tighearna Ioſa, mar Ríogh agus Cheann na Heaglaiſe, * Riaghailteachd innte, ann Láimhibh Oifigeacha Eaglaſda, eidirdhealuighte o Nuachdaran Shaoghalta *a*.

a. *Iſai.* 9. 7. 1 *Tim.* 5. 17. 1 *Teſſal.* 5. 12. *Gniomh.* 20. 17, 28. *Eabhr.* 13. 7, 17, 24. 1 *Cor.* 12. 28. *Matt.* 28. 18, 19, 20.

II. Ris na Hoifigeachaibhſe atá Eochracha na Ríoghachd Neamhdha air a nearbſa ; agus da thaoibh ſo atá Comas aca Peacaidh do chongmhail, no do Mhaitheamh, fa leith ;

an

an Rioghachd úd do dhruideadh an aghaidh na Ndaoine neamhaithrigheach, leis an Fhocal agus le Smachdadhaibh Eaglasda araon; agus a fosgladh do Pheacachaibh aithrigheach, le Miniosdralachd an Tsoisgeil, agus sle fuasgladh o Smachdadhaibh Eaglasda, mar do iarras an Chúis *b*.

b *Matt.* 16. 19. *Matt.* 18. 17, 18. *Eoin* 20 21, 22, 23. 2 *Cor.* 2. 6, 7, 8.

III. Atá Smachdaidh Eaglasda féudhmoil chum Bráithre oilbheimeacha do thabhairt air a nais agus do chosnadh; chum sgá do chur air Dhaoinibh eile o a namhuil sin do Oilbheimidh; chum an Láibhin sin leis a bhfédir an Taos uile a thruailleadh, do ghlanadh amach; chum Onoir Chriosd, agus Admhail naomhtha an Tsoisgeil do shaoradh; chum Fearg DHE do chongmhail air a nais, a dhféudfadh tuitim go ceartbhreathach air an Eaglais, ma sé is go bhfuilingeadh siad a Choimhcheangaltan agus Séula an Choimhcheangail sin, bheith air na míodhnaomhughadh le Luchd-oilbheim fhollus agus onchomharthaighthe *c*.

c 1. *Cor. caib.* 5, *go hiomlan.* 1 *Tim.* 5. 20. *Matt.* 7. 6. 1 *Tim.* 1. 20. 1 *Cor.* 11. 27, *go deireadh an* Chaibidil: *maille re Jud. rann* 23.

IV. Chum go rigte ni is fearr air na Críochaso, atá Oifigeacha na Heaglaise re dul air a naghaidh le Earoil, le Druideadh amach

o Shácramaint Suipeire an Tighearna re seal
agus le † Teilgeadh amach
† *Carn-Eaglaise.* o Choimhchomunn n
Excommunicasion. Heaglaise, do réir Nádu
na Cionta, agus Tuilltion
nas an Chiontaigh *d*.

d 1 *Tessal.* 5. 12. 2 *Tessal.* 3. 6, 14, 15
1 *Cor.* 5. 4, 5, 13. *Matt.* 18. 17. *Tit.* 3. 10.

CAIB. XXXI.

Mu Sheanaidhibh, agus Ard-Chomharlaibh.

I. CHum go mbíodh an Eaglais ni is fear
air a Ríaghladh, agus ni is mó ai
* a cur suas, as cóir na Coimhthionaladh
sin do bheith ann da ngoirthear go coitchion
Seanaidh agus Ard-Chomharladha *a*.

a *Gniomh.* 15. 2, 4, 6.

II. Mar fhéudfas Uachdarain Saoghalt
go laghamhoil, Seanadh do Mhinisdridh
agus do Dhaoine iomchubhaidh eile, d
ghairm chum dul a Gcomhairle riú, m
Gnothaighibh an Chreidimh *b*; as amhluid
ma bhios na Huachdarain Saoghalta r
Naimhde follasa don Eaglais, féudfuid
Minisdridh Chriosd díobh féin bhrígh
Noifige, no iadsan maille re Daoinibh ion

b *Isai.* 49. 23. 1 *Tim.* 2. 1, 2. 2 *Seanch.* 1
8, 9, 10, 11. 2 *Seanch. Caibideal* 29, *ag*
Caibideal 30, *go hiomlan.* *Matt.* 2. 4,
Seanfhoc. 11. 14.

chubhaid

thubhaidh eile, air bheith dhoibh Comas dfaghail o a Neaglaisibh, comhdhalughadh re a cheile iona nleithidibh sin do Choimhthionoladha *c*.

c *Gniomh.* 15. 2, 4, 22, 23, 25.

III. Buinidh do Sheanadhaibh agus Dárd-Chomharlaibh go Minioſdralta Connſpoideadha Creidimh agus Ceildean Coinſiaſa do réitiughadh; Riaghaileadha agus Seólaidh do chur sios chum Adhradh follas DE, agus Riaghailteachd na Heaglaise; Caloideadha a Ccúisibh Droichthritheolaidh déisleachd, agus go Húghdarrach a ntabhairt go Crích: Agus ma sé is go bhfuil na Horduighe agus na Breatha so, do réir Focal DE, as cóir gabhail riú le Hurram agus le Humhlachd; ni amháin air son a Ngcoimhshreagradh ris an Fhocal, achd mar an gcéudna air son an Chumhachd leir rinneadh iad, bhrigh gur Orduinn le DIA é, air na ordughadh chuige sin iona Fhocal *d*.

d *Gniomh.* 15. 15, 19, 24, 27, 28, 29, 30, 31. *Gniomh.* 16. 4. *Matt.* 18. 17, 18, 19, 20.

IV. Féudfuidh na huile Sheanaidh no Ard-Chomharladha, o Aimsiribh na Nabſdal, mas uilechoitcheanna iad, no ma is lugha, dul air Mearachd; agus do chuaidh móran diobh air Mearachd: Uime sin ni geóir Riaghail Creidimh no Deanadais a dheanamh dhiobh, achd as cóir a ngnáth-

ughadh mar Chuidiughadh ionta so araon *e.*

e *Ephes.* 2. 20. *Gniomh.* 17. 11. 1 *Cor.* 2. 5. 2 *Cor.* 1. 24.

V. Ni bhfuil Seanaidh no Ard-Chomhairladha re einni do láimhsiughadh no do chriochnughadh, achd ni † a bhuineas don Eaglais: agus ni bhfuilid re beantain re Cúisibh Saogalta * an Státa choitchinn, muna hann mar le Hiartas umhal a Ccúisibh áirid, no le a Ngcomhairle chum Toiliughadh don Choinsias, ma ghairmear chuige sin iad leis an Uachdaran Shaoghalta *f.*

† *Eaglasda.*

f *Luc.* 12. 13, 14. *Eoin* 18. 36.

CAIB. XXXII.

Mu Staid Dhaoine an diaigh Bais, agus mu Eiseirighe na Marbh.

I. A Tá Cuirp Dhaoine an diaigh Báis ag tilleadh chum Uir, agus ag faicsin Truaillidheachd *a*; achd air bheith da Nanmannaibh (nach fuigh Bás agus nach coidil) * † Seasmhuidheachd neamhbhásmhur do bheith aca, atáid air ball ag tilleadh dionnsuigh DE do thug uaidhe é *b.* Air bheith do Anmannaibh na Bhfireunacha, an sin air na ndeanamh foirse ann Naomh-

† *Snibhsisteint.*

a *Geine.* 3. 19. *Gniomh.* 13. 36. b *Luc.* 23. 43. *Seanmor.* 12. 7.

thachd, atáid air na ngabhail a ſtigh chum na Neámhaibh is áirde, ann a bhfuilid ag faicſin Gnúis DE ann a Solus agus ann a Glóir, ag feitheamh re Lan-Shaoirſe a Ngcuirp *c*: Agus atá Anmanna na Naingidh air na nteilgeadh a Nifrionn, far a bhfan ſiad ann a Bpiantaibh agus an Dorchadas iomalach, air na ngleitheadh chum Breitheamhnas an Láe Mhóir *d*. A thuileadh air an dá Aite ſo, do Anmannaibh air na nſcarthadh re a Ncorpaibh, ni bhfuil an Scrioptuir ag admhail Ait air bith eile.

c *Eabhr.* 12. 23. 2 *Cor.* 5. 1, 6, 8. *Philipp.* 1. 23. *maille re Gniomh.* 3. 21. *agus Ephes.* 4. 10. d *Luc.* 16. 23, 24. *Gniomh.* 1. 25. *Jud. rann* 6, *agus* 7. 1 *Phead.* 3. 19.

II. Ni bhfuigh iadſan do gheabhthar beó ſan Lá Dhéighionach Bás, achd bithid air a Natharrughadh *e*: agus bithidh na Mairbh uile air na ndúſgadh ſuas, leis na Corpaibh céadna, agus ni hann le Corpaibh air bith eile, ge gur hann le atharrach † Buaidheadh, agus bithidh na Cuirpſe arís air na ngcur re a Nanmannaibh go ſiorruidhe *f*.

† *Cáil.*

e 1 *Teſſal.* 4. 17. 1 *Cor.* 15. 51, 52. f *Job* 19, 26, 27. 1 *Cor.* 15. 42, 43, 44.

III. Bithidh Cuirp na Neimhfhíreunacha air na ndúſgadh ſuas le Cumhachd Chríoſd chum Easonoir; agus Cuirp na Bhfíreunacha air na dúſgadh ſuas le na Spiorad chum

Onoir, agus air na ndeanamh comhchosmhuil re na Chorp Glórmhar féin *g*.

g *Gniomh.* 24. 15. *Eoin* 5. 28, 29. 1 *Cor.* 15. 43. *Philip.* 3. 21.

CAIB. XXXIII.

M'an Bhreitheamhnas Dheighionach.

I. DO orduigh DIA La ann a dtabhair sé Breith air an Tsaoghal a Cceartas, le Iosa Críosd *a*, da dtug an Tathair gach uile Chomas agus Bhreitheamhnus *b*. Agus ann san La sin, bheirthear Breith, ni amháin air na Hainglibh a thuit o a ngcead Staid *c*, achd mar an gcéadna thig na huile Dhaoine a lathair Chathire Bhreitheamhnuis Chríosd, chum Cunntas do thabhairt uatha iona Nsmuaintighibh, iona Mhriathraibh, agus iona Ngiomharthaibh; agus chum go bhfuigheadh siad do réir na rinneadh leó san Cholann, mas Maith no Olc *d*.

a *Gniomh.* 17. 31. b *Eoin* 5. 22, 27. c 1 *Cor.* 6. 3. *Jud. rann* 6. 2 *Phead.* 2. 4. d 2 *Cor.* 5. 10. *Eccles.* 12. 14. *Romh.* 2. 16. *Rom.* 14. 10, 12. *Matt.* 12. 36, 37.

II. A si an Chrioch man dorduigh DIA an La so, Foillsiughadh Glóire a Thrócaire ann an Sláinte Shíorruidhe na Ndaoine Taghta; agus Glóire a Cheartais ann an Damnadh na druinge rer chuireadh cúl, ar drong sin atá aingidh agus easumhal. Oir

an ſin imeochaid na Fíreunuigh chum na Beatha Suthainn, agus gheabh ſiad an Iomlaine ſin Daoibhneas agus Dfionnſhuaradh, a thiucfas o Láthair an Tighearna : Achd bithidh na Haingidh, do nach aithne DIA, agus nach bhfuil umhal do Shoiſgeul Ioſa Críoſd, air na nteilgeadh ann a Bpianntaibh ſiorruidhe, agus bheirthear Peanus orra le Sgrios ſhiorruidh o Láthair an Tighearna, agus o Ghlóir a Chumhachd *e*.

e *Matt.* 25. 31, *go deireadh an Chaibidil.* *Romh.* 2. 5, 6. *Romh.* 9. 22, 23. *Matt.* 25. 21. *Gniomh.* 3. 19. 2 *Teſſal.* 1. 7, 8, 9, 10.

III. Mar is áil le Críoſd ſinne do bheith láindeimhin go mbi La Breitheamhnais ann, araon chum ſgá do chur air na huile Dhaoinibh roimh Pheacaidh ; agus chum tuileadh Sólais do na Daoinibh Diaghaidh iona Namhghar *f* : As amhluidh is áil leis, an La úd do bheith a Nainbhfios do Dhaoinibh, chum go ngcrothadh ſiad diobh gach uile † Neamhchúram Fheólmhar, agus go mbiodh ſiad do ghnáth ag faire, bhrígh nach bhfuil Fios aca cia an Uair ann a dtig an Tighearna ; agus chum go mbiodh ſiad do ghnáth ullmhaighte do rádh, *Tig a* THIGHEARNA IOSA, *Tig go haithghear*, *AMEN g*.

† *Shocair.*

f 2 *Phead.* 3. 11, 14. 2 *Cor.* 5. 10, 11. 2 *Teſſal.* 1. 5, 6, 7. *Luc.* 21. 27, 28. *Romh.* 8. 23, 24, 25. g *Matt.* 24. 36, 42, 43, 44. *Marc* 13. 35, 36, 37. *Luc.* 12. 35, 36. *Foillſ.* 22. 20.

F I N I D.

AN
CATAICHIOSM
FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mó ;

Air an do Réitigh air ttús COIMHTHIONOL na NDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* ann *SASGAN* :

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid égin, do *Choimhréitigh Creidimh*, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Trí Ríoghachdaibh.

Air na Chlódhbhualadh (a nois an Chéad uair) aig *DUINEUDUIN*, le Oighreachaibh *Aindrea Aindearsoin*, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXIV.

ACT OF THE GENERAL ASSEMBLY Approving of the Larger Catechism.

THe General Assembly, having exactly examined and seriously considered the Larger Catechism, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from this Kirk, Copies thereof being printed and sent to Presbyteries for the more exact Trial thereof, and publick Intimation being frequently made in this Assembly, that every one that had any Doubts or Objections upon it, might put them in; Do find upon due Examination thereof, That the said Catechism is agreeable to the Word of GOD, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk, a necessary Part of the intended Uniformity in Religion, and a rich Treasure for increasing of Knowledge among the People of GOD: And therefore the Assembly, as they bless the LORD, that so excellent a Catechism is prepared, so they approve the same as a Part of Uniformity; agreeing for their Part, that it be a common Catechism for the three Kingdoms, and a Directory for Catechising such as have made some Proficiency in the Knowledge of the Grounds of Religion.

A. KER.

A N
CATAICHIOSM
FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mó;

Air an do Réitigh air attús COIMHTHIONOL na NDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* ann *SASGAN*:

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid éigin, do *Choimhréitigh Creidimh*, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Trí Rioghachdaibh.

Ceisd 1. C*Réud i Ard-Chrioch Airid an Duine?*

Freagradh. A si Ard-Chríoch Airid an Duine DIA a ghlorughadh *a*, agus a lán-mhealtuin go suthain *b*.

a *Romh.* 11. 36. 1 *Cor.* 10. 31. b *Salm* 73. 24, *go deireadh an Tsailm. Eoin* 17. 21, 22, 23.

C. 2. *Créud iad na neithe sin atá ag taisceineadh go soilleir go bhfuil DIA ann?*

F. Atá an Solus Nâdurdha féin tá san Duine,

Duine, agus Oibrighe DE, ag taisbeineadh go soilleir go bhfuil **DIA** an *c*: achd a siad Fhocal agus a Spiorad amháin, atá ag foillsiughadh DHE go diongmhalta agus go héifeachdach do Dhaoinibh chum a Nsláinte *d*.

c *Romh.* 1. 19, 20. *Salm* 19. 1, 2, 3. *Gniomh.* 17. 28. *d* 1 *Cor.* 2. 9, 10. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17. *Isai.* 59. 21.

C. 3. *Créud é Focal DE?*

F. A siad Scriobtuiridhe Naomhtha an Tseintiomna agus an Tiomna Nuaidhe Focal DE *e*, an taon Riaghail Creidimh agus Umhlachda *f*.

e 2 *Tim.* 3. 16. 2 *Phead.* 1. 19, 20, 21. f *Eph.* 2. 20. *Foills.* 22. 18, 19. *Isai.* 8. 20. *Luc.* 18. 29, 31. *Gala.* 1. 8, 9. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17.

C. 4. *Créud iad na neithe ata ag soilleiriughadh, gur hiad na Scriobtuiridhe Focal DE?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe féin ag soilleiriuighadh gur hiad Focal DE, tríd a Mórdhachd *g*, a Mhfíorghlaine *h*, Coimhréite gach Cuid diobh re a chéile *i*, an Chrioch gus an bhfuil siad uile, eadhon, an Uile Ghlóir a thabhairt do DHIA *k*; agus mar an gcéadna tríd a Nsolus agus a Ngcumhachd chum Peacacha * do thabhairt faoi Mhoth-

g *Hos.* 8. 12. 1 *Cor.* 2. 6, 7, 13. *Salm* 119. 18, 129. h *Salm* 12. 6. *Salm* 119. 140. i *Gniomh.* 10. 43. *Gniomh.* 26. 22. k *Romh.* 3. 19. 27.

ighadh agus do iompodh, chum Comhfhurachd a thabhairt do Chreidmheachaibh, gus * a ngcur suas chum Sláinte *l*: achd sé Spiorad DE amháin, ag deanamh Fiaghnise tre na Scriobtuiribh agus leó, ann a Gcroidhe Dhuine, atá comasach air a láinbhachdughadh gur hiad Focal DE féin *m*.

l *Gniomh.* 18. 28. *Eabhr.* 4. 12. *Seam.* 1. 18. *Salm* 19. 7, 8, 9. *Romh.* 15. 4. *Gniomh.* 20. 32. m *Eoin* 16. 13, 14. 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 20. 31.

C. 5. *Créud atá na Scriobtuiridhe ag teagasg go háirid?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag teagasg go háirid, na neithe is coir don Duine a chreidsin mu DHIA, agus na Dleasdanasa ata DIA ag iarruidh air an Duine *n*.

n 2 *Tim.* 1. 13.

C. 6. *Creud atá na Scriobtuiridhe ag foillsiughadh mu DHIA?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag foillsiughadh mu DHIA, creud é DIA *o*, Pearsuin na DIADHACHD *p*, Orduighe DE *q*, agus Coimhlíonadh na Nórduighe sin *r*.

o *Eabhr.* 11. 6. p 1 *Eoin* 5. 7. q *Gniomh.* 15. 14, 15, 18. r *Gniomh.* 4. 27, 28.

C. 7. *Créud é DIA?*

F. DIA is Spiorad é *s*, ann féin agus de féin Neimhchriochnuigheach ann a Mbioth *t*,

s *Eoin* 4. 24. t *Exod.* 3. 14. *Job* 11. 7, 8, 9.

ann a Nglóir *u*, ann a Nsonas *w*, agus ann a Niomlaine *x*; Uiledhiongmhalta *y*, Bioth bhuan *z*, Neamhchlaochlaidheach *a*, * nach fedfir go hiomlan a thuigsin *b*, Uilelithair each *c*, Uilechumhachdach *d*, Uilfhios rach *e*, Roighlic *f*, Ronaomh *g*, Roicheirt bhreathach *h*, Rothrocaireach agus Roghrál mhur, Fadfhuilngtheach, agus Iomlán d Mhaitheas agus Dfírinne *i*.

u *Gniomh.* 7. 2. w 1 *Tim.* 6. 15. x *Mat* 5. 48. y *Geine.* 17. 1. z *Salm* 90. 2. a *Mal.*: 6. *Seam.* 1. 17. b 1 *Riogh.* 8. 27. c *Salm* 13 o *rann* 1, *go rann* 14. d *Foills.* 4. 8. e *Eabh.* 4. 13. *Salm* 147. 5. f *Romh.* 16. 27. g *Isai.* 3. *Foills.* 15. 4. h *Deut.* 32. 4. i *Exod.* 34. 6

C. 8. *An bhfuilid tuile Dée ann achd Aon*

F. Ni bhfuil ann achd Aon amhain, a DIA Beó Fíor *k*.

k *Deut.* 6. 4. 1 *Cor.* 8. 4, 6. *Jerem.* 10. 10

C. 9. *Cia lion Pearsa atá san DIADH ACHD?*

F. Ataid Trí Pearsa san DIADHACHD an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh agus an Triarsa is Aon DIA Fíor Biothbhu iad, d'aon Nádur, coim meas a Neumhachd agus Nglóir, ge go bhfuil Eidi dhealadh thaobh † a Mbu dhibh Pearsunta *l*.

† *na bhuineas do gach Pearsa fa leith.*

l 1 *Eoin* 5. 7. *Matt.* 3. 16, 17. *Matt.* 2 19. 2 *Cor.* 13. 14. *Eoin* 10. 30.

C. 1

C. 10. *Créud iad Buaidheadha Pearsunta an Triar Pearsa san DIADHACHD?*

F. Buinidh fa leth don Athair an Mac a gheineamhuin *m*, agus don Mhac bheith air na gheineamhuin leis an Athair *n*, agus don Spiorad Naomh teachd on Athair agus on Mhac o uile Bhiothbhuanachd *o.*

m *Eabhr.* 1. 5, 6, 8. n *Eoin* 1. 14, 18. o *Eoin* 15. 26. *Gala.* 4. 6.

C. 11. *Cia as is soilleir go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair?*

F. Ataid na Scriobtuiridhe ag soilleiriughadh go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair, le bheith ag tabhairt doibh na Hainmeanna *p*, † na †no, *agus ag ainm-* Buaidheadha *q*, na *niughadh orra.* Hoibrighe *r*, agus an Tadhradh sin a bhuineas do DHIA amhain *s*.

p *Isai.* 6. 3, 5, 8, *maille re Eoin* 12. 41, *agus Gniomh.* 28. 25. 1 *Eoin* 5. 20. *Gniomh.* 5. 3, 4. q *Eoin* 1. 1. *Isai.* 9. 6. *Eoin* 2. 24, 25. 1 *Cor.* 2. 10, 11. r *Coloss.* 1. 16. *Geine.* 1. 2. s *Matt.* 28. 19. 2 *Cor.* 13. 14.

C. 12. *Créud iad Ordnigh DE?*

F. A siad Orduigh DE Gniomha glic, saor, agus naomhtha, do Chomhairle a Thoile *t*, le ndo romhorduigh se go neamhchlaochlaidheach, o uile Bhiothbhuanachd,

t *Ephes.* 1. 11. *Romh.* 11. 33. *Romh.* 9. 14, 15, 18.

chum a Ghlóire féin, gach einní atá tárla
† san Tsaoghalsa *u*, gc
† *ann a Naimsir.* háirid mu Ainglibh agu
Dhaoinibh.

u *Ephes.* 1. 4, 11. *Romh.* 9. 22, 23. *Saln*
33. 11.

C. 13. *Créud sin a dorduigh DIA go háiri*
mu Ainglibh agus Dhaoinibh?

F. Do thagh DIA le Ordugh Siorruidh
neamhchlaochlaidheach, o a Shaor-Ghrádh
féin, chum Cliú a Ghrás Glórmhar (re beith
air na dheanamh follus a Nam iomchubh-
aidh) cuid do na Haingil chum Glóire *w*
agus do thagh sé ann a Gcriosd cuid d
Dhaoine chum na Beatha Suthain agus chun
Meadhoinibh na Beatha sin *x*; Agus ma
an gcéudna, do réir a Chomas Ard-Uach
darach, agus Comhairle neamhscrúdaighead
a Thoile (leis a bhfuil se ag leigeadh Fhabhu
amach no ga chongmhail air ais mar is ái
leis) do leig sé seachad agus do romhord
uigh sé an chuid eile chum Easonoir agu
Feirg, re na ndtabhairt orra air son
Mbpeacaidh chum Cliú Glóire a Cheartais *y*

w 1 *Tim.* 5. 21. x *Ephes.* 1. 4, 5, 6. 2 *Tessa*
2. 13, 14. y *Romh.* 9. 17, 18, 21, 22. *Matt.* 11
25, 26. 2 *Tim.* 2. 20. *Jud rann* 4. 1 *Phead*
2. 8.

C. 14. *Cionnas atá DIA ag cur a Orduigh*
eadh a ngníomh?

F. Atá DIA ag cur a Orduigheadh
ngn oml

ngníomh ann a Noibrighibh an Chruthaighidh, agus an Fhreaſdail, do réir a Roimh-Eólas † nach feud dul a mearachd, agus Comhairle ſhaor agus neamhchlaochladhach a Thoile féin *z*.

† *neimhmhealltuigheach.*

z Ephes. 1. 11.

C. 15. *Créud í Obair an Cruthaighidh?*

F. A ſí ſin Obair an Chruthaighidh, leir rinn DIA ſan Toſach, do Neimhní, le Focal a Chumhachda, an Saoghal agus na huile Neithe atá ann, air a ſhon féin, a núine Sé Láethe, agus iad uile ro-mhaith *a*.

a *Geine. caibideal* 1, *go hiomlan. Eabhr.* 11. 3. *Seanfhoc.* 16. 4.

C. 16. *Cionnas do chruthaigh DIA na Haingil?*

F. Do chruthaigh DIA na Haingil uile *b*, na Nſpiorada *c*, Neamhbhásmhur *d*, Naomhtha *e*, ag tabhairt barr ann a Neólas *f*, Cumhachdacha ann a Neart *g*, chum Aithantaſan do chur a ngníomh, agus Ainmſin do mholadh *h*, gidheadh † Claochladhach *i*.

† *Sochlaochladhach.*

b *Coloſſ.* 1. 16. c *Salm* 104. 4. d *Matt.* 22. 30. e *Matt.* 25. 31. f 2 *Samu.* 14. 17. *Matt.* 24. 36. g 2 *Teſſal.* 1. 7. h *Salm* 103. 20, 21. i 2 *Phead.* 2. 4.

C. 17. *Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?*

F. An diaigh do DHIA na huile Chreutuireadh eile a dheanamh, do chruthaigh sé an Duine Fear agus Bean *k*, do dhealbh sé Corp an Fhir do Uir na Talmhann *l*, agus Corp na Mna do Asna an Fhir *m*, agus do chuir sé ionnta Anmanna Beódha, Riasunta, agus Neamhbhásmhur *n*, do rinn sé iad do réir Iomhaigh féin *o*, ann a Neólas *p*, Fireuntachd agus Naomhthachd *q*, air bheith do Lagh DHE aca scriobhtha iona Ngcroidhibh *r* agus Comas da choimhlionadh *s*, maille re Uachdranachd osciona na Gcréutuireadh *t* gidheadh do fhéudfadh siad tuitim *u*.

k *Geine.* 1. 27. l *Geine.* 2. 7. m *Geine.* 2. 22. n *Geine.* 2. 7, *maille re Job* 35. 11, *agus Seanmoir.* 12. 7, *agus Matt.* 10. 28, *agus Luc.* 23. 43. o *Geine.* 1. 27. p *Coloss.* 3. 10. q *Ephes.* 4. 24. r *Romh.* 2. 14, 15. s *Seanmoir.* 7. 29. t *Geine.* 1. 28. u *Geine.* 3. 6. *Seanmoir.* 7. 29.

C. 18. *Créud iad Oibrighe Freasdail DE?*

F. A siad Oibrighe Freasdail DE go bhfuil sé go Ronaomhtha *w*, go Roighlic *x*, agus go Rochumhachdach ag Coimhead *y*, agus a Riaghladh, na nuile Chréutuireadh *z*, go Nithibhradh uile agus a nuile Gniomharth fós *a*, chum a Ghlóire féin.

w *Salm* 145. 17. x *Salm* 104. 24. *Isai.* 28. 29. y *Eabhr.* 1. 3. z *Salm* 103. 19. a *Matt.* 10. 29, 30, 31. *Geine.* 45. 7. b *Romh.* 11. 36. *Isai.* 63. 14.

C. 19. *Créud é Freasdal DE thaobh na Naingeal?*

F. D

F. Do fhuiling DIA le na Fhreaſdal cuid égin do na Haingil a thuitim ann a Bpeacadh agus ann Damnadh, go toileoil agus gun aca teachd uaidhe a bhfeaſd *c*; air bheith dhó ag cuimſiughadh agus ag riaghladh ſo agus a Mbpeacaidh uile, chum a Ghlóire féin *d*; agus do dhaingnigh ſé an chuid eile dhiobh ann Naomhthachd agus Sonas *e*, ag deanamh Foghnaimh dhiobh uile *f*, mar is áil leis, ann a Fritheoladh a Chumhachda, a Thrócaire, agus a Cheartais *g*.

c *Jud rann 6.* 2 *Phead.* 2. 4. *Eabhr.* 2. 16. *Eoin* 8. 44. d *Job* 1. 12. *Matt.* 8. 31. e 1 *Tim.* 5. 21. *Marc* 8. 30. *Eabhr.* 12. 22. f *Salm* 104. 4. g 2 *Riogh.* 19. 35. *Eabhr.* 1. 14.

C. 20. *Géud bu Fhreaſdal DE ann, thaobh an Duine, ſan Staid ann do chruthaigheadh é?*

F. Bé Freaſdal DE thaobh an Duine ſan Staid ann do chruthaigheadh é, gur ſhuidhigheadh é ann a Bpárrdhas; go dórduigheadh dhó, ſin do dheaſughadh; go dtugadh dhó Comas ithidh do Thoradh na Talmhann *h*; gur chuireadh na Créutuireadha ſa na Uachdranachd *i*; agus go dórduigheadh an Bpóſadh chum a Chuidighe *k*; go dtug ſé dhó Comhchomunn ris féin *l*; go dórduigheadh an Tſabbaid *m*; gur rinneadh Coimhcheangal Beatha ris air Chumhnat

h *Geine.* 2. 8, 15, 16. i *Geine.* 1. 28. k *Geine.* 2. 18. l *Geine.* 1, 26, 27, 28. *Geine.* 3, 8. m *Geine.* 2. 3.

go

go dtugadh sé iona Phearsa féin Umhlachd Iomlan Shíorbhuan do DHIA *n*, ní air an raibh Craobh na Beatha mar Chomharthá Daingnighe *o*; agus gur thoirmisgeadh einn ithe do Chraoibh Eolais an Mhaith agus Uile faoi Phainneachas Báis *p*.

n *Gala.* 3. 12. *Romh.* 10. 5. o *Geine.* 2. 9 p *Geine.* 2. 17.

C. 21. *An dfan an Duine san chéad Staid sin ann do chruthaigh DIA é?*

F. Air bheith dar gcéad Sinnsearaibh air na mhfágbhail go Saoirse a Ntoile féin, do bhris siad Aithne DHE, tre Buaidhreadh an Aidhbhirseoir, san Mheas toirmisgthe ithe, agus thrid sin do thuiteadar o Staid na Neimhchiontachd ann do chruthaigheadh iad *q*.

q *Geine.* 3. 6, 7, 8, 13. *Seanmoir.* 7. 29. 2 *Cor.* 11. 3.

C. 22. *An do thuit an Cinneadh Daonna uile ann san chéad Sheachran sin?*

F. Air bheith don Choimhcheangal air na dheanamh re *Adhamh* mar Dhuine † Coitcheann, ni amháin air a shon féin, achd fós air son a Shliochd, an Cinneadh Daonna uile do tháinig a nuas uaidhe tre Geineolughadh gnáthuighte *r* do pheacuigh siad annsan, agus do thuit siad maille ris, ann san chéad Sheachran úd *s*.

† *Puiblígh.*

r *Gniomh.* 17. 26. s *Geine.* 2. 16, 17, *maille re Romh.* 5. 12, *go nuige rann* 20, *agus* 1 *Cor.* 15. 21, 22.

C. 23. *Créud an Staid ann dtug an Leagadh sin an Cinneadh Daonna?*

F. Do thug an Leagadh ùd an Cinneadh Daonna go Staid Peacaidh agus Truaighe *t*.

t *Romh.* 5. 12. *Romh.* 3. 23.

C. 24. *Créud é Peacadh?*

F. A sé an Peacadh

† Easbhadh air bith o bheith do réir Lagh air bith DHE a thug sé mar Riaghail don Chréutuir Riasunta, no Briseadh air bith air an Lagh sin *u*.

† *Dithréite air bith re Lagh air bith DHE*, &c.

u 1 *Eoin* 3. 4. *Gala.* 3. 10, 12.

C. 25. *Créud é Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine?*

F. A sé Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine, Cionta chéad Pheacaidh *Adhaimh w*, Easbhadh na Fireuntachd sin ann do chruthaigheadh é, agus Truaillidheachd a Naduir, tre a bhfuil sé air na dheanamh go tur neimhiomchubhaidh, neamhchomasach, agus conntrardhach, do gach einní atá Maith go Spioradalta, agus go hiomlan air aomadh chum an uile Olc, agus sin do ghnáth *x*; da ngoirthear go coitchionn *Peacadh Gein*, agus o a bhfuil na huile *Pheacaidh Gníomhtha* ag teachd *y*.

w *Romh.* 5. 12, 19. x *Romh.* 3. 10, *go nuig rann* 20. *Ephes.* 2. 1, 2, 3. *Romh.* 5. 6. *Romh.* 8. 7, 8. *Geine.* 6. 5. y *Seam.* 1. 14, 15. *Matt.* 15. 19.

C. 26.

C. 26. *Cionnas atá an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd?*

F. Atá an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd, tre Geineolughadh Nádurdha, air chor as go bhfuil a lion is atá ag teachd uatha air an dóigh so, air na ngeineamhuin agus air na mbreath ann a Bpeacadh *z*.

z *Salm* 51. 5. *Job* 14. 4. *Job* 15. 14. *Eoin* 3. 6.

C. 27. *Créud Truaighe a thughadh tríd an Leagadh sin air an Chinneadh Daonna?*

F. Thug an Leagadh úd air an Chinneadh Daonna Caill a Ncomhchomuinn re DIA *a*, a Dhiomdha agus a Mhallachd, air chor as a thaobh Náduir gur Clann na Feirge sinn *b*, agus Daorthráillidhe don Aidhbhirseoir *c*, agus go bhféudfar ann a Ceeartas, gach uile Pheanus san Tsaoghalsa, agus san Tsaoghal atá re teachd, a thabhairt oruinn *d*.

a *Geine*. 3. 8, 10, 24. b *Ephes*. 2. 2, 3. c 2 *Tim*. 2. 26. d *Geine*. 2. 17. *Caoi Jerem*. 3. 39. *Romh*. 6. 23. *Matt*. 25. 41, 46. *Jud rann* 7.

C. 28. *Créud iad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa?*

F. Ataid Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa, cuid diobh a dtaobh a sligh, eadh on Daille Intinne *e*, Tuigse neimhchéillidh *f*

e *Ephes*. 4. 18. f *Romh*. 1. 28.

Meal

Mealltoireachda chumhachdacha *g*, Cruas Croidhe *h*, Uathbhas Coguise *i*, agus Mianna graineamhla *k*; agus cuid eile dhiobh a dtaobh a muigh, eadhon Mallachd DHE air na Créutuireadha air ar soinne *l*, agus na huile Uilc eile atá ag tárla dhúinn ionar Gcorpaibh, Ainmnibh, Maoin, Dáimhibh, agus Gnothuighibh *m*, agus maille riú so an Bás féin *n*.

g 2 *Tessal.* 2. 11. h *Romh.* 2. 5. i *Isai.* 33. 14. *Geine.* 4. 13. *Matt.* 27. 4. k *Romh.* 1. 26. l *Geine.* 3. 17. m *Deut.* 28. 15. *go nuig Crioch an Chaibidil.* n *Romh.* 6. 21, 23.

C. 29. *Créud iad Peannisidh an Pheacaidh san Tsaoghal atá re teachd?*

F. A siad Peannisidh an Pheacaidh san Tsaoghal atá re teachd, Scarthadh siorruidhe o Láthair shólasach DHE, agus Piantaidh rodhór-uineach † gan stád, ann a Nanam agus a Gcorp, a Nifrionn go siorruidhe *o*.

† *gan edirleigeadh, no, gan fhois.*

o 2 *Tessal.* 1. 9. *Marc* 9. 44, 46, 48. *Luc.* 16. 24.

C. 30. *An bhfuil DIA ag fágbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe?*

F. Ni bhfuil DIA ag fágbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe *p*, ann

p 1 *Tessal.* 5. 9.

do thuit siad tríd Briseadh an chéad Choimhcheangail, da ngoirthear go coitchionn *Coimhcheangal Oibrighe q*; achd atá sé o a shaor Ghrádh agus Thrócair ag teasairgin a Dhaoine taghta as an Staid sin, agus ga ntabhairt chum Staid Sláinte, tríd an dara Coimhcheangal, da ngoirthear go coitchionn *Coimhcheangal an Ghrás r.*

q *Gala.* 3. 10, 12. r *Tit.* 3. 4, 5, 6, 7. *Gala.* 3. 21. *Romh.* 3. 20, 21, 22.

C. 31. *Cia ris do rinneadh* Coimhcheangal *an Ghrás?*

F. Do bhí Coimhcheangal an Ghrás air na dheanamh re Críosd mar an dara *Adhamh*, agus annsan ris na Daoinibh taghta uile mar Shliochd dho *s*.

s *Gala.* 3. 16. *Romh.* 5. 15, *go deireadh an Chaibidil.* *Isai.* 53. 10, 11.

C. 32. *Cionnas at Grás DHE air na shoillsiughadh san dara* Coimhcheangal?

F. Ata Grás DHE air na shoillsiughadh san dara Coimhcheangal, thaobh go bhfuil sé go saor ag freasdladh agus ag tairgse do Pheacachaibh Eidirmeadhonthoir *t*, agus Beatha agus Sláinte da thrídsin *u*; agus ag iarraidh Creidimh mar Chumhnant chum Cóir do bheith aca air *w*; ag gealladh agus ag tabhairt a Spiorad Naomh *x*, da Dhaoinibh

t *Geine.* 3. 15. *Isai.* 42. 6. *Eoin* 6. 27. u 1 *Eoin* 5. 11, 12. w *Eoin* 3. 16. *Eoin* 1. 12 x *Seanshoc.* 1. 23.

Taght

Taghta uile, chum an GCreideamh sin *a*, maille ris na huile ghrasaibh slainteamhuil eile *b*, oibriughadh ionta, agus a ndeanamh Comasach chum gach uile Umhlachd naomhtha *c*, mar dhearbhthadh soilleir air firinn a nGcreidimh *d*, & a mbuidheachois do DHIA *e*, agus mar an tslighe, a dorduigh esin chum Slainte *f*.

a 2 *Cor*. 4. 13. b *Gal*. 5. 22, 23. c *Esek*. 36. 27. d *Shem*. 2. 8, 22. e 2 *Cor*. 5. 14, 15. f *Eph*. 2. 10.

C. 33. *An raibh Comhcheangal an Ghrais air na Fhritheoladh do ghna, air Eindoigh?*

F. Ni nraibh Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh air eindoigh, Achd do bheith a fhritheolaidhthe faoi ntseintiomna, do ghne eile seach mar ataid faoi ntiomna Nuaidhe *g*.

g 2 *Cor*. 3. 6, 7, 8, 9.

C. 34. *Cionnas do bheith Comhcheangal an Ghrais, air na Fhritheoladh faoi 'nt sein Tiomna?*

F. Do bheith Comhcheangal na nGras, air na Fhritheoladh faoi 'ntseintiomna, trid Gealomhnaibh *h*, Faighideoireachdaibh *i*, Iodhbairteadh *k*, Tiomchillghearradh *l*, Uan Paschail *m*, & Samhludhaibh & Ordunansa eile, do bheith uile ag Ciallughadh roimhaimh Criosd an sin re teachd, & do bheith an aimsir ud diongmhalta chum cur suas a Daoine Taghta, anna an Ccreideamh san

L Mhessiah

h *Romh*. 15. 8. i *Gniomh*. 3. 20, 24. k *Eabhr*. 10. 1. l *Romh*. 4. 11. m 1 *Cor*. 5. 7.

Mhessiah a Ghealladh *n*, tre a nraibh san Uair ud aca, lan Mhaitheamhnas Peacaidh, & Slainte S'hiorruidh *o*.

n *Eabhr.* caib. 8, 9, 10. *Eabhr.* 11. 13. o *Gal.* 3. 7, 8, 9, 14.

C: 35. *Cionnas ata Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh faoi nTiomna Nuadh?*

F. Faoi anTiomna Nuadh, an tan a d' foillsigheadh Criosd, Briogh na Neithe ud, do bheith, agus ata doghna an Comhcheangal Grais ud fein, air na fhritheoladh, & re na fhritheoladh, ann a nSeanmoiriughadh an Fhocail *n*, & a bhfritheoladh Sacraimuinteadh an Bhaistidh *o*, & Suipeir an Tighearna *p*, iona bhfuil Gras & Slainte, air na ntaisbeunadh, ann tuilleadh Iomlaineachd, Soilleireachd, & Eifeachd, do na huile Fhineachaibh *q*.

n *Maith.* 10. 7. o *Maith.* 28. 19, 20. p 1 *Cor.* 11. 23, 24, 25. q 2 *Cor.* 3. 6, to the end. *Eabhr.* 8. 6, 10, 11. *Maith.* 28. 19.

C. 36. *Cia e Edir Mheadhointheoir Choimhcheangail an ghrasa?*

F. As e Edirmheadhonthoir Choimcheangail an ghrasa an Tighearna Iosa Criosd Amhain *r*, Neach air bheith dho na Mhac siorruidh do DHIA, d'aon ‡ Nadur ris an Athair, & Coimhmeas do *s*, A Niomlaineachd na Haimsire, do rinneadh e na Dhuin

‡ *Subsdaint.*

r 1 *Tim.* 2. 5. s *Eoin.* 1. 1, 14. & 10. 30 *Phil.* 2. 6.

Dhuine *t*, & mar ſin do bheith & ata ſe' ag Maireachduiu na DHIA & na Dhuine ann da Nadur iomlan, Edirdhealuighte, & a nein Phearſain a mſeaſda *u*.

t *Gal.* 4. 4. u *Luc.* 1. 33. *Roimh.* 9. 5. *Col.* 2. 9. *Eabhr.* 7. 14.

C. 37. *Air bheith do Chrioſd na DHIA, Cionnas do rinneadh e na Duine?*

F. Do rinneadh Crioſd Mac DHE na Dhuine, le Corp ſior agus Anam riaſunta a Ghabhail chuige fein *w*, Air bheith dho air na ghineamhuin trid Cumhachd an Spioraid Naoimh, a mbroin Mhuire na Hoighe, da ſubſtaint agus air na bhreith le *x*, gidheadh a ſheugmhuis peacaidh *y*.

w *Eoin.* 1. 14. *Maith.* 26. 38. x *Luc.* 1. 31, 35, 42. *Gal.* 4. 4. y *Eabhr.* 4. 15. & 7. 26.

C. 38. *Cia air ſon a bſeudhmoil, gu mbiodh an TEdir-Mheadhonthoir na DHIA?*

F. Bſeudhmoil gu mbiodh an t'Edir-Mheadhonthoir na DHIA, chum gu congmbhadh ſe ſuas, agus gu coimhdeadh ſe a Nadur Dhaonna O bheith air a Claoidh faoi fheirg Neamh-chriochnudhach DHE, agus Cumhachd an Bhais *z*, Chum Diongmhaltas agus Eifeachd a chur iona fhuilaingthiſibh, Umhlachd, agus Eadarghuidhe *a*, agus mar ſin chum Ceartas De a Dhioladh *b*,

L 2 fhabhur

z *Gniomh* 2. 24, 25. *Roimh.* 1. 4. & 4. 25. *Eabhr.* 9. 15. a *Gniomh* 20. 28. *Eabhr.* 9. 14. & 7. 25, 26, 27, 28. b *Roimh.* 3. 24, 25, 26.

fhabhur fhaghail dhuinn *c*, Pobul ſumradhach a Choſnadh *d*, a ſpiorad a thabhairt doibh *e*, Buadhughadh thar a nuile naimhde *f*, agus a ntabhairt chum Slainte ſhiorruidh *g*.

c *Eph*. 1. 6. *Maith*. 3. 17. d *Tit*. 2. 13, 14. e *Gal*. 4. 6. f *Luc* 1. 68, 69, 71, 74. g *Eabhr*. 5. 8, 9. & 9. from 11, to 16 v.

C. 39. *Cia ar ſon a bfeudhmoil gu mbiodh an tEdir-Mheadhonthoir na Dhuine?*

F. Bfeadhmoil gu mbu Duine an tEdir-Mheadhonthoir, chum gu Nairduigheadh ſe ar Nadur *h*, gu gcoimhlionadh ſe Umhlachd don Lagh *i*, gu bhfuiliongadh ſe agus gu ndeanadh ſe eadarghuidhe air ar ſon ionar Nadur *k*; gu mbiodh Comhmhothughadh aige dar Nanbhuineachda *l*, gu bhfuighmid Uchdmhacachd Cloinne *m*, agus gu mbiodh aguinn Comhfhurtachd, agus Cead dol le danachd chum Cathair Rioghoil na nGras *n*.

h *Eabhr*. 2. 16. i *Gal*. 4. 4. k *Eabhr*. 2. 14. & 7. 24, 25. l *Eabhr*. 4. 15. m *Gal*. 4. 5. n *Eabhr*. 4. 16.

C. 40. *Cia air ſon a Bfeudhmoil, gu mbiodh an tEdir-mheadhonthoir na DHIA agus na Dhuine, a nein-Phearſa?*

F. An tEdir-mheadhonthoir do bheith re DIA agus Duine a reitiughadh, bfeudhmoil gu mbiodh ſe fein na DHIA agus na Dhuine, agus ſin fos a nein-Phearſa, ngcoinne gu mbiodh oibrighe ſunraidhach gach Naduir dhiobh, ar na ngabhail gu taitenamhach le

DIA

DIA air ar ſoinne *o*, agus gu ndeanadhmoid bun aſda mar oibrighibh an Phearſa uile *p*.

o *Maith.* 1. 21, 23. *Maith.* 3. 17. *Eabhr.* 9. 14. p 1 *Phead.* 2. 6.

C. 41. *Cia ar ſon do Ghoirtheadh, Ioſa, dar nEdir-Mheadhonthoir?*

F. Do Ghoirtheadh Ioſa dar nEdir-Mheadhonthoir, bhrigh gu bhfuil ſe ag teaſairgin a Phobuil o a mbpeacaidhibh *q*.

q *Maith.* 1. 21.

C. 42. *Cia air ſon a ghoirheadh Crioſd dar Nedir-Mheadhonthoir?*

F. Do Ghoirtheadh Crioſd dar Nedir-Mheadhonthoir, brigh gu raibh ſe air na Ungadh, leis an Spiorad Naomh, thar tomhais *r*, agus mar ſin air na chur air leth, agus air a lan ſgeudughadh le uile Ughdarras agus Comas *s*, chum Oifigeadha Faigh *t*, Sagairt *u*, agus Riogh Eagluiſe fein, a chur a ngniomh *w*, araon ann a Staidan Iriſluighe agus an Arduighe.

r *Phil.* 3. 34. *Sailm* 45. 7. s *Eoin* 6. 27. *Maith.* 28. 18, 19, 20. t *Gniomh.* 3. 21, 22. *Luc.* 4. 18, 21. u *Eabbr.* 5. 5, 6, 7. & 4. 14. 15. w *Sailm* 2. 6. *Maith.* 21. 5. *Iſa.* 9. 6, 7. *Phil.* 2. 8, 9, 10, 11.

C. 43. *Cionnas ata Crioſd ag cur Oifig Faigh a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur Oifig Faigh a ngniomh, iona bheith ag foillſiughadh da Eagluis *x*, ann ſgach uile linn, le na fhocal agus

x *Eoin* 1. 18.

agus le na Spiorad *y*, air mhodhaibh eugsamhuil fritheolaidh *z*. Toile iomlan DHE *a*, ann sna neithibh, a bhuineas da n'tairbh Spiorad alta, agus da nSlainte *b*.

y 1 *Phead*. 1. 10, 11, 12. z *Eabhr*. 1. 12. a *Eoin* 15. 15. b *Gniomh* 20. 32. *Eph*. 4. 11, 12, 13. *Eoin* 20. 21.

C. 44. *Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein, a thabhairt suas, aon uair na Iodhbairt, gun chaidh Do DHIA *c*, chum bheith na Reite air son peacaidha a a Phobuil *d*, agus ann bheith a gna-eadarghuidhe air an son *e*.

c *Eabhr*. 9. 14, 28. d *Eabhr*. 27. e *Eabhr*. 7. 25.

C. 45. *Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, ann a bheith ag Gairm o ntsaoghal, Pobuil dho fein *f*, agus ag tabhairt dhoibh, Oifigeacha *g*, Reachda *h*, agus Comas Smachduighthe, tre a bhfuil se gu faicsinneach ga nRiaghladh *i*; ann a bheith ag tabhairt grasa Slainteamhuil da Dhaoinibh Taghta *k*, ag tabhairt luigheachd da Naimhlachd *l*, agus

f *Gniomh* 15. 14, 15, 16. *Isa*. 55. 4, 5. *Gein*. 49. 19. *Sailm* 110. 3. g *Eph*. 4. 11, 12. 1 *Cor*. 12. 28. h *Isa*. 33. 22. i *Maith*. 18. 17, 18. 1 *Cor*. 5. 4, 5. k *Gniomh*. 5. 31. l *Foills*. 22. 12. & 2. 10.

agus ga n'Achmhasanughadh air son a mbpeacaidha *m*, ga gcoimhed, agus ga gcongbhail suas sa Nuile Bhuaidhribh, agus fhullaingthasaibh *n*, ag Cosg &c ag tabhairt bnaidh air a nuile Naimhde *o*, agus ag ordughadhe gu cumhachdach na huile neithe, chum a Ghloire fein *p*, agus a Maithsin *q*; Agus mar ann gceudna ann a ndioghaltas a dheanamh air an chuid eile, aig nach bhfuil Eolas air DHIA, agus nach bhfuil Umhal don Tsoisgeul *r*.

m *Foills*. 3. 19. n *Isa*. 63. 9. o 1 *Cor*. 15. 25. *Psal*. 110. gn homlan. p *Reimh*. 14. 10, 11. q *R.imh*. 8. 20. r *Tessal*. 1. 8, 9. *Sailm* 2. 8, 9.

C. 46. *Creud bu staid Iriasluighe do Chriosd ann?*

F. Bi staid Irislighe Chriosd, an staid Isiol ud ann do rinn se air ar soinne, air bheith dho e fein de fholmhughadh o a Ghloir, Riochd Seirbheisigh a ghabhail air fein, iona ghineamhuin iona Bhreith, iona bheatha, iona bhas, agus an diaigh a bhais gu nuige an Eiserighe *s*.

s *Phil*. 2. 7, 8. *Luc*. 1. 33. 2 *Cor*. 8. 9. *Gni:mh* 2. 24.

C. 47. *Cionnas do Irisligh Criosd e feinanna Ghineamhan & anna Bhreith?*

F. Dirisligh Criosd e fein anna Ghineamhain agus anna Bhreath, Le, air bheith dho o uile Bhiothbhuanachd, na Mhac do DHIA, an N'uchd an Athar, gu bhfacas do,

an

an Niomlaineachd na Haimsire, bheith na Mhac an Duine, air na dheananh do mhnaoi bheag-Inmheach, & bheith air na bhreith lea le iomadh gne no Ceum Irislighe, thuilleadh sa ta gnathaighte *t*, *u*.

t. *Eoin* 1. 14, 18. *Gala.* 4. 4. *luc.* 2. 7.

C. 48. *Cionnas do Irisligh Crioisd e fein anna Bheatha ?*

F. D'irisligh Criosd e fein anna Bheatha; le e fein a chur faoi an Lagh *u*, a Choimhlion se gu foirfe *w*, Agus le bheith ag Comhrac re Tarcuisnibh an tsaoghail *x*, Buaidhribh an Aidhbhirseoir *y*, agus anbhuineachdaibh iona fheoil, araon iad sin a bhennas gu coithchionda do Nadur an Duine, no iadsan do bheith gu sunnraighte a n'Comhchuideachd na staid isiol ud iona raibh esin *z*.

u *Gala.* 4. 4. w *Matth.* 4. 17. *Roimh.* 5. 19. x *Salm.* 22. 6. *Eabhr.* 12. 2. 3. y *Maith.* 4. 1, to 12. *Luc.* 4. 13. z. *Eabhr.* 2. 17, 18. & 4. 15. *Isa.* 52. 13, 14.

C. 49. *Cionnas D'irisligh Criosd e fein anna Bhais ?*

F. D'irisligh Criosd e fein anna Bhas; le, air bheith dho air na Bhrath le Judas *a*, air na threigsin le na Dheisciobláibh *b*, air don tsaoghal fanoid do a dheanamh air, agus Cul a chur ris *c*, air bheith dho air na dhideadh le Pilair, air na Phianadh le a luchd geir-leanamhain *d*, air bheith dho fos Comhrac

a. *Maith.* 27. 4. b *Maith.* 26. 56. c *Isa.* 53. 2. 3. d *Maith.* 27. 26. go 50. *Eoin.* 19. 34.

rac a dheanamh re uathbhasaibh an Bhais, agus Cumhachdaibh na Dorchadais, agus truime cudtrom feirge De a mhothughadh agus Jomchradh *e*, gur ndo leig se sios Anam na ofrail, air son peacaidhe *f*, ag fullang Bais Chraiteach, mhasludhach, agus mhalliught, na Croiche *g*.

e *Luc.* 22. 44. *Maith.* 27. 46. f *Isa.* 53. 10. g *Phil.* 2. 8. *Eabhr.* 12. 2. *Gal.* 3. 13.

C. 50. *Cia iad no neithe iona raibh Criosd air na Irisliughadh an diaigh a bhais?*

F. Be iad, na nithe iona raibh Criosd air na Irisliughadh an diaigh a bhais, gur raibh se air na Adhlacadh *h*, agus ag fantin ann nstaid na marbh, agus faoi chumhachd an Bhais, gu nuig an treas la *i*, ni do chuireadh air mhodh eile, sios ann sna briathraibh so, eadhon, Chuaidh se sios a n'Ifrionn.

h 1 *Cor.* 15. 3, 4. i *Sailm.* 16, 10. with *Gniomh.* 2. 24, 25, 26, 27, 31. *Romh.* 6. 9. *Maith.* 12. 40.

C. 51. *Creud bu staid Arduighe do Chriosd ann?*

F. Ata staid Arduighe Chriosd, iona Eiserigh *k*, a Dhul suas *l*, na shuighe aig Deaslaimh an Athair *m*, agus iona theachd aris, chum Breith a thabhairt air an tsaoghal *n*.

k 1 Cor. 15. 4. l *Marc.* 16. 19. *Luc.* 24. 51. m. *Eph.* 1. 20. n *Gniomh* 1. 11. *Gniomh* 17. 31.

C. 52. *Cionnas do bheith Criosd air na Ardughah roimh Eiserighe?*

F. Do

F. Do bheith Criosd air ardughadh iona Eiserigh, le anna meud as, air bheith dho gun truailleadh fhaicsin san bhas leis nach feudfadh se bheith air na Chongbhail (*o*) agus air bheith don Chorp sin fein iona ndfuilling se, air na chur gu fior re na Anam le a bhuaidhibh nadurdha *p*; achd gidheadh as fheagmhais basamhlachd agus anbhuineachdaibh Coitchionda eile, a bheanas don Bheathasa: Gu ndeirigh se aris, O na Marbhuibh, air an treas la, le a Chumbachda fein *q* leis a ndo thaisbein se gu mbe fein Mac *DHE r* gu ndo Dhiol Ceartas *DE* gu ndo Bhuaidhthigh se air an Bhas, agus air an'ti aig an raibh cumhachd an Bhais *t*: Agus gur e Tighearna na mbeo agus na Marbh *u*, Agus do rinn se na neithesi uile; mar neach puiblidh Ceann Eagluise fein *x* chum a mfircunughadh *y*, a mbeothughadh an ngras *z*, angcongbhail suas naghaidh a naimhde *a*, agus a ndeanamh deimhin a ma Neiserigh fein o na marbhuibh ann san la Dheighionuach *b*.

o *Gniomh* 2. 24. 27. p *Luc.* 24. 39. q *Romh.* 6. 9. *Foills.* 1. 18. r *Eoin* 10. 18. s *Romh.* 1. 4. t *Romh* 8. 34. u *Eabhr.* 2. 14. w *Romh.* 14. 9. x 1 *Cor* 15. 21, 22. y *Eph.* 1. 20, 22, 23. *Col.* 1. 18. z *Romh.* 4. 25. a *Eph.* 2. 1, 2, 5, 6. *Col.* 2. 12. b 1 *Cor.* 15. 25. 26, 27. c 1 Cor. 15. 20.

C. 53. *Cionnas do bheith Criosd air na Ardughadh iona dhul suas?*

F. D

F. Do bheith Criosd air ardughadh iona
dhul suas, le, air bheith dho, gu tric air na
thaisbeunadh da Absdolaibh, agus ag
Comhluadar leo, ag labhairt riu mu na
neithaibh a bheanas do Rioghachd DHE *d*,
agus ag tabhairt Ughdarrais doibh, chum an
Soisgeul a Sheanmoiriughadh do na huile
Fhineachaibh *d* Da fhichead lo an diaigh
Eiserigh gu ndo Chuaidh se, ionar Nadur,
agus mar ar gCeann *e* ag tabhairt buaidh
le Luathgaire osciονn Naimhde *f*, gu follus
suas chum na neamhaibh is airde, ngcoinne
an sin tiodhlaice fhaghail do Dhaoinibh *g*,
ar naignidh a thogbhail suas gus a sin *h*,
agus chum Aite d'ullmhuchadh Dhuinne *i*,
far a bhfuil agus a bhfan se fein, gu nuig a
dhara theachd, ann a ndeireadh an tsaog-
hail *k*.

d *Gniomh* 1. 2, 3. e *Maith*. 28. 19. 20.
f *Eabhr*. 6. 20. g *Eph*. 4. 8. h *Gniomh* 1. 9,
10, 11. *Eph*. 4. 10. *Salm*. 68. 18. i *Col*. 3.
1, 2. k *Eoin* 14. 3. l *Gniomh* 3. 21.

C. 54. *Cionnas ata Criosd air na Ardug-
hadh iona shiudhe aig deaslaimh DHE?*

F. Ata Criosd air na Ardughadh iona
shuidhe, aig Deaslaimh DHE, iona bheith
mar DHIA-DHUINE air na ardugh-
adh gus an shabhur is mo, o DHIA an
T'athair maille re uile Iomlaineachd aoibh-
nis *m*, Gloire *n*, agus Cumhachda os cionn
na

m *Phil*. 2. 9. n. *Gniomh* 2. 28. *Salm*. 16. 11.

na huile neithibh air Neamh agus air Thalamh *o*, Agus ag Tionol, agus ag ſeaſamh a Eagluiſe agus ag Ceannſughadh a Naimhde, ag ſuirneſughadh a Mhinisdreadh agus a phobuil, le gifteibh agus le Graſaibh *q*, agus ag deanamh eadarghiudhe air an ſon *z*.

o *Coni* 17. 5. p *Eph*. 1. 22. 1 *Phead*. 3. 22. q *Eph*. 4. 10, 11, 12. *Salm* 110. go Hiomlan r *Romh*. 8 34.

C. 55. *Cionnas ata Crioſd ag deanamh Eadarghiudhe ?*

F. Ata Crioſd ag deanamh Eadarghuidhe, le e fein a thaisbeunadh do ghna, ionar Nadur, a bhfiadhnuis an Athar air Neamh *ſ*, ann a nToiltionnas a Umhlachda, agus Jodhbairt, air thalamh *t*, le bheith ag taisbeunadh, gur toil leis ſo a bheith air na chur ris na huile Chreidmheachaibh *u*, ag freagradh gach uile Agartas ata na naghaidh *w*, ag ſaghail doibh, ſuaimhneas Coguis, ge ta faillniughaidh laetheamhuil ionta *x* agus Ceud dul le danachd chum Cathair Rioghoil na n Gras, agus *y* gabhuil re a mpearſaidhe agus a nſeirbheis gu taitueach *z*.

ſ *Eabhr* 9. 12. 24. t *Eabhr* 1. 3. u *Econi* 3. 16. *Eoin* 17. 9, 20, 27. w *Romh*. 8. 33, 34. x *Romh*. 5. 1, 2. 1 *Eoin* 2. 1, 2. y *Eabhr*. 4. 16. z 1 *Phead*. 2. 5. a *Eph*. 1. 6.

C. 56 *Cionnae ata Crioſd re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris, chum breith a thabhairt air an tſaoghal ?*

F. Ata

F. Ata Criosd re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris a thabhairt breith air an tsaoghal, Anna meud ai esin air a ndtugadh Breith, agus a dhideadh, gu heugcorach le Daoinibh Aingidh *b* Gu dtigse a ris san la Dheighionnach ann a Ccumhachd mhoir *c*: Agus ann a nlan-fhoilsiughadh a Ghloire fein agus Athar, le a uile Anglibh naomhtha *d*, le gartha, le guth an Ard-Angil, agus le Trompait D H E *e*, a thabhairt Breith air an tsaoghal, ann a gceartas *f*.

b *Gniomh* 3. 14, 15. c *Maith.* 24. 3. d *Maith.* 25. 31. *Luc.* 9. 26. e 1 *Tessal.* 4. 16. f *Gniomh.* 17. 31.

C. 57. *Creud iad na Sochair, do Choisin Criosd, le na Edirmheadhonthoireachd?*

F. Do Choisin Criosd, le na Edirmheadhonthoireachd, Saoirse *g*; maille re uile shocharaibh eile Choimhcheangail na nGras *h*.

g *Eabhr.* 9. 12. h 2 *Cor.* 1. 20.

C. 58. *Cionnas Atamoid air ar ndeanamh nar luchd Combpairt do na sochaire do Choisin Criosd?*

F. Atamoid air ar ndeanamh nar Luchd Compairt do na Sochaire do Choisin Criosd, trid a ngcur rinn *i*, agus as i so obair DHE an spioraid Naoimh gu harid *k*.

i *Eoin* 1. 11, 12. k *Tit.* 3. 5, 6.

C. 59. *Cia iad ata air na ndeanamh na nluchd Combpairt don Tsaoirsesin trid Chriosd?*

F. Ata an tsaoirse gu dearbh air a cur, agus gu heifeachdach air a comh-partughadh, ris an Drong sin uile da n'do Choisin Chriosd i *l*, agus ataid ann san bheathasa, air na ndeanamh Comasach leis an spiorad Naomh, chum Creidsin a Gcriosd do reir an tsoisgeil *m*.

l *Eph.* 1. 13, 14. *Eoin* 6. 37. 39. *Eoin* 10. 15, 16. m *Eph.* 2. 8. 2. *Cor.* 4. 13.

C. 60. *An feud iadsan nach Cuala riamh an soisgeul do nach Aithne Josa Criosd, agus nach bhfuil ag Creidsin ann, bheith air an Teasairgin, le na mbeatha Chaitheamh, do reir solus an Naduir ?*

F. Ni mfeud iadsan nach cuala riamh an soisgeul *n* agus mar sin do nach Aithin Josa Criosd *o*, agus nach bhfuil ag Creidsin ann bheith air na nteasairgin *p* ge be air bith dithchioll leis a ndean siad a mbeatha a riaghladh, do reir soluis an Naduir *q*, no Reachd an Chreidimh sin, ataid ag Admhail; Ni mo ata slainte ann a neach air bith eile, achd ann an Criosd amhain *s* Neach as e amhain, Slanuighitheoir a Chuirp, eadhon na Heagluise *t*.

C. 61

n *Roimh.* 10. 14. o 2 *Tess.* 1. 8, 9. *Eph* 2. 12. *Eoin* 1. 10. 11, 12. p *Eoin* 8. 24. *Mar.* 16. 16. q 1 *Cor* 1. 20, gu nuig 24. r *Eoin* 4. 22. *Roimh.* 9. 31, 32. *Phil.* 3. 4, 5, 6 7, 8, 9. s *Gniomh* 4. 12. t *Eph.* 5. 23.

C. 61. *An bhfuil iadsan uile air na nteasairgin ata ag eisteachd an tsoilgeil; agus ata a ntaobhh a stigh don Eagluis?*

F. Ni bhfuil iadsan uile air na nteasairgin, ata ag eisteachd an tsoisgeil, agus a ntaobh a stigh don Eagluis: Achd iadsan amhain ata na mfior bhuill don Eagluis neamh-fhaicsoinnuigh *u*.

u *Eoin* 12. 38, 39, 40. *Romh.* 9. 6. *Maith* 22. 14. *Maith.* 7. 21. *Romh.* 11. 7.

C. 62. *Creud i an Eagluis Fhaicsinneach?*

F. As i an Eagluis Fhaicsinneach, Buighionn air na ndeanamh suas dhiobhsan uile ata ann sgach uile al agus aite don saoghal, ag admhail an fhior-Chreidimh *w*, agus fos da ngclainn *x*.

w 1 *Cor.* 1. 2. agus 12. 13. *Romh.* 15. 9, 10, 11, 12. *Foills.* 7. 9. *Salm* 2. 8. agus 22. 27, 28, 28, 29, 30, 31. agus 45. 17. *Maith.* 28. 19, 20. *Isai.* 59. 21. x 1 *Cor.* 7. 14. *Gniomh* 2. 39. *Romh.* 11. 16. *Gein.* 17. 7.

C. 63. *Creud iad Sochair Sunraighte na Heagluis Fhaicsinnuigh?*

F. Ata do Shochair aig an Eagluis Fhaicsionnuigh, gu bhfuil si faoi churam agus Righail shunraighte DHE *y*, gu bhfuil si air dion agus air a Coimheud, ann sgach uile linn, a dhaindheoin Cothughadh a huile Naimhde na haghaidh *z*: Agus gu bhfuil si

y *Isa.* 4. 5, 6. 1 *Tim.* 4. 10. z *Salm* 115. ile. *Isa.* 31. 4, 5. *Zach.* 12. 2, 3, 4, 8, 9.

ag Mealtuin Comhchomun na Naoimh, Meadhona Gnathuighte na slainte *a* Tairgse na nGras le Criosd, da Balluibh uile, an a Miniosdralachd an tsoisgeil, ag togbhail fiaighnuis gu mbeith gach ein-neach a chreidmhas ann, air na theasairgin *b*, Agus gun e Druideadh amach einneach air bith a thig da ionnsaidh *c*.

a *Gniomh* 2. 39, 42. b *Salm* 147. 19, 20. *Romh*. 9. 4. *Eph*. 4. 11, 12. *Marc* 16. 15, 16. *Eoin* 6. 37.

C. 64. *Creud i an Eagluis Neamh-Fhaicsinneach?*

F. As i an Eagluis Neamh-fhaicsinneach, Aireamh na ndaoine Taghta, do bheith, ata, no a bhios, air a Gcruinniughadh a naon faoi Chriosd, an Ceann *d*.

d *Eph*. 1. 10, 22, 23. *Eoin* 10. 16. agus 11. 52.

C. 65. *Creud iad na sochair arid, ata Buill na Heagluis neamhfhaicsionnigh, ag mealtuin trid Chriosd?*

F. Ata Buill na Heagluis Neamhfhaicsionnuigh, ag mealtuin trid Chriosd, Aonadh agus Comhchomun ris, ann a nGras agus ann a nGloir *e*.

e *Eoin* 17. 21. *Eph*. 2. 5, 6. *Eoin* 17. 24.

C. 66. *Creud e an t'Aonadh sin re Criosd ata aig na Daoine Taghta?*

F. A n'taonadh ud ata aig na Daoine Taghta, re Criosd as obair ghrasa De e *f*, leis

leis a bhfuil siad, gu spioradoil, agus gu Diomharthach Gidheadh gu fior agus gu neamh sgarthoil, air a ndlu-chur re Criosd, mar a ngceann agus a mfear-posda *g*, Agus ata so air na Dheanamh iona nGairm Eifeachdach *h*.

f *Eph.* 1. 22. agus 2. 6, 7, 8. g 1 *Cor.* 6. 17. *Eoin* 10. 28. *Eph.* 5. 23, 30. h 1 *Phead.* 5. 10. 1 *Cor.* 1. 9.

C. 67. *Creud as Gairm Eifeachdach ann?*

F. As i an Ghairm Eifeachdach, obair ghrasa agus neart uile chumhachdach DHE *i*, leis a bhfuil se o a Ghradh shaor agus shunraighte da Dhaoinibh Taghta, agus ni hann o ni ar bhith iontasan, ga bhrosnughadh chuige *k*, iona Am Thaitneamhach, ga ngcuireadh agus ga ntarruing, chum Josa Criosd le fhocal agus le na spiorad *l*, gu shoin'eamhuil ag soilsuighadh a Ninetine *m*, ag ath-nuadhthughadh, agus gu cumhachdach ag sochrubadh a ndToile *n*; Air chor as, ge taid ionta fein marbh a bpeacadh, gu bhfuil siad thrid so, air na ndeanamh Toileach agus Comasach air a Ghairm sin a fhreagradh gu saor; Agus

i *Eoin* 5. 25. *Eph.* 1. 18, 19, 20. 2 *Tim.* 1. 8, 9. k *Tit.* 3. 4, 5. *Eph.* 2. 4, 5, 7, 8, 9. *Romh.* 9. 11. l 2 *Cor.* 5. 20. agus caib. 6. 1, 2. *Eoin* 6. 44. 2 *Tess.* 2. 13, 14. m *Gniomh* 26. 18. 1 *Cor.* 2. 10, 12. n *Esek.* 11. 19. agus 36. 26, 27. *Eoin* 6. 45.

gabhal ris an Ghras ata air na thairgse agus air na iomchradh ann, agus a dhlu gbabhail chuca *o*.

o *Eph.* 2. 5. *Phil.* 2. 13. *Deut.* 30. 6.

C. 68. *An iad na Daoine Taghta amhain ata air na ngairm gu heifeachdach?*

F. Ataid na Daoine Taghta uile, agus iadsan amhain, air na nGairm gu heifeachdach *p*, ge gu mfeud Daoine eile a bheith, agus gur minic ataid, air na nGairm a nle a muigh, le miniosdralachd an Fhocail *q*; agus oibriughadh coithchionda an Spioraid, a bheith aca *r*; Ach ni bhfuilid a mfeasda ag teachd, ga dhionnsaidh Josa Criosd, air bheith dhoibh air na mfagbhail, gu ceartbreitheach iona Neimh-Chreidiamh, air son a neimhdhithchioll thoileoil, agus a ndimeas air an Ghras ata air na thairgse dhoibh *s*.

p *Gniomh* 13. 48. q *Maith.* 22. 14. r *Maith.* 7. 22. agus 13. 20, 21. *Eabhr.* 6. 4, 5. s *Eoin* 12. 38, 39, 40. *Gniomh* 28. 25, 26, 27. *Eoin* 6. 64, 65. *Salm* 81. 11, 12.

C. 69. *Creud e, an Comhchomun ann a ngras ata aig buill na Heagluis neimh Fhacsionnigh, re Criosd?*

F. As e an Comhchomun ann a nGras, ata aig buill na Heagluis neimh Fhaicsinnuigh re Criosd, gu bhfuil siad ag faghail, do thairbhe Edir mheadhon thaoirachdsan,

ſan, iona mfireunaughadh *t*, Uchdmhachadh *u* Naomhthughadh, agus ge be air bith ni eile, ata ag foillſiughadh ann ſan Bheathaſa, a Naonadh ris *w*.

t *Romh.* 8. 30. u *Eph.* 1. 5. w 1 *Cor.* 1. 30.

C. 70. *Creud as Fireunachadh ann?*

F. Fireunochadh as Gniomh ſaor Ghraſa De, do Pheacachaibh e *x*, ann a bhfuil ſe ag Maitheamh a nuile Pheacuidhe, ag meas agus ag Gabhail re a mpeaiſaibh, mar fhireunaigh, iona fhiaghnuis *y*, ni hann air ſon einni, ata air oibruighadh ionta, no air na Dheanamh Leo *z*, achd amhain air ſon Umhlachd Iomlan agus Lan Dioladh Chrioſd, air a ngcur as a nleth le DIA *a*, agus air na ngabhail le Creideamh amhain *b*.

x *Romh.* 3. 22, 24, 25. *Romh.* 4. 5. y 2 *Cor.* 5. 19, 21. *Romh.* 3. 22, 24, 25, 27, 28. z *Tit.* 3. 5, 7. *Eph.* 1. 7. a *Romh.* 5. 17, 18, 19. *Romh.* 4. 6, 7, 8. b *Gniomh.* 10. 43. *Gala.* 2. 16. *Phil.* 3. 9.

C. 71. *Cionnas ata an bhfireunughadh na Ghniomh ſaor-Ghraſa DE?*

F. Ge do Thug Crioſd le na Umhlachd agus le na Bhas, Dioladh fior Iomlan, agus da rireamh, do Cheartas DE, a leth na Droinge ſin ata air na mfireunughadh *c*, Gidheadh ann a meud gu bhfuil DIA ag Gabhail Diolaidh O Urras, a dhfheadadh

c *Romh.* 5. 8, 9, 10, 19.

e Jarruidh orrasan, gu ndo fhreasdail se fein an T'urras so, eadhon ein-Mhac fein *d*, ag Cur f'hireuntachdsan as a nleth *e*, agus gun e ag Jarruidh einni orra, chum a mfireunughadh, achd Creideamh *f*, Ni fos as e a thiodhlacadh e *g*, Uime sin, ata a mfireunughadh dhoibhsan O shaor Ghras *h*.

d 1 *Tim.* 2. 5, 6. *Eabhr.* 10. 10. *Maith.* 20. 28. *Dan.* 9. 24, 26. *Isa.* 53. 4, 5, 6, 10, 11, 12. *Eabhr.* 7. 22. *Romh.* 8. 32. 1 *Phead.* 1. 18, 19. e 2 *Cor.* 5. 21. f *Romh.* 3. 24, 25. g *Eph.* 2. 8. h *Eph.* 1. 7.

C. 72. *Creud e an Creidimh ata a Fireunughadh?*

F. An Creideamh ata a Fireunughadh, as Gras Slainteamhuil e *i*, air na oibriughadh ann a Gcroidhe an Pheacaighe le Spiorad *k*, agus le Fhocal DE *l*, Leis an bhfuil an Peacach, air bheith dho air na fhagbhail ris iona pheacaidh agus na thruaighe, an san Neamh-Chomas ata annsein agus ann sna huileChreutuiribh eile, air a theasairgin as an staid Chaillte *m*, ni amhain ag tabhairt Creideas, do fhirinn Geallaimh an tsoisgeil *n*, Achd a Gabhail agus ag socrughadh air Chriosd agus air fhireuntachd air na ntaisbeunadh ann, chum Maitheamhnas peacaidh

i *Eabhr.* 10. 39. k 2 *Cor.* 4. 13. *Eph.* 1. 17, 18, 19. l *Romh.* 10. 14, 17. m *Gniomh* 2. 37. & 16. 30. *Eoin* 16. 8, 9. *Romh.* 5. 6. *Eph* 2. 1. *Gniomh* 4. 12. n *Eph.* 1. 13.

eaidh *o*, agus Gabhail re na Phearsa agus a mheas, mar Phearsa fhireunach a bhfiagnuis DHE, chum Slainte *p*.

o *Eoin* 1. 12. *Gniomh.* 16. 31. & 10. 43. p *Phil.* 3. 9. *Gniomh.* 15. 11.

C. 73. *Cionnas ata Creideamh a fireunughadh peacaigh a bhfiaghnuis DHE?*

F. Ata Creideamh ag Fireunughadh Peacaigh a nlathair DHE, ni hann air son na n'Grasa sin eile, ata do ghna na Chomhchuideachd, no na ndeadhoibrighe, ata na ntoiradh air *q*, no mar gu nbiodh Gras an Chreidimh, no gniomh air bith dheth, air a chur as a leth mar fhireunughadh dho *z*, Achd amhain, mar ata Creideamh na Ionnstrumaint leis an bhfuille ag Gabhail Chriosd, agus fhireuntachdsan agus ga ngur ris *s*.

q *Gal.* 3. 11. *Romh.* 3. 28. r *Romh.* 4. 5. & 10. 10. s *Ecin* 1. 12. *Phil.* 3. 9. *Gal.* 2. 16.

C. 74. *Creud is Uchdmhacachd ann?*

F. Uchdmhacachd as Gniomh da shaorghrasa DE *t*, iona ein-Mhac Iosa Criosd, agus air a shonsan e *u*, leis an bhfuil iadsan uile ata air na mfireunughadh; air na ngabhail a steach a Naireamh a Chloinne *w*, agus ainmsin air na chur orra *x*, agus Spiorad a Mhic air na thabhairt doibh *y*, agus iad faoi a Churam agus a fhritheolaidhibh A-

t 1 *Ecin* 3. 1. u *Eph.* 1. 5. *Gal.* 4. 4, 5. w *Ecin* 1. 12. x 2 *Cor.* 6. 18. *Foills.* 3. 12. y *Gal.* 4. 6.

Athaireoil *z*, gach uile Shaoirse agus Shochair Chloinne D E, air a nluigheasughadh orra, Air na ndeanamh na Noidhrighe air na Geallamhnaibh uile, agus na Ccomhoidhrighe do Chriosd ann a nGloir *a*.

z *Salm* 103. 13. *Sean raite* 14. 26. *Maith.* 6. 32. a *Eabhr.* 6. 12. *Romh.* 8. 17.

C. 75. *Creud as Naomhthachadh ann?*

F. An Naomhthachadh, as obair Ghrasa DE i, leis a bhfuil an Drong do thaghadh le DIA roimh thosach an tsaoghail, chum bheith Naomhtha; annsan bheathasa, trid oibriughadh Cumhachdach a Spioraid *b*, ata ag Cur Bais agus Eiserigh Chriosd riu *c*, air a Nathnuadhthughadh ann san Duine gu hiomlan do reir Iomhaigh DHE *d*, air bheith do Shiol na Haithrigh chum Beatha, agus na Nuile Ghrasa Slainteamhuil oile, air a Chur iona nGcroidhthibh *e*, Agus na Grasa sin, air na mbrosnughadh, air na Meadughadh agus air na Neartughadh *f*, Air chor as gu bhfuil an Drong ud, ni as mo agus ni as mo ag Basughadh do Pheacadh, agus ag Eirigh chum Nuadhthachd Beathaidh *g*.

b *Eph.* 1. 4. 1 *Cor.* 6. 11. 2 *dTess.* 2. 13. c *Romh.* 6. 4, 5, 6. d *Eph.* 4. 23, 24. e *Gniomh* 11. 18. 1 *Eoin* 3. 9. f *Jude v.* 20. *Eabhr.* 6. 11, 12. *Eph.* 3. 16. gu nuig 19. *Col.* 1. 10, 11. g *Romh.* 6. 4, 6, 14. *Gal.* 5. 24.

C. 76. *Creud i Aithrighe Chum Beatha?*

F. Ai-

F. Aithrigh chum Beatha is Gras Slainteamhuil i *h*, air na hoibriughadh anna a Geroidhe an Pheacaigh le Spiorad *i*, agus Focal DE *k*, leis an bhfuilse o fhealladh agus Mhothughadh, ni amhain do Chunntabhart *l*, a pheacaidhe achd mar an gceudna da Shalachar agus duathmhurachd, a pheacaidhe *m*, agus a nlorg dho trocair DHE ann a GCriosd dhoibhsan ata aithrigheach, a bhreathnughadh *n*, faoi dhoilghios air son a Pheacaidhe *o*, agus ag tabhairt fuath dhoibh *p*, air Chor as gu bhfuilse ag Iompodh uadha uile, gu DIA *q*, ag Cur roimhe agus ag Deanamh dithchill do ghna a bheith ag Gluasachd maille ris ann a nuile shlighthibh na Nuadh-Umhlachd *r*.

h 2 *Tim*. 2. 25. i *Zach*. 12. 10. k *Gniomh* 11. 18, 20, 21. l *Esek*. 18. 28, 30, 32. *Luc* 15. 17, 18. *Hos*. 2. 6, 7. m *Esek*. 36. 31. *Isa*. 30. 22. n *Joel* 2. 12, 13. o *Jer*. 31. 18, 19. p 2 *Cor*. 7. 11. q *Gniomh* 26. 18. *Esek*. 14. 6. 1 *Riogh* 8. 47, 48. r *Salm* 119. 6,59, 128. *Luc* 1. 6. 2 *Riogh*. 23. 25.

C. 77. *Creud iad na Neithe ina bhfuil Edirdheallughadh edir Fireunughadh agus Naomhthachadh?*

F. Ge nach fedir Fireunughadh agus Naomhthughadh, a Sgarachduin idir O a cheile *s*, Gidheadh ata Edirgheallughadh eadtora ann a meud as gu bhfuil, Ann a bhfireunughadh, DIA ag meas Dhuinne Fireun-

s 1 *Cor*. 6. 11. & 1. 30.

reuntachd Chriosd *t*, Ann san Naomhtha-chadh ata a Spiorad ag Cur Gras ionnuin agus gar deanamh Comasah air a chur a ngniomh *u*, Ann san Fhireunughadh ata an bpeacadh air na Mhaitheamh *w*, Ann san Naomhthachadh, ata an bpeacadh air na Cheannsughadh *x* ; Ata Fireunachadh ag saoradh na Gcreidmheacha uile, ionan re a cheile, O fheirg Dhioghaltaigh DHE, Agus sin gu hiomlan fos, ann san bheathasa an chor as nach tuit siad, a chaoidch. faoi * Bhreith damnuighe *y*, Achd an Naomhthachachadh ni hionnan e, ann sna huile dhaoinibh Naomhtha *z*, Ni mo ata se Iomlan ann ann a Neach air bhith san bheathasa *a*, Achd aig fas suas chum foirfidheachd *b*.

* *dhideadh.*

t *Romh*. 4. 6, 8. u *Esek*. 36. 27. w *Romh* 3. 24, 25. x *Romh*. 6. 6, 15. y *Romh*. 8. 33 34. z 1 *Eoin*. 2. 12, 13, 14. *Eabhr*. 5. 12, 13 14. a 1 *Eoin* 1. 8, 10. b 2 *Cor*. 7. 1. *Phil*. 3. 12, 13, 14.

C. 78. *Cia as ata Neimh-Iomlaineachd a Naomhtachuidh ann a nCreidmheachaibh ag teachd?*

F. Ata Neamh-Iomlaineachd an Naomhthachaidh an sna Creidmheachaibh ag teachd O fhuighioll an Pheacaidh, ata ag fantin ann sgach ball diobh, Agus O Shior-mhiannughadh na feola anaghaidh an Spioraid lei

leis an bhfuil iad air an farughadh le buaidhribh, agus iad ag tuitim a Niomadh peacadh *c*, agus air a mbacadh, iona nuile fheirbheis Spioradoil *d*, agus a N'oibrighe is fearr, neomh-iomlan agus truailligh a bhfiaghnuis DHE *e*.

c *Romh.* 7. 18, 23. *Marc.* 14. 66, gu dheiribh. *Gal.* 2. 11, 12. d *Eabhr.* 12. 1. e *Isa.* 64. 6. *Exod.* 28. 38.

C. 79. *Nach feud fior Chreidmheacha, tuitim O ftaid na nGras thaoibh a Neamh-fhoirfidheachd, agus na hiomadh Buaidhridhe agus Peacaidhe, ata ag breith orra?*

F. Bhrigh Graidh Neamhchaochladhach DHE *f*, agus bhrigh orduigh agus a Chomhcheangal, chum buan-Mhairionnthachd a thabhairt doibh *g*, agus bhrigh a Naonadh Neamh-fgarthoil re Criofd *h*, a ghna-eadarghuidhe air an fon *i*, agus Spiorad agus Siol DHE ag comhnuighe ionta *k*: Ni mfeud fior-Chreidmheacha tuitim gu hiomlan no fos gu criochnudhach, O ftaid na nGras *l*, Achd ataid air na ngcoimhed le Cumhachda DHE, trid Creidimh chum Slainte *m*.

f *Jer.* 31. 3. g 2 *Tim.* 2. 19. *Eabhr.* 13. 20, 21. 2 *Sam.* 23. 5. h 1 *Cor.* 1. 8, 9. i *Eabhr.* 7. 25. *Luc.* 22. 32. k 1 *Eoin* 3. 9. & 2. 27. l *Jer.* 32. 40. *Eoin* 10. 28. m 1 *Phead.* 1. 5.

C. 80. *A mfeud fior-Chreidmhighe, bheith gu neamh-mhearackdach dearbhtha, gu bhfuil fiad ann a ftaid na nGras, agus gu mbuanuigh fiad ann Chum Slainte?*

F. An drong ata ag fior-Chreidsin a Gcriosd, agus ag deanamh ditchill air Gluasachd ann a Nuile dheadh-Choinsias na Lathair *n*, feudfuid a bhfeugmhais fhoillsiughaidh neamh-ghnathuighte, tre Creidimh, air na Shuidhthuighadh, air firinn Ghealfamhna DHE, agus trid an Spiorad ga ndeanamh Comasach chum aithne dheanamh ionta fein, air na Grasa sin dan bhfuil Geallamhna na Beatha air na ndeanamh *o*, agus ag togbhail fiaghnuis le a nSpioradaibh gur iad Clann DE *p*; Bheith gu Neamhmhearachdoil dearbtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu m'buanuigh siad ann chum Slainte *q*.

n 1 *Eoin* 2. 3. o 1 *Cor.* 2. 12. 1 *Eoin* 3. 14, 18, 19, 21, 24. 1 *Eoin* 4. 13, 16. *Eabhr.* 6. 11, 12. p *Romh.* 8. 16. q 1 *Eoin* 5. 13.

C. 81. *An bhfuil na fior-Chreidmhighe uile, gach uile Uair dearbhtha, gu bhfuil siad san cheart am ann a staid na nGras: agus gu mbi siad air na Sabhaladh?*

F. O nach hann do Cheart-Naduir an Chreidimh, Dearbh-beachd ar Gras agus Slainte *r*, feudfuidh fior-Chreidmhighe feitheamh fada sol fa nruig siad air *s*, agus an diaigh dhoibh ruighiachd air, feudfuidh se bheith air na Anbhuiniughadh aca, agus siad

r *Eph.* 1. 13. s *Isa.* 50. 10. *Salm* 88. gu hiomlan.

ſtad a bheith ag dal air trid iomadh gne * Amhluaidh, peacaidhe Buaidhridh, agus Diobairidh *t*: Gidheadh ni bhfuil ſiad idir air na mfagbhail, gun a Shamhuil ſin do Chongnamh agus do lathaireachd Spioraid D E is a ni a ngcoimhed O thuitim an Miodhdhochas tur *u*.

* *buaireas.*

t *Salm* 77. 1, gu nuig 12. *Caint*. 5. 2, 3, 6. *Salm* 51. 8, 12. & 31. 22. & 22. 1. u 1 *Eoin* 3. 9. *Job* 13. 15. *Salm* 73. 15, 23. *Salm* 54. 7, gu nuig 10.

C. 82. *Creud an comhchomun * Gloire ata ag buill na Heagluis *thoabh gloir neamh Fhaicſionnuigh re Crioſd?*

* thoabh gloir

F. An Comchomun Gloire ata aig buill na Heagluis neamh Fhaicſionnuigh, re Chrioſd, ata ſe ann ſan Bheathaſa *w*, agus air ball andiaigh an Bhais *x*, agus fa dheireadh air na dheanomh Iomlan ann ſan Eiſerighe, agus a nla a Bhreitheamhnais *y*.

w 2 *Cor*. 3. 18. x *Luc*. 23. 43. y 1 *d Teſſ*. 4. 17.

C. 83. *Creud an Gcomhchomun Gloire, re Crioſd, ata Buill na Heagluis neamh-ſhaicſionnuigh ag Mealtuin ann ſan Bheathaſa?*

F. Ata Ceud thorraidh Gloire, Maille re Crioſd air na ngcompartughadh, re buill na Heagluis Neamh-fhaicſionnuigh, ſan Bheathaſa, mar ataid na Mbuill dhoſan, a nGceann; Agus mar ſin annſan ata coir aca air

air an Ghloir ſin, ata eſin a Lan-ſhealbhughadh z; Agus mar chomhartha Daingnighthe air ſin, ta mothughadh aca do ghradh D H E *a*, ata ſithchain Choguis aca, Aaibhneas ſan Spiorad Naomh, agus Dochas Gloire *b*: Mar air an Laimh eile, do na Haingidhibh, ata Mothughadh do theirg Dhioghaltaigh D E, Uathbhas * *feitheamh.* Coguis, agus * Duil uathbhuáſach re Breitheamhnas, na ntionſgnadh air a mpianibh a dhfuilingeas ſiad an diaigh Bais *c*.

z *Eph.* 2. 5, 6. a *Romh.* 5. 5. 2 *Cor.* 1. 22. b *Romh.* 5. 1, 2. & 14. 17. c *Gein.* 4. 13. *Maith.* 27. 4. *Eabhr.* 10. 27. *Romh.* 2. 9. *Marc* 9. 44.

C. 84. *An fuigh na huile Dhoine Bas?*

F. Ar bheith don Bhas air na Bhagradh, mar Luaidheachd an Pheacaidh *d*, ata air ordughadh do na huile Dhaoinibh, aon uair bas fhaghail *e*, air ſon gur Pheacaigheadar uile *f*.

d *Romh.* 6. 23. e *Eabhr.* 9. 27. f *Romh.* 5. 12.

C. 85. *Air bheith don Bhas, na Luaidheachd don Pheacadh, creud ma nach bhfuil na Fireunaigh air na nteaſairgin on Bhas, o ata a mpeacaidhe uile air na Maitheadh ann a Gcrioſd?*

F. Bithidh na Fireunaigh air na nteaſairgin on Bhas fein ſan la Dheighionnach, Agus

gus ann san Bhas fos, ataid air na nteasairgin o a Ghath, agus o a Mhallughadh *g*; Ar chor as, ge go taid ag faghail Bais, Gidheadh fann o Ghradh DHE ata fin *h*, chum a nfaoradh gu hiomlan, o Pheacadh, agus o Thruaighe *i*, agus a ndeanamh Comasach air tuilleadh Comhchomuin bheith aca re Criofd anna nGloir, air an bhfuil an fin fiad ag tionfgnadh *k*.

g 1 *Cor.* 15. 26, 55, 56, 57. *Eabhr.* 2. 15. h *Isa.* 57. 1, 2. 2 *Riogh* 22. 20. i *Foills* 14. 13. *Eph.* 5. 27. k *Luc* 23. 43. *Phil.* 1. 23.

C. 86. *Creud an Ccomhchomum Gloire, re Criofd, ata Buill na Heagluis Neamh-fhaicfionnuigh, ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais?*

F. A fe an Gcomhchomun Gloire, maille re Criofd, ata buill na Heagluis Neamh-Fhaicfionnuigh ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais, Gu bhfuil a Nanmuna an fin, air na ndeanamh foirfe ann a Naomhthachd *l*, Agus air na ngabhail a fteach, do na Neamhibh is airde *m*, Far a bhfuil fiad ag faicfin Gnuis DHE ann a folus agus a nGloir *n*, ag feitheamh re lan Shaoradh a nGcuirp *o*, ata fan bhas fein gna-cheangailte re Criofd *p*, Agus ag gabhail tamh iona Nuaidhibh mar iona nleabuidhibh *q*, Gus a mbi fiad ann

N 3 fan

l *Eabhr.* 12. 23. m 2 *Cor.* 5. 1, 6, 8. *Phil.* 1. 23, le *Gniomh* 3. 20. & *Eph.* 4. 10. n 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor.* 13. 12. o *Romh.* 8. 23. *Salm* 16. 9. p 1 *d Teff.* 4. 14. q *Isa.* 57. 2.

ſan la dheighionnah air na ngcur a ris re a nanmanaibh *r* ; Achd ſan a bhios anmana na Naingidh a nam an bhais air na nteilgeadh a Nifrionn, iona fan ſiad anna bpianuibh agus dorchadas Iomalach, agus a nGcuirp air na ngcoimhead iona Nuaidmhibh, mar iona mpriosuinibh, gu nuig Eiſerigh agus Breitheamhnus an la Mhoir *s*.

r *Job* 19. 26, 27. s *Luc* 16. 23, 24. *Gniomh* 1. 25. *Jude* v. 6, 7.

C. 87. *Creud as Coir Dhuinne a Chreidſin ma'n Eiſerigh ?*

F. As coir Dhuinn a Chreidſin gu mbi ann ſan la Dheighionnach, Eiſerigh ghen eralt na marbh araon do na Fireuna agus na Neimh-fhireuna *t*, An tan a bhios iadſan a gheibhthear beo an ſin, air na gclaochladh ann a Mionoid, Agus air bheith an ſin do Cuirp cheudna na marbh a Chuireadh ſan uaimh, air a ngcur aris re a Nammanaibh a Chaoich, bithidh ſiad ar na ndusgadh as a nuaimhibh le Cumhachda Chriosd *u*, Bithidh cuirp na mfireuna, le Spiorad Chriosd agus trid Eifeachd Eiſerighſin mar a ngceann, air na nduſgadh, ann a gcumhachd,na ngcuirp Spioradoil, * Neamh-thruaillidh, Agus air na ndeanamh Coſmhuil re na

* *nach fedir athruailleadh.*

t *Gniomh.* 24. 15. u 1 *Cor.* 15. 51, 52, 53. 1 *Teſſ.* 4, 15, 16, 17. *Eoin* 5. 28, 29.

na Chorp Ghlormhar ſan *w*, Agus bithidh Cuirp na Naingidhe air na nduſgadh ann a N'eaſonoir, leiſin mar Bhreitheamh air ndo Chuireadh Corruigh *x*.

w 1 *Cor.* 15. 21, 22, 23, 42, 43, 44. *Phil.* 3. 21. x *Eoin* 5. 27, 28, 29. *Matth.* 25. 33.

C. 88. *Creud a tharlas ar ball an diaigh na H'eiſcreigh?*

F. Air ball a ndiaigh na H'eiſerigh, tarlaidgh, Breitheamhnus || gheneralt agus Dheirionnach Aingle agus Dhaoine *y*, ni nach fioſrach Duine air bith, air a la, no air uair, gcoinne gu ndeanadh na huile Dhaoine faire agus urnuigh, agus gu mbiodh iad ullamh do ghna, fa Chomhthair, teachd an Tighearna *z*.

|| *iomlan.*

y 2 *Phead.* 2. 4. *Jude v.* 6, 7, 14, 15. *Maith.* 25. 56. z *Maith.* 24. 36, 42, 44. *Luc* 21. 35, 36.

C 89. *Creud do Nietar ris na Haingidhe a nla a Bhreitheamhnuis?*

F. Anla a Bhreitheamhnuis, Cuirſear na Haingidh air Laimh chli Chrioſd*a*, Agus an lorg Dearbhaidh ſoilleir, agus air bheith dhoibh air na nlan fhagbhail ris iona ngcoguiſibh fein *b*, Bithidh Breithnathbhaſach Achd Gidheadh Breith Cheart, Damnuigh, air na thabhairt, amach iona Naghaidh *c*, Agus na Lorg ſin, bithid air

na

a *Maith.* 25. 33. b *Romh.* 2. 15, 16. c *Maith.* 25, 41, 42, 43.

na nteilgeadh amach o Lathair fhabhurach DHE, agus on Chomun ghlormhar sin re Criosd, a naoimhibh, agus a Ainglibh naomhtha uile, gu Hifrionn, chum gu nbiodh dioghaltas air na dheanamh orra, le pianaibh Cuirp agus Anama nach fedfir a chur agceill, Maille ris an Diabhal agus Ainglibh, gu siorruidh *d.*

d *Luc* 16. 26. 2 *Tess.* 1. 8, 9.

C. 90. *Creud do niothar ris na Fireunaibh a nla a Bhreitheamhnuis?*

F. An n'la a Bhreitheamnais, air bheith do na fireunaibh air na Glacadh suas, a Dhionnsaidh Chriosd ann sna neulaibh *e*, siudhthig hear iad air na laimh Dheis, agus air bheith dhoibh an sin air a naithnuighadh agus air a nlan-saoradh gu follus *f*, bithidh siad ag tabhairt Breith maille ris, air na Hainglibh agus na Daoinibh ris a ndo chuireadh cul *g*, agus air na ngabhail a Steach air neamh *h* far a mbi siad saor gu hiomlan agus a mfeasda, o uile pheacadh agus thruaighe *i*, Air na nlionadh le Haoibhneas, nach fedir a smuaintuighadh *k*, Air na ndeanamh iomlan naomhtha agus sona, ann ngcorp sa Nanam araon, Ann a gcomun na Naoimh, agus naoimh-Aingil nach fedir Ai-

e 1 *dTess.* 4. 17. f *Maith.* 25. 33. *Maith.* 10. 32. g 1 *Cor.* 6. 2, 3. h *Maith.* 25. 34, 36. i *Eph.* 5. 27. *Foills.* 14. 13. k *Salm.* 16. 11.

Aireamh *l*, Achd gu harid, ann a bheith gu neamh-meadhonach, ag faicsin agus ag mealtuin DHE an Athar, agus ar Ttighearn Iosa Criosd, agus an Spioradh Naomh, gu siorruidh suthain *m*. Agus as e so an Gcomhchoman foirfe agus ioml n, a Mhealtuidheas Buill na Heagluis Neamh-fhaicsionnuigh, maille re Criosd anna a nGloir nn san Eiserigh agus a nla a Bhreitheamhnuis.

l *Eabhr*. 12. 22, 23. m 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor*. 13. 12. 1 *dTess*: 4: 17, 18.

Air fhaicsin Duin, Cred ata na Scriobtuireadh, gu harid ag teagasg Dhuinn a Chreidsin mu DHIA, A ta a nios aguin re na thabhairt fadear, Creud ataid ag Jarriudh mar Dhleasdanas an Duine.

C. 91. *Creud an Dleasdanas, ata DIA ag Jarriudh air an Duine?*

F. As e an Dleasdanas ata DIA ag Jarriudh air an Duine Umhlachd da Thoil fhoillsighte *n*.

n *Romh*. 12. 1, 2. *Mica* 6. 8. 1 *Sam*. 15. 22.

C. 92. *Creud d'foillsigh DIA, ar Ttus don Duine Mar Riaghail a Umhlachd?*

F. Be.

F. Be Lagh na Modhanna an Riaghail Umhlachd d'foillsighe Dia do Adhamha a nstaid na Neimh-chiontais, agus don Chinneadh Daonna uile ann san, a thuilleadh air Aithne shunnraighte, gun ni ithe do mheas na Craoibh eolais mhaith agus uile *o*.

o *Gein.* 1. 26, 27. *Romh.* 2. 14, 15. *Romh.* 10. 5. *Gein* 2. 17.

C. 93. *Creud e Lagh na Modhanna?*

F. As e Lagh na Modhanna, Taisbeunadh Toile DHE don Chinneadh Daonna, ag stiubhradh agus ag Ceangal gach einneach re comhchosamhlachd agus Umhlachd, Iomlan agus Shior-bhuan, iona phearsa fein, Dho, ann a ngleus agus gne an Duine gu hiomlan edir Anam agus Chorp *p*, Agus ann a gcomhlionadh, uile dhleasdanais sin na Naomhthachd agus na Fireuntachd, a dhlidheas se do DHIA agus do Dhuine *q*, ag Gealladh Beatha, a nlorg a Chomhlionaidh, agus a Bagradh Bais a nlorg a Bhrisidh *z*.

p *Deuter.* 5. 1, 2, 3, 31, 32, 33. *Luc.* 10. 26, 27. *Gal.* 3. 10. 1 *Tessal.* 5. 23. q *Luc.* 1. 75. *Gniomh* 25. 16. z *Romh.* 10. 5. *Gal.* 3. 01. 12,0

C. 94. *An bhfuil fognamh air bith ann a nlaghna Modhanna, don Duine, O thuitim ar gceud sinnseara?*

F. Ge nachfeud Duine, air bith, o thuitim ar gceud sinnseara, ruigheachd air Fireutachd agus Beatha, trid Lagh na Modhan-

hannuidh *s*, Gidheadh as mor, Fhoghnamh, do na huile Dhaoinibh a gcumantae, agus fhognamh sunnraighte, araon do na Daoinibh nach bhfuil air a naithghineamhain, agus do na Daoinibh ata air a naithghineamhuin *t*.

s *Romh.* 8. 3. *Gal.* 2. 16. t 1 *Tim.* 1. 8.

C. 95. *Creud e fognamh Lagh na Modhannuidh, do na huile Dhaoinibh?*

F. Ata fognamh ann a nLagh na Modhanuidh do na huile Dhaoinibh, chum fios a thabhairt doibh air Nadur agus Toill Naomhtha DHE *u*, air an Dleasdanas, ag cur Ceangal orra re Gluasachd da reir *w*, Chum a mfagbhail ris ionta fein ma Miodhchomas air a Choimhed, agus mu Shalachar pheacach a Naduir, a ngcroidhthe, agus a mbeathaidh *x*, chum a'Nir'fluighadh trid Mothughadh a mpeacaidhe agus a ntruaighe *y*, agus da thaoibh so, chum a ngcuiduighadh gu seálladh ni as soilleire, air a Nfheum ata aca air Chriosd *z*, agus air iomlaine Umhlachdsan *a*.

u *Lebh.* 11. 44, 45. *Lebh.* 20. 7, 8. *Romh.* 7. 12. w *Mica* 6. 8. *Sheum.* 2. 10, 11. x *Salm* 19. 11, 12. *Romh.* 3. 20. *Romh.* 7. 7. y *Romh.* 3. 9, 23. z *Gal.* 3. 21, 22. a *Romh.* 10. 4.

C. 96. *Creud an bhfoghnamh Junnraighte ata a nlagh na Modhannuidh do na Daoinibh nach bhfuil, air a Naithghineamhuin?*

Ata

F. Ata foghnamh ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh nach bhfuil air a Naithghineamhuin, Chum a ngcoguise do Dhusgadh, gu teitheamh on f heirg re teachd *b*, agus chum a Niomain gu Criosd *c* no ma bhuanuigheas siad ann a staid agus slighe an Pheacaidh, a mfagbhail gun leithsgeul *d* agus faoi a Mhallughadh *e*,

b 1 *Tim.* 1. 9, 10. c *Gal.* 3. 24. d *Romh* I. 20. air Choimeas re *Romh.* 2. 15. e *Gal* 3. 10.

C. 97. *Creud an foghnamh sunnraighte ata ann a nlagh na Modhannuidgh, do na Daoinibh ata air a Naithghineamhuin?*

F. Ge gu bhfuil na Daoine ata air a naithghineamhuin, agus ata ag Creidsin a Gcriosd, air na n Saoradh o Lagh na Modhannuidh, mar as Coimhcheangal Oibrighe *f*, Air chor as da thaoibh naoh bhfuil siad air na mfireunughadh *g*, no air na fagbhail faoi bhine *h*, Gidheadh a thuilleadh ar gach foghnamh generalt ata ann, a bhuinea dhoibhsan, mar do Dhaoinibh eile, ata foghnamh sunnraighte ann, a Thaisbeunadh dhoibh mead an Chomain do Chiur Criosd orra, air son a Choimhlionadh agus a Mhallughadh shulann iona Naite, agus chum a Maith *i*, Agus thrid so a mbrosnughadh gu tuil

f R*omh.* 6. 14. & 7. 4, 6. *Gal.* 4. 4, 5 g *Romh.* 3. 20. h *Gal.* 5. 23. R*omh.* 8. 1 i R*omh.* 7. 24, 25. *Gal.* 3. 13, 14. R*omh* 8. 3, 4.

uilleadh buidheachais *k*, agus sin a Chur a ngeill, le a ntuilleadh Curam air iad fein a Chumadh ris, mar Riaghail a Numhachd *l*.

k *Luc.* 1. 68, 69, 74, 75. *Col.* 1. 12, 13, 14. l *Romh.* 7. 22. & 12. 2. *Tit.* 2. 11. gu nuig 14.

C. 98. *Caite a bhfuil Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Jomlan?*

F. Ata Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Jomlan, ann sna Deich Aitheantaibh, a thughadh seachad le guth DHE air Sliabh Sinai, agus a Scriobhadh Leis, air da chlar cloiche *m*, agus ataid air na ngcur sios ann sa nfhicheadadh Caibidil do leabhar Exodus (no na Himric) Ar dleasdanas do DHIA air a chur sios ann sna ceitheir aitheanteibh is tosaighe, agus ar Dleasdanas do Dhuine ann sna se Aitheantaibh eile *n*.

m *Deuter.* 10. 4. *Exod.* 34. 1, 2, 3, 4. *Maith.* 22. 37, gu nuig 40.

C. 99. *Creud na Riaghaile ata re na ntabhairt fa dear chum na Deich Aitheanta a thuigsin gu Ceart.*

F. Chum gu n'tuigte na Deich Aitheanta gu ceart, ataid na Riaghaile so re na ntabhairt fa dear Eadhon.

I. Gu bhfuil an Lagh Jomlan, agus ag ceangal gach einneach gu lan comhchomhlachd ann san Duine gu hiomlan re a fhireuntachd, agus gu h'umhlachd iomlan

do a chaoich, Air chor as gu bhfuil se ag Jarruidh, an't hoirseachd is airde ann sgach uile Dhleasdanas, Agus ag toirmeasg an cheum is lugha do gach einpheacadh *o*.

o *Salm.* 19. 7. *Sheum.* 2. 10. *Maith.* 5. 21. ga dheiridh.

II. Gu bhfuil se spioradoil, agus mar sin a ruighteachd na tuigse, na Toile, na Mianna, agus uile chumhachdaibhe eil
* *Ionan* a nanama * comh-mhaith is ai
Braithra, oibrighe, agus Jomchara *p*

p *Romh.* 7. 14. *Deuter* 6. 5. air choime as re *Maith.* 22. 37, 38, 39. *Maith* 5. 21 22, 27, 28, 36. ga dheiridh.

III. Gu bhfuil an einni Ceudna, ann seadh eagsamhuil air na Jarruidh, no air a Thoirmeasg, ann a ntuilleadh Aitheantaibh sa h'aon *q*.

q *Col.* 3. 5. *Amos* 8. 3. *Seanraite* 1. 19 1 *Tim.* 6. 10.

IV. Amhuil as far a bhfuil Dleasdanas ai na Aithneadh, gu bhfuil an bpeacadh at na aghaidh, air na Thoirmeasg *r*; Agus fa a bhfuil Peacadh air na Thoirmeasg, g bhfuil an dleasdanas ata na Aghaidh, air r Aithneadh *s*: Mar sin far a bhfuil G alladh air na Cheangal re h'Aithne, a

r *Isa.* 58. 13. *Deut.* 6. 13. air choimeas *Maith.* 4. 9, 10. *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Maith.* 21, gu nuig 25. *Eph.* 4. 28.

ta an Bagradh ata na * aghaidh, fillte, ann *t*, Agus far a bhfuil Bagradh air na Cheangal re Aithne, ta an Geallamh ata na aghaidh, fillte ann *u*.

* *contrardha dho fa chomhair.*

t *Exod.* 20. 12. le *Seanraite* 30. 17. u *Jer.* 18. 7, 8. *Exod.* 20. 7. air chomeas re *Salm* 15. 1, 4, 5. & *Salm* 24. 4, 5.

V. A ni ata DIA ag toirmeasg ni ngcoir a Dheanamh, Uair air bhith *w*, A Ni ata se ag Aithneadh, as e air Dleasdanas do ghnath e *x*, Agus Gidheadh ni ncoir gach ein dleasdanas a dheanamh gach ein Uair *y*.

w *Job* 13. 7, 8. *Romh.* 3. 8. *Job* 36. 21. *Eabhr.* 11. 25. x *Deut.* 4. 8, 9. y *Maith.* 12. 7.

VI. Faoi einpheacadh no eindleasdanas, ata na huile pheacaidhe no dhleasdanais don tseorsa sin, air na ntoirmeasg no air na Iarruidh maille re a nuile Adhbharaibh mheadhoinibh, Chinfath, chosamhlachdaibh, agus gach uile bhrosnuhadh chuca *z*.

z *Maith.* 5. 21, 22, 27, 28. *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Eabhr.* 10. 24, 25. 1 *d Tess.* 5. 22. *Jude* v. 23. *Gal.* 5. 26. *Col.* 3. 21.

VII. A ni ata air na thoirmeasg no air AithneadhDhuinn fein, gu bhfuil a dhfhiachaibh oruinn, ar nDithchioll, do reir ar Ninmhe chum e bheith air na Sheachnadh, no air na Choimhlionadh le Daoinibh eile, do reir Dleasdanas a Ninmhe *a*. VIII.

a *Exod.* 20. 10. *Lebh.* 19. 17. *Gein.* 18. 19. *Josh.* 24. 15. *Deut.* 6. 6, 7.

VIII. Ann san ni ata air na Aithneadh do Dhaoinibh eile, ata a d' fhiachaibh oruinn, do reir air Ninmhe agus ar nGairm, Congnamh a dheanamh leo *b*, Agus aire thabhairt nach bi Comun aguin re Daoinibh eile, an san Ni ata air na thoirmeasg dhoibh *c*.

b 2 *Cor*. 1. 24. c 1 *Tim*. 5. 22. *Eph*. 5. 11.

C. 100. *Creud iad na Neithe Sunnraighte, ata aguinn re thabhairt fadear, ann sna Deich Aitheantaibh?*

F. Ata aguinn re a thabhairt fadear ann sna Deich Aitheantaibh, an Romh-raidh, Briogh na Naitheanta fein, agus na Riasuine eagsamhuil ata Ceangailte re Cuid Dhiobh, chum a nteannadh oruinn ni as mo.

C. 101. *Creud is Romh-raite do na Deich Aitheantaibh?*

F. Ata Romh-raite do na Deich Aitheanta, air a chur sios ann sna Briathraibse [As mise an Tighearna do DHIA a thug thusa Amach as talamh na *Heghiphte*, as Tigh na Daoirse *d*. Ann a bhfuil DIA ag soillsuighadh, Ardthighearnas, mar a nti as e Jehovah, an DIA bioth-bhuan, neamh-chlaochladhach, agus Uile Chumhachdach *e*, aige a bhfuil, a Bhith ann fein agus Uaidhe fein *f*, agus ag tabhairt bith, da uile Bhriathraibh

d *Exod*. 20. 2. e *Isa*. 44. 6. f *Exod*. 3. 14.

raibh *g*, agus Oibrighibh *h*, agus gur DIA ann a Comhcheangal e, mar re *Israel* o shean, As amhluidh re na Phobul uile *i*, Neach mar thug se iad as a mbruid san *Eighipte*, as Amhuil, ata se gar suasgladh o ar * bruid Spioradoil *k*, agus Uime sin gu bhfuil a dhfiachaibh oruinn, Esin Amhain a ghabhail mar ar nDIA, agus a uile Aitheantasan do Choimhead *l*.

* *daoirse traileoileachd.*

g *Exod:* 6: 3. h *Gniomh* 17: 24, 28. i *Gein:* 17: 7. le *Romh:* 3: 39. k *Luc* 1: 74, 75. l 1 *Phead:* 1: 15, 16, 17, 18. *Lebh:* 18: 30. & 19: 37.

C. 102. *Creud is Suim do na ceithir Aitheanta iona bhfuil ar Dleasdanas do DHIA, air na chur sios?*

F. As e Suim na nceithir Aitheanta, iona bhfuil ar Dleasdanas do DHIA, air na chur sios, An Tighearha ar DIA a ghradhughadh, le ar nuile Chroidhe, agus le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, agus le ar nuile Inntinn *m*.

m *Luc* 10. 27.

C. 103. *Creud i an Cheud Aithne?*

F. As i an Cheud Aithne, [Na biodh Dee eile air bith agad am fhiagnuise *n*.]

n *Exod.* 20. 3.

C. 104. *Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san Cheud Aithne?*

F. As iad na Dleasdanais ata air na nJarrudh ann san cheud Aithne, Aithniughadh agus Admhail, gur e DIA amhain, an fior

DHIA agus ar Diaine *o*, agus Adhradh agus Gloir a thabhairt do, da reir sin *p*, le bheith ag Smuaintiughadh *q*, agus a Beachdughadh air *r*, ga Chuimhniughadh *s*, mormheas a bheith aguin air *t*, ga Onorughadh *u*, geill agus Urram a thabhairt do *w*, ga Raoghnughadh *x*, ga ghradhughadh *y*, ga mhiannughadh *z*, eagallan do bheith oruinn *a*, bheith ag Creidsin ann *b*, ag Earbsa as *c*, ag cur Dochais ann *d*, ag gabhail tlachd dheth *e*, ag deanamh Gairdeachas ann *f*, bheith Eudmhur air a shon *g*, ag Gairm air, ag tabhairt gach uile Mholadh agus Bhuidheachas *h*, agus ag tiobhradh gach uile Umhlachd agus Striocadh dho, leis anDuine gu hiomlan *i*, le bheith Curamach air a thoilluighadh ann sna huile Neithibh *k*, agus faoi Dhoilghios, an tan a mhiodh-thoilighear e ann a ni'air bith *l*, agus le bheith ag Gluasachd gu H'iriosol leis *m*.

o 1 *Chron*. 28. 9. *Deut*. 26. 17. *Isa*: 43: 10 *Jer*: 14: 22. p *Salm* 95: 6, 7. *Maith*: 4: 10 *Salm* 29: 2. q *Mal*: 3: 16. r *Salm* 63: 6 s *Sheum*: 12: 1. t *Salm* 71: 19. u *Mal*: 1: 6 w *Isa*: 45: 23. x *Josh*: 24: 15, 22. y *Deut* 6: 5. z *Salm* 73: 25. a *Isa*: 8: 13. b *Exod* 14: 31. c *Isa*: 26: 4. d *Salm* 130: 7. e *Salm* 37: 4. f *Salm* 32: 11. g *Romh*: 12: 11. air choimeas re *Uibhir*: 25: 11. h *Phil*: 4: 6. i *Jer* 7. 23. *Sheum*. 4. 7. k 1 *Eoin* 3: 22. l *Jer*. 31 18. *Salm* 119: 136. m *Mica* 6: 8.

C. 105. *Creud iad na Peacaidhe ata air an ntoirmeasg ſan cheud Aithne?*

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeaſg an ſan cheud Aithne, Neimh-Dhehachd, thaobh DIA a Shenuadh, no gun DIA a bheith aguin *n*; Iodhal-adhradh, thaobh tuille Dee thar a haon, no einDia maille ris an DIA fhior, no na aite, a bheith aguin, no do Adhradh *o*: Gun eſin, a bheith aguin, agus a lan-admhughadh, mar DHIA, agus mar ar Diaine *p*; neamh-churam mu Einni a dlighear Dhoſan, ata air Jarruidh ann ſan Aithneſe, no ſin a ligeadh tharruin *q*; Ain eolas *r*, Diothchuimhne *s*, Mi-bhreathnughadh *t*, Baroile fallſa *u*, Smuaintidh neimhiomehubhadh agus Aingidh air *w*; Scrudughadh dana agus Meanchuſach air aNeithibh Diomhaire *x*; Gach Miodh-Naomhthachadh *y*, Fuath ar DHIA *z*, Fein-Ghradh *a*, Fein-Jarruidh *b*; agus gach Seorſa eile do Shocrughadh Inntinne, Toile, no Mianna, air Neithe eile, gu neamh-chneſt, agus neamh-chuimſeach, agus a ntogbhail dhethſin,

n *Salm* 14: 1. *Eph:* 2: 12. o *Jer:* 2: 27, 28. air choimeas re 1 *d Teſſ:* 1: 9. p *Salm* 81: 11. q *Iſa:* 43: 22, 23, 24. r *Jer:* 4: 22. *Hoſ:* 4: 1, 6. s *Jer:* 2: 32. t *Gniomh* 17: 23, 29. u *Iſa:* 40: 18. w *Salm* 50: 21. x *Deut:* 29: 29. y *Tit:* 1: 16. *Eabhr:* 12: 16. z *Romh:* 1: 30. a 2*Tim:* 3: 2. b *Phil:* 2: 21.

sin, gu huilidh, no ann a gcuid *c*, Baochreideamh Diomhain *d*, Neimh-Chreideamh *e*, Eiriceachd *f*, Mi-chreideamh *g*, Mi-earbsa *h*, Miodh-dhochas *i*, doth-smachduightheachd *k*, Dioth-Mothughaidh faoi Bhreitheamhnuis *l*, Cruas-Croidhe *m*, Ardan *n*, An danadas *o*, ‡ Suaimhneas fheolmhur *p*, Bheith ag Buaidh-readh DHE *q*, ag deanamh foghnaimh do Mheadhona neamhlaghoil *r*, agus ag earbsa a Meadhonibh Laghoil *s*, Saimhe agus * aoibhneas fheolmhur Eud thruaillidh, dhall, agus eigeellidh *u*, Meadh-bhlas *w*, Marbhantas ann a Neithibh D H E *x*, bhith gar ndeamh fein nar ‡ Geoigrigh do DHIA, agus a tuitim air ar nais Uaidhe *y*, ag deanamh Urnuigh re Naoimhibh, Ainglibh, no Creaturibh air bhith eile, No ag ta-

‡ *neamh-churam.*

* *Subhachas.*

‡ *Gcombthe-achaidh.*

c 1 *Eoin* 2. 15, 16. 1 *Sam.* 2. 29. *Col.* 3. 2, 3. d 1 *Eoin* 4. 1. e *Eabhr.* 3. 12. f *Gal.* 5. 20. *Tit.* 3. 10. g *Gniomh* 26. 9. h *Salm* 78. 22. i *Gein.* 4. 13. k *Jer.* 5. 3. l *Isa.* 42. 25. m *Romh:* 2. 5. n *Jer:* 13. 15. o *Salm* 19. 13. p *Zeph.* 1. 12: q *Maith.* 4. 7. r *Romh.* 3. 8. s *Jer:* 17. 5. t 2 *Tim.* 3. 4. u *Gal.* 4. 17. *Eoin* 16. 2. *Romh.* 10. 2. *Luc* 9. 54, 55. w *Foills.* 3. 16. x *Foills.* 3. 1. y *Esek.* 14. 5. *Isa.* 1. 4, 5.

:abhairt eun Adhradh crabhach dhoibh *z*; Gach uile Chomcheangal ris an Diabhal, no dul a Gcomhairle ris *a*, agus Eilleachd do na chuireas se ionar Naire *b*, bheith ag Deanamh Dhaoine na Ntighearnuidh air ar Gcreideamh, agus air ar Gconsias *c*; ag Deanamh tailcios & Dimeas ar DHIA, agus air Aitheantaibh *d*, ag seasamh anaghaidh agus gcur doilghios air a Spioraid *e*; Aineadas agus Miodh-fhoighidin re a * Mharasclachd, ga A- gradh gu haimideach air son na n'olca ata se ag tabhairt orruinn *f*, agus ag tiobhradh cliu einmhhaith air bith ata Ionnuin, aguin, no a dhfedir linn a dheanamh, don Fhortun *g*, Do Iodholaibh *h*, dhuinn fein *i*, no do Chreatuir air bith eile *k*.

* *fhroasdal fheadhmentas.*

z *Romh.* 10. 13, 14. *Hos.* 4. 12. *Gniomh* 10. 25, 26. *Foills.* 19. 10. *Maith.* 4. 10. *Col.* 2. 18. *Romh.* 1. 25. a *Lebh.* 20. 6. 1 *Sam.* 28, 7, 11. air choimeas re 1 *Chron.* 10. 13, 14. b *Gniomh.* 5. 3. c 2 *Cor.* 1. 14. *Maith.* 23. 9. d *Deut.* 32. 15. 2 *Sam.* 12. 9. *Seanraite* 13. 13. e *Gniomh.* 7. 51. *Eph:* 4. 30. f *Salm* 73. 2, 3, 13, 14, 15, 22. *Job* 1. 22. g 1 *Sam.* 6. 7, 8, 9. h *Dan:* 5. 23. i *Deut:* 8. 17. *Dan:* 4. 30. k *Eabhr.* 1. 16.

C. 106. *Creud ata gu Sunnradhach air na theagasg dhuinn Leis na Briathraibhsin san Cheud Aithne, Eadhon,* Am Fhiaghnuis?

F. Ataid

F. Ataid na Briathrasa san cheud Aithne, Eadhom, am Fhiaghnuis; * ag teagasg dhuinn gu bhfuil DIA do ch na huile neithe, ag tabhairt aire arid don Pheacadhsa, eadhon, Dia air bith eile a bheith aguin, agus gu bhfuil se ro-dhiombuidheach Dheth, Chum mar so gu mbiodh iad nan Argumaint dar gcongbhal onPheacadhsa agus da anntromughadh, mar bhrosnughadh ro mhiodhnarach *l*, Agus mar angceudna chum a thabhairt oruinn bheith ag deanamh mar iona Fhiaghnuis, gach einni a'niotar linn iona Sheirbheis *m*.

* *A bhfiaghnuis maghaidh, mo ghnuis.*

l *Ezek*: 8: 5. ga dheiridh *Salm* 44: 20, 21.
m 1 *Chron*: 28: 9.

C. 107. *Creud i an DarahAithne?*

F. As i an Dara Haithne, Na Dean duit fein Jomhaigh * Snoighte, no Chosamhlachd air bith d'einni, ata air neamh, shuas, no air talamh a bhos, no sa nuisge faoi an talamh; na lub thu fein sios doibh, agus na dean seirbheis doibh, Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eudmhar leanas aingidhachd na NAithreadh air an chloinn, gu nuige an treas agus an Ceathramhadh sliochd, don druing fhuathuigheas me, agus ag deanamh trocair air miltibh don druing a Ghradhuig-

* *grabhalta*

huigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta *n.*

n *Exod:* 20. 4, 5, 6.

C. 108. *Coeud iad na Dleasdanais, ata air a nJarruidh san dara Haithne?*

F. As Jad na Dleasdanais, ata air a nJarruidh san Dara Haithne, thabhairt fa dear Gach uile Ahdradh Crabhach agus ordunan sa, Dhorduigh DIA iona Fhocal, a Ghabhail, agus Chongmhail, agus a choimhead, fiorghlan Iomlan *o*, Gu sunnradhach Urnuigh agus Buidheachas, a'nainm Chriosd *p*, Leughadh, Seanmoiriughadh, agus Eisteachd an Fhocail *q*, Fritheoladh agus Gabhail na nSacramuinteadh *r*, Riaghailt Eaglu-is, agus Reachd smachdughaidh ann *s*, Oiffig, agus Beathachadh na Minisdreadha *t*: Trosgadh Crabhach *v*, Mionnughadh air Ainm DHE *w*, agus Moidughadh dho *x*, Mar an gceudna, bheith diombuidheach do gach uile Adhradh fallsa, ag gabhail grain deth

o *Deut:* 32. 45, 47. *Maith:* 28: 20. *Gniomh* 2: 42. 1 *Tim:* 6: 13, 14. p *Phil:* 4: 6. *Eph:* 5: 20. q *Deut:* 17: 18, 19. *Gniomh* 15: 21. 2 *Tim:* 4: 2. *Sheum* 1: 21, 22. *Gniomh* 10: 33. r *Maith:* 28: 19. 1 *Cor:* 11: 23. gu nuig 30. s *Maith:* 18: 15, 16, 17. *Maith:* 16. 19. 1 *Cor:* 5: Caib. & 12: 28. t *Eph:* 4: 11: 11. 1 *Tim:* 5: 17: 18. 1 *Cor:* 9: 7, gu nuig 15. u *Joel* 2: 12, 13. 1 *Cor:* 7: 5. w *Deut:* 6: 13. x *Isa:* 19: 21. *Salm:* 76: 11.

deth, agus ag cur na aghaidh *y*,
** Inmhe* Agus do reir * Aite agus Gairm gach einneach ga chur so as, agus fos uile Chomhartha Cuimhnuighthe na Hiodholadhraidh *z*.

y Gniomh 17: 16, 17. *Salm*: 16: 4. *z Deut*: 7: 5. *Isa*: 30: 22.

C. 109 *Cread iad na peacaidhe ata air an nToirmeasg san Dar Haithne?*

F. As iad na na Peacaidhe ata air na nToirmeasg annsan Dar Haithne, bheith idir, ag Dealbhadh *a*, ag Coimhairluighadh *b*, ag Aithneadh *c*, ag Gnathughadh *d*, agus air mhodh air bith, ag aontughadh re eun Adhradh Crabhach air bith nach dorduigheadh le DIA fein *e*, A Bheith ag fullang Creidimh fallsa *f*, ag Deanamh einni mar Shamhlughadh air DHIA, air na Tripearsuine uile, no air eunphearsa dhiobh eia aca sann a ntaobh a stigh ionar ninntinn, no antaobh a muigh, le gne air bhith do dhealbh no do Chosamhlachd Creutur air bhith *g*, Gach uile Adhradh dha so *h*, no do DHIA ann, no da thrid *i*; Samhlughadh air

F. As

a *Uibber*: 15: 39. b *Deut*: 13: 6, 7, 8. c *Hos*: 5: 11. *Mica* 6: 16. d 1 *Riogh*: 11: 33: & 12: 33. e *Deut*: 12: 30, 31, 32. f *Deut*: 13: 6: gu nuig 12. *Zech*: 13: 2, 3. *Foills*: 2: 2, 14: 15, 20: & 17: 12, 16, 17. g *Deut*: 4: 15: gu nuig 19. *Gniomh* 17: 29. *Romh*: 1: 22, 23, 25. h *Dan*: 3: 18. *Gal*. 4: 8. i *Exod*: 32: 5.

bhith air Dhee breige a Dheanamh *k*, agus gach uile Adhradh dhoibh, no seirbhis air bith a bhuineas doibh *l*, Gach uile chumadoireachd Saobh-Chrabhach *m*, ag Truailleadh adhraidh DHE *n*, ag cur ris, ag tabhairt uaidhe *o*, cia aca a dhealbhadh is a thogbhadh suas as ar gceann fein e *p*, no dfuaras e thaobh * Tradision o dhaoinibh eile *q*, ge gu bann faoi Ainm Seinid *r*, Cleachduin *s*, Crabhaidh *t*, Deagh-run, no ein leith-sgeil eile, ge be air bith e *u*; Simoineachd *w*, * Slad-cheall *x*; Gach uile neamhchuram *y*, mu nAdhradh agus na Horduinan sa, D'orduigh DIA, gach tailcios *z*, agus Bacadh orra *a*, agus gach cothughadh iona Naghaidh *b*.

* *Teagasg dhaoine o laimh gu laimh. Confsid.* Cap. 1, §. 6.

* *Sacrileid.*

k *Exod*: 32: 8. l 1 *Riogh*. 18. 26, 28. *Isa*. 65. 11. m *Gniomh* 17. 22. *Col*. 2. 21, 22, 23. n *Mal*. 1. 7, 8, 14. o *Deut*. 4. 2. *Salm*. 106. 39. q *Maith*. 15. 9. r 1 *Pheadr*. 1. 18. s *Jer*. 44. 17. t *Isa*. 65. 3, 4, 5. *Gal*. 1. 13, 14. u 1 *Sam*. 13. 11, 12. & 15. 21. w *Gniomh* 8. 18. x *Romh*. 2. 22. *Mal*. 3. 8. y *Exod*. 4. 24, 25, 26. z *Maith*. 22. 5. *Mal*. 1. 7, 13. a *Maith*. 23. 13. b *Gniomh* 13. 44, 45. 1 *dTess*. 2. 15, 16.

C. 110. *Creud iad na Riasuine, ata Ceangailte ris an dara Haithne, da teannadh oruin ni is mo?*

F. Na Riasuine Ceangailte ris an Dara Haithne, da teannadh oruinn ni is mo, air a ngcur sios ann sna Briathraibhse, eadhon [Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eud'mhar, Leanas Aingidheachd na Naithreadh air an Chloinn, gu nuig an treas no an ceathramhadh sliochd, don druing fhuathaigheas me, agus ag deanamh Trocair air Mhiltibh don druing a Ghradhuigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta *c*] As iad, a thuilleadh air Thighearnas DHE os air cionn, a Shelabh-choir ionnuin *d*, Eud laiste do Adhradh fein *e*, agus a fhearg Dhioghaltach a naghaidh gach Adhradh fallsa mar ni ata na Striopachus Spioradalt *f*, agus gu bhfuil se ag meas luchd Brisidh na Haithnese na nluchd fuath dho, agus ag Bagradh Dioghaltais a thabhairt orra gu nuige * Linnteadh eugsamhuil *g*, agus ag meas luchd Coimhead na Haithnese na ndrong ata ag tabhairt Graidh dho, agus ag Coimhed Aitheanta, agus ag Gealtuin trocaire dhoibhgu nuig Jomadh Linn *h*.

* *cuid do linntebh.*

c *Exod* 20. 5, 6. d *Salm.* 45. 11. *Foills* 15. 3, 4. e *Exod.* 34. 13, 14. f 1 *Cor.* 10. 20, 21, 22. *Jer.* 7. 18, 19, 20. *Ezek.* 16. 26, 27. *Deut.* 32. 16, gu nuig 20. g *Hos.* 2. 2, 3, 4. h *Deut.* 5. 29.

C. 111. *Creud i an Treas Aithne?*

F. As i an Treas Aithne, Na Tabhair Ainm an Tighearna do DHIA, an diomhain-

haineas, Oir ni a mheasfiudh an Tighearna neamhchiontach, an ti bheir a Ainm an Diomhaineas *i*.

i *Exod*. 20. 7.

C. 112. *Creud ata air na Jarruidh an ſan Treas* Aithne ?

F. Ata an Treas Aithne ag Jarruidh, *A*inmDHE, a Thiodail, a Bhuaidheadh *k*, Orduinanſaidh *l*, An Fhocal *m*, na Sacramuinteadh *n*, urnuigh *o*, Mionna *p*, Moide *q*, Crannchaire *r*, a Oibrighe *s*, Agus ge be air bith ni eile, leis an bhfuil ſe ga fhoillſiughadh fein, bheith air na ngnathughadh gu Naomhtha, urramich an a nSmuaintid, hibh *t*, Beachdughadh Inntinn *u*, Briathar *w*, Scriobhadh *x*, le Admhail naomhtha *y*, agus Jomchar da reir ſin *z*, chum Gloir DHE *a*, ar maith fein *b*, agus Maith Dhaoine eile *c*.

k *Maith*. 6. 9. *Deut*. 28. 58. *Salm* 29. 2. & 68. 4. *Foills*. 15. 3, 4. l *Mal*. 1. 14. *Seum*. 5. 1. m *Salm* 138. 2. n 1 *Cor*. 11. 24, 25, 28, 29. o 1 *Tim*. 2. 8. p *Jer*. 4. 2. q *Senm* 5. 2, 4, 5, 6. r *Gniomh* 1. 24, 26. s *Job*. 36. 24. t *Mal*. 3. 16. u *Salm*. 8. gu deiridh. w *Col*. 3. 17. *Salm* 105. 2, 5. x *Salm* 102. 18. y 1 *Pheadr*. 3. 15. *Mica* 4. 5. z *Phil*. 1. 27. a 1 *Cor*. 10. 31. b *Jer*. 32. 39. c 1 *Pheadr*. 2. 12.

C. 113. *Creud iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan Treas, Aithne ?*

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan Treas Aithne, Gun Ainm DHE a

ghna-

ghnathughadh mar ata air Jarruidh *d*, Agus miodh-ghnathughadh a dheanamh air, le Iomradh no Gnathughadh eile, Aineolach *e*, Diomhain *f*, neam-urramach, Miodh-naomhtha *g*, saobh-Chrabhach *h*, no Aingidh; Air a Thiodolaibh, Bhuaidhibh *i*, Orduinansaibh *k*, Oibrighibh r *l*, trid Blaispheum *m*, Eitheachas *n*, Gach uile Mhallughadh *o*, Mhionn *p*, mhoid *q*, agus chrannchar Pheacach *r*, Briseadh ar mionna agus moide mas Laghoil iad *s*, agus a gcoimhlionadh, mas ann a neithibh neamhlaghail ataid: Ag Monmthar *t*, anaghaidh orduighe agus Freasdal DE, ag faghail cron doibh *u*, ag deanamh Mion-scruddadh meancusach orra *w*, agus ga * ngcur, re neithibh gu mearachdach *x*; Bheith a Mi-mhiniughadh

* *eitheachd eitheadh.*

* *miodchur gu searr.*

d *Mal.* 2. 2. *Gniomh* 17. 23. f *Seanraite* 30. 9. g *Mal.* 1. 6, 7, 12. & 3. 14. h 1 *Sam.* 3. 3, 4, 5. *Jer.* 7. 4, 9, 10, 14, 31. *Col.* 2. 20, 21, 22. i 2 *Riogh* 18. 30, 35. *Exod.* 5. 2. *Salm.* 139. 20. k *Salm* 50. 16, 17. l *Isa.* 5. 12. m 2 *Riogh* 19. 22. *Lebh.* 24. 11. n *Zech.* 5. 4. & 8. 17. o 1 *Sam.* 17. 43 2 *Sam.* 16. 5. p *Jer.* 5. 7. & 23. 10. q *Deut.* 23. 18. *Gniomh* 23. 12, 14. r *Esth.* 3. 7. & 9. 24. *Salm* 22. 18. s *Salm* 24. 4. *Esek.* 17. 16, 18, 19. t *Marc.* 6. 26. 1 *Sam.* 25. 22, 32, 33, 34. u *Romh.* 9. 14, 19, 20. w *Deut.* 29. 29. x *Romh.* 3. 5, 7. & 6. 1.

hadh *y*, no a miodh-chur *z*, no air mhodh ſam bith, ag fiaradh *a*, an Fhocal, no einchuid air bith dheth *b*, chum * ſugradh miodh-naomhtha *c*, * cnaid. ceiſdeadh Meancuſach agus neamh-tharbhach, Calloide Diomhain, No chum teagaiſge fhallſa do ſheaſamh *d*, Bheith ag Mighnathughadh an Fhocail, na gcreutuireadh, no einni eile ata ag dul faoi Ainm DHE, chum Draoidheachd *e*, no ainmiannaibh agus Deanadais Pheacach *f*, Bheith ag labhairt gu haingidh air firinn, Gras, agus ſlighthibh DHE *g*, ag deanamh fochaid orra *h*, ga ngcaineadh *i*, no air mhodh air bith ag Cothughadh iona Naghaidh *k*, Ag Admhail Creidimh le gcealgoireachd, no chum criochaibh fiara *l*, Naire Ghabhail deth *m*, no bheith mar adhbhar Naire dho le Iomchar

y *Seanm.* 8. 11. & 9. 3. *Salm* 39. trid. z *Maith.* 5. 21. ga dheiridh. a *Ezek.* 13. 22. b 1 *Phead.* 3 16. *Maith.* 22. 24. gu nuig 31. c *Iſa.* 22. 13. *Jer.* 23. 34, 36, 38. d 1 *Tim.* 1. 4, 6, 7. 1 *Tim.* 6. 4, 5, 20. 2 *Tim.* 2. 14. *Tit.* 3. 9. e *Deut.* 18. 10. gu nuig 14. *Gniomh.* 19. 13. f 2 *Tim.* 4. 3, 4. *Romh.* 13. 13, 14. 1 *Riogh* 21. 9, 10. *Jude v.* 4. g *Gniomh* 13. 45. 1 *Eoin* 3. 12. h *Salm.* 1. 1. 2 *Phead.* 3. 3. i 1 *Phead.* 4. 4. k *Gniomh* 13. 45, 46, 50. & 4. 18. & 19. 9. 1 *Teſſ.* 2: 16. *Eabhr.* 10: 29. l 2 *Tim.* 3: 5. *Maith:* 23: 14. & 6: 1, 2, 5, 16. m *Marc.* 8: 38.

neamh-sholasach *n*, neamh-Glic *o*, neamh tharbhach *p*, agus oilbheumach *q*, no le Culsleamhnughadh uaidhe *r*.

n *Salm* 73: 14, 15. o 1 *Cor:* 6: 5, 6. *Eph:* 5: 15, 16, 17. p *Isa:* 5: 4. 2 *Phead:* 1: 8, 9. q *Romh:* 2: 23, 24. r *Gal:* 3: 1, 3. *Eabhr:* 6: 6.

C. 114. *Creud iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne?*

F. As iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne, ann sna Briathraibhse, Eadhon, [An Tighearna do DHIA] agus [Ni mheasfuidh an Tighearna neimhchiontach an'ti bheir a Ainm an Diomhaineas *s*] Bhrigh gur he an Tighearna agus air Diaine, agus uime sin, nach coir a Ainm do Mhiodhnaomhthughadh no air mhodh sambith a Miodh-ghnathughadh, linn *t*, Gu harid bhriogh gur comhfhada ghabhas uaidhe, luchd Brisidh na Haithnese a shaoradh agus a Choigleadh, as nach fuilingion se dhoibh, dol as o a cheartbhreitheamnus *u*, Ge gu bhfuil moran dhibh sin ag dol as, o smachdughadh agus Dhioghaltas Dhaoine *w*.

s *Exod:* 20: 7. t *Lebh:* 19: 12. u *Ezek* 36: 21, 22, 23. *Deut:* 28: 5, 8, 59. *Zech* 5: 2, 3, 4. w 1 *Sam:* 2: 12, 17, 22, 24. air choimeas re 1 *Sam.* 3. 13.

C. 115. *Creud i an Ceathramhadh Aithne*

F. As i an Ceathramh *Aithne*, Cuimhnigh la na Saboide da Choimhead naomhtha a se laethibh, saothairigh, agus dean huil obair,

obair, Achd as e an seachdmhadh la, Saboid an Tighearna do DHIA, air an la sin na dean obair air bhith, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do Choigcrioch, ata a ntaobh a itigh, dot dhoirsibh: Oir a se laethibh, do rinn an Tighearna, Neamh agus talamh, a nfairge, agus na huile neithe ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an seachdmohadh la, uime sin do Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e *x*.

x Exod: 20: 8, 9, 10, 11.

C. 116. *Creud ata air na Iarauidh san Cheathramh Aithne?*

F. *A*ta an Ceathramhadh *A*ithne ag Iarruidh, air na huile Dhaoine, naomhthughadh no Coimhead naomhtha do DHIA a Dheanamh, air na Trathaibh suighighte sin do Dhorduigh se iona fhocal, gu sunnradhach, aon la Iomlan ann a seachd, agus be sin an seachdmhadh, o thosach an tsaoghail gu nuig Eiserigh Chriosd, agus an Ceud la, don tseachdmhuin riamh o sin, agus re maireochduin mar sin, gu deireadh antsaoghail, is se so saboid na Gcriosduighidh*y*, agus goirthear Dheth ann san Tiomna nuadh La an Tighearna *z*.

C. 117.

y *Deut:* 5: 12, 13, 14. *Gein*: 2: 2, 3. 1 *Cor:* 16: 1, 2. *Gniomh* 20: 7. *Maith*: 5: 17, 18. *Isa*: 56: 2, 4, 6, 7. *z Foills* 1. 10.

C. 117. *Cionnas as Coir an Tsaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh?*

*F. A*s Coir an Tsaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh, le Tamh naomhtha do ghabhail re fad an lo sin gu hiomlan *a*, ni amhain o na Hoibrighibh sin ata peacach gach uile uair, *A*chd fos o na Gnothuighibh saoghalta sin, agus o naidheir ata laghoil air Laethibh eile *b*, *A*gus tlachd a ghabhail, ann san lathasa gu hiomlan [Achd, an mheud deth sa ta feudhmoil, d'oibrighibh na Hegin agus na Trocair *c*] a Chaitheamh, a noibrighibh *A*dhraidh; gu Diomhair agus follus *d*: agus chum na Crichese, is Cor, Dhuin ar gcroidhthe ulimhughadh, *A*gus leis an uibhir sin do shealladh roimhlaimh do dhithchioll, agus do Chuimse, ar gnothuigheadh Saoghalta a * shuighuighadh, agus gu trathoil a ngcriochnughadh, as gu bhfeudmoid a bheith ni is * saoire agus ui is Iomchubhaidh * fa Chomhair dleasdanais an la sin *e*.

* *Shocrughadh.*
* *Deise.*
* *Chum, air son.*

C. 118.

a *Exod*: 20: 8, 10. b *Exod*: 16: 25. gu nuig 28. *Neh*: 13: 15: gu nuig 22. *Jer*: 17: 21: 22. c *Maith*: 12: 1: gu nuig 13. d *Isa*: 58: 13. *Luc*: 4: 16. *Gniomh* 20: 7. 1 *Cor*: 16: 1, 2. *Salm*. 72: Tiodal. *Isa*: 66: 23. *Lebh*: 23. 3. e *Exod*: 20: 8. *Luc*: 23: 54, 56. *Exod*: 16: 22, 25, 26, 29. *Neh*: 13: 19.

C. 118. *Cia air son ata an Aithne, mu Choimhead na Saboid, air na Tabhairt ni is Sunnraight, do cheannarduibh Teaghlaigheadh, agus Uachdranuibh eile?*

F. Ata an Aithne mu Choimhead na Saboid, air na tabhairt ni is sunnraighte do Chennarduibh Teaghlaigheadh, agus do Uachdranaibh eile; air an adhbhar, gu bhfuil dfiachaibh orra, ni amhain iad fein da gCoimhead, achd fos, aire thabhairt, gu mbi si air a Coimhead, le gach neach ata fa ngcuram; agus bhrigh gur furas leo gu tric a mBacadh le a agnothuighaibh fein *f*.

f *Exod.* 20. 10. *Josh.* 24. 15. *Neh.* 13. 15, 17. *Jer.* 17. 20, 21, 22. *Exod.* 23. 12.

C. 119. *Cia iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg san Cheathramh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg san Cheathramh Aithne, bheith ag leigeadh idir dhinn, na dleasdanais ata airna nIarruidh ann *g*, gach uile Choimhlionadh neamhchuramach, neimh-dhichiollach, agus neamhtharbhach orra, agus a bheith Sgioth dhibh *h*, Gach uile Miodh-naomhthughadh an la sin, tre Diomhaineas, agus bheith ag deanamh a ni sin ata dheth fein peacach *i*, agus le gach uile Oibrighibh, Bhriathraibh agus Smuaintighibh, Neimhfheudh-

g *Esek.* 22. 26. h *Gniomh* 20. 7, 9. *Esek.* 23. 30, 31, 32. *Amos* 8. 5. *Mal.* 1. 13. i *Esek.* 23. 38.

fheudhmoil, mu ar gnothuighibh Saoghalta agus ar Naidhear *k*.

k *Jer.* 17. 24, 27. *Isa.* 58. 13.

C. 120. *Creud iad na Riasuin ata air na ngcur ris an Cheathramhadh Aithne chum a teannadh oruinn ni is mo?*

F. NaRiasuin ata air na ngcur ris anCheathramhadh Aithne, chum a teannadh ni is mo oruinn, ataid air na ntarruing o a * Ceartas, Air bheith do DHIA ag Luigheasughadh dhuinn se Laethe do Sheachd, chum ar gnothuigheadh fein agus gun e ag cur air leth achd aon la dho fein, [*Agus* sin ann sna Briathraibhse, eadhon A se laethibh Shaothairigheas tu, agus do ni hobair uile *l*] Agus fos uaidhe so, eadhon, gu bhfuil DIA ag Agradh Sealbh-Choir arid air an la sin, [Ann sna Briathraibhse] As e an Seachdmhadh la, Saboid an Tighearna do Dhia *m*; O Eiseamploir Dhe, do rinn a se Laethibh, Neamh, agus Talamh, a Nfhairge agus na huile Neithe ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an Seachdmhadh la: Agus on Bheannughadh sin do chur Dia air an la sin, Ni amhain iona Naomhthughadh, chum bheith na la, da Sheirbheis, achd fos iona Ordughadh chum bheith na Mheadhon Beannaighbhidh Dhuinne, ionar bheith ga Naomhthughadh; agus sin ann sna Briathraibhse,

* *combhtrom.*

l *Exod.* 20. 9. m *Exod.* 20. 10.

:, eadhon, Uime sin, do Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do Naomhhuigh se e *n*.

n *Exod.* 20. 11.

C. 121. *Cia air son ata an Focal sin* Cuimhnigh, *air na chur ann a Ttosach na Ceathramhadh Aithne?*

F. Ata an focal *Cuimhnigh* air na chur a Ttosach na Ceathramh Aithne *o*, A gcuid, thaabh na mor-shochair ata iona Cuimhnighadh: Air bheith dhuinn thrid so, air ar gcuidiughadh, ionar N'ullmhughadh chum a Coimhead *p*, agus iona Coimhead, chum na huile Aitheanta eile, a Choimhead ni is fearr *q*, agus chum Cuimhne Thaingeoil, a Chongbhail suas air an da Shochair mhor sin, an Chruthaighe agus na Saoirse iona bhfuil Suim aithghearr an Chreidimh *r*; agus a gcuid gur ro-Ullamh lein a Diothchuimhniughadh *s*, brigh gu bhfuil nas lugha do sholus Naduir air a son *t*, agus gidheadh gu bhfuil ag cur stad air ar Saoirse Nadurdha, ann a Neithibh ata Laghoil air Uairibh eile *u*: Nach bhfuil si ag teachd achd eunnuair ann a seachd Laethibh, agus gu

o *Exod.* 20. 8. p *Exod.* 16. 23. *Luc* 23. 54, 56. le *Marc* 15. 42. *Neh.* 13. 19. q *Salm.* 92. tiadal ar choimeas re zann 13. 14. *Ezek.* 20. 12, 19, 20. r *Gein.* 2. 2. 3. *Salm.* 118. 22, 24. le *Gniomh* 4. 10, 11. *Heills.* 1. 10. s *Ezek.* 22. 26. t *Neh.* 9. 14. u *Exod.* 34. 21.

gu bhfuil iomadh gnothach saoghalta a teachd a steach edir na Laethe Saboide, agu gu ro-thric a togbhail leo ar Ninntinn bheith ag smuaintigheadh air an tSaboid chum ar Nullmhughadh fa comhair, n chum a Naomhthughadh *w*: Agus gu bhfui an T'Aidhbhirseoir le na Ionnstrimeintibh ag caitheamh moran Saothair, chum a gloir seadh agus a cuimhne, a dhu thadh amach, gcoinne gach uile * Aincreidamh agus ‡ Ai ndiaghuidheachd a thabhairt steach *x*.

* *Sgrios.*
‡ *mi chreideamh.*

w *Deut.* 5. 14, 15. *Amos* 8. 5. x *Coai. Jer.* 1.7. *Jer.* 17.21,22,23. *Neh.* 13. 15. gu nuig 23.

C. 122. *Creud i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil ar dleasdanas do Dhuine air na chur sios?*

F. As i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil, ar dleasdanas do Dhuine air na chur sios, ar gComharsan a ghradhughadh mar sin feiri *y*, agus sinn a dheanamh do Dhaoinibh eile, a Ni a baill linn iadsan a dheanamh Dhuinne *z*.

y *Maith.* 22. 39. z *Maith.* 7. 12.

C. 123. *Cia i an Cuigeadh Aithne?*

F. As i an Cuigeadh Aithne, Tabhair Onoir do Tathair agus dod Mhathair, chum go sinfidhe do laeth air an Talamh, ata * an Tighearna do Dhia ag Tabhairt dhuit *a*.

* *Jehovah*

a *Exod.* 20. 12.

C. 124. *Cia iad a Thuigthear, faoi Ainm Athar agus Mathair ann san Chuigeadh Aithne?*

F. Faoi Ainm Athar agus Mathar san Chuigeadh Aithne Tuigthear, ni Amhain, Parinteadh Nadurdha *b*, achd fos, na huilidh ata os ar gionn ann, a N'aois *c*, agus a ngiftaibh *d*, agus gu harid iadsan ata trid Ordugh Dhe os ar gcionn, a naite * Ughdarrais, cia aca fann, ann a dteaghlach *e*, Eagluis *f*, no Repuiblidh *g*.

* *No rioghachd.*

b *Seanraite* 23. 22, 25. *Eph.* 6. 1, 2. c 1 *Tim.* 5. 1, 2. d *Gein.* 4. 20, 21, 22. *Gein.* 45. 8. e 2 *Riogh.* 5. 13. f 2 *Riogh.* 2. 12. agus 13, 14 *Gal.* 4. 19. g *Isa.* 49. 23.

C. 125. *Cia air son a Ghoirthear Athair agus Mathair do* * *ndruing ata os ar gcion?*

* uachdrain.

F. Goirtheas don druing ata os ar gcionn, Athair agus Mathair, chum a nteagasg ann a Nuile dhleasdanais, da Níochd-ranaibh, mar Pharainteadh nadurdha, chum Gradh agus caomhalachd a thaisbeunadh dhoibh do reir ‡ *mao-chroidheachd.* an Daimhibh fa leth, agus chum Iochdarain a tharruing gu tuilleadh Toile agus Suilbhireachd, ann a gcoimhlionadh an Dleasdanais da Nuachdranaibh, mar da Mparaintibh *i*.

h *Eph:* 6: 4. 2 *Cor:* 12: 14. 1 *d Tess:* 2: 7, 8, 11. *Uibher.* 11. 11, 12. i 1 *Cor:* 4: 14, 15, 16. 2 *Riogh* 5: 13.

C. 126. *Creud is Crioch gheneralt don Chuigeadh Aithne?*

F. As i is Crioch gheneralt don Chuigeadh Aithne, Coimhlionadh na dleasdanais sin, ata dfiachaibh oruinn da ‡ Cheile ionar daimhibh fa leth, mar Iochdarain, Uachdarain, no ‡ ann a ngcoimhmeas Inmhe *k.*

‡ *mar choimeasuigh.*

k Eph: 5: 21. 1 *Phead.* 2. 17. *Romh*: 12: 10.

C. 127. *Creud an Onoir ata a dhfiachaibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh?*

F. As i an Onoir ata a dhfiachuibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh, gach uile Urram dhlightheach, an a gcroidhe *l*, a mbriathar *m*, agus a N'iomchar *n*: Urnuigh agus Buidheachas air an son *o*, bheith ag leanamhain air a nSubhailceadh agus a Ngrasa *p*, Freagradh toileach, da Naitheantaibh Laghoil, agus * do ngcomhairlibh *q*, * Umhlachd dlightheach da nsmachdughaibh *r*, Bheith tairis da mpearsaibh agus da Nughdarras *s*, agus iadsin a Sheasamh

* *Striochdach.*

l *Mal.* 1: 6. *Lebh:* 19: 3. m *Seanraite* 31: 28. 1 *Phead:* 3: 6. n *Lebh:* 19: 32. 1 *Riogh* 2: 19. o 1 *Tim:* 2: 1, 2. p *Eabhr*: 13: 7. *Phil:* 3: 17. q *Eph*: 6: 1, gu nuig 7. 1 *Phead*: 2: 13, 14. *Romh*: 13: 1, gu nuig 5. *Eabhr:* 13: 17. *Seanraite* 4: 3, 4. & 23: 22. *Exod:* 18: 19, 24. r *Eabhr*: 12: 9. 1 *Phead:* 2: 18, 19, 20. s *Tit.* 2: 9, 10.

ſamh *t*, is a Chumhdach, do reir a Naitibh fa leth, agus Nadur a Nimmhe *u*, Ag iomrughadh le a Nanbhuineachdaibh, agus ga mfolach ſin, ann a ngradh *w*, chum mar ſin gu mbiodh iad no Nonoir dhoibſan, agus da nRiaghailt *x*.

t 1 *Sam:* 26: 15, 16. 2 *Sam*: 18: 3. *Eſth: 6*: 2. u *Maith*: 22: 21. *Romh*: 13: 6, 7. 1 *Tim*: 5: 17, 18. *Gal*: 6: 6. *Gein:* 45: 11. & 47: 12. w 1 *Phead:* 2: 18. *Seanr*. 23: 22. *Gein*: 9: 23. x *Salm* 127: 3, 4, 5. *Seanr:* 31: 23.

C. 128. *Creud iad peacaidh na Niochdarain, anaghaidh a Nuachdrainidh?*

F. As iad peacaidh na Niochdarain, a naghaidh a Nuachdrainidh, Bheith leigeadh, dhiobh eindleaſdanas a dhlighthear uatha dhoibh *y*, Formad riu *z*; Dithmeas orra *a*, agus Ceannairce na Naghaidh *b*, do thoaibh a mpearſaidh *c*, agus a Ninmhe *d*, iona gcomhairlibh *e*, Aitheantaibh, agus Smachdughaibh Laghoil *f*, Mallughadh, Fanoid *g*, agus gach Iomchar cruaidh-bhraideach, Scannalach, ata na Mhaſladh agus na Eaſonoir dhoibhſan agus da nRiaghailt *h*.

y *Maith*. 15: 4, 5, 6. z *Uibhir*. 11. 28, 29. a 1 *Sam*. 8. 7: *Iſa*: 3: 5. b 2 *Sam*: 15: 1, gu nuig 12. c *Exod*: 21. 15. d 1 *Sam*. 10. 27. e 1 *Sam*. 2. 25. f *Deut*. 21. 18, gu nuig 21. g *Seanr*. 30. 11, 17. h *Seanr*. 19. 26.

C. 129. *Creud Iarthar air Uachdaraineadh da Niochdrainibh?*

F. Ata air Jarruidh air Uachraineadh do Niochdrainibh, do reir an Chomais a dfuair siad o DHIA, agus na Daimhe iona bhfuil siad, a Niochdaraineadh a Ghradhughadh *i*, Urnuigh a dheanamh air an son *k*, agus a mbeannughadh *l*; a Noileunughadh *m*, a ngcomhairliughadh, Rabhadh a thabhairt dhoibh *n*, deagh-ghean a * noch-dadh *o*, Cliu *p*, agus Luidheachd a thabhairt, dhoibhsan ata ag deanamh Maith *q* : A ndeagh-ghean a Dhiultadh *r*, agus achmasan a thabhairt dhoibhsan ata ag deanamh Uile, agus Smachdughadh a dheanamh orra *s*, Bheith ga ndidinn *t*, agus ag faghail doibh na huile Neiche ata feudhmoil do Nanam *u*, agus do n Chorp *w*, agus le Iomchar Shuighighte, Ghlic, Naomhtha, agus dheadh-Eisiomplarach, Gloir fhaghail do DHIA *x*, Onoir dhoibh fein *y*, agus mar sin, an Tughdarras sin do chur DIA orra, a Choimhead *z*.

* *thaisbeunadh.*

i *Col*: 3: 19. *Tit*: 2: 4. k 1 *Sam*: 12: 23. *Job* 1: 5. l 1 *Riogh* 8: 55, 56. *Eabhr*. 7: 7. *Gein.* 49: 28. m *Deuter*: 6: 6, 7. n *Eph*: 6: 4. o 1 *Phead*. 3: 7. p 1 *Phead*: 2: 14. *Romh*: 13: 3. q *Esth*: 6: 3. r *Romh*: 13: 3, 4. s *Seanr*: 29: 15. 1 *Phead*. 2. 14. t *Job* 29. 12, gu nuig 17. *Isa*. 1. 10, 17. u *Eph*. 6. 4. w 1 *Tim*. 5. 8. x 1 *Tim*. 4. 12. *Tit*. 2. 3, 4, 5. y 1 *Riogh* 3. 28. z *Tit*. 2. 15.

C. 130. *Creud iad peacaidh na Nuachdarain ?*

F. As

F. As iad peacadh na Nuachdarain, [Thuilleadh air bheith Leigeadh dhiobh, na dleasdanais, ata air na nJarruidh orra *a*] Bheith gu Neimh-chneasta ga Niarruidh fein *b*, ag Iarruidh a ngloire *c*, a Naithis, an Tairbhthe no a * ntoiliughadh inntinn fein *d*; ag Aithneadh Neithe ata Miodh-laghoil *e*, no nach bhfuil ann gcomas na Niochdarain, a gcoimhlionadh *f*, ag tabhairt Comhairle orra *g*, ag tabhairt misnigh *h*, no ag taisbeunadh fabhur dhoibh, ann san Ni ata olc *i*; ag tabhairt Miodh-Chomhairle orra, Mith-Mhisneach dhoibh, agus ag congbhail a ndeagh-ghean Uatha ann san Ni ata Maith *k*; ga nSmachdughadh gu neamh iomchubhidh *l*, Bheith gu neamhchuramach, ga ngcur, no ga mfagbhail a nluib eugcoir, Buaidhreadh, agus Cunntabhart *m*, Ga mBrosnughadh gu feirg *n*, No air mhodh air bith, ag tarruing Easonoir orra fein, no

* *Saimhe.*

a *Esek*: 34. 2, 3, 4. b *Phil*: 2. 21. c *Eoin* 5. 44. & 7. 18. d *Isa*: 56. 10, 11. *Deut*: 17. 17. e *Dan*: 3. 4, 5, 6. *Gniomh*: 4. 17, 18. f *Exod*: 5. 10, gu. nuig 18. *Maith*. 23. 12. g *Maith*: 14. 8. air choimeas re *Marc* 6. 24. h 2 *Sam*: 13. 28. i 1 *Sam*: 3. 13. k *Eoin* 7. 46, gu nuig 49. *Col*: 3: 21. *Exod*: 5. 17. l 1 *Phead*: 2. 18, 19, 20. *Eabhr*. 12. 10. *Deut*: 25. 3. m *Gein*: 38. 11, 26. *Gniomh* 18. 17. n *Eph*: 6. 4.

ag Lughdaghadh a Nughdarrais
* *Lag.* le Iomchar eugcorach, midh-eag-
nuigh, ro-theann, agus *ro-thais.
o *Geln.* 9. 21: 1 *Riogh:* 12. 13, gu nuig 16.
1 *Riogh:* 1. 6. 1 *Sam:* 2. 29, 30, 31.

C. 131. *Creud iad dleasdanais na druinge ata Coimhmeas ann a Ninmhe?*

F. As iad Dleasdanais na druinge ata Coimhmeas a Ninmhe, Speis a bheith aca do dhiongmhaltas agus do fheabhas a cheile *p*: Bheith ag dul air thosach air a cheile ann a Nonoir a thabhairt seachad *q*, agus ag deanamh Gairdeachas ann a giftaibh agus ‡ Ardughaidh a cheile, mar iona giftaibh agus iona Nardughadh fein *r*.

‡ *dul air aghaidh, a cheel, barr aite.*

p 1 *Phead:* 2. 17. q *Romh.* 12. 10. r *Romh:* 12: 15, 16. *Phil:* 2. 3, 4.

C. 132. *Creud iad peacaidh na druinge ata Coimhmeas ann a Nimhe?*

F. As iad peacaidh na druinge ata a gcoimheas Inmhe [Thuilleadh, air, na dleasdanais ata air an Jarruidh orra. *s*, a Leigeadh dhiobh] bheith ag deanamh dithmeas air feabhas *t*, formad re *u*, doilghios air son Barr-aite no Soirbhis a cheile *w*, agus ag

s *Romh*: 13. 8. t 2 *Tim.* 3. 3. u *Gniomh* 7. 9. *Gal:* 5. 26. w *Uibbir* 12. 2. *Esth.* 6. 12, 13.

ag glaeadh chuca Ardcheannas ofcionn a cheile *x*.

x 3 *Eoin* v. 9. *Luc* 22. 24.

C. 133. *Creud e an Riasun ata air na chur ris an chuigeadh Aithne da teannadh oruinne ni is mo?*

F. An Riasun ata air na chur ris an Chuigeadh Aithne, ann sna briathraibhse, [Chum go sinfidhe do laethe air an Talamh ata an * Tighearna do DHIA, ag tabhairt dhuit *y*] as Gealladh Soilleir e air Saoghal fada agus Soirbheas d'uile luchd Coimhead na haithnese, do reir mar thig sin re Gloir DHE, agus a Maith fein *z*.

* *Jehovah.*

y *Exod:* 20. 12. z *Deut:* 5: 16. 1 *Riogh* 8: 25. *Eph:* 6: 2, 3.

C. 134. *Cia i an Seiseadh Aithne?*

F. As i an Seiseadh Aithne, na dean Marbhadh *a*.

a *Exod:* 20: 12.

C. 135. *Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san tseiseadh Aithne?*

F. As iad na Dleasdanais ata an seiseadh Aithne ag Jarruidh, Gach saothair churamach, agus ditchioll Laghamhuil air ar nanam fein *b*, agus anam dhaoine eile do Choimhead *c*, le bheith ag cur a naghaidh gach

b *Eph:* 5: 28, 29. c 1 *Riogh* 18: 4.

gach uile Smuaintigheadh, agus run *d*, ag Ceannughadh gach thulangthadh uile phaifuinidh *e*, agus ag Seachnadh gach fath *f*, Buaidhreadh *g*, agus deanadas, ata chum Anam Neach air bhith a bhuin as gu hegcorach *h*, Trid so a sheasamh anaghaidh forreignadh *i*, lamh DHE iomchradh gu foighidneach *k*, Samhadas Inntinne *l*, Suilbhireachd Spiorad *m*, gnathughadh measurdha air Biadh *n*, ar Dibh *o*, air cungaibh Leughas *p*, air Codal *q*, air Saothair *r*, agus Aidhear *s*, Tre smuaintighaibh Seircioil *t*, Gradh *u*, Truacantas *w*, ceannsachd, Seimheachd caomhalachd *x*; Caint agus Iomchar Shiothchainteach *y*, Chiuin, agus Suairce; Iomrughadh le cheile *z*, So-reiteachas, eugcoir Iomrughadh gu saignidneach, agus a Mhai-

d *Jer*: 26: 15, 16. *Gniomh* 26: 12, 16, 17, 21, 27. e *Eph*: 4: 26, 27. f 2 *Sam*: 2: 28. *Deut*: 22: 8. g *Maith*: 4: 6, 7. *Seanraite* 1: 10, 11, 15, 16. h 1 *Sam*: 24: 12. 1 *Sam*: 26: 9, 10, 11. *Gein*: 37: 21, 22. i *Salm* 82: 4. *Seanr*: 24: 11, 12. 1 *Sam*: 14: 45. k *Sheum*: 5: 7, gu nuig 11. *Eabhr*: 12: 9. l 1 *dTess*: 4: 11. 1 *Phead*: 3: 4 *Salm* 37: 8, gu nuig 11. m *Seanr*: 17: 22. n *Seanr*: 25: 16, 27. o 1 *Tim*: 5: 23. p *Isa*: 38: 21. q *Salm* 127: 2. r *Senm*: 5: 12. 2 *dTess*: 3: 10, 12. *Seanr*: 16: 26. s *Senm*: 3: 4, 11. t 1 *Sam*: 19: 4, 5. & 22: 13, 14. u *Romh*. 13: 10. w *Luc* 10: 33, 34, 35. x *Col*: 3: 12, 13. y *Sheum*: 3: 17. z 1 *Phead*: 3: 8, gu nuig 11. *Seanr*: 15: 1. *Breith*: 8: 1, 2, 3.

Mhaitheamh; agus ag deanamh maith air son uile *a*, Bheith ag Tabhairt Comfhurtachd, agus Cabhair don drong ata ann a Nairc; ag Didin agus ag seasamh na Neimhchiontach *b*.

a *Maith.* 5. 24. *Eph.* 4. 2, 32. *Romh.* 12. 17, 20, 21. b 1 *d Tess.* 5. 14. *Job* 31. 19, 20. *Maith.* 25. 35, 36. *Seanr.* 31. 8, 9.

C. 136. *Creud iad na peacaidh, ata air na ntoirmeasg ann san tseiseadh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg ann san tseiseadh Aithne, an tanam do bhuain asuin fein *c*, no as daoinibh eile *d*, air ac air bhith, saor o chuis Combthrom Ceartais fhollus *e*, Cogadh laghoil *f*, no fein Choimhead feudhmoile, meadhoin laghoil agus feudhmoil a Choimhead anama, a leigeadh se chad, no an tarruing uaidh *h*, Corrigh pheacach *i*, Fuath *k*, formad *l*, Togadh gu dioghaltas *m*, gach uile Paisiunu anbaach *n*, Curam buaidhreasach *o*, gnathughadh neamchuimseach air biadh, air dibh *p*, air saothair *q*, agus Aidheir *r*, Briathra brosnuigh-

c *Gniomh* 16. 28. d *Gein.* 9. 6. e *Uibhir* 35. 1, 33. f *Jer.* 48. 10, *Deut.* 20 caibidil. *Exod.* 22. 2, 3. h *Maith.* 25. 42, 43. *Sheum.* 2. 15, 16. *Senm.* 6. 1, 2. i *Maith.* 5. 22. k 1 *Eoin* 3. 15. *Lebh.* 19. 17. l *Senra.* 14. 30. m *Romh.* 12. 19. n *Eph.* 4. 31. o *Maith.* 6. 31, 34. p *Luc* 21. 34. *Romh.* 13. 13. q *Senm.* 12. 12. & 2. 22, 23. r *Isa.* 5. 12.

nuighthe *s*, Foirneart *t*, Caonnag *u*, Bualadh, Lotadh *w*, Agus ge be air bith ni eile ata chum anam einneach do sgrios *x*.

s *Senra.* 15. 1. & 12. 18. t *Ezek.* 18. 18 *Exod.* 1. 14. u *Gal.* 5. 25. *Senra.* 23. 2 w *Uibhir* 35. 16, 17, 18, 21. x *Exod.* 21. 1 ga dheiridh.

C. 137. *Cia i an seachdmhadh Aithne?*

F. As i an seachdmhadh Aithne, Na dea Adhaltranus *y*?

y *Exod.* 20. 14.

C. 138. *Creud iad na Dleasdanais ata ai an Jarruidh ann san tseachdmhadh Aithne*

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarruidh an san tseachdmhadh Aithne, Geamnuidheachd Cuirp, Intinne, Miannaidh *z* Briathraidh *a*, agus Beusaidh *b*, agus Coimhead ionnuin fein agus a ndaoinibl eile *c*, Faire air na suilibh, agus na Ceudfaidhibh uile *d*, Measuireachd *e*, Cuideachd gheamnuigh a ghnathughadh *f*, Stuaime anna a sgeadughadh *g*, Posadh n druinge sin aignach bhfuil gift na congbhalachd *h*, Gradh lanuin phosda *i*, agus Comhchomhnuidh *k*, saothair dith chiol-

z 1 *dTess.* 4. 4. *Job* 31. 1. 1 *Cor.* 7. 34. a *Col* 4. 6. b 1 *Phead.* 3. 2. c 1 *Cor.* 7. 2, 35, 36. d *Jo* 31 1. e *Gniomh.* 24. 24, 25. f *Senra.* 2. 16, g nuig 20. g 1 *Tim.* 2. 9. h 1 *Cor.* 7. 2, 9 i *Senra.* 5. 19, 20. e 1 *Phead.* 3. 7.

hiollach ionar Gaimibh fein *l*, ſeachnadh
gach fath neamhghloine, agus ag ſeaſamh
naghaidh Buaidhridh chuige ſin *m*.

l *Senra* 31. 11, 27, 28. m *Senra*. 5. 8. *Gein* 19. 8, 9, 10.

C. 139. *Creud iad na peacaidh ata air na ntoirmeaſg ann ſan tſeachdmhadh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeaſg, ann ſan tſeachdmhadh Aithne, a huilleadh air na dleaſdanais ata air Jaruidh, a leageadh tharruinn Adhaltranas, ſtreopachas, Eigniughadh, Colna *p*, Sodomachd, agus gach uile ainmiann Miodh-nadurdha *q*, gach uile Bhreathnughadh, ſmuainteadh, un, agus mianna neamhghlan *r*, gach uile hombluadar truaillidh no Salach, no Eisteachd riu *s*, Braiſeineachd na nSul *t*, Iomchar mhiodh narach no eadtrom, Sgeadughadh miodh-ſtuamtha, Bheith ag toirmeaſg poſaidh laghamhuil, *w*, ag Ceudughadh poſaidh miodhlaghamhuil *x*, ag luidheaſughadh, ag fullang no ag Congmhail ſuas tigheadh ſtriopachuis, agus a bheith tathuigh

n *Senra*. 5. 7. o *Eabhr*. 13. 4. *Gal*. 5. 19. 2 *Sam*. 13. 14. 1 *Cor*. 5. 1. q *Romh*. 1. 24, 27. *Lebh*. 20. 15, 16. r *Maith*. 5. 28. & 19. *Col*. 3. 5. s *Eph*. 5. 3, 4. *Senra*. 7. 21, 22. t *Iſa*. 3. 16. 2 *Phead*. 2 14. u *Senra*. 10, 13. w 1 *Tim*. 4. 3. x *Lebh*. 18. 1, gu nig 21. *Marc* 6. 18. *Mal*. 2. 11. 12.

thuigh orra *y*, Moide na Beatha neamhphosda a chuibhrigheas Sineadh tharr cuimse *z*, a bposadh a dheanamh *a*, tuilleadh mnai posda, no firphosda thar a haon bheith aig neach, san aon uair *b*, Dealughadh *c*, nc diobradh eugcorach *d*, Diomhaineas, Craos, Misg *e*, Comunn neimhgheanmnuigh *f*; Orain, leabhair, Deilbh, damhsadh agus stais cleasuidheachd fhollus, bhraisenach *g*, agus gach brosnughadh eile gu neamhghloine no gach gniomh eile dhith, ionnuin fein, no ann a ndaoinibh eile *h*.

y 1 *Riogh*. 15. 12. 2 *Riogh* 23. 7. *Deut*. 23. 17, 18. *Lebh*. 19. 29. *Jer*. 5. 7. *Senra*. 7. 24, gu nuig 27. z *Maith*. 19. 10, 11. a 1 *Cor*. 7. 7, 8, 9. *Gein*. 38. 26. b *Maith*. 2. 14, 15. *Maith*. 19. 5. c. *Mal*. 2. 16. *Maith*. 5. 32. d 1 *Cor*. 7. 12, 13. e *Ezek*. 16. 49. *Senra*. 23. 30, 31, 32. f *Gein* 39. 10. *Senra*. 5. 8. g *Eph*. 5. 4. *Ezek*. 23. 14, 15, 16. *Isa*. 23. 15, 16, 17. & 3. 16. *Marc* 6. 22. *Romh*. 13. 13. 1 *Phead*. 4. 3. h 2 *Riogh*. 9. 30. le *Jer* 4. 30. & *Ezek*. 23. 40.

C. 140. *Cia i an tOchdmhadh Aithne?*

F. As i an Ochdmhadh Aithne, na dean Gaduigheachd *i*.

i *Exod*. 20. 15.

C. 141. *Creud iad na dleasdanas ata air an Jarruidh ann sin Ochdmhadh Aithne?*

F. As iad na dleasdanais iarthar san Ochdmhadh Aithne firinn, Disleachd, agus Ceartas a Ccomhcheanglaibh agus

Comhmhalairt

Comhmhalairt edir Dhuine agus Dhuine *k*, a Dhligheadh fein a thabhairt do gach einneach *l*, Ni a chongmhadh gu miodh-laghoil o a fhior fhealbhadoiribh thabhairt air ais *m*, Tabhartas agus Iasachd saor do reir ar Comais fein agus feudhmolachd Dhaoine eile *n*, Cuimse air ar Tuigse; air ar Toil, agus air ar Miannaibh, mu mhaoin shaoghalta *o*, Curam agus dithchioll freasdalach, do sholathar do Choimhead, do a gnathughadh, agus do a mharasclughadh na neithe sin, ata fendhmoil agus Iomchubhidh, do chongbhail suas air naduir agus ata cuimseach air ar staid *q*, Gairm Laghoil *r*, agus Dithcioll innte Deadh mharasclughadh *t*, Agartus Lagha *u*, no dul a nUrras, an tan a taid neimhfheumoil, do sheachnadh, no anSamhuill sin do Cheanglaidhe eile *w*, Agus ditchioll os, le gach uile mheadhoinibh ceart agus

R lag-

k. *Salm.* 15. 2, 4. *Zech.* 7. 4, 10: & 8. 16, 17. l *Romh*: 13: 7. m *Lebh*: 6: 2, 3, 4, 5. le *Luc* 19: 8. n *Luc*: 6: 30, 38. 1 *Eoin* 3: 17. *Eph*: 4: 28. *Gal*: 6: 10. o 1 *Tim*: 6: 6, 7, 8, 9. *Gal*: 6: 14. p 1 *Tim*: 5: 8. q *Senra*: 27: 23, ga dheiridh. *Senmor*: 2: 24, & 3: 12, 13. *Tim*: 6: 17, 18. *Isa*: 38: 1. *Maith*: 11: 8. 1 *Cor*: 7: 20. *Gein* 2: 15: & 3: 19. s *Eph*: 4: 28. *Seanra*: 10: 4. t *Eoin* 6: 12. *Seanra*: 21: 20. u 1 *Cor*: 6: 1, gu nuig 9. w *Seanra*: 6: 1, gu nuig 6. & 11: 15.

laghamhuil, chum saidhbhrios agus maoir shaoghalta dhaoine eile do theagradh, do choimhead, agus do chur air aghaidh, co mhaith re air saidhbhrios agus maoinshao ghalta fein *x*.

x *Lebh:* 25: 35. *Deut:* 22: 1, 2, 3, 4. *Exod* 23: 4, 5. *Gein* 47: 14, 20. *Phil:* 2: 4. *Maith* 22: 39.

C. 142. *Creud iad na peacaidhe, ata air n ntoirmeasg anfan Ochdmhadh Aithne?*

F. A Thuilleadh air na dleasdanais at air an Jarruidh, do leigheadh tharruin *y* as iad na peacaidhe ata air na ntoirmeas san ochdmhadh Aithne, Gaduidheachd, *z* Rebinn *a*, Slad-Dhuine *b*, ni bradach ai bith do Ghabhail *c*, mealltoireachd a gne thuighaibh *d*, Tombaisidh agus Cudthru midh fallsa *e*, Comhthartha Criche fearrui do Atharughadh *f*, Eugcoir agus neimh-dhi leachd a gcomhcheanglaibh edir Duine i Duine *g*, no a gcuisibh ata air an Earbsa *h* foirneart *i*, foireigneadh *k*, ocar *l*, Cun ha *m*, Agartus Lagha Dhoiliosach *n*, Fasu ghadh

y *Sheu:* 2. 15, 16. 1 *Eoin* 3. 17. z *Eph.* 4 28. a *Salm* 62. 10. b 1 *Tim:* 1. 10. c *Sean* 29. 2. *Salm* 50. 18. 41. d 1 *dTess:* 4. 6. e *Sean* 11. 1. & 20. 10. f *Deut:* 19. 14. *Seanr:* 2 16. g *Amos* 8. 5. *Salm* 37. 21. h *Luc* 1 10, 11, 12. i *Ezek:* 22. 29. *Lebh.* 25. 1 k *Maith:* 23. 25. *Ezek:* 22. 12. l *Salm* 15. m *Job* 15. 34. n 1 *Cor:* 6, 6, 7, 8. *Seanr.* 29, 30.

:hadh, agus paireeadh eugcorach ar fonn *o*, eannachd air airneis roimh-laimh, lo mheudughadh a nfiacha *p*,)reachda * neamh laghoil *q*, agus uiimhodh eile, eugcorach, no heacach, air na bhuineas dar gcomhar- ain, a thabhairt no a chongbhail uaidhe, lo air finn fein do dheanamh faidhbhire *r*, annts,bheith ag meas agus ag miannughadh, naoin fhaog halta, gu neamhchuimfeach *t*, Curam agus Dithchiol Anearbfach agus uaidhrealach,iona nteagradh iona gcoimhead, gus iona gnathughadh *u*, Formad re foir- eas Dhaoine eile *w*, Agus mar a ngeeudna)iomhaineas *x*, Anacaitheamh Iomairt ann ruighheach, Agus gach eunmhodh eile leis bhfuilmed gu neimhdhligheach, ag dea- amh cron, air ar maoin fhaoghalta *y*, Agus ag Congbhail gu heugcorach uain, oghnamh agus folas dligheach, na maoine in do thug DIA-dhuine *z*.

* *Eallain- no.*

o *Isa*: 5. 8. *Mica* 2. 2. p *Seanr:* 11. 26. *Gniomh* 19. 19, 24, 25. r *Job* 20. 19. *Sheum:* . 4. *Seanr:* 21. 6. s *Luc* 12. 15. t 1 *Tim:* . 5. *Col:* 3. 2. *Seanr*: 23. 5. *Salm* 62. 10. *Maith:* 6. 25, 31, 34. *Seanm:* 5. 12. w *Salm* 3. 3. & 37. 1, 7. x 2 *dTeff:* 3. 11. *Seanr:* 18. . y *Seanr*: 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19. *Senmor:* 4. 8. & 6. 2. 1 *Tim:* 5. 8.

C. 143. *Cia i an Naoiamh Aithne?*

F. As j an Naoiamh Aithne, [na dean fiaghnuise bhreige anaghuidh do Chomharsoin] *a.*

a *Ex d:* 20. 16.

C. 144. *Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh ann san naoiamh Aithne?*

F. As iad naDleasdanais ata air an Jarruidh san naoiamhAithne, ut Firinn do Choimhead is do chur ar aghaidh, edir Duine is Duine *b*, agus Deadh-Ainm ar gcomharsoin, comhaith is ar deadh Ainm fein *c*, Bheith gar tais beunadh fein, agus ag seasamh air son na firinne *d*, agus o ar chroidhe *e*, gu trebhdhireach *f*, toileach *g*, soilleir *h*, agus gu hiomlan *i*, a nfhirinn do labhairt, agus a nfhirinn amhain, a gCuisibh breitheamhnais, agus Ceartuis *k*, Agus ann sgach einni air bith eile *l*: Meas sheirceamhuil air ar gcomharsoin *m*, bheith Ag gradhughadh agus ag miannughadh a ndeadh Ainm, agus ag deanamh gairdeechas as a leth *n*, Ag solughadh a nanbhuineachd *o*, agus faoi dhoilghios air a shon *p*, Ag Admhail gu toileach a ngifta agus

b *Zech:* 8. 16. c 3 *Eoin* 12 *v.* *Seanr.* 31. 8, 9. e *Salm* 15. 2. f 2 *Chron:* 19. 9. g 1 *Sam:* 19. 4, 5. h *Josh:* 7. 19. i 2 *Sam:* 14. 18, 19, 20. k *Lebh:* 19. 15. *Seanr:* 14. 5, 25. l 2 *Cor:* 1. 17, 18. *Eph:* 4. 25. m *Eabhr:* 6. 9. 1 *Cor:* 13. 7. n *Romh:* 1. 8. 2 *Eoin* 4. 3. *Eoin* 3. 4. o 2 *Cor:* 2. 4. & 12. 21. p *Seanr:* 17. 9. 1 *Phead:* 4. 8.

agus a ngrasa *q*, ag seasamh a neimhchiontais *r*, Bheith gu hullamh ag gabhail re deadh Iomradh *s*, agus miodthoileach re droch iomradh do ghabhail, ma ntimchioll *t*, Ag cur dimhisnich faoi luchd iomraichtheaidh sgeile *u*, luchd miodail *w*, agus luchd sceannluighe *x*, Gradh, agus Curam dar Deadhainm fein, agus a sheasamh a nuair is feudhmoil *y*, ag coimhlionadh geallamhna Laghamhuil *z*, ag foghlum agus ag cur a gniomh, gach cinni ata fior, coir, ionmhuineach, agus faoi dheadh, Iomradh *a*.

q 1 *Cor*: 1. 4, 5, 7. 2 *Tim*: 1. 4, 5. r 1 *Sam*: 22. 14. s 1 *Cor*: 13. 6, 7. t *Salm* 15. 3. u *Seanrs* 25. 23. w *Seanr*. 26. 24, 25. x *Salm* 101. 5. y *Seanr*. 22. 1. *Eoin* 8. 49. z *Salm* 15. 4. a *Phil*. 4. 8.

C. 145. *Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne?*

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne, Gach ledthrom air an fhirinn, agus air deadh ainm ar gcomhairsoin, ionan is air ar deadh ainm fein *b*; gu sunnradhach, ann a mbreithe-amhnas fhollas *c*, Comhdughadh fallsa a thabhairt seachad *d*, fiaghnuisedh bhreugach fhasadh no ghnathughadh *e*, Bheith le ar

R 3 fios

b 1 *Sam*. 17. 28. 2 *Sam*. 16. 3. & 1. 9, 10, 15, 16. c *Lebh*. 19. 15. *Eabhr*. 1. 4. d *Seanr*. 19. 5. & 6. 16, 19. e *Gniomh*. 6. 13.

fios gar taisbeunadh fein agus ag tagradh a leth droch chuis, bheith gu handana ag spreigeadh agus a congbhail fios na firinn *f*, Breith eagcorach a thabhairt amach *g*, Maith a ghoirtheadh don olc, agus olc don mhaith, luigheachd a thabhairt don Aingidh, do reir obair an fhirein, agus don fhirein do reir obair an Aingidh *h*, Cumadh na *breige *i*, agus ag cleath na firinne, Tochdachd neimhiomchubhaidh ann a gcuis cheart *k*, Bheith nar Tosd, an tan is coir, achmhasan a thabhairt don Aingidheachd *l*, no a Casoid re daoinibh eile *m*. A nfhirinn a labhairt a nam neimhiomchubhaidh *n*, no gu miodhrunach chum droch chriche *o*, no a Siathughadh chum seadhmhearachdach *p*, no a mbriathraibh timchiollach as a ntogbhar iomad seadh, chum leadthrom air an fhirinn agus air ceartas *q*, a neimhfhirinn do labhairt *r*, breug *s*, scannlughadh *t*, Culchaineamh

* *feall scriobhadh*

Jer. 9. 3, 5. *Gniomh* 24. 2, 5. *Salm* 11. 3, 4. & 52. 1, 2, 3. 4. g *Seanr.* 17. 15. 1 *Riogh* 21. 9, gu nuig 14. h *Isa.* 5. 23. i *Salm* 119. 69. *Luc* 19. 8. *Luc* 16. 5, 6, 7. k *Lebh.* 5. 1. *Deut.* 13. 8. *Gniomh* 5. 3, 8. 9. 2 *Tim.* 4. 16. l 1 *Riogh* 1. 6. *Lebh.* 19. 17. m *Isa.* 59. 4. n *Seanr.* 19. 11. o 1 *Sam.* 22. 9, 10. le *Salm* 52. 1, 2, 3, 4. p *Salm* 56. 6. *Eoin* 2. 19. air choimeas re *Maith.* 26. 60, 61. q *Gein.* 3. 5. & 26. 7, 9. r *Isa.* 59. 13. s *Lebh.* 19. 11. *Col.* 3. 9. t *Salm* 50. 20.

:amh *u*, Toigh bheam *w*, Iomchar-sgeil *x*,
ɔgair suigh *y*, Sceug *z*, Caineadh *a*, a
ıeith ag tabhairt breith gu hobin *b*,
ı fiata *c*, agus gu leithchomhthrc-
ıach *d*, Run, briathra, agus gniomhairha
ıhaoine eile, a thogbhail a mearachd *e*,
liodal *f*, Raiteachas *g*; Meas no Iomradh
ıabarach, no ro-shuarach oruinn fein, no
ir Dhaoinibh eile *h*, Tiodhlaice is Grasa
)HE do aithcheadh *i*, Anntromughadh na
lochda is lugha *k*, bheith ag folach a gabhail
ːithsgeil,no ag lughdaghadh,peacaidhe,an tan
ː coir dhuinn banAdmhail thoileach a dhea-
ıamh, Foillsughadh *l*, neimhsheudhmoil, air
nbhuineadhda *m*, Iomradh fallsa do thog-
ıhail *n*, Droch Iomraidhe a ghabhail, no
neisneach a thabhairt doibh *o*, agus ar gclua-
a do dhruideadh anaghaidh Cuise a shea-
samh

u *Salm* 15. 3. w *Sheum.* 4. 11. *Jer.* 38.
4. x *Lebh.* 19. 16. y *Romh* 1. 29, 30. z *Gein.*
21: 9. air choimeas re *Gal.* 4. 29. a 1 *Cor.* 6.
10. b *Maith* 7. 1. c*Gniomh* 28.4. d*Gein.*38.24.
Romh. 2. 1. e *Neh.* 6.6, 7, 8. *Ro.* 3. 8. *Salm*
69. 10. 1 *Sam.* 1. 13, 14. 15. 2 *Sam.* 10. 3.
f *Salm* 12. 2, 3. g 2 *Tim.* 3. 2. h *Luc* 18. 9,
11. *Romh.* 12. 16. 1 *Cor.* 4. 6. *Gniomh* 12.
22. *Exod.* 4. 10, 11, 12, 13. i *Job* 27. 5, 6. &
4. 6. k *Maith.* 7. 3, 4, 5. l *Seanr.* 28. 13. &
30. 20. *Gein* 3. 12, 13. *Jer.* 2. 35. 2 *Riogh*
5. 25. *Gein.* 4. 9. m *Gein.* 9. 22. *Seanr.* 25.
9, 10. n *Exod.* 23. 1. o *Seanr.* 29. 12.

samh gu ceart *p*, Droch-Amharus *q*, formad no doilghios ris an chliu, a thoilleas einneach *r*, Ditchioll no miann air a lughdughadh *s*, Aoibhneas iona nEasonoir, agus iona michliu *t*, Diomas fanoideach *u*, Iongnadh Aimideach *w*, Briseadh air Geallamh na Laghamhuil *x*, na neithe sin air an bhfuil deadh-Iomradh, a Leigeadh tharruin *y*, Agus sin fein ag cur a gniomh, no gun sin a seachnadh, na neithe sin a choisneas mi-chliu, no gun singa mbacadh ann a ndaoinibh eile, mheud is a dheudfas sin *z*.

p *Gniomh* 7. 56, 57. *Job* 31. 13, 14. q 1 *Cor.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 4. r *Uibhir.* 11. 29. *Maith.* 21. 15. s *Ezra* 4. 12, 13. t *Jer.* 48. 27. u *Salm* 35. 15, 16, 21. *Maith.* 27. 28, 29. w *Jude* 16. *Gniomh* 12. 22. x *Romh.* 1. 31. 2. *Tim.* 3. 3. y 1 *Sam.* 2. 24. z 2 *Lam.* 13. 12, 13. *Seanr.* 5. 8, 9. & 6. 33.

C. 146. *Cia i a Deicheamh Aithne?*

F. As I an Deicheamh Aithne, Na Miannuigh Tigh do chomharsoin, na Miannuigh Bean do chomharsoin, no a oglach no a bhanoglach, no a Dhamh, no a Assal, no einni a bhuineas dod chomharson *a*.

a *Exod.* 20. 27.

C. 147. *Creud iad na dleasdanais ata air an Jarruidh san deicheamh Aithne?*

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarruidh san Deicheamh Aithne, Bheith Colan thoilighte le ar staid fein *b*, agus fonn co-

b *Heb.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 6.

co-fheirceamhuil, ionar nuile Anam, do bheith aguin dar gcomharſan, as gu mbi ar nuile ghluaſachd agus thogradh, a ntaobh a ſligh dhinn da thaobhſan, ag rith air an mhaith ſin uile is leis, agus ga chur ſin ar aghaidh *c*.

c *Job* 31. 29. *Romh.* 12. 15. *Salm* 122. 7, 8, 9. 1 *Tim.* 1. 5. *Esth.* 10. 3. 1 *Cor.* 13. 4, 5, 6, 7.

C. 148. *Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan Deicheamh Aithne ?*

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſg, ſan Deicheamh Aithne, Bheith miodh-thoilighte le ar ſtaid fein *d*, Formad *e*, agus doilghios, re maith ar gcomharſoin *f*, Maille re gach uile thogradh, no gluaſachd, miRiaghailteach ionar ninntinibh, chum einni is leis *g*.

d 2 *Riogh* 21. 4. *Esth.* 5. 13. 1 *Cor.* 10. 10. e *Gal.* 2. 26. *Sheum.* 3. 14, 16. f *Salm* 112. 9, 10. *Neh.* 2. 10. g *Romh* 7. 7, 8. & 13. 9. *Col.* 3. 5. *Deut.* 5. 21.

C. 149. *An bhfuil Duine air bith comaſach, air Aitheanta DE do Choimhead gu foirfe ?*

F Ni bhfuil Duine air bith comaſach, dheth fein *h*, no thaobh gras air bhith ata ſe ag faghail ann ſan bheathuiſa, air Aitheanta DHE a Choimhead gu foirfe *i*, Achd ata ſe

ga

h *Sheum.* 3. 2. *Eoin* 15. 5. *Romh.* 8. 3. i *Senmor.* 7. 20. 1 *Eoin* 1. 8, 10. *Gal.* 5. 17. *Romh.* 7. 18, 19.

ga mbriseadh gach lo a smuainteadh *k*, a bhfocal, agus a gniomh *l*.

k *Gein* 6. 5. & 8. 21. l *Romh*. 3. 9, gu nuig 21. *Sheum*. 3. 2, gu nuig 13.

C. 150. *An bhfuil gach uile bhriseadh air lagh DHE, comh uathmhartha re a cheile, ionnta fein, agus a bhfiaghnuise DE ?*

F. Ni bhfuil gach uile bhriseadh air Lagh DHE, comh-uathmhurtha re a cheile, Achd ata cuid do pheacaidhe ionnta fein, agus do bhrigh neith egin ata ga Nanntromughadh, ni is uathmhuire na cheile a bhfiaghnuise DE *m*.

m *Eoin* 19. 11. *Ezek*. 8. 6, 13, 15. 1 *Eoin* 5. 16. *Salm* 7. 8, 17, 32, 56.

C. 151. *Creud iad na neithe sin, ata ag anntromughadh an Pheacaidh, air chor as gu bhfuil cuid do pheacaidhe, ni is uathmhuire na peacaidhe eile ?*

F. Ata peacaidhe air n'anntromughadh, thaobh a nti ata ag deaneamh an lochd *n*, ma thanig siad gu tuilleadh aois tuilleadh *o*, Dearbhadh, o no Gras *p*, no ma taid ainmoil thaobh Aidmheile *q*, tiodhlaice *r*, inmhe *s*, oiffige *t*, na nluchd iuil do Dhaoinibh eile *u*,

Agus

n *Jer*. 2. 8. o *Job* 32. 7, 9. *Senmor*. 4. 13. p 1 *Riogh* 11. 4, 9. q 2 *Sam*. 12. 14. 1 *Cor*. 5. 1. r *Sheum*. 4. 17. *Luc* 12. 47, 48. s *Jer*. 5. 4, 5. t 2 *Sam*. 12. 7, 8, 9. *Ezek*. 8. 11, 12. u *Romh*. 2. 17, gu nuig 25.

Agus gur coimhail gu nlean Daoine eile a n' Eisiomplair *w*.

w *Gal.* 2. 11, 12, 13.

II. Thaobh a naitim a nitar lochd na naghaidh *x*, mas ann gu neimhmeadhonach anaghaidh DHE *y*, anaghaidh a Bhuaidhibh *z*, agus adhraidh, Anaghaidh Chriosd agus a Ghras *b*, Anaghaidh an Spioraid naomh *c*, a Theiltais agus oibruighaidh *e*: Anaghaidh uachdaraine, Dhaoine mhoir-Inmheath *f*, Agus iadsan ris an bhfuil gu harid, Daimh aguin, agus Ceangal oruinn *g* Anaghaidh einneach do na naoimhe *h*, gu sunnradhach Braithridh anbhuinne *i*, anaghaidh a nanamasan, no anmana einneach ar bith eile *k*, agus maith coitchionn na nuile, no mhoran Dhaoine *l*.

x *Maith.* 21. 38, 39. y 1 *Sam.* 2. 25. *Gniomh* 5. 4. *Salm* 51. 4. z *Romh.* 2. 4. a *Mal.* 1. 8, 14. b *Eabhr.* 2. 2, 3. & 12. 25. c *Eabhr.* 10. 29. *Maith.* 12. 31, 32. d *Eph.* 4. 30. e *Eabhr.* 6. 4, 5. f *Jude* 8. *Uibhir* 12. 8, 9. *Isa.* 3. 5. g *Seanr.* 30. 17. 2 *Cor.* 12. 15. *Salm* 55. 12, 13, 14. h *Zeph.* 2. 8, 10, 11. *Maith.* 18. 6. 1 *Cor.* 6. 8. *Foills.* 17. 6. i 1 *Cor.* 8. 11, 12. *Romh.* 14. 13, 15, 21. k *Ezek.* 13. 19. 1 *Cor* 8. 12. *Foills.* 18. 13. *Maith.* 23. 15. l 1 *dTess.* 2. 15, 16. *Josh.* 22. 20.

III. Thaobh Nadur agus gne an lochd *m*, ma ta se gu direach anaghaidh Litir an Lagha,

m *Seanr.* 6. 30 ga dheiridh.

ha *n*, ma ta se ag briseadh iomadh Aithne ma ta ioamdh peacadh ann *o*, ma ta se n amhain air na ghintinn san chroidhe, achd briseadh amach a mbriarthraibh agus an gni omharthaibh *p*, ag tabhair * oilbhem do dhaoinibh ei le *q*, agus mas ni nach fedi lesughadh a thabhairt ann *r*

* *abhar tui-sledh.*

Ma ta se anaghaidh meadhoine *s*, tiodh laice *t*, Breitheamhnaise *u*, solus an naduir *w* mothughadh air Gcoinsias *x*, Earoil fhol us, no dhiomhaire *y*, smachdughadh Eaglu ise *z*, pionas o uachdranaibh saoghalta *a* agus anaghaidh ar nurnuighe fein, ar run ar Geallamhna *b*, ar moide *c*, ar Ccumhnan ta *d*, agus ar Comhcheangail, Do DHIA no do Dhaoinibh e, Ma ta se air na deanamh gu sui-

n *Ezra* 9: 10, 11, 12. 1 *Riogh*: 11: 9, 10 o *Col*: 3: 5. 1 *Tim*: 6: 10. *Seanr*: 5: 8, 9, 10 11, 12. & 6: 32, 33. *Josh*: 7: 21. p *Sheum* 1: 14, 15. *Maith*: 5: 22. *Mica* 2: 1. q *Maith* 18: 7. *Romh*: 2: 23, 24. r *Deut*: 22: 22. ai choimeas re 28, 29. *Seanr*: 6: 32, 33, 34, 35 s *Maith*: 11: 21, 22, 23. *Ecin* 15: 22. t *Isa* 1: 3. *Deut*: 32: 6. u *Amos* 4: 8, 9, 10, 11 *Jer*: 5: 3. w *Romh*: 1: 26, 27. x *Romh*: 1: 32 *Dan*: 5: 22. *Tit*: 3: 10, 11. y *Seanr*: 29: 1 z *Tit*: 3: 10. *Maith*: 18: 17. a *Seanr*: 27: 22 *Seanr*: 23: 35. b *Salm* 78: 34, 35, 36, 37 *Jer*. 2. 20. *Jer*: 42: 5, 6, 20, 21. c *Seanmor*. 5 4, 5, 6. *Seanr*: 20: 25. d *Lebh*: 26: 25. e *Seanr* 2: 17. *Ezek*: 17: 18, 19.

fuithuighte *f*, gu toileamhuil *g*, gu dana *h*, gu miodh-naireach *i*, gu bostamhuil *k*, gu miodh-runach *l*, gu tri *m*, gu cruaidhe-bhraideach *n*, le tlachd *o*, le buanachd ann *p*, le aththuitin a ndiaigh aithreachais *q*.

f *Salm* 36. 4. g *Jer.* 6. 16. h *Uibhir* 15. 30. *Exod.* 21. 14. i *Jer.* 3. 3. *Seanr.* 7. 13. k *Salm* 52.1. l 3 *Eoin* 10. m *Uibhir* 14. 22. n *Zech.* 7. 11, 12. o *Seanr.* 2. 14. p *Isa.* 57. 17. q *Jer.* 34. 8, 9, 10. 2 *Phead.* 2. 20, 21, 22.

IV. Ata peacaidhe air a Nanntromughadh, a thaobh an am *r*, agus an aite *s*, ina ndeantar an Lochd, mas ann air la an Tighearna *t*, no a namanaibh eile ina bhfuil DIA air na Adhradh *u*; no air ball rompa *w*, no na ndiagh sud *x*, no Congnaimh eile chum a nleithide so do dhroch-iomchar a phacadh, no a Leughas *y*, Mas an gu follas, no a bhfiaghnuise Dhaoin eile, air a bhfuil me cosmhuil gu mbi siad air a mbrosnughadh, no air a ntruailleadh Leis *z*.

r 2 *Riogh* 5. 26. s *Jer.* 7. 10. *Isa.* 26. 10. *Ezek.* 23. 37, 38, 39. u *Isa.* 58. 3, 4, 5. *Uibhir* 25. 6, 7. w 1 *Cor.* 11. 20, 21. x *Jer.* 8, 9, 10. *Seanr.* 7. 14, 15. *Eoin* 13. 27, 30. *Ezra* 9. 13, 14. z 2 *Sam.* 16. 22. 1 *Sam.* 2. 22, 23, 24.

C. 152. *Creud ata gach aon pheacadh ag toilinn air laimh DHE?*

F. Air bheith do gach aon phecadh, ſeadh fos a bpeacadh is lugha, anaghaidh ard Thighearnas *a*, Maitheas *b*, agus naomhthachd DHE *c*, agus anaghaidh a Laghcomhthromach *d*, ata ſe ag toiltinn fheirg agus a mhallughadh *e*, araon ſan bheathuidſe *f*, agus ſan bheatha ata re teachd *g*, agus ni bhfedir dioghladh air a ſhon, achd le fuil Chrioſd *h*.

a *Sheum*. 2. 10, 11. b. *Exod*. 20. 1, 2. c *Hab*: 1. 13. *Lebh*. 10. 3. & 11. 44, 45. d 1 *Eoin* 3. 4. *Romh*. 7. 12. e *Eph*. 5. 6. *Gal*. 3. 10. f *Coai*. 3. 39. *Deut*. 28. 15. ga dheiridh. g *Maith*. 25. 41. h *Eabhr*. 9. 22. 1 *Phead*. 1. 18, 19.

C. 153. *Creud ata DIA ag Jarruidh oruinn, chum gu tearnamoid o a fheirg agus o a mhallughadh, a dhlighthear dhuinn, brigh briſidh an Lagha?*

F. Chum gu ntearnamoid o fheirg agus o mhallughadh DHE, a dhlighthear d'huinn bhrigh briſidh an Lagha, ata ſe ag Jarruidh oruinn, aithrighe a thaoibh DHE, agus Creideamh a thaoibh ar Tighearna Ioſa Crioſd *i*, Agus gnathughadh dithchiollach air na meadhoinaibh an leth a muigh, leis an bhfuil *k*, Crioſd ag compartughadh ruin ſochaire Edir-mheadhontheoireachd fein *k*

i *Gniomh* 20. 21. *Maith* 3. 7, 8. *Luc* 13. 3, 5. *Gniomh* 16. 30, 31. *Eoin* 3. 16, 18. k *Seam* 2. 1, gu nuig. 6. & 8. 33, ga dheiridh.

C. 154 *Creud iad na meadhoine gnathuigh te a nleth a muigh leis a bhfuil Crioſd ag Compar,*

parttughadh rinne Jochair a Eidirheadhon thoireachd ?

F. As iad na meadhona gnathuighte anleth a muigh leis an bhfuil Criosd ag Compartughadh da Eagluis sochair a Eidirmheadhonthoireachd, a Orduinansa uile, gu sunnradhach, an focal, sacramuinteadha, agus urnuigh, ata gu huilidh air na ndeanamh eifeachdadh chum Slainte do na Daoinibh Taghta *l*.

l *Maith* 28. 19, 20. *Gniomh* 2. 42, 46, 47.

C. 155. *Cionnas ata an Focal air na Dheanamh eifeachdach chum Slainte?*

F. Ata Spiorad DE, ag tabhairt air leughadh an fhocal, achd gu harid air sermainiughadh an fhocail, bheith na mheadhoin Eifeachdach, chum peacaich fhoillsuighadh *m*, a msagbhail ris, agus a nirisliughadh *n*, a niomain asta fein, agus chum a ntarruing gu Criosd *o*, chum fos a ndeanamh cosmhuil re a Iomhaigh *p*, agus a ngceannsughadh da Thoil *q*, a Nneartughadh anaghaidh buaidhridhe agus truaillidhe *r*, a ngcur suas ann a ngras *s*, agus a ngcroidhe a

S 2 dhain-

m *Neh.* 8. 8. *Gniomh* 26. 18. *Salm* 19. 8. n 1 *Cor.* 14. 24, 25. 2 *Chron.* 34. 18, 19, 26, 27, 28. o *Gniomh* 2. 37, 41. & 8. 27, gu nuig 39. p 2 *Cor.* 3. 18. q 2 *Cor.* 10. 4, 5, 6. *Romh.* 6. 17. r *Maith.* 4. 4, 7, 10. *Eph.* 6. 16, 17. *Salm* 17. *Salm* 19. 11. 1 *Cor.* 10. 11. s *Gniomh* 20. 31. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17.

dhaingneochadh, anna naomhthachd agus a gcomhfhurtachd trid Creidimh chum Slainte *t*.

t *Romh*. 16. 25. 1 *dTess*. 3. 2, 10, 11, 13. *Romh*. 15. 4. & 10. 13, 14, 15, 16, 17. & 1. 16.

C. 156. *An coir do na huile Dhaoinibh, an focal a Leughadh?*

F. Ge nach coir a cheadughadh do na huile Dhaoinibh, an focal a leughadh gu follas, don Choimhthionol *u*, Gidheadh ata dfiachaibh air gach uile fheorsa pobuil, a leughadh, air leth leo fein *w*, agus le a dteaghlachaibh *x*, agus chum na eriche si, as coir na scrioptuir naomhtha do tharruing, as na Ceud-Chanamhnaibh, gu Canamhnaibh coitchionnda gach duthcha *y*.

u *Deut* 31. 9, 11, 12, 13. *Neh*. 8. 2, 3. & 9. 3, 4, 5. w *Deut*. 17. 19. *Foills*. 1. 3. *Eoin* 5. 39. *Isa*. 34. 16. x *Deut*. 6. 6, 7, 8, 9. *Gein*. 18. 17, 19. *Salm* 78. 5, 6, 7. y 1 *Cor*. 14. 6, 9, 11, 12, 15, 16, 24, 27, 28.

C. 157. *Cionnas as coir focal DE do leughadh?*

F. As Coir na Scrioptuire naomhtha do leughadh, le meas mhor, urramach orra *z*, le lan dearbhbheachd, gur hiad fior-fhocal DE *a*, agus gur esin amhain, dfheudfas ar deu-

z *Salm* 19: 10. *Neh*: 8: 3, gu nuig 10. *Exod*: 24: 7. 2 *Chron*: 34: 27. *Isa*: 66: 2. a 2 *Phead*: 1: 19, 20, 21.

deunamh Comasach, re a ntuigsin *b*, le togradh fos chum Toil DHE, ata air a foillsiughadh ionnta, aithnuighadh, a chreidsin, agus a freagradh *c*, le Ditchioll fos *d*, agus le aire don chuis ina bhfuil iad, agus don chrich gus an bhfuil iad *e*, le beachd-smuaintuighadh orra *f*, le a ngcur ruinn *g*, le fein-aithcheadmh *h*, agus le urnuighe *i*.

b *Luc* 24: 45. 2 *Cor*: 3: 13, gu nuig 16. c *Deut*: 17: 19, 20. d *Gniomh* 17: 11. e *Gniomh* 8: 30, 34. *Luc* 10: 26, 27, 28. f *Salm* 1: 2. & 119: 97. g 2 *Chron*: 34: 21. h *Seanr*: 3: 5. *Deut*: 33: 3. i *Seanr*: 2: 1. gu nuig 7. *Salm* 119: 18. *Neh*: 8: 6, 8.

C. 158. *Cia, leis an gcoir focal DE, bheith air na Shearmonughadh?*

F. As coir do focal DE bheith air na shearmonughadh, leosan amhain aig an bhfuil Giftaidh diongmhalta *k*, agus ata mar an gceudna gu hiomchubhaidh air a ndearbhadh agus air a ngairm chum na hoifige sin *l*.

k 1 *Tim*: 3: 26. *Eph*: 4: 8, 9, 10, 11. *Hos*: 4: 6. *Mal*: 2: 7. 2 *Cor*: 3: 6. l *Jer*: 14: 15. *Romh*: 10: 15. *Eabhr*: 5: 4. 1 *Cor*. 12. 28, 29. 1 *Tim*. 3: 10. 1 *Tim*: 4: 14. 1 *Tim*: 5. 22.

C. 159. *Cionnas is coir dhoibhsan ata air na ngairm chuige sin, an focal a shearmonughadh?*

F. As Coir Dhoibhsan, ata air na ngairm chum saorthriughadh ann a ministralachd an fhocail, teagasg fhallain a shearmanu-

ghadh *m*, agus sin gu dichiollach *n*, a nam, agus a ham *o*, gu soillcir *p*, ni hann a * millseach briathar Ghliocas Daonna, achd a nlan f hoillsuighadh dhearbhachd an Spioraid, & agcumhachd *q*, gu tairis *r*, ag foilsuighadh comhairle DHE gu hiomlan *s*, gu heagnuidh *t*, ga ngeur fein re huireasbhuidh agus tuigse an Luchd eisdeachd *u*, gu heudmhar *w*, le teas-ghradh do DHIA *x*, agus anmanaibh a phobuil *y*, gu trebhdhireach *z*, ag cur mar chrich rompa, esin a ghlorughadh *a*, iadsan Iompodh *b*, agus a n'alltrum suas *c*, agus a nsabhaladh *d*.

* *coltuighaidh.*

m *Tit.* 2. 1, 8. n *Gniomh.* 18. 25. o 2 *Tim.* 4. 2. p 1 *Cor.* 14. 19. q 1 *Cor.* 2. 4. r *Jer.* 23. 28. 1 *Cor.* 4. 1, 2. s *Gniomh.* 20. 27. t *Col.* 1. 28. 2 *Tim.* 2. 15. u 1 *Cor.* 3. 2. *Eabhr.* 5. 12, 13, 14. *Luc* 12. 42. w *Gniomh* 18. 25. x 2 *Cor.* 5. 13, 14. *Phil.* 1. 15, 16, 17. y *Col.* 4. 12. 2 *Cor.* 12. 15. z 2 *Cor.* 2. 17. 2 *Cor.* 4. 2. a 1 *dTess.* 2. 4, 5, 6. *Eoin* 7. 18. b 1 *Cor.* 9. 19, 20, 21, 22. c 2 *Cor.* 12. 19. *Eph.* 4. 12. d 1 *Tim.* 4. 16. *Gniomh.* 26. 16, 17, 18.

C. 160. *Creud iarthar orrasan, ata ag eisteachd an Fhocail air na shearmonughadh?*

F. Iarrthar orrasan ata ag eisteachd an Fhocail, air na shearmonughadh, bheith

ag

g feitheamh air, le dichioll *e*, ullmhugadh *f*, agus urnuigh *g*, a ni do chluinid, a rannsughadh leis na scriobtuirebh *h*, ad do gabhail, na firinne, le Creideamh *i*, : Gradh *k*, le Ciuineas *l*, agus inntinn allamh *m*, mar fhocal DE *n*, bheith bechdsmuaintuighadh *o*, agus ag comhluadar air *p*, iad da fholach iona ngcroidhibh *q*, gus a thoradh do thabhairt amach iona nbeathuidh *r*.

e *Seanr*. 8. 34. f 1 *Phead*. 2. 1, 2. *Luc* 8. 8. g *Salm* 119 18. *Eph*. 6. 18, 19. h *Gniomh*. 7. 11. i *Eabhr*. 4. 2. k 2 *dTess*. 2. 10. l *Sheum*. . 21. m *Gnicmh* 17. 11. n 1 *dTess*. 2. 13. *Luc* 9. 44. *Eabhr*. 2. 1. p *Luc* 24. 14. *Deut*. . 6, 7. q *Seanr*. 2. 1. *Salm* 119. 11. r *Luc* . 15. *Sheum*. 1. 25.

C. 161. *Cionnas ata na Sacramuintidh, air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chum Slainte?*

F. Ata na Sacramuinteadha air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chumSlainte, ni hann o chumhthachd air bith iontain, no obriogh air bith ata ag teachd o Dhiaghachd, no o run, a nti leis an bhfuil iad air na mfritheoladh, achd amhain trid oibruighadh an Spioraid naoimh, agus beannughadh Chriosd, leis a n dorduigheadh ad *s*.

s 1 *Phead*. 3. 21. *Gniomh*. 8. 13, le 23. 1 *Cor*. . 6, 7. & 12. 13.

C. 162. *Creud is Sacramaint ann?*

F. Sacramaint, is orduinansa naomhtha & air a hordughadh le Criosd iona Eaglais *t*, chum sochaireadh a Eidirmheadhonthoireachd *u*, a Chiallughadh, a Sheilughadh agus a thabhairt seachad *w*, don drong ata an taobh a stigh do Chomhcheangal na nGras *x*, chum a ngcreideamh, agus na huile ghrasa eile do neartughadh agus a mheadughadh *y*, iadsan do cheangal re humhlaehd *z*, chum fos a ngradh agus a ngcomhchomun re a Cheile, a thaisbeunadh agus altram *a*, Agus Eidirdhealughadh a chur eadarthasan, agus an drong ata an leth a muigh *b*.

t *Gein.* 17. 7, 10. *Exod.* 12 caib. *Maith.* 28. 19. & 26. 27, 28. u *Romh.* 4. 11. 1 *Cor.* 11. 24, 25. w *Romh.* 15. 8. *Exod.* 12. 48, x *Gniomh.* 2: 38. 1 *Cor.* 10. 16. y *Romh.* 4: 11. *Gal.* 3. 27. z *Romh.* 6. 3, 4. 1 *Cor.* 10. 21. a *Eph.* 4. 2, 3, 4, 5. 1 *Cor.* 12. 13. b *Eph.* 2. 11, 12. *Gein.* 34. 14.

C: 163. *Creud iad Codtuigheadh na Sacramuinte ?*

F. Ata da chuid ann Sacramuinte, se an cheud chuid dibh, comhartha an leth a muigh, agus * Somhothuigh, air na ghnathughadh, do reir ordugh Chriosd fein, agus a se an dara Cuid Gras Spioradoil, an leth a stigh, air na chiallughadh leis a Sud *c*.

* *So aithnigh, so fhaicsin.*

c *Maith:* 3. 11. 1 *Phead:* 3. 21. *Romh.* 2. 28, 20.

C. 161.

C. 164. *Cia lion Sacramuint d'orduigh Criosd, iona Eaglais faoi n'Tiomna Nuaidhe?*

F. Dhorduigh Criosd iona Eaglais, faoi n Tiomna Nuadh, Da Shacramaint amhain, Baisteadh, agus Suipeir an Tighearna *d.*

d *Maith*: 28. 19. 1 *Cor:* 11. 20, 23. *Maith:* 26. 26, 27, 28.

C. 165. *Creud e Baisteadh?*

F. An Baisteadh, is Sacramiunt an Tiomnaid Nuaidh e, ann a ndorduigh Criosd, onnlad le huisge, a Nainm a Nathar, an Mhic, agus an Spioraid Naoimh *e*, bheith na chomhartha, agus na sheul, ir ar * suighiughadh ann fein * *tathadh*, air Maitheamhnas peacaidh rid fhola *g*, agus ar nath-ghineamhainachd trid a Spioraid *h*, air Uchdmhacachd os *i*, agus Eiserigh chum na beatha siuhain *k*, agus leis an bhfuil an drong a haisdear, air a ngabhail gu solamuin a each don Eaglais fhaicsinneach *l*, agus ag ul faoi cheangal fhollus, agus admhaighte ur leis an Tighearna iad gu hiomlan, agus isin amhain *m*.

e *Maith*: 28. 19. f *Gal:* 3. 27. g *Marc* 1. . *Foills*. 1. 5. h *Tit*. 3. 5. *Eph*: 5. 26. i *Gal:* . 26, 27. k 1 *Cor:* 15. 29. *Romh:* 6. 5. l 1*Cor:* 2. 13. m *Romh*. 6. 4.

C. 166. *Cia da ngcoir an Baisdeadh do fhriteoladh?*

F. Ni

F. Ni ngcoir an Baisteadh do fhritheoladl do neach air bith, ata an taobh a muigh do Eagluis fhaicsionnuigh, agus mar sin n ngcoigrighe o Chomhcheangal an Ghea laimh, No gu Naidmheochaid a Ngcreid amh ann a Nerioſd, agus a Numhlachd dh *n*, achd Naoidheana ag teachd o Phairei taibh ata, araon, no amhain a haon dibh a admhail creidimh a nCriosd, agus Uml lachd dho, ataid sin, as a leth sin, an taob a stigh don Chomhcheangal, agus is coir mbaisteadh *o*.

n *Gniomb* 8. 36, 37. & 2. 38. o *Gein.* 1 7, 9. le *Gal.* 3. 9, 14. & *Col:* 2. 11, 12. *Gniomb* 2. 38, 39. & *Romb*: 4. 11, 12. 1 *Cor.* 14. *Maith*: 28. 19. *Luc* 18. 15, 16. *Romb.* 1 16.

C. 167. *Cionnas as Coir dhuinn ar Bai deadh do bhuiliugheadh?*

F. An dleasdanas feudhmoil sin, ach air a leigeadh gu mor faoi dhearmad, eadh Builiughadh an Bhaistidh, is coir a choim lionadh linn, re fad ar beathuidh, gu hior lan, gu harid a nam Buaidhridh, agus a tan ata sin a lathair a nam a fhritheolaic do dhaoinibh eile *p*, agus sin le bheith duthrachdach agus, gu taingec ag * Cudthromughadh a N duir, agus na criocha ma nd duigh Criosd e, gach c shun

**Combdthro-mughadh.*

p *Col*: 2. 11, 12. *Romb*: 6. 4, 6, 11.

hunnradhach, agus na Sochair ata air a ntabhairt ſeachad agus air a nſeulughadh leis, agus ar Moid ‡ ſholamuin do thug ſin ann *q*, agus le bheith ‡ *fbellus.* ir ar Niriſliughadh airſon ar Truailleadh pheacach, agus air n'easbhuidh, ann a ngras an Bhaiſtidh, is a thaoibh ar Comhcheangail *r*, agus air ſon ar Gluaſachd na Naghaidh ; Le bheith ag fas ſuas chum an-dearbhbheachd air Maitheamhnas peacaidh, agus air gach uile bheannughadh eile, ta air na ſheulughadh dhuinn, ann ſan Tſacramuintſe *s*, Le bheith ag tarruing Neart o bhas agus eiſerigh Chrioſd, ann a bhfuil ſinn air ar Mbaiſteadh, chum Marbhadh an pheacaidh, agus beothughadh Grais *t*, agus le bheith ag deanamh dichill cum ar beatha do Chaitheamh trid Creidimh *u*, agus ar Niomchar a bheith ann a Naomhthachd agus a Fireuntachd *w*, mar Dhaoine a thug ſuas a Nainmnadh doChrioſd iona Mbaiſteadh *x*, agus chum gluaſachd ann a ngradh Braithicheamhuil, mar Dhaoine ata air na Mbaiſteadh trid a nein-Spiorad, chum ein-Choip *y*.

q *Romh.* 6. 3, 4, 5. r 1 *Cor:* 1. 11, 12, 13. *Romh:* 6. 2, 3. s *Romh:* 4. 11, 12. 1 *Phead:* 3. 21. t *Romh:* 6. 3, 4, 5. u *Gal:* 3. 26, 27. w *Romh:* 6. 12. x *Gniomh:* 2. 38. y 1 *Cor:* 12: 13, 25, 26, 27.

C. 168. *Creud i Suipeir an Tighearna?*

F. Sui-

F. Suipeir an Tighearna, is Sacramuint an Tiomna Nuaidh i z, ann a bhfuil Bas Chriosd air na fhoillsiughadh, le aran agus fion a thabhairt agus a ghabhail, do reir orduighe Iosa Criosd, agus an Drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhidh, ataid ag beathughadh a Nanmana air a Chorp agus air fhuil, chum a Nalltrum Spioradoil, agus a mfas ann a ngras *a*, ata a Naonadh agus a ngcomhchomunn ris, air a ndaigniughadh dhoibh *b*, ataid ag taisbeunadh, agus ag Nuadhthughadh a mbuidheachais *c*, agus a ngceangail do DHIA *d*, A ngradh da cheile, agus a Ngcaomh-Chompanas re a Cheile mar bhuill, a Neun-Chuirp dhiomhaire cheudna *e*.

z *Luc* 22. 20. a *Maith*: 26. 26, 27, 28. 1 *Cor*. 11. 23, gu nuig 26. b 1 *Cor*: 10. 16. c 1 *Cor*: 11. 24, 25: 26. d 1 *Cor*: 10. 14, 15: 16, 21. e 1 *Cor*: 10. 17.

C. 169. *Cionnas Dorduigh Criosd, Aran agus fion bheith air a ntabhairt seachad, agus air na ngabhail, ann a Sacramuint Suipeir an Tighearna ?*

F. Dhorduigh Criosd, do Mhinioſtraibh Fhocail, ann a bhfritheoladh Sacramuinte Suipeir an Tighearna, An Taran agus an Fion a Chur air leth o fhognamh cumanta, tre focal an orduighthidh, buidheachais agus Urnuighe, an taran do ghlacadh agus a bhriseadh, agus an taran agus an fion araon do

tha-

thabhairt don luchd Comunuighe; da ngcoir, bhrigh an orduighe cheudna, an taran a ghabhail agus ithe agus an Fion do Ol, mar chuimhneughadh taingeoil, gu nraibh Corp Chriosd air na bhriseadh, agus air na thabhairt, agus fhuil air a dortadh air an son *f*.

f 1 *Cor*: 11. 23, 24. *Maith*: 26. 26, 27, 28. *Marc* 14. 22, 23, 24. *Luc* 22. 19, 20.

C. 170. *An Drong ata ag Comunughadh gu hiomchabaidh ann a Supeir an Tighearna, Cionnas ataid ag tarruing beatha a Corp agus a Fuil Chriosd, ann?*

F. Mar nach bhfuil Corp agus Fuil Chriosd, a lathair gu corpordha no gu feolmhur, faoi a Naran agus a nfhion, ionta, no maille riu *g*, ann a Suipeir anTighearna; Agus Gidheadh ataid air mhodh Spioradoil a lathair, do chreideamh, anti ata ga ngabhail, comh-fhior agus da rireamh, is ata na Helemeinteadh fein, da nceudfaidhibh Corpordha *h*, As Amhliudh an drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhaidh ann a Sacramuint Suipeir an Tighearna, ataid ag tarruing beatha as Corp agus Fuil Chriosd, ni hann air mhodh Corpordha no feolmhar, Achd air mhodh Spioradoil, Gidheadh fann gu fior agus da rireamh *i*, o ataid, le Creideamh, ag gabhail, agus ag cur riu fein

 Criosd

g *Gniomh* 3. 21. h *Maith*. 26. 26, 28. i 1 *Cor*: 11. 24, gu nuig 29.

Criosd air na Chesughadh agus uile shochaire a bhais *k*.

k 1 *Cor*: 10. 16.

C. 171. *Cionnas is Coir don Drong ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir anTighearna, iadfein Ullmhughadh, sol fa ndtig siad, da hionnsaidh?*

F. As Coir Dhoibhsan ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, iad fein do Ullmhughadh fa Comhair, sol fa ndtig siad, le iad fein do Cheasnughadh *l*, Mathiomchioll a mbeith ann a Neriosd *m*, ma mpeacaidhibh agus a Nuireasbhuidhibh *n*, ma fhirinn agus thomhas a Neolais *o*, a ncreidimh *p*, a Naithrighe *q*, a ngraidh do DHIA, agus do Mbraithribh *r*, a nseirce do na huile Dhaoinibh *s*, ag tabhairt Maitheamhnas don Aitim, do rinn eugcoir orra *t*, Ma ntogradh a ndiaigh Chriosd *u*, agus ma Nuadh umhlachd *w*, agus le bheith ag athnuadhthughadh gnathughadh na ngrasa sin *x*, trid Beachd smuaintuighadh duthrachdach *y*, agus Urnuigh thethchroidhtheach *z*. C. 172.

l 1 *Cor*: 11. 28. m 2 *Cor*. 13. 5. n 1 *Cor*: 5: 7. air choimeas re *Exod*: 12: 15. o 1 *Cor*: 11: 29. p 2 *Cor*: 13: 5. *Maith*: 26: 28. q *Zach*: 12: 10. 1 *Cor*: 11: 31. r 1 *Cor*: 10: 16, 17. *Gniomh* 2: 46, 47. s 1 *Cor*: 5: 8. & 11: 18, 20. t *Maith*: 5: 23, 24. u *Isa*: 55: 1. *Eoin* 7: 37. w 1 *Cor*: 5: 7, 8. x 1 *Cor*: 11: 25, 26, 28. *Eabhr*: 10: 21, 22, 24. *Salm* 26: 6. y 1 *Cor* 11: 24, 25. z 2 *Chron*: 30: 18, 19. *Maith*: 26. 26.

C. 172. *An coir do neach, air an bhfuil a Namharus e fein do bheith ann a Ncriosd, no bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh, teachd chum Suipeir an Tighearna?*

F. Feudfuidh Neach air an bhfuil an Namharus, e fein do bheith ann a nCriosd, no air e bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh fa Chomhair Sacramuint Suipeir an Tighearna, fior choir do bheith aig air Chriosd, Ge nach bhfuil se cheana, dearbhtha as *a*, Agus ann a Meas DE ata so aige, ma ta a bhreathnughadh air e bheith a dheasbhuidh air, * ag cur air gu hiomchubhaidh *b*, Agus e gu neimh-chealgach ag miannughadh gu bhfuighthi ann a Ncriosd e *c*, agus gu nimthighcadh e o aingidheachd *d*, agus air an chor so (do bhrigh gu bhfuil Geallamhna air na ndeanamh, agus an tsacramuintse ar na hordughadh, chum furtachd, seadh fos do Chriosduighibh anbhunna, agus amharusach ma nstaid *e*) as

* *ga ruigheachd air gu hiomchubhaidh b, theachd.*

a *Isa:* 50. 10. 1 *Eoin* 5. 13. *Salm* 88. gu hiomlan. *Salm* 77. 1, gu nuig 12. *Jonah* 2. 4, 7. b *Isa:* 54. 7, 8, 9, 10. *Maith:* 5. 3, 4. *Salm* 31. 22. & 73. 13. 22, 23. c *Phil:* 3. 8, 9. *Salm* 10. 17. & 42. 1, 2, 5, 11. d 2 *Tim:* 2. 19. *Isa:* 50. 10. *Salm* 66. 18, 19, 20. e *Isa:* 40. 11, 29, 31. *Maith:* 11. 28. & 12: 20. & 26. 28.

as coir dho a neimhchreideamh do Chaoi *f*, agus saothair do Chaitheamh chum a Ni ata mar cheild air, do fhuasgladhg, Agus air so dho do dheanamh, feudfuidh se, agus is coir dho, teachd chum Suipeir an Tighearna, ngcoinne gu mbitheadh se, Ni as mo air na Neartughadh *h*.

f *Marc* 9. 24. g *Gniomh* 2. 37. & 16. 30. h *Romh*. 4. 11. 1 *Cor*. 11. 28.

C. 173. *An gcoir Neach air bith, ata ag admhail an Chreideamh agus leis an Miannach teachd chum Suipeir an Tighearna, a chongbhail air ais uaidhe?*

F. An Drong a mhothuighear Aineolach, no Scannalach, Ge taid ag admhail an Chreideamh, agus a Miann chum teachd gu Supeir an Tighearna feudfuighthear, agus as Coir a ngconbhail air a Nais, o ntsacramuintse, trid an Chomais dfag Criosd iona Eagluis *i*, Gus a ngabh siad foghlum, agus gu a mfoillsigh siad a nleasughadh Beatha *k*.

i 1 *Cor*: 11. 27. ga dheiridh, air choimeas re *Maith*: 7. 6. 1 *Cor*: 5 caibidil, & *Jude* 23. & 1 *Tim*: 5. 22. k 2 *Cor*: 2. 7.

C. 174. *Creud larthar air an Druing ata ag gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, a Nam a fritheoluighe?*

F. Ata air Iarruidh orrasan ata ag Gabhail Sacramuinte Suipeir an Tighearna, re Am a fritheolaidh, iad do fheitheamh, air DHIA an san Orduinansa, le gach uile Uram

ram agus aire Naomhtha *l*, iad do thabhairt sa dear, gu ditchollach, na hEleameinteadh agus na gniomhartha Sacramuinteach *m*, agus Aithne do dheanamh, air Chorp an Tighearna, gu faicilleach *n*, agus iad do bheith ag beachd smuaintiughadh gu teochroidheach air a Bhas agus Fhullangthas *o*, Agus thrid sin, iad fein do bhrosnughadh suas, chum a ngrasa do bheith ag oibriughadh gu beothamhuil *p*, ann a mbeith ag tabhairt breith orra fein *q*, agus faoi dhoilghios air son peacaidh *r*, ann a ngeur ocras agus iota do bheith orra a ndiaigh Chriosd *s*, ann a mbeatha do tharruing as trid Creidimh *t*, bheith ag gabhail as Iomlaine sin *u*, ag earbsa as a thoilltiunas *w*, ag deanamh gairdeachas iona ghradh *x*, ag tabhairt buidheachais air son a Ghras *y*, ag athnuadhthughadh a nGcombcheangail re DIA *z*, agus a ngraidh do na Naomhibh uile *a*.

l *Lebb*: 10. 3. *Eabbr*: 12. 28. *Salm* 5. 7. 1 *Cor*: 11. 17. 26, 27. m *Exod*: 24. 8. air choimeas re *Maith*: 26. 28. n 1 *Cor*: 11. 29. o *Luc* 22: 19. p 1 *Cor*: 11. 26. & 10. 3, 4, 5, 11, 14. q 1 *Cor*: 11. 31. r *Zach*: 12. 10. s *Foills*: 22. 17. t *Eoin* 6. 35. u *Eoin* 1. 16. w *Phil*. 3. 9. x *Salm* 63. 4, 5. 2 *Chron*: 30. 21. y *Salm* 22. 26. z *Jer*: 50. 5. *Salm* 50. 5. a *Gniomh* 2. 42.

C. 175. *Creud as Dleasdanas do Chriosdaighibh*,

ghibh, a ndiaigh dhoibh Sacramuint Suipeir an Tighearna do gabhail?

F. As e is dleaſdanas do Chrioſduighibh, tar eis doibh Sacramuint Suipeir an Tighearna do ghabhail, iad a thabhairt ſadear gu duthrachdach, cia an tiomchar do bheith aca ann, agus cionnas do ſhoirbhthigh ſiad *b*, ma taid ag mothughadh beothuighidh & comhfhurtachd, iad do bheannughadh DHE air a ſhon *c*, d'aſlughadh gu mairſeadh ſo *d*, faire do Dheanamh anaghaidh tuitim air an ais *e*, a moide do Choimhlionadh *f*, agus miſneach do ghabhail chuca ſein chum ſeitheamh gu tric, air a N'orduinanſo *g*, Achd ma ſe is nach mothuigh ſiad tairbhe air bith 'ſan am, iad do gabhail ath-ſhealladh Ni is geirthe da N'ullmhughadh air cionn na Sacramuinte agus da Niomchar aice *h*, agus ma ſheudſuid ionta ſo araon, iad ſein do dhearbhadh ionmholta do DHIA agus do ngcoguiſibh, as coir dhoibh ſeitheamh re a Toradh a Nam iomchubhaidh *i*: Achd ma chiofaid gu ndfailnigh ſiad a neunchuid dibh ſo, is coir dhoibh bheith air an Iriſluighadh

b *Salm* 28. 7. & 85. 8. 1 *Cor:* 11. 17, 30, 31. c 2 *Chron:* 30. 21, gu nuig 26. *Gniomh* 2. 42, 46, 47. d *Salm* 36. 10. *Caint.* 3. 4. 1 *Chron:* 29. 18. e 1 *Cor.* 10. 3, 4, 5, 12. f *Salm.* 50. 14. g 1 *Cor:* 11. 25, 26. *Gniomh* 2. 42, 46. h *Caint:* 5. 1, gu 6. i *Salm* 123. 1, 2. & 42, 5, 8. & 43. 3, 4, 5.

ghadh *k*, agus feitheamh air an tSacra-
muintle aris, le tuilleamh Curam agus Dit-
chill *l*.

k 2 *Chron:* 30. 18, 19. *Isa:* 1. 16, 18. l 2 *Cor.* 7. 11. 1 *Chron:* 15. 12, 13, 14.

C. 176. *Cia iad na neithe iona bhuil Sacra-
muinteadh an Bhaisteadh, agus Suipeir an Tig-
hearna*, Combchosmbuil re a Cheile?

F. Ata Sacramuinteadh an Bhaistidh agus
Suipeir an Tighearna cosmhuil re a cheile,
ann sna neithibh so, eadhon, gur e DIA is
Ughdar Dhoibh araon *m*, gur e an chuid
Spioradoil dibh araon, Criosd agus a shocchair *n*, ga bhfuilid araon na nseula air an
ein-chomhcheangal *o*, gur hann le Ministraibh an tSoisgeil as coir a mfritheoladh,
agus nach ann le neach air bith eile *p*, agus
gur coir a ngconbhail air marthuin ann a
neagluis Chriosd, gu nuig a dhara teachd *q*.

m *Maith.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 21. n *Romh.* 6. 3, 4. 1 *Cor.* 10. 16. o *Romh.* 4. 11, air choimeas re *Col.* 2. 11, 12. *Maith.* 26. 27, 28. p *Eoin* 1. 33. *Maith* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 23. & 4. 1. *Eabhr.* 5. 4. q *Maith.* 28. 19, 20. 1 *Cor.* 11. 26.

C. 177. *Cia iad na neithe ann a bhfuil, Sacramuinteadh an Bhaistidh, agus Suipeir an Tighearna, neamh-Chosmbuil re a cheile?*

F. Ataid Sacramuinteadh an Bhaistidh
agus Suipeir an Tighearna, neamhchosmhuil re a cheile, ann sna neithibh so, eadhon, nach coir an Baisteadh do fhritheoladh

achd

achd aon uair, le huisge fos, chum a bheith na chomhartha agus na sheul air ar nathghineimhuneachd, agus air ar Suighiughadh ann a Ncriosd *r*, Agus sin do naoidheanaibh fos *s*: Achd as coir Suipeir an Tighearna do shritheoladh gu tric ann a nElemaintibh Arain agus fiona, chum Criosd do thaisbeunadh agus a thabhairt seachad mar bhiadh spioradoil don Anam *t*, agus chum ar mair theachduin agus ar cinneas annsan, do dhaingniughadh *u*; Agus sin amhain don drong dtanig chum aois agus Comas air iad fein do Cheasnughadh *w*.

r *Maith* 3. 11. *Tit.* 3. 5. *Gal.* 3. 27. s *Gein.* 17. 7, 9. *Gniomh* 2. 38, 39. 1 *Cor.* 7. 14. t 1 *Cor.* 11. 23, gu nuig 26. u 1 *Cor.* 10. 16. w 1 *Cor.* 11. 28, 29.

C. 178. *Creud is urnuigh ann?*

F. As i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoinghthe do DHIA *x*, a Nainm Chriosd *y*, tre Congnamh a Spioraid *z*, le Admhail air ar bpeacaidhe, agus admughadh taingeoil air a thiodhlaice *b*.

x *Salm* 82. 8. y *Eoin* 16. 23. z *Romh.* 8. 26. a *Salm* 32. 5, 6. *Dan.* 9. 4. b *Phil.* 4. 6.

C. 179. *A nann re DIA amhain is coir dhuinn Urnuigh do dheanamh?*

F. O as e DIA amhain ata Comasach air na croidhthe do rannsughadh *c*, athchoingthe do eisteachd *d*, peacaidhe do mhaitheamh

c 1 *Riogh.* 8. 39. *Gniomh* 1. 24. *Romh.* 8. 27. d *Salm* 65. 2.

ımh *e*, agus mianna gach neach do choim-
lionadh *f*, Agus o is ann ſann amhain is
:oir creidſin *g*, agus do amhain is coir Adh-
:adh do dheanamh, le Adhradh crabhadh *h*,
As coir do na huile dhaoinibh, urnuighe
noch ata na cuid ſhunnradhach don Adh-
adhſa *i*) do dheanamh re DIA amhain *k*,
gus ni hann re neach ar bith eile *l*.

e *Mic*. 7. 18. f *Salm* 145. 19, 18. g *Romh*.
o. 14. h *Maith* 4. 10. i 1 *Cor*. 1. 2. k *Salm* 50.
5. l *Romh*. 10. 14.

C. 180. *Creud* ' *e urnuigh do dheanamh a ainm Chriosd ?*

F. Urnuigh do dheanamh a nainm Chri-
ſd, as e ſin, ann a n'umhlachd da Aithne,
gus lan-mhunighin iona gheallamhnaibh,
rocair do Jarruidh as a leth *m*, ni hann le
ɔın-iomradh air a Ainm *n*, Achd le ar miſ-
each] chum urnuigh, agus ar danadas,
eart, agus dochas air ar bheith taitneam-
ach, ann a nurnuigh, do tharruing o Chri-
ſd, agus o a Eidirmheadhonthoireachd *o*.

m *Eoin* 14. 13, 14. & 16. 24. *Dan*. 9. 17.
Maith. 7. 21. o *Eabhr*. 4. 14, 15, 16. 1 *Eoin*
13, 14, 15.

C. 181. *Creud fa ngcoir urnuighe do dheanamh a nainm Chriosd ?*

F. Air bheith do pheacuidheachd an
uine, agus fhaide o DHIA da thaobh ſin;
mh-mhor, as nach feud ſin teachd na
thair as ſheughmhais Eidirmheadhon-
thoir

thoir *p*, Agus o nach bhfuil neach air bith air neamh no ar thalamh, air ordughadh chum no hoibridhe glormharsa, no iomchubhaidh air a son, Achd Criosd amhain *q*, ni ngcoir dhuinn urnuighe do dheanamh a nainm air bith eile, achd Ainmsin amhain *r*.

p *Eoin* 14. 6. *Isa.* 59. 2. *Eph.* 3. 12. q *Eoin* 6. 27. *Eabhr.* 7. 25, 26, 27. 1 *Tim.* 2. 5. r *Col.* 3. 17. *Eabhr.* 13. 15.

C. 182. *Cionnas ata an Spiorad ag Cuidiughadh linn chum urnuighe do dheanamh?*

F. Air bheith Dhuinne gun fhios aguin Creud do fhiarrfamoid ann a urnuigh mar bu choir, ata an Spiorad ag cuidiughadh linn ionar nanbhuineachd l... ar deanamh comasach, do thuigsin araon cia a naitim as coir urnuigh do dheanamh air a nson, Cia iad na neithe as coir iarruidh ann a nurnuigh, agus Cionnas as coir urnuigh do dheanamh; Agus le bheith ag oibruighadh agus ag beothughadh iona geroidhthibh (ged nach ann, an sgach uile neach, no gach uile uair, air a neuntomhas na smuaintighidh, na mianna, agus n... Grasa sin, ata feadhmoil chum an dleasdanas so, do chur a ngniomh gu ceart *s*.

s *Romh.* 8. 26, 27. *Salm* 10. 17. *Zech.* 12.10

C. 183. *Cia an Aitim as coir dhuinn urnuigh do dheanamh air a nson?*

F. As coir dhuinn urnuighe do dheanamh, air son Eagluis Chriosd air thalamh

gu huilidh *t*, Air son Uachdaranuibh *u*, agus minioſdraibh *w*, air ar son fein *x*, air ſon ar braithribh *y*, ſeadh fos ar naimhdibh *z*, Agus air ſon gach uile ſheorſa dhaoine ata beo *a*, no a bhios beo na dhiaigh so *b*, Achd ni geoir urnuighe do dheanamh air ſon na marbh *c*, no air ſon an aitim, ma bhfuil fios gu ndo pheacuighid an bpeacadh ata chum bais *d*.

t *Eph.* 6. 18. *Salm* 28. 9. u 1 *Tim.* 2. 1, 2. w *Col.* 4. 3. x *Gein.* 32. 11. y *Sheum.* 5. 16. z *Maith.* 5. 44. a 1 *Tim.* 2. 1, 2. b *Eoin* 17. 20. 2 *Sam.* 7. 29. c 2 *Sam.* 12. 21, 22, 23. d 1 *Eoin* 5. 16.

C. 185. *Creud iad na neithe as coir dhuinn iarruidh ann a nurnuigh?*

F. As coir dhuinn ann a nurnuighe bheith ag iarruidh na huile neithe ata chum gloir DHE *e*, leas na Heagluiſe *f*, ar maith fein *g*, no Maith dhaonibh eile *h*, Achd ni geoir dhuinn ni bith ata miodh-laghamhuil do Iarruidh *i*.

e *Maith.* 6. 9. f *Salm* 51. 18. & 122. 6. g *Maith.* 7. 11. h *Salm* 125. 4. i 1 *Eoin* 5. 14.

C. 186. *Cionnas as coir dhuinn urnuighe do dheanamh?*

F. As coir dhuinn urnuigh do dheanamh, le breathnughadh urramach ma mhordhachd DE *k*, le geur-mhothughadh dar ſuarachais *l*, riachduineas *m*, agus dar bpeacaidhibh

k *Senm.* 5. 1. l *Gein.* 18. 27. & 32. 10. m *Luc* 15. 17, 18, 19.

hibh *n*, le croidthibh aithrigheach *o*, taingeoil *p*, agus farsingthe *q*, le tuigse *r*, Creideamh *s*, trebhdhireachd *t*, teas-chhroidhthe *u*, gradh *w*, agus buanas *x*, ag feitheamh air *y*, le striochdadh iriosol da thoil *z*.

n *Luc* 18. 13, 14. o *Salm* 51. 17. p *Phil.* 4. 6. q 1 *Sam* 1. 15. & 2. 1. r 1 *Cor.* 14. 15. s *Marc* 11. 24. *Sheum.* 1. 6. t *Salm* 145. 18. & 17. 1. u *Sheum.* 5. 16. w 1 *Tim.* 2 8. x *Eph.* 6. 18. y *Mic.* 7. 7. z *Maith* 26. 39.

C. 186. *Creud an Riaghail thug DIA dhuinn dar seoladh ann a ndleasdanas na hurnuighe?*

F. Ata foghnamh ann a focal DE gu huilidh dar seoladh ann an dleasdanas na hurnuigh *a*, achd as e an Riaghail shunradhach dar sheoladh, An urnuighe chuimte sin, do theagaisg ar slanuighthear Criosd da dheisciobhlaibh, da ngoirthear, gu coitchionda, urnuighe an Tighearna *b*.

a 1 *Eoin* 5. 14. b *Maith.* 6. 9, gu nuig 13. *Luc* 11. 2, 3, 4.

C. 187. *Cionnas ata urnuighe an Tighearna re na ghnathughadh?*

F. Ni bhfuil urnuighe an Tighearna Amhain chum ar seoladh, mar shomplair, is coir dhuinn urnuighe eile do dheanamh da reir, achd fedir fos a ghnathughadh mar urnuigh, ma nitar sin le tuigse, Creideamh, urram, agus grasaibh eile ata feudhmoil

chum

chum dleasdanas na hurnuighe do chur a ngniomh gu ceart *c*.

c *Maith* 6. 9. le *Luc* 11. 2.

C. 188. *Cia lion Earthun ata ann a Nurnuighe an Tighearna?*

F. Ata Tri Earthuin ann a nurnuighe an Tighearna, Romhradh, Iartuis, agus Comhdhunadh.

C. 189. *Creud ata Romh-radh urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinn?*

F. Romh-radh urnuigh an Tighearna [Ata air na chur sios, ann sna briathraibhse, Ar nathair ata air neamh *d*] ata se ag teagasg dhuinn antan do ni sinn urnuighe, teachd a bhfogus do DHIA, le lar-bheachd ma mhaitheas Aithaireamhuil, & ma air coir air sin *e*, le hurram fos agus gach uile ghne eile mhacamhuil *f*, gach uile Mhiannaibh neamhdha *g*, agus breanughadh iomchubhaidh ma chumhachda Ard-thighearnoil, ma Mhordhachd, agus ma aontughadh Grasmhur *h*; mar an gceudna, Agus urnuigh do dheanamh maille re daoinibh eile agus air an son *i*.

d *Maith* 6. 9. e *Luc* 11. 13. *Romh*. 8. 15. f *Isa*. 64. 9. g *Salm* 123. 1. *Coai*. 3. 41. h *Isa*. 63. 15, 16. *Neh*. 1. 4, 5, 6. i *Gniomh* 12. 5.

C. 190. *Creud atamuid ag guidhe san Cheud Iarrtas?*

F. Ann san cheud Iarrtas, Eadheon [Gu ma beannuighthe tainm se *k*) Air bheith dhuinn

k *Maith* 6. 9.

ag admhail, a nuile neamhchomas agus neamhiomchubhaidheachd, ata ionuin fein agus ann sna huile Dhaoinibh, chum DIA onorughadh gu ceart *l*, Ata sinn ag guidhe gu ndeanadh DIA sinne agus Daoine eile, a neartughadh agus aomadh le na ghras, chum Aithne, agus admhail do dheanamh, agus mor-mheas do bhi aguinn, air DHIA *m*, air a thiodolaibh *n*, a bhuaidhibh *o*, orduinansaibh, fhocal *p*, oibrighibh, agus air gach einni ar bith, leis an toil leis e fein do fhoillsuighadh *q*. Agus fos chum esin do ghlorughadh, ann a smuainteadh, briathar *r*, agus gniomh *s*; Gu seachnadh e oruinn, agus gu ntogbhadh se uain, Neimh-Dhe'dhachd *t* Aineolas *u*, Iodholadhradh *w*, miodh-dhaghidhachd *x*, agus cia air bith ni ata easonorach dhosan *y*: Agus gu ndeanadh se le na fhreasdal ard-Riaghailtheach, na huile neith a stiubhradh agus a fhuighthiughadh chun a ghloire fein *z*.

C. 191

l 2 *Cor.* 3. 5. *Salm* 51. 15. m *Salm* 67. 2 3. n *Salm* 83. 18. o *Salm* 86. 10, 11, 12, 1 15. p 2 *dTess*. 3. 1. *Salm* 147. 19, 20. & 13 1, 2, 3. 2 *Cor*. 2. 14, 15. q *Salm* 145, gu hi omlan. & 8, gu hiomlan. r *Salm* 103. 1. & 1 14. s *Phil*. 1. 9, 11. t *Salm* 67. 1, 2, 3, u *Eph*. 17, 18. w *Salm* 97. 7. x *Salm* 74. 1 22, 23. y 2 *Riogh* 19. 15, 16. z 2 *Chron*. 2 6, 10, 11, 12. *Salm* 83. gu hiomlan. & 140. 8.

C. 191. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan Dara Hiartus?*

F. Ann ſan dara Hiartus, eadhon [Ga dtigeadh do Rioghachdſa *a*] air bheith dhuinn ag admhail, gu bhfuil ſinn fein agus an cinne Daonna uile, thaoibh naduir, fuidh uachdranachd an pheacaidh agus an Aidhbheirſeoir *b*, Atamuid ag guidhe, gu mbiodh Rioghachd an pheacaidh agus an Aidhbheirſeoir air a ſgrios *c*, an Soiſgeul air na chraobh-ſgaoileadh air feadh an Domhuin *d*, Na hIuduighe air na ngairm *e*, Iomlaine na Gcineadhach air na thabhairt a ſteach *f*, An Eagluis air a fuirneiſiughadh, le uile oifigeachibh, agus orduinanſaibh an tSoiſgeil *g*, air a glanadh o thruailleadh *h*, gu mbiodh deadh ghean an uachdarain ſhaoghalta air a thaisbeunadh dhi, agus i air a ſeaſamh leis *i*, gu mbiodh orduinanſa Chrioſd air na mfritheoladh gu fiorghlan, agus air na ndeanamh eifeachdach, chum a naitim ata gu nuige ſo, iona mpeacaidhibh, do Iompodh, Agus a naitim ata cheana air a niompodh, do dhaingniughadh, do Chomhfhurtughadh, agus a ntogbhail ſuas *k*, Gu nriaghluighadh Crioſd

a *Maith* 6. 10. b *Eph.* 2. 2, 3. c *Salm* 68. 1, 18. *Foills.* 12: 10, 11. d2 *dTeſſ.* 3. 1. e *Romh.* 10. 1. f *Eoin* 17. 9, 10. *Romh.* 11. 25, 26. *Salm* 67. gu hiomlan. g *Maith* 9. 38. 2 *dTeſſ.* 3. 1. h *Mal.* 1. 11. *Zeph.* 3. 9. i 1 *Tim.* 2. 1, 2. k *Gniomh* 4. 29, 30. *Eph.* 6. 18, 19, 20. *Romh.* 15. 29, 30, 32. 2 *dTeſſ.* 1. 11, 2, 16, 17.

ofd ionar gcroidthibh an fo *l*, Agus gu nlua-
thuigheadhfe Am a Dhara teachd,
nar rio-ghuidh. agus an ambi finne ag * Riogha-
ghadh maille ris a mfeafda *m*, Agus
gu bu toill leis Rioghachd a chum-
hachda, a chur a ngniomh, air feadh an
tfaoghail uile, Mar is fmo a bhios chum
na cricchaibfe *n*.

l *Eph.* 3. 14, gu nuig 21. m *Foills.* 22. 20.
n *Ifa.* 64. 1, 2. *Foills.* 5. 8, 9, 10, 11.

C. 192. *Creud ata finn ag guidhe fan Treas Iarrtas?*

F. Ann fan treas Iarrtas, eadhon [Dean-tar do thoilfe, air dtalmhain mar do nitar air neamh *o*] le bheith ag admhail, gu bhfu-il, a thaoibh naduir, finne agus na huile Dhaoine, ni amhain neamhchomafach agus neamh thoileach, gu tur, chum eolas fha-ghail air thoil DE, agus chum a deanamh *p*; Achd ullamh fos chum ceannairceas [do dheanamh anaghaidh fhocail *q*, Aineadas do bheith oruinn, agus monmhar do dheanamh anaghaidh a Fhreafdail *r*, agus uile thoga-rach chum toil na feola agus an Diabhail dheanamh *s*; Atamuid ag guidhe gu dtu-gadh DIA le na Spiorad uain fein agus o Dhaoinibh eile, gach uile Dhaille *t*, anbhfa-nachd

o *Maith.* 6. 10. p *Romh.* 7. 18. *Job* 21. 14.
1 *Cor.* 2. 14. q *Maith* 8. 7. r *Exod.* 17. 7.
Uibbir 14. 2. s *Eph.* 2. 2. t *Eph.* 1. 17, 18.

nachd *u*, midhghleus *w*, agus Crosdach croidhe *x*, Agus le na ghras gu ndeanadh se Comasach agus toileach sinn chum eolas fhaghail air thoil, a deanamh, agus striochdadh dhi ann sna huile neithibh *y*, leis a leithid cheudna do dhIrisleachd *z*, shuilbhireachd *a*, thairiseachd *b*, dhithchiol *c*, ghradh-laiste *d*, threbhdhireachd *e*, agus gna mhaitheonachd *f*, is do ni na Haingil air neamh *g*.

u *Eph.* 3. 16. w *Maith.* 26. 40, 41. x *Jer.* 31. 18, 19. y *Salm* 119. 1, 8, 35, 36. *Gniomh.* 21. 14. z *Mic*: 6. 8. a *Salm* 100. 2. *Job* 1. 21. 2 *Sam.* 15. 25, 26. b *Isa.* 38. 3. c *Salm* 119. 4, 5. d *Romb.* 12. 11. k *Salm* 119. 80. f *Salm* 119. 1, 2. g *Isa.* 6. 2, 3. *Salm* 103. 20, 21. *Maith.* 18. 10.

C. 193. *Creud ata muid ag guidhe san Cheathramh Iarrtas?*

F. San Cheathramh Iarrtas, Eadhon [Tabhair dhuinn a Nuigh ar Naran laetheamhuil *h*] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu ndo chaill sinn ann a n*Adamh*, agus le ar Bpeacaidhibh fein, ar coir air gach uile bheannughadh a nleth a muigh san bheathuidhse, Agus gu ndo thoill sin gu ndtugadh DIA Uain iad gu hiomlan, agus gu mbiodh iad air na Mallughadh dhuinn, iona ngnathughadh *i*, Agus ag admhail

h *Maith*: 6. 11. i *Gein*: 2. 17. & 3. 17. *Romb*: 8. 20, 21, 22. *Jer*: 5. 25. *Deut*: 28. 15. gu deiridh.

fos Nach bhfuil iadsan dhiobh fein comasach air ar congbhail suas *k*, Na sinne air a ntoilltin *l*, No le ar dichioll fein, a nteagradh *m*, Achd gur ro-ullamh linn, a Miannughadh *n*, a mfaghail *o*, agus a ngnathughadh gu Miodh-laghamhuil *p*: Ata sin ag guidhe, air ar son fein, agus air son Dhaoinibh eile, air bheith dhoibhsan agus dhuinne araon, ag feitheamh air Freasdal DE, o lo gu lo ann a ngnathughadh Meadhona laghamhuil, gu mealsamoid da shaor thoir-bheartas, agus mar is feair a chitsar do Ghliocas Athaireamhuil, cuibhrionn chuimseach dhibh *q*, agus gu mbiodh sin air na bhuannughadh agus air na bheannughadh dhuinn, ionar bheith ga ngnathughadh gu Naomhtha, solasach *r*, agus ionar toiluighadh-Inntinn ionnta *s*. Agus gu mbiodhmaid air ar gcoimhead, o na huile neithibh, ata anaghaidh ar gconbhail-suas agus ar Ccomfhurtachd, san bheathuidhse *t*.

k *Deut*: 8. 3. l *Gein*: 32. 10. m *Deut*: 8. 17, 18. n *Jerem*: 6. 13. *Marc* 7. 21, 22. o *Hos*: 12. 7. p *Sbeum*: 4. 3. q *Gein*: 43. 12, 13, 14. & 28. 20. *Eph*: 4. 28. 2 *d Tess*. 3. 11, 12. *Phil*: 4. 6. r 1 *Tim*: 4. 3, 4, 5. s 1 *Tim*: 6. 6, 7, 8. t *Seanr*. 30. 8, 9.

C. 194. *Creud ata sinn ag guidhe san Chuigeadh Iarrtas?*

F. San Cuigeadh Iarrtas, eadhon, [Agus Maith dhuinn ar bhfiacha mar mhaithmid-

e dar bhfeicheamhnaibh *u*] Air bheith
bhuinn ag admhail, gu bhfuil sinne agus na
uile Dhaoine eile, Ciontach do Pheacaidh
ein, agus gniomhthe araon; Agus thrid so
r ar ginntin nar feicheamhnaigh do cheartas
DE, Agus nach bhfuil fuidh Chomas duinne
o do Chreatuir air bith eile, an Dioghladh
lugha do thabhairt air son an aiubhteichse
: Atamuid ag guidhe air ar son fein agus
ir son Dhaoinibh eile, gu toil le DIA, o a
naor ghras, trid Umhlachd agus Diogh-
ldh Chriosd, air a ghabhail chuguin, agus
ir na chur rinn le Creideamh, ar saoradh,
raon o chionta agus o dhioghaltas an phea-
aidh *x*, agus gabhail rinn gu
aitneamhach iona * Mhac Ion-
nhuin *y*, fhabhar agus a ghras
o bhuanughadh dhuinn *z*, ar
uisgidhlaetheamhuil do mhaitheamh *a*, agus
r Lionadh le sith agus subhachas anna ntuil-
eadh agus tuilleadh deirbh-bheachd a tha-
hairt duinn gach lo air Maitheamhnas *b*,
Noch as Moid ar danachd iarraidh, agus
r misneach re suil do bheith aguin ris, an-
nn ata an Teisteas so aguin ionuin fein, gu
hfuilmid O ar gcroidhe ag tabhairt Mai-
theam-

* *graidhein feircin:*

u *Maith.* 6. 12. w *Romh.* 3. 9, gu 21. *Maith.* 18. 24, 25. *Salm* 130. 3, 4. x *Romh.* . 24, 25, 26. *Eabhr.* 9. 22. y *Eph:* 1. 6, 7. 2 *Phead:* 1. 2. a *Hos.* 14. 2. *Jer.* 14. 7. *Romh.* 15. 13. *Salm* 51. 7, 8, 9, 10, 12.

theamhnas do dhaoinibh eile, iona nloch duibhsin *c*.

c *Luc*. 11. 4. *Maith*. 6. 14, 15. & 18. 35.

C. 195. *Creud ata sinn ag guidhe san tSeiseadh Iarrtas?*

F. San tSeiseadh Iarrtas, eadhon [Agus na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o nolc *d*] Air bheith dhuinn ag Admhail gu bhfeud an DIA ro-ghlic, ro-cheart, agus ro-ghrasmhur, chum iomadh crioch Naomhtha agus cheart, Neithe ordughadh air chor as gu bhfeud buaidhridh, ionnsaidh a thabhairt oruinn, ar Sarughadh, agus re seal an tabhairt a mbraighdeanas *e*, Gu bhuil an tAidhbhirseoir *f*, an Saoghal *g*, an Fheoil ullamh air ar tarruing gu cumhachdach a thaoibh, agus ar glacadh ann a nrib *h*; agus Ni amhain gur hullamh linn, seadh fos a ndiaigh dhuinn Maitheamhnas ionar bpeacaidhibh fhaghail, thaoibh air truailleadh *i* anbhfuineachd, agus di furachrais *k*, bheith air ar buaidhreadh, agus gu bhfuil sinn abuich chum sinn fein do theilgeadh a nslighe Buaidhridh *l*, Achd mar an gceudna, gu bhfuil sinn, dhinn fein, neamhchomasach agus Neamhthoileach air cothughadh na Naghaidh

d *Maith*. 6. 13. e 2 *Chron*. 32, 31. f 1 *Chron*. 21. 1. g *Luc* 21. 34. *Marc* 4. 19. h *Sheum* 1. 14. i *Gal*. 5. 17. k *Maith*. 26. 41. l *Maith*. 26. 69, 70, 71, 72. *Gal*. 2. 11, gu 15. 2 *Chron*. 18. 3. le 19. 2.

ghaidh, air sinn fein a theasairgin asda, agus
buil mhaith a dheanamh dhiobh *m*, Agus
gur airi sinn air bheith air ar fagbhail sa
Ncomas *n*: Ata sinn ag guidhe gu ndea-
namh DIA, mar sinn an saoghal, agus na
huile Neithe ata ann Ard-Riaghaladh *o*, an
Fheoil a Cheansughadh *p*, an tAidhbhir
seoir a chosg *q*, na huile Neithe shuighiu-
ghadh agus ordughadh *r*, uile Mheadhona
na ngras a thabhairt seachad agus a bheanu-
ghadh *s*, agus sinne do bheothughadh chum
furachras iona ngnathughadh; As gu
mbiodh sinne, agus a phobul uile, air ar
gcoimhead trid a fhreasdail, o bheith air ar
mbuaidhreadh chum peacaidh *t*, No ma
bhuairthear sinn, gu mbiodhmoid, trid a
Spioradsan, gu Cumhachdach air ar gcong-
bhail suas, agus air ar deanamh comasach
chum seasamh, a Nam Buaidhridh *u*, No
an tan do thuiteas sinn gu mbiodhmuid air
ar togbhail suas aris, agus air ar teasairgin
as *w*, agus gu bhfuighthimid foghnamh agus
Buil naomhtha a dheanamh dheth *x*, chum
gu

m *Romh.* 7. 23, 24. 1 *Chronic.* 21. 1, 2, 3, 4. 2 *Chronic.* 16. 7, 8, 9, 10. n *Salm* 81. 11, 12. o *Eoin* 17. 15. p *Salm* 51. 10. & 119. 133. q 2 *Cor.* 12. 7, 8. r 1 *Cor.* 10. 12, 13. s *Eabhr.* 13. 20, 21. t *Maith.* 26. 41. *Salm* 19. 13. u *Eph.* 3. 14, 15, 16. 1 *d Tess.* 3. 13. *Jude* 24. w *Salm* 51. 12. x 1 *Phead.* 5. 8, 9, 10.

gu mbiodh ar Naomhthughadh, agus ar Slainte air na ndeanamh foirfe *y*, an tAidhbhirseoir air na Shalltradh faoi ar gcosaibh *z*, agus sinne air ar lan-saoradh o pheacadh o bhuaidhreadh, agus o gach uile olc, gu siorruighe *a*.

y 2 *Cor.* 13. 7, 9. *z* *Romh.* 16. 20. *Zach.* 3. 2. *Luc* 22. 31, 32. a *Eoin* 17. 15. 1 *dTess.* 5. 23.

C. 196. *Creud ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna ag teasg dhuinn?*

F. Ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna, eadhon [Oir is Leatsa an Rioghachd, an Cumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidh, Amen *b*] ag teagasg dhuinn, ar Niarrtais do daingnuighadh le riasuinibh * *c*, ata re a ntarruing Ni hann o fheabhas air bith ionnuin fein, no ann a ncretuir air bith eile, Achd o DHIA *d*; Agus moladh do chur le ar Nurnuighe *e*, Ag tabhairt do DHIA amhain, Ard-Thighearnas siorruigh, Uil-chumhachd, agus Oirdheirceas ghlormhar *f*, Agus mar ata esin da ntaoibh so, Comasach agus Toileach air ar cuidiughadh *g*, As Amhluidh ata sinne trid Creidimh ag faghail Danachd, chum

* *bargumaintibh.*

b *Maith:* 6. 13. c *Romh.* 15. 30. d *Dan:* 9. 4, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 19. e *Phil:* 4. 6. f 1 *Chron:* 29. 10, 11, 12. g *Eph:* 3. 20, 21. *Luc* 11. 13.

thum bheith ag tagradh ris gu mbaill leis *b*, agus gu Samhach ag earbsa as, gur aill leis, ar Nathchoingthe do Choimhlionadh *i*: Agus mar fhiaghnuise air an Mhiann, agus air an dearbh-beachd so ata aguin, deirmid, *Amen k.*

h 2 *Chron:* 20. 6, 11. i 2 *Chron:* 14. 11. k 1 *Cor:* 14. 16. *Foills.* 22. 20, 21.

Foirceadul Aithghear
CHEASNUIGHE,

Ar ttus ar na ordughadh le *Coimhthionol* na *Ndiaghaireadh* Aig *Niarmhanister*, an

SASGAN;

Leis an Daontuighe *Ard-seanadh Eagluis* na

HALBANN,

Chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh CHRIOSD annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg*, le *Seanadh* EARRAGHAOIDHEAL.

Do chuireadh so angclo anois an ochdoibh-uair.

Ar na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair aig *DUINEUDUIN*, le Oighreachaibh *Aindrea Aindearsoin*, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXXV.

Aſſembly at *Edinburgh, July* 28. 1648. *Seſſ.* 19.

Act approving the *Shorter Catechiſm.*

THE General Aſſembly having ſeriouſly conſidered the Shorter Catechiſm, *agreed upon by the Aſſembly of Divines ſitting at* Weſtminſter, *with Aſſiſtance of Commiſſioners from this Kirk; do find, upon due Examination thereof, that the ſaid Catechiſm is agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worſhip, Diſcipline and Government of this Kirk: And therefore approve the ſaid* Shorter Catechiſm, *as a Part of the intended Uniformity, to be a Directory for Catechiſing ſuch as are of weaker Capacity.*

A. KER.

Foirceadul Aithghearr CHEASNUIGHE, Ar ttus ar na ordughadh le Coimhthionol na Naiaghaireadh aig *Niarmhanister* an *SASGAN*;

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na *HALBAN*, chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh CHRIOSD 'sna tri Rioghachdaibh.

CEISD. I.

C*Reud is crioch arid don Duine?*

F. Is i is crioch arid don Duine DIA do ghlorughadh *a*, agus do mhealtuin gu suthaine *b*.

a 1 *Cor.* 10. 31. *Romh.* 11. 36. b *Salm* 73. 25, gu deiridh.

C. 2. *Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar dteagasg chum go bhfedmaoid eisean do ghlorughadh agus do mhealochduin?*

F. Is e Focal DE (ata ar na chur sios a Sgriobtuiraibh an Tseintiomna agus an Tiomna nuaidh *c*) amhain is riaghail duinne

X 2 dar

c 2 *Tim.* 3. 16. *Eph.* 2. 20.

dar dteagufg chum go fedmaoid eifion do ghlorughadh is do mhealtuin *d*.

d 1 *Eoin* 1. 3, 4.

C. 3. *Creud ata na Sgriobtuiridh gu harid ag teagafg ?*

F. Ataid na Sgriobtuiridh gu harid ag teagafg, gach ni is coir don duine chreidfin adtimchioll DHE, agus an dleafdanas ata DIA a giarraidh ar an Duine *e*.

e 2 *Tim*. 1. 13. & 3. 16.

C. 4. *Creud e DIA ?*

F. DIA is Spiorad e *f*, ata neamh-chriochnuighach *g*, biothbhuan *h*, neamh-chlaochlodhach *i*, iona bhith *k*, ghliocas *l*, chumhachd *m*, naomhthachd *n*, cheartas, mhaitheas, agus fhirinne *o*.

f *Eoin* 4. 24. g *Job* 11. 7, 8, 9. h *Salm* 90. 2. i *Sheum*. 1. 17. k *Exod*. 3. 14. l *Salm* 147. 5. m *Foills*. 4. 8. n *Foills*. 15. 4. o *Exod*. 34. 6, 7.

C. 5. *A bhfuilid tuille Dee ann achd a haon ?*

F. Ni bhfuil acht a haon amhain, an DIA beo fior *p*.

p *Deut*. 6. 4. *Jer*. 10. 10.

C. 6. *Cia lion Pearfa ata fan Diaghachd ?*

F. Ataid tri Pearfa fan Diaghachd, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad naomhtha ; agus an Triarfa is aon DIA iad, ionann a Nadur, Coimhmeas a Ngcumhachd agus a nGloir *q*.

q 1 *Eoin* 5. 7. *Maith*. 28. 19.

C. 7. *Creud*

C. 7. *Creud iad orduighthe DE?*

F. Is iad orduighthe DE, a run siorruidhe, do reir comhairle a thoile, leis an dorduigh se roimh laimh, chum a ghloire fein, gach ni thig gu crich *r*.

r *Eph*. 1. 4, 11. *Romh*. 9. 22, 23.

C. 8. *Cionnas ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomh?*

F. Ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomh a noibrighaibh an chruthaigh agus an fhreasdail *.

* *Foills*. 4. 11. *Dan*. 4. 35.

C. 9. *Creud is obair an chruthaigh ann?*

F. Is i obair an chruthaigh, DIA do dheanamh na huile neithe do neimhni, le Focal a chumhachda, a bhfeadh se laithe agus iad uile ro-mhaith *s*.

s *Gein*. 1. gu hiomlan. *Eabhr*. 11. 3.

C. 10. *Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?*

F. Do chruthaigh DIA an Duine, fear agus bean, do reir a iomhaighe fein, a neolas, fireuntachd, naomhthachd, le uachdranachd osciónn na gcretuireadh *t*.

t *Gein*. 1. 26, 27, 28. *Col*. 3. 10. *Eph*. 4. 24.

C. 11. *Creud iad oibrighe freasdail DE?*

F. Is iad oibrighe freasdail DE, gu bhfuil se ag coimhed, agus ag riaghladh na nuile chretuireadh, lea nuile ghniomharthaibh *u*, gu

u *Salm* 145. 17.

gu ro-naomhtha *w*, ro-ghlic *x*, agus gu ro-chumhachdach *y*.

w *Salm* 104. 24. *Isa*. 28. 29. x *Eabhr*. 1. 3. y *Salm* 103. 19. *Maith*. 10. 29, 30, 31.

C. 12. *Creud an gniomh arid freasdail do rinn DIA do thaobh an Duine san staid ann do chruthuigheadh e?*

F. An tan do chruthuigh DIA an Duine, do rinn se Comhcheangal Beatha ris, ag iarraidh umhlachd iomlan air mar chumhnant: agus ag toirmiosg dho ni ar bith ithe do chraoibh eolais maith agus uile, faoi phein a Bhais *z*.

z *Gal*. 3. 12. *Gein*. 2. 17.

C. 13. *An dfanid ar gceud sinnsir ann san cheud staid ann do chruthuighadh iad?*

F. Ar bheith dar gceud sinnsearaibh ar a mbhfagbhail gu saoirse a ndtoile fein, do thuiteadar on staid ann do chruthuigheadh iad le peacadh anadhaigh DHE *a*.

a *Gein*. 3. 6, 7, 8, 13. *Senm*. 7. 29.

C. 14. *Creud e peacadh?*

F. Is e peacadh briseadh lagha DE *b*.

b 1 *Eoin* 3. 4.

C. 15. *Cia e an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnsir on staid ann do crutuighadh iad?*

F. Do be an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnsir on staid an do cruthuighadh iad, gu dith siad an meas toirmisghthe *c*.

c *Gein*. 3. 6, 12.

C. 16. *An do thuit an cinneadh daonna uile a ngceudpheacadh Adhamh?*

F. O do bheith an coimhceangal ar na [d]heanamh re *Adhamh*, ni amhain air a shon [f]ein acht air son a shhoiochd ; uime sin, an [c]inneadh daonna uile do thainig anuas uaidh, [t]re ginolachadh gnathaighthe, do pheacuigh [si]ad annsan agus do thuit siad maille ris ann [n]a cheud-sheachran *d*.

d *Gein.* 2. 16, 17. *Romh.* 5. 12. 1 *Cor.* 15. [2]1, 22.

C. 17. *Creud an staid ann dtug an leagadh [u]d an cinneadh daonna?*

F. Do thug an leagadh ud an cinneadh [d]aonna a staid peacaidh agus truaighe *e*.

e *Romh.* 5. 12.

C. 18. *Creud e peacadh na staide sin ann [d]o thuit an duine?*

F. Trid an leagadh ud, ata an duine faoi [c]hionnta ceudpheacaid *Adhamh*, faoi eas-[b]huidh na ced fhirentachd, faoi thruailleadh [n]a naduir gu hiomlan (da ngoirthear gu Ccoitchionda peacadh gein) agus fa gach uile pheacadh gniomhtha ata geintin uaidhe sin *f*.

f *Romh* 5. 10, gu nuig 20. *Eph.* 2. 1, 2, 3. *Sheum.* 1. 14, 15. *Maith.* 15. 19.

C. 19. *Creud e truaighe na staide sin ann do thuit an duine?*

F. Trid an leagadh ud do chaill an cinneadh daonna uile a ngcomhchomunn re DIA *g*, ataid faoi fheirg agus mhallachadh

DHE

g *Gein.* 3. 8, gu nuig 24. *Eph.* 2. 2, 3.

DHE *h*, agus mar ſin ataid fa gach uilẽ thruaighe ſan bheathuidhſa, ſan bhas fein, agus ſa phianaibh ifrinn gu ſiorruidhe *i*.

h *Gal.* 3. 10. i *Coai.* 3. 39. *Romh.* 6. 23. *Maith.* 25. 41, 46.

C. 20. *An dſag DIA an cinneadh daonna uile da mbeith caillte a nſtaid an pheacaidh agus na truaighe?*

F. Ar dtagha do DHIA da ghean-maith fein, roimh thoſach an tſaoghail, cuid egin do na daoinaibh chum na beatha ſuthaine *k*, do rinn ſe coimhcheangal graſa riu; da nſaoradh o ſtaid an pheacaidh agus na truaighe, agus da ntabhairt gu ſtaidh ſlanuighe trid ſhearſaoruidh *l*.

k *Eph.* 1. 4. l *Romh.* 3. 20, 21, 22. *Gal.* 3. 21, 22.

C. 21. *Cia is fearſaoruidh do phobul tagha DE?*

F. Is e is aon fhearſaoruidh do phobul tagha DE, an Tighearna Ioſa Crioſd amhain *m*, neach ar bheith dho na Mhac ſiorruidhe do DHIA, do rinneadh e na dhuine *n*, agus mar ſin ata ſe ag ſantain na DHIA, agus na dhuine, ann da nadur edirdhealuighte, agus a naon-phearſoin a mſeaſda *o*.

m 1 *Tim.* 2. 5, 6. n *Eoin* 1. 14. *Gal.* 4. 4. o *Romh.* 9. 5. *Luc* 1. 35. *Col.* 2. 9. *Eabhr.* 7. 24, 25.

C. 22. *Ar bheith do Chrioſd na Mhac do DHIA, Cionnas do rinneadh ſe na Dhuine?*

F. Do rinneadh Chriosd Mac DHE na Dhuine, le Corp fior *p*, agus Anam reusunta do ghabhail chuige fein *q*, ar bheith dho le cumhachd an Spioraid naoimh ar na ghabhail a mbroinn Muire na hoighe, agus ar a bhreith le *r*, gidheadh abhfegmhais peacaidh *s*.

p *Eabhr.* 2. 14, 16. & 10. 5. q *Maith.* 26. 28. r *Luc* 1. 27, 31, 35, 42. *Gal.* 4. 4. s *Eabhr.* 4. 15. & 7. 26.

C. 23. *Cia iad na hoifigeadha ata Criosd ag cur a ngniomh mar ar fearsaoruidhne ?*

F. Ata Criosd mar ar fearsaoruidhne ag cur a ngniomh Oifigeadha Faigh, Sagairt, agus Riogh, araon an staid an Irisluigh agus an Arduighe. *t*.

t *Gniomh.* 3. 22. *Eabhr.* 12. 25. le 2 *Cor.* 13. 3. *Eabhr.* 5. 5, 6, 7. & 7. 25. *Salm* 2. 6. *Isa.* 9. 6, 7. *Maith.* 21. 5. *Salm* 2. 8, 9, 10, 11.

C. 24. *Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Faigh a ngniomh ?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Faigh a ngniomh, ann toil DE chum ar slanuighe dfhoillsiughadh dhuinn, le na Fhocal agus le na Spiorad *u*.

u *Eoin* 1. 18. 1 *Phead.* 1. 10, 11, 12. *Eoin* 5. 15. & 22. 31.

C. 25. *Cionnas ata Criosd ag cur oifig Sagairt a ngniomh ?*

F. Ata Criosd ag cur oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein do thabhairt suas aon-uair

na

na sobairt do dhioladh ceartuis DE *w*; agus do dheanamh ar reitigh re DIA *x*; agus an gnatheadarghuidhe do dheanamh ar ar son-inne.

w *Eabhr.* 9. 14, 28. x *Eabhr.* 2. 17. y *Eabhr.* 7. 24, 25.

C. 26. *Cionnas ata Chriosd ag ur Oifig Riogh a ngniomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, le sinne do cheannsughadh dho fein *z*, do Riaghladh *a*, agus do sheasamh *b*, agus le cosg do chur ar na huilibh is naimhde dhosan agus duinne. *c*.

z *Gniomh.* 15. 14, 15, 16. a *Isa.* 33. 22. b *Isa.* 32. 1, 2. c 1 *Cor.* 15. 25. *Salm* 110. gu dhiridh.

C. 27. *Cia iad na neithe iona raibh Criosd ar na irisliughadh?*

F. Do bhi Criosd ar na irisliughadh, iona bheith ar a bhreith, agus sin a nstaid isail *d*, ar na dheanamh faoi an lagh *e*, ag dol fa gach truaighe na beathasa *f*, fa fheirg DHE *g*, agus fa bhas mhalluighte na croiche *h*, iona bheith ar na adhlacadh *i*, agus ag fuireach faoi chumhachda an bhais re seal *k*.

d *Luc* 2. 7. e *Gal.* 4. 4. f *Eabhr.* 12. 2, 3. *Isa.* 23. 2, 3. g *Luc* 22. 44. *Maith.* 27, 46. h *Phil.* 2. 8. i 1 *Cor.* 15. 4. k *Gniomh.* 2. 24, 25, 26, 27, 31. *Maith.* 12. 40.

C. 28. *Cia iad na neithe iona raibh Criosd ar na ardughadh?*

F. Do

F. Dobhi Criosd ar na ardughadh, iona eiseirigh o na marbhuibh ar an treas la *l*, iona dhul suas ar neamh *m*, iona shuidhe ar deaslaimh D H E a nathar *n*, agus iona theachd do thabhairt breitheamhnuis ar an tshaoghal ann san la dheigheannach *o*.

l 1 *Cor.* 15. 4. m *Marc* 16. 19. n *Eph.* 1. 20. o *Gniomh.* 1. 11. & 17. 31.

C. 29. *Cionnas atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Criosd?*

F. Atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Criosd, leis an tsaoirse sin a chur rinne gu heiseachdach *p*, le na Spiorad naomhthasan *q*.

p *Eph* 1. 11, 12. q *Tit.* 3. 5, 6.

C. 30. *Cionnas ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Criosd?*

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Criosd, le creideamh oibriughadh ionnain *r*, leis an bhfuil se ag ar comhcheangal re Criosd ionar gairm eiseachdigh *s*.

r *Eph.* 1. 13, 14. *Eoin* 6. 37, 39. *Eph.* 2. 8. s *Eph.* 3. 17. 1 *Cor.* 1. 9.

C. 31. *Creud is gairm eiseachdach ann?*

F. Is gairm eiseachdach ann, obair Spiorad DE *t*, leis an bhfuil se ag ar bhfagbhail ris ionnain fein a bpeacadh agus truaighe *u*, ag foillsiughadh ar ninntinneadha a neolus Criosd

t 2 *Tim.* 1. 9. 2 *dTess.* 2. 13, 14 u *Gniomh.* 2. 37.

Crioſd *w*, ag athnuadhughadh ar dtoile *x*, agus air a lorg ſin ag ar ndeanamh deonach agus comaſach ar Ioſa Crioſd a dhlughabhail chuguin, mar ata ſe ar na thairgſe dhuinne go ſaor ann ſan tſoiſg eul *y*.

w *Gniomh.* 26. 18. x *Eſek.* 36. 26, 27. y *Eoin* 6. 44, 45. *Phil.* 2. 13.

C. 32. *Cia iad na ſochair ata an drong ata ar a ngairm gu beiſeachdach ag ſagbail ſan bheathaſa?*

F. Is ſiad na ſochair ata an drong ſin ag faghail ſan bheathaſa, Firenochadh *z*, Uchdmhacachd *a*, Naomhachadh; agus gach uile ſochair ata ag fruthadh uatha ſan bheathuidhſe *b*.

z *Romh.* 8. 30. a *Eph.* 1. 5. b 1 *Cor.* 1. 26, 30.

C. 33. *Creud is Firenochadh ann?*

F. Is e Firenochadh gniomh ſaorghraſa DE, leis an bhfuil ſe ag maitheamh dhuinne ar nuile pheacuidh *c*, agus ag gabhail rinne mar fhirenaibh iona fhiaghnaiſe fein *d*, agus ſin amhain ar ſon firentachd Chrioſd ar na meas duinne *e*, agus ar a ghabhail chugainn le creideamh amhain *f*.

c *Romh.* 3. 24, 25. & 4. 6, 7, 8. d 2 *Cor.* 5. 19, 21. e *Romh.* 5. 17, 18, 19. f *Gal.* 2. 16. *Phil.* 3. 9.

C. 34. *Creud is Uchdmhacachd ann?*

F. Is i an Uchdmhacachd, gniomh ſaorghraſa DE *g*, leis an bhfuilmaoid air ar ngabhail

g 1 *Eoin* 3. 1.

bhail a naireamh chloinne DE, agus leis an bhfuil coir aguinn ar gach uile ſhocharaibh agus uram bheanus doibh *b*.

h *Eoin* 1. 12. *Romh*. 8. 17.

C. 35. *Creud is Naomhachadh ann?*

F. An Naomhachadh is obair ſaorghraſa DE e *i*, leis an bhfuil ſinne air ar nathnuadhughadh ſan duine gu hiomlan do reir fioghrach DHE *k*, agus air ar deanamh comaſach ni is mo agus ni is mo chum baſughadh do pheacadh, is chum bheith beo don fhirentachd *l*.

i 2 *dTeſſ*. 2. 13. k *Eph*. 4. 23, 24. l *Romh*. 6. 4, 6. & 8. 1.

C. 36. *Creud iad no ſochair ata ann ſabheathuidhſa a ngcombchuideachd no ag ſiuthadh o nfhirenochadh, on uchdmhacachd, agus on naomhachadh?*

F. Is iad na ſochair ata ſan bheathuidhſa na ngcomhchuideachd no ag ſiuthadh uatha ſin, dearbh-bheachd air gradh DHE, ſiothchaint coguis *m*, aoibhnas ſan Spioradh naomh *o*, fas a ngraſa *n*, agus buanmhairtheachduin ann, gu teachd na criche deigheannuighe *p*.

m *Romh*. 5. 1, 2, 5. n *Romh*. 14. 17. o *Seanr*. 4. 18. p 1 *Eoin* 5. 13. 1 *Phead*. 1. 5.

C. 37. *Creud iad na ſochair ata na creidmhigh ag faghail o Chrioſd, re ham a mbais?*

F. Ataid anmanna na ngcreimhach re ham a mbais air a ndeanamh foirfe ann naomhthachd *q*, agus ar an mball ataid ag dul chum gloire *r*; agus ar mbeith da ngcorpuibh sior-cheangailte le Criosd *s*, do nid comhnuidh iona nuaigheannuibh *t*, gu nuig a neiseirigh *u*.

q *Eabhr.* 12. 23. r 2 *Cor.* 5. 1, 6, 8. *Phil.* 1. 23. *Luc* 23. 43. s 1 *dTess.* 4. 14. t *Isa.* 57. 2. u *Eoin* 19. 26, 27.

C. 38. *Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag faghail o Chriosd san eiseirighe?*

F. Ann san eiseirighe, air bheith do na creidmhachaibh air a ndusgadh as a nuaigh a ngloir *w*, bithid siad air a naithniughadh gu follas, agus air a nlan-saoradh a nla an bhreitheamhnais *x*, agus air a ndeanamh uile-bheannuight ann DIA a lan-mhealtuin *y*, gu siorruidhe *z*.

w 1 *Cor.* 15. 43. x *Maith.* 25. 23. & 10. 32. y 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor.* 13. 12. z 1 *dTess.* 4. 17, 18.

C. 39. *Creud e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine?*

F. Is e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine, umhlachd da thoil ata air na foillsiughadh *a*.

a *Mic.* 6. 8. 1 *Sam.* 15. 22.

C. 40. *Creud an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach?*

F. Do

F. Do bi an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach, lagh na modhannidh *b*.

b *Romb*. 2. 14, 15. & 10. 5.

C. 41. *Cia e an raite iona bhfuil an lagnsa na modhannidh ar na chur fios gu haithghearra iomlan ?*

F. Ata an laghsa na modhannidh ar na chur fios gu haithghearra iomlan annsna deich Aitheantaibh *c*.

c *Deut*. 10. 5. *Maith*. 19. 17.

C. 42, *Creud is suim do na deich Aitheantaibh ?*

F. Is i is suim do na deich Aitheantaibh, an Tighearna ar DIA do ghradnughadh le ar nuile Chroidhe, le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, le ar nuile Inntinn, agus ar gcomharsan do ghradhughadh mar sinn fein *d*.

d *Maith*. 22. 37, 38, 39, 40.

C. 43. *Creud is roimhraite do na deich Aitheantaibh ?*

F. Ata roimhraite na ndeich Aitheanta ar nt chur sios ann sna briathraibhse [Is nise an Tighearna do DHIA neach tugthusa as talamh na *Hegbiphte*, as tigh na daoirse *e*.]

e *Exod*. 20. 2.

C. 44. *Creud ata roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne?*

F. Ata Roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne, do bhriogh gur e DIA is Tighearna ann, agus gur e is DIA agus is fearsaorruidh dhuinne, uime sin gu bhfuil a Dhfiachaibh oruinne a uile aitheantasan do choimhead *f*.

f *Luc* 1. 74, 75. 1 *Phead*. 1. 15, gu nuig 19.

C. 45. *Cia i an cheud Aithne?*

F. Is i an cheud Aithne [Na biodh Dee eile agad am fhiaghnuise *g*.]

g *Exod*. 20. 3.

C. 46. *Creud ata ar na iarruidh san cheud Aithne?*

F. Ata an cheud Aithne ag iarruidh oruinn, Aithniughadh agus admhail gur be DIA-amhain an fior DHIA, agus gur be ar Diaine e *h*, agus sinne adhradh agus gloire do thabhairt do da reir sin *i*.

h 1 *Chron*. 28. 9. *Deut*. 26. 17. i *Maith*. 4. 10. *Salm* 29. 2.

C. 47. *Creud ata ar na thoirmiosg san cheud Aithne?*

F. Ata an cheud Aithne ag toirmiosg an DIA fior do shenadh *k*, no an tadhradh agus an ghloir a dhligthear dhosan *l*, do ligionn thoruinn *m*, no a ntabhairt daon neach eile *n*.

k *Salm* 14. 1. l *Romh*. 4. 21. m *Salm* 81. 10, 11. n *Romh*. 1. 25, 26.

C. 48. *Creud ata ar na theagasg dhuinne gu sunnradhach annsna briathraibhse san cheud Aithne*, [*am fhiaghnuise?*]

F. Ataid

F. Ataid na briathrasa san cheud Aithne [am fhiaghnuise] ag teagasg dhuinne, gu bhfuil DIA do chi na huile neithe ag tabhairt aire don pheacadhsa, eadhon DIA, ar bith eile do bheith aguinn, agus gu bhfuil se ro-dhiombhach dheth *o*.

o Esek. 8. 5, gu dheiridh. *Salm* 44. 20, 21.

C. 49. *Creud i an dara Haithne?*

F. Is i an dara Haithne [Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta no enshioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no sa nuisge faoi thalmhuin, na geillse dhoibh, agus na dean seirbhis dhoibh: oir mise an Tighearna do DHIA is DIA eudmhur me, leanas aingidheachd na naithreadh air an gcloinn, go nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghineasuigh air an droing fhuathuigheas me: Agus a fhoillsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta *p*.]

p *Exod.* 20. 4, 5, 6.

C. 50. *Creud iarrthar san dara Haithne?*

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh gach uile ghne adhraidh agus orduighe Dhiagha a diarr DIA iona fhocal do ghabhail chuguinn, do chonmhail, agus do choimhead gu glan iomlan *q*.

q *Deut.* 32. 46. *Maith.* 28. 20. *Gniomh.* 2. 42.

C. 51. *Creud ata an dara Haithne ga thoirmeasg ?*

F. Ata an dara Haithne ag toirmeasg, adhradh do DHIA trid iomhaigh *r*, no air modh ar bith oile, nach bhfuil orduighte iona fhocal fein *s*.

r *Deut.* 4. 15, gu nuig 19. *Exod.* 32. 5, 8. s *Deut.* 12. 31, 32.

C. 52. *Creud iad na resuin ata ceangailte ris an dara Haithne ?*

F. Is iad na resuin ata Ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd DE os ar gcionn *t*, an tsealbh-choir ata aig ionnuinn *u*, an gradh laiñe agus eud ata aige da adhradh fein *w*.

t *Salm* 95. 2, 3, 6. u *Salm* 45. 11. w *Exod.* 34. 13, 14.

C. 53. *Cia i an treas Aithne ?*

F. Is i an treas Aithne, [Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoineas; oir ge be bheiras a ainm a ndiomhaoineas, ni budh neamhchiontach a bhfiaghnuisi an Tighearna e, no, ni a meas an Tighearna neamhchiontach e *x*.]

x *Exod.* 20. 7.

C. 54. *Creud iarthar san treas Aithne ?*

F. Ata an treas Aithne ag iarruidh, gnathughadh naomhtha urramach do dheanamh *y*, ar ainmnaibh *z*, tiodolaibh *a*, orduighaibh

y *Maith* 6. 9. *Deut.* 28. 58. z *Salm* 68 4. *Foill s* 15. 3, 4.

ghaibh *b*, briathraibh *c*, agus oibrighaibh DHE *d*.

b *Mal.* 1. 11, 14. c *Salm* 138. 1, 2. d *Job* 36. 24.

C. 55. *Creud ata ar na thoirmeasg san treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag toirmeasg minaomhthachadh no mighnathughadh ar bith do dheanamh air einni leis an bhfuil DIA ga fhoillsiughadh fein *e*.

e Mal. 1. 6, 7, 12. & 2. 2. & 3. 14.

C. 56. *Cia e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne?*

F. Is e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne, ge gu bhfedfuid luchd briseadh na Haithneasa dol saor o dhioghaltas do thaobh dhaoineadh, gidheadh ni fhuilngiomn an Tighearna ar Diaine dhoibh dol as o a cheart-bhreitheamhnas fein *f*.

f 1 *Sam.* 2. 12, 17, 22, 29. 1 *Sam.* 3. 13. *Deut.* 28. 58, 59.

C. 57. *Cia i an ceathramhadh Aithne?*

F. Is i an ceathramhadh Aithne [Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha; a se laethibh dean hobair, agus huile shacthair; acht is e an seachdmhadh la Saboid an Tighearna do DHIA; na dean en obair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata don taobh astigh dot dhoirsibh: Oir a se laethibh do rinn an

Ti-

Tighearna, neamh agas talamh, a nfhairge, agas gach ni ata ionnta, agas do ghabh se comhnuidh an seachdmhadh la, uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e *g*.]

g *Exod.* 20. 8, 9, 10, 11.

C. 58. *Creud iarrthar san cheathramhadh Aithne?*

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag iarruidh coimhead naomhtha do dheanamh do DHIA ar na trathaibh suighighte do dhorduigh se fein iona fhocal, gu sunnradhach aon la iomlan do na seachd laethibh, chum a bheith na Shaboid naomhtha dho fein *h*.

h *Deut.* 5. 12, 13, 14.

C. 59. *Cia an la do na seach laethibh a dorduigh DIA bheith na Shaboid gach seachdmhuin?*

F. O thosach an tsaoghail anuas gu nuig eiseirigh Chriosd dorduigh DIA an seachdmhadh la do bheith na Shaboid gach seachdmhuin; agus a riamh o sin a leth, an ceud la don tseachdmhuin a dhfhantain agus do ghnathughadh gu deireadh an domhain chum a bheith na Shaboid do na Criosduighaibh *i*.

i *Gein.* 2. 2, 3. 1 *Cor.* 16. 1, 2. *Gniomh* 20. 1.

C. 60. *Cionnas is coir an Tsaboid do naomhthughadh?*

F. Is coir an Tsaboid do naomhthughadh

: tamh naomhtha do ghabhail re fad an la
in gu hiomlan *k*, agus ſin fos o ghnothui-
haibh ſaoghalta, o aigher agus ſugradh ata
eaduighte ar laethibh eile *l*, agus a nuile
imſir ſin do bhuiliughadh re oibrighibh cra-
huidh gu diomhuir agus gu follus *m*, le a
nuigh don mhead is ata iomchubhuidh re
ia chaitheamh re hoibrighuibh na hegin agus
ia trocaire *n*.

k *Exod.* 20. 8, 10. l *Exod.* 16. 25, gu nuig
8. *Neh.* 13. 15, gu nuig 22. m *Luc* 4. 16.
Gniomh 20. 7. *Salm* 92. tiodol. *Iſa.* 66. 23.
Maith. 12. 1, gu nuig 13.

C. 61. *Creud ata ar na thoirmeaſg ſan chea-
thramhadh Aithne ?*

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag toir-
neaſg minaomthachadh na Saboide le dio-
nhaoineas *o*, agus neamchuram a noibri-
hibh an la ſin *p*, no fos le ſmuaintighuibh,
riathraibh, no gniomharthaibh neamhfheu-
noil *q*, a dtimchioll gnothuigheadh ſaoghal-
a, no re aigher agus ſugradh *r*.

o *Eſek.* 22. 26. *Amos* 8. 5. *Mal.* 1. 13.
Gniomh 20. 7, 9. q *Eſek.* 23. 38. r *Jer.*
7. 24, 25, 26. *Iſa.* 58. 13.

C. 62. *Cia iad na Reſuin ata ceangailte ris
n ceathramhadh Aithne?*

F. Is iad ſo na Reſuin ata ceangailte ris
n ceathramhadh Aithne, DIA do bheith ag
eadughadh dhuinne, ſe laethe don tſeachd-
hhuin dar gnothuighaibh fein *s*, agus ag
agra

s *Exod.* 20. 9.

agra cora arighthe dho fein air an tseach[illegible]
mhadh la, agus a neisiomplair do thug
fein uaidhe, agus go do bheannuigh se la r[illegible]
Saboide *t*.

t *Exod*. 20. 11.

C. 63. **Cia i** *an cuigeadh Aithne?*

F. Is i an cuigeadh Aithne, [Tabhair [illegible] noir dod Tathair, agus dod Mhathair : chu[illegible] gu sinsidne do laethe air a nfhearann do bhe[illegible] an Tighearna do DHIA dhuit *u*.]

Exod. 20. 12.

C. 64. *Creud iarrthar san chuigeadh Aithne*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh a nonoir do choimhead, agus an dleasdana[illegible] do choimhlionadh, ata a dhfiachaibh do th[illegible] bhairt do gach einneach a lorg a ninmh[illegible] agus an daimhaibh dha cheile fa leth, ma[illegible] ataid a nairde *w*, no nisle *x*, no ngcoimh[illegible] meas inmhe *y*.

w *Eph*. 5. 21. x 1 *Phead*. 2. 17. y *Rom*[illegible] 12. 10.

C. 65. **Creud** *ata air na thoirmeasg sa chuigeadh Aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmeas[illegible] ni ar bith do dheanamh ata a naghaidh n[illegible] honora agus an dleasdanais, a bheanus d[illegible] gach einneach a lorg a ninmhe agus a ndai[illegible] mhe fa leth da cheile *z*.

z *Maith*. 15. 4, 5, 6. *Esek*: 34. 2, 3, 4. *Rom*[illegible] 13. 8.

C. 6[illegible]

C. 66. *Creud e an Resun ata ceanguilte ris an chuigeadh Aithne ?*

F. Is e an Resun ata ceanguilte ris an chuigeadh Aithne, gealladh ar sonus, agus saoghal fada d'uile luchd coimhed na haithnean, do reir mar thig sin le gloir DHE agus a maith fein *a*.

a *Deut.* 5. 16. *Eph.* 6. 2, 3.

C. 67. *Cia i an seiseadh Aithne ?*

F. Is i an seiseadh Aithne, [Na dean marbhadhad *b*.]

b *Exod.* 20. 13.

C. 68. *Creud iarrthar san tseiseadh Aithne?*

F. Ata an seiseadh Aithne ag iarruidh gach uile dhithchioll dligheach do dheanamh chum ar nanma fein *c*, agus anma dhaoine eile do choimhead *d*.

c *Eph:* 5. 28, 29. d 1 *Riogh* 18. 4.

C. 69. *Creud ata air na thoirmeasg san tseiseadh Aithne ?*

F. Ata an seiseadh Aithne ag toirmeasg ar nanma do bhuain a suin fein, no as ar gcomharsan gu hegcorach : agus gach uile neithe a chuidiughas sin do dheanamh *e*.

e *Gniomh.* 16. 28. *Gein.* 7. 6.

C. 70. *Cia i an seachdmhadh Aithne ?*

F. Is i an seachdmhadh Aithne, [Na dean Adhaltrannus *f*.]

f *Exod.* 20. 14.

C. 71. *Creud iarrthar san tseachdmhadh*

F. Ata

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag iarr idh coimhead do bheith aguinn air ar gea mnuigheachd fein, agus geanmnuigheach ar gcomharsoin, ionar gcroidhe, iona gcainnte, agus ionar mbeusuibh *g*.

g 1 *Cor*. 7. 2, 3, 5, 34, 36. *Col*. 4. 6. 1 *Pheac* 3. 2.

C. 72. *Creud ata an seachdmhadh Aithn gathoirmeasg ?*

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag toi measg gach uile smuaintiughadh, briatha agus gniomh neamhgheanmnuigh *h*.

h *Maith*. 15. 19. & 5. 28. *Eph*: 5. 3, 4.

C. 73. *Cia i an tochdmhadh Aithne ?*

F. Is i an tochdmhadh Aithne, [Na dea goid *i*.]

i *Exod*. 20. 15.

C. 74. *Creud iarrthar san ochdmhad Aithne ?*

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag iarru idh gach cuidiughadh laghamhail do dhea namh, do chum ar saidhbhrios saoghalt fein agus saidhbhrios dhaoine eile, do chu air aghaidh *k*.

k *Gein*. 30. 30. 1 *Tim*. 5. 8. *Lebh*. 25. 35 *Deut*. 22. 1, 2, 3, 4, 5. *Exod*. 23. 4, 5. *Gein* 47. 14, 20.

C. 75. *Creud ata ar na thoirmeasg san ochd mhadh Aithne ?*

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag toir measg gach neithe ar bith a bhacas ar faidh

bhrio

bhrios saoghalta fein, no saidhbhrios ar gcomharsain gu hegcorach *l*.

l *Seanr*.21.17. & 23.20,21.& 28.19. *Eph*.4.28.

C. 76. *Cia i an naoiamh Aithne?*

F. Is i an naoiamh Aithne, [Na dean fighnuise bhreige a naghuidh do chomharsoin *m*.]

m *Exod*. 20. 16.

C. 77. *Creud iarrthar san naoiamh Aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag iarruidh a nfhirinn edir duine *n*; agus ar deadh-ainm fein, agus deadh-ainm ar gcoimharsan do sheasamh *o*, agus sin gu sunnradhach an fiaghnuis do dheanamh.

n *Zach*.8.16. o 3 *Eoin*.v.12. p *Seanr*.14.5,25

C. 78. *Creud ata ar na thoirmeasg san naoiamh Aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmeasg gach neithe ata ag cur lethtrom ar a nfhirinne no ni egcoir air ar deadhainm fein, no air deadhainm ar gcomharsan *q*.

q 1 *Sam*. 17. 28. *Lebh*. 19. 16. *Salm* 15. 3.

C. 79. *Cia i an deicheamh Aithne?*

F. Is i an deicheamh Aithne, [Na smuain duit fein aros no teach do chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no asal, no einni eile bheanus dod chomharsan *r*.]

r *Exod*. 20. 17.

C. 80. *Creud iarrthar san deicheamh Aithne?*

F. Ata an deicheamh Aithne ag iarruidh oruinn, bheith lan-toilighte le ar staid

fein *s*, maille re fonn ceart agus inhtinn sheirceamhuil do bheith ionnuinn dar gcomharsan agus do gach uile ni bheanas do *t*.

s *Eabhr.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 6. t *Job* 31. 29. *Romh.* 12. 15. 1 *Tim.* 1. 5. 1 *Cor.* 13. 4, 5, 6, 7.

C. 81. *Creud ata ar na thoirmeasg san deicheamh Aithne?*

F. Ata an deicheamh Aithne ag toirmiosg gach talach air ar sdaid fein *u*, ach doilghios agus formad re maith ar gcomharsoin *w*, gach togra agus miann anchnest, chum ein-ni da mbi aige *x*.

u 1 *Riogh.* 21. 4. *Esth.* 5. 13. 1 *Cor.* 10. 10 w *Gal.* 5. 26 *Sheum.* 3. 14, 16. x *Romh.* 7. 7, 8 & 13. 9. *Deut.* 5. 21.

C. 82. *An bhfuil neach ar bith comasach ar Aitheanta DE do choimhead gu foirfe?*

F. Ni hedir le heinneach nach bhfuil ach na dhuine amhain, o cheud thuitim ar sinn sear aitheanta DE do choimhead gu foirf san bheathuidhse *y*, acht ata siad gach la g mbriseadh a smuaintiughadh a bhfocal, a gus a ngniomh *z*.

y *Senm.* 7. 20. 1 *Eoin* 1. 8, 10. *Gal.* 5. 17 z *Gein.* 6. 5. & 8. 21. *Romh.* 3. 9, gu nuig 21 *Sheum.* 3. 2, gu nuig 13.

C. 83. *An bhfuil gach uile bhriseadh a lagha coimhmeas a nuathmhuireachd?*

F. Ata cuid do Pheacaidhaibh ionnt fein, agus do bhrigh moran do neithibh ata ga nanntromughadh ni is fuathmhuir na cheile a bhfiaghnuise DE *a*. C. 84

a *Esek.* 8. 6, 13, 15. 1 *Eoin* 5. 16. *Salm* 78. 17, 32, 5

C. 84. *Creud ata gach aon pheacadh ag toilltinn ?*

F. Ata gach aon pheacadh ag toilltinn feirge, & mallachadh DE araon san bheathuidhe, agus san bheathuidh ata chum teachd *b*:

b *Eph.* 5.6. *Gal.* 3.10. *Coai.* 3.39. *Maith.* 25.41.

C. 85. *Creud ata DIA ag iarruidh oruinne chum gu bhfedmaoid tearnadh o na fheirge agus o na mhallachadhsan a thoill sinne thaobh ar bpeacaidh ?*

F. Chum tearnadh o fheirge agus o mhallachadh DE a thoill sinne ar son ar bpeacaidh, ata DIA ag iarruidh oruinne Creideamh a Niosa Criosd, aithrighe chum na beatha *c*, maille re gnathughadh dichiollach do dheanamh air na meadhonaibh ata an le amuigh, leis an bhfuil Criosd ag comparughadh rinne sochair na saoirse *d*.

c *Gniomh* 20. 21. d *Seanr.* 2. 1, gu nuig 6. 8. 33, ga dheiridh. *Isa.* 55. 3.

C. 86. *Creud is Creideamh a Niosa Criosd ann?*

F. Creideamh a Niosa Criosd is Gras aintamhail e *e*, leis an bhfuil sinne ga ghabhailsan, agus ag ar socrughadh fein air an na aonar chum slainte, mar ata se air na thairgse dhuinne san tSoisgeul *f*.

e *Eabhr.* 10. 39. f *Eoin.* 1. 12. *Isa.* 26. 3, 4. *Pil.* 3. 9. *Gal.* 2. 16.

C. 87. *Creud is aithrighe chum na beatha ann?*

F. Aithrighe chum na beatha is Gras slainteamhail i *g*, leis an bhfuil an peacach (ar

g *Gniomh.* 11. 18.

mothughadh dho gu ceart da pheacadh fein *b*, agus do throcaire DHIA ann a Ncriosd *i*) le doilghios agus le fuath a pheacaidh ag iompodh uaidh gu DIA *k*, le lan-run, agus gna thairgse nuadhumhlachd do thabhairt do *l*.

h*Gniomh*2.37,38. i*Joel*2.12. *Jer*.3.22. k*Jer*. 31.18,19. *Esek*.36.31. l2*Cor*.7.11. *Isa*.1.16,17.

C. 88. *Creud iad na meadhoin on le amuigh, leis an bhfuil Criosd ag comhpartughadh rinne sochair na saoirse?*

F. Is iad na meadhoin'sin, orduighe Chriosd, gu harid an Focal, Sacramuinteadha agus Urnuighe: Ata gu huilidhe air a ndeanamh eifeachdach chum slainte, do na daoinaibh taghte *m*.

m *Maith*. 28. 19, 20. *Gniomh* 2. 42, 46, 47.

C. 89. *Cionnas ata an focal ar na dheanamh eifeachdach chum slainte?*

F. Ata Spiorad DE ag deanamh leighthoireachd a nfhocail, acht gu harid a shearmonughadh; na mheadhon eifeachdach chum peacacha fhagbhail ris, agus da niompodh, agus da ntogbhail suas ann naoimhthachd, agus a ngcomhfhurtachd trid creideamh chum slainte *n*.

n *Neh*. 8. 8. 1 *Cor*. 14. 24, 25. *Gniomh* 26 18. *Salm* 19. 8. *Gniomh* 20. 32. *Romh*. 15 4. 2 *Tim*. 3. 15, 16, 17. *Romh*. 10. 13, gu nuig 17. & 1. 16.

C. 90. *Cionnas is coir and focal do leighad, agus do eisteachd chum gu mbiodh se eifeachdach chum slanuighthe?* F. chur

F. Chum gu deanta an focal eifeachdach chum ſlanuighthe, is teidhmoil duinne aire do thabhairt do le ullmhughadh *o*, le urnuighe *p*, agus le dithchioll *q*; a ghabhail chuguinn le creideamh agus gradh *r*, a chur an taiſge ionar gcroidheadhaibh *s*, agus a chur a ngniomh ionar mbeathuidh *t*.

o *Seanr.* 8. 34. p 1 *Phead.* 2. 1. q *Salm* 118. 18. r *Eabhr.* 4. 2. 2 *dTeſſ.* 2. 10. s *Salm* 119. 11. t *Luc* 8. 15. *Sheum.* 1. 25.

C. 91. *Cionnas ata na Sacramuinteadha ar na ndeanamh na meadhoin eifeachdach chum ſlanuighthe?*

F. Ataid na Sacramuinteadha, ar na ndeanamh eifeachdach chum ſlainte, ni hann o bhrigh ar bith ata ionnta fein, no ſan ti do ni a mfritheoladh, achd trid bheannughadh Chriosd amhain *u*, agus oibriughadh a Spioradſan, ſan droing a ghabhas chuca iad le creideamh *w*.

u 1 *Phead.* 3. 21. *Maith.* 3. 11. 1 *Cor.* 3. 6, 7. w 1 *Cor.* 12. 13.

C. 92. *Creud is Sacramuint ann?*

F. An Tſacramuint is ordughadh naomhtha, le Crioſd i, iona bhfuil Crioſd, agus ſochair chumhnanta na ngras, air an taisbeineadh, agus air an ſelughadh, agus air na ngcur ris na gcreidmhachaibh le comharthaibh corpordha ſothaicſin *x*.

x *Gein.* 17. 7, 10. *Exod.* Caib 12. 1 *Cor.* 11. 23, 26.

C. 93. *Cia iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe?*

F. Is iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe, Baiſteadh *y*, agus Suipeir an Tighearna *z*.

y *Maith.* 28. 19. z *Maith.* 26. 26, 27, 28.

C. 94. *Creud is Baiſteadh ann?*

F. An Baisteadh is Sacramuint e, ann a bhfuil ionnlad le huisge, a nainm a Nathar, agus an Mhic, agus an Spioraid naoimh *a*, ag ciallughadh agus ag selughadh gu bhfuil sinne air ar suighughadh ann a Ncriosdh, agus ionar luchd comhpart do shochairaibh chumhnanta na ngras, agus ag selughadh fos ar mboid gur leis an Tighearna sinn *b*.

a *Maith*. 28. 19. b *Romh*. 6. 4. *Gal*. 3. 27.

C. 95. *Cia da ngcoir a Mbaisteadh do shritheoladh?*

F. Nior choir an Baisteadh do shritheoladh dein-neach ata an taobh amuigh do neagluis shaicsionnigh, no gu naid mheochaid a ngcreideamh ann a Ncriosd, agus a numhlachd dho *c*, acht is coir naoidheana na droinge, ata iona mbuill do neaglais shaicsionnigh, do bhaisdeadh *d*.

c *Gniomh* 8. 36, 37. & 2. 38. d *Gniomh* 2. 38, 39. *Gein*. 17. 10. le *Col*. 2. 11, 12. 1 *Cor*. 7. 14.

C. 96. *Creud i Suipeir an Tighearna?*

F. Suipeir an Tighearna is Sacramuint i ann a bhfuil bas Chriosd ar na shoillsiughadh, le aran agus fion do thabhairt, agus do ghabhail do reir a orduighe fein, agus an drong a ghabhas chuca gu hiomchubhidh iad, ataid siad (ni ar mhodh feolmhar, achd) trid chreideamh ar ndeanamh na nluchd comhpartach da chorp agus na fhuilsan, le uile shocharaibh chumnaltrum agus a mfas a ngras *e*.

e 1 *Cor*. 11. 23, gu nuig 26. & 10. 16.

C. 97. *Creud is feidhmoil do ndruing sin a dheanamh, leis a mbaill Suipeir an Tighearna do ghabhail gu hiomchuibhidh?*

F. Is feidhmoil dhoibh iad fein a cheasnughadh iona neolas chum Aithne do dheanamh air

chor

chorp an Tighearna *f*, iona ngcreideamh chum beatha a nanamah dotharruing as *g*, iona naithreachas *h*, na ngradh *i*, agus na nuadh umhlachd *k*: deagla, ar dteachd doibh gu neamhiomchubhaidh gu nithfuid agus gu nolfuid breitheamhnas doibh fein *l*.

f 1 *Cor*. 11. 28, 29. g 2 *Cor*. 13. 5. h 1 *Cor*. 11. 31. i 1 *Cor*. 10. 16, 17. k 1 *Cor*. 5. 7, 8. l 1 *Cor*. 11. 28, 29.

C. 98. *Creud is urnuighe ann?*

F. Is i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoingthe do DHIA *m*, ag iarraidh neitheanna do reir a thoil *n*, a nainm Chriosd *o*, ag admhail ar bpeacaidh *p*, agus ag tabhairt buidheachas do ar son a thiodhlaicaibh *q*.

m *Salm* 62. 8. n 1 *Eoin* 5. 14. o *Eoin* 16. 23. p *Salm* 32. 5, 6. *Dan*. 9. 4. q *Phil*. 4. 6.

C. 99. *Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar seoladh ann urnuighe do dheanamh?*

F. Ata focal de gu huilidhe gar seoladh a nurnuigh do dheanamh *r*, acht is i an riaghail shunnradhach a sheolas sinn, a nf hoirm urnuighe sin do theagaisg Criosd da dheisgioblaibh da ngoirthar, gu Ccoitchionda urnuighe an Tighearna *s*.

r 1 *Eoin* 5. 14. s *Maith*. 6. 9, gu nuig 13. air choimeas re *Luc* 11. 2, 3, 4.

C. 100. *Creud ata Romhraite urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinne?*

F. Ata Romhraite urnuighe an Tighearna [iodhon, Ar Nathairne ata air neamh *t*] ag teagasg dhuinne, teachd a bhfogas do DHIA le gach uile urram naomhtha agus muinghin, mar chloinn chum a Nathar, ata comasach agus ullamh

t *Maith*. 6. 9.

ullamh dar cuidiughadh *u*; agus gur coir guidhe dheanamh maille re daoinaibh eile, agus air an son *w*.

u *Romh.* 8. 15. *Luc* 11. 13. w *Gniomh* 12. 5. 1 *Tim.* 2. 1, 2.

C. 101. *Creud ata sinn ag guidhe san cheud iarrtas?*

F. San cheud iarrtas [iodhon, Gu ma, beannaighthe hainmse *x*,] ata sinn ag guidhe gu ma toil le DIA sinne agus daoine eile do dheanamh comasach air e fein do ghlorughadh anns gach einni leis an bhfuil se ga fhoilsiughadh fein dhuinne *y*, agus gu ma toil leis gach ni do shuighughadh, agus ordughadh chum a ghloire fein *z*.

x *Maith.* 6. 9. y *Salm* 67. 2, 3. z *Salm* 83. gu hiomlan.

C. 102. *Creud ata sinn ag guidhe san dara hiarrtas?*

F. San dara hiarrtas [iodhon, Gu dtigeadh do rioghachdsa *a*,] ata sinn ag guidhe DHE rioghachd a naibhirseoir do sgrios *b*, agus rioghachd na ngras do mheudughadh *c*, sinn fein, agus daoine eile do tharruing da thionnsaidh, agus do choimhead innte *d*, agus rioghachd na gloire do luathughadh *e*.

a *Maith.* 6. 10. b *Salm* 68. 1, 18. c *Foills.* 12. 10, 11. d 2 *dTess.* 31. *Romh.* 10. 1. *Eoin* 17. 9, 20. e *Foills.* 22. 20.

C. 103. *Creud ata sinn ag guidhe san treas iarrtas?*

F. San treas iarrtas [iodhon, Deantar do thoilsi ar dtalmhain mar do nithar air neamh *f*] atamuid ag guidhe DHE sinne do dheanamh comasach agus deonach le na ghras, cum eo-

f *Maith.* 6. 10.

as a ghabhail ar a thoil fein, do bheith freagrach agus umhail di anns gach einni *g*, amhuil mar ataid na haingil ar neamh *h*.

g *Salm* 67, gu hiomlan. *Salm* 119. 36. *Maith.* 26. 39. 2 *Sam.* 15. 25. *Job* 1. 21. h *Salm* 103. 20, 21.

C. 104. *Creud ata sinn ag guidhe san cheathramh iarrtas?*

F. San cheathramh iarrtas [iodhon, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhail *i*] ata sinn ag iarruidh gu bfhuighmaoid do shaor thoirbheartas DE, rann chuimseach do neithaibh maithe na beathasa, agus gu mealmoid a bheannughadh fein maille riu *k*.

i *Maith.* 6. 11. k *Sean.* 30. 8, 9. *Gein.* 28, 20. 1 *Tim.* 4. 4, 5.

C. 105. *Creud ata sinn ag guidhe san chuigeadh iarrtas?*

F. San chuigeadh iarrtas [iodhon, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhluidh mar mhaithmuid dar bhfeicheamhnaibh *l*] atamuid ag guidhe DHE maitheamhnas do thabhairt duinn gu saor ann ar nuile pheacaidhaibh air son Chriosd *m*: agus is moid ar misneach so iarraidh, gu bhfuilmaoid air ar neartughadh trid a ghrassan, ann maitheamhnas do thabhairt do dhaoinaibh eile o ar gcroidhe *n*.

l *Maith.* 6. 12. m *Salm* 51. 1, 2, 7, 9. *Dan.* 9. 17, 18, 19. n *Luc* 11. 4. *Maith.* 18. 35.

C. 106. *Creud ata sinn ag guidhe san tseiseadh iarrtas?*

F. San tseiseadh iarrtas [iodhon, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o olc *o*] ata sinn ag guidhe DHE ar gcoimhead o bheith air ar mbnaidhreadh chum peacaidh *p*; no

o *Maith.* 6. 13. p *Maith.* 26. 41.

no ar gcongbhail suas, agus ar saoradh an tan do bhuaidhrear sinn *q*.

q 2 *Cor.* 12. 7, 8.

C. 107. *Creud ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna ga theagasg dhuinne?*

F. Ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna [iodhon, Oir is leatsa an rioghachd, agus an cumhachd, agus an ghloir, gu siorruidh, Amen.] Ag teagasg dhuinne ar milseach a nurnuighe do ghabhail o DHIA amhain *s*, agus ionar nurnuighe eisean do mholadh; le rioghachd, cumhachd, agus gloire do thabhairt do *t*: Agus mar fhiaghnuise air ar miann, agus ar dearbhbeachd a neisdeachd fhaghail, deirmid, *Amen u*.

r *Maith.* 6. 13. s *Dan.* 9. 4, 7, 8, 9, 16, gu nuig 19. t 1 *Chron.* 29. 10, gu nuig 13. u 1 *Cor.* 14. 16, gu nuig 22. *Foills* 22. 20, 21.

Na deich Aitheanta, *Exodus* 20.

DO labhair DIA na briathra so uile ag radh, Is mise an Tighearna do DHIA, an neach tug thusa amach as talamhna *Hegbipte*, as tigh na daoirse.

I. Na biodh Dee ar bith eile agad am fhiaghnuise.

II. Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta, no en-fhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no fa nuisge faoi thalmhuin, na geillsi dhoibh, agus na dean seirbhis doibh: Oir mise an Tighearna do DHIA, is DIA eadmhar me, seanas aingidhachd na naithreadh air an gcloinn, gu nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghinealuigh air an droing

droing fhuathuigheas me, agus a fhoilſigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoinas: Oir ge be bheiras a ainm an diomhaoinas, ni bu neamhchiontach a bhfiaghnuiſe an Tighearna e, no, ni am meas an Tighearna neamhchiontach e.

IV. Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha: A ſe laethibh dean hobair, agus huile ſhaothair; acht is e an ſeachdmhadh la, Saboide an Tighearna do DHIA, na dean enobair ſan lo ſin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata ntaobh aſtigh dot dhoirſibh: Oir a ſe laethibh do rinn an Tighearna, neamh agus talamh, a nfhairge agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh ſe comhnuidh an ſeachdmhachd la; uime ſin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh ſe e.

V. Tabhair onoir do fathair agus dotmhathair, chum gu ſinfidhe do laethe air a nfhearann, do bheir an Tighearna do DHIA dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean adhaltrannus.

VIII. Na dean goid.

IX. Na dean fiaghnuiſi bhreige a naghuidh do chomharſan.

X. Na ſmuain duit fein aros no teach do chomharſain, na ſmuain duit fein bean do chomharſain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no a aſal, no einni eile bheanas dod chomharſan.

Ur-

Urnuigh an TIGHEARNA.

AR Nathairne ata air Neamh, go ma beannuighte hainmſa, Gu dtigeadh do Rioghachdſa, Deantar do thoilſi air dtalmhuin mar ata air neamh, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheameuil, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhuil mhaithmuid dar bhfeicheamhnuibh, Agus na leig a mbuaidhreadh ſinn acht ſaor ſinn o olc: Oir is leatſa an rioghachd, agus an comhachd, agus an ghloir gu ſiorruidh. *Amen.*

A CHRED.

CRreidim a nDIA an Tathair uilechumhachdach, cruthuightheoir neamh agus talmhuin: Agus a nIoſa Crioſd aon-Mhacſan ar Tighearna, neach do ghabhadh leis an Spiorad naomh, do rugadh le *Muire* oighe, do fhuiluing pais faoi *Phontius Philait*, do cheſadh, do fhuair bas, do adhlacadh, do chuaidh ſios a nifrionn, do eirigh air an * treas la o na marbhaibh, do chuaidh ſuas air neamh do ſhuigh ar deaſlaimh DHE a narthar uilechumhachtaich; as ſin do thiocfas do thabhairt breitheamhnuis ar bheothaibh agus ar mharbhaibh: Creidim ſan Spiorad naomh: Gu bhfuil Eaglais naomhtha gu huilidhe ann comhchomunn na naomh, maitheamhnas na mbpeacadh, eiſeirigh na colla, agus a bheatha ſhuthain. *Amen.*

* *Dſurigh ſe a nſtaid na marbh, agus faoi chumhachd a bhais gu nuig an treas la.*

FINIS.

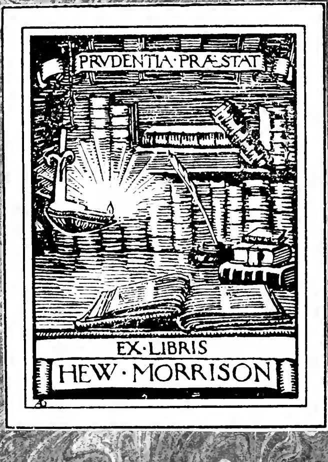
PRVDENTIA · PRÆSTAT
EX · LIBRIS
HEW · MORRISON